

วिवรรณสาร

WIWITWANNASAN

JOURNAL OF LANGUAGE AND CULTURE

ปีที่ 8 ฉบับที่ 2 (พฤษภาคม - สิงหาคม) 2567

ISSN 2630-0168 (Print)

9 772630 016003

ISSN 2630-0168 (Print)

ISSN 2672-9458 (Electronic)

เครือข่ายนักวิชาการด้านภาษาและวัฒนธรรม

ปีที่ 8 ฉบับที่ 2 (พฤษภาคม - สิงหาคม) 2567

วิจิตรวรรณสาร

WIWITWANNASAN

Journal of Language and Culture

ISSN 2630-0168 (Print)

ISSN 2672-9458 (Electronic)

ผู้เขียนประจำฉบับ

Wiriya Dankamphaengkaew

ธัญญา สังขพันธานนท์

สมยศ จันทร์บุญ

นิรัตน์ ทองขาว

สุริยา กীরตินันท์พัฒน์

กลินเพชร ดีพรม

ราชนัย นิลวรรณภา

ปรีชา ขอวางกลาง

นนทียา จันทร์เนตร

กนกวรรณ วารีเขตต์

กันติทัต การเจริญ

ถิรวรรณ ศรีรัตนโชติชัย

ปิยนุช อินทร์ธนู

สุชาดา เจียพงษ์

ชมชนก ธนาวิราภรณ์

อนันต์ ลากุล

จันทร์จิรา หาวิชา

หนึ่งฤทัย ขวนะลิขิกร

อุบลวรรณ ส่งเสริม

พินพนธ์ คงวิจิตต์

ศรียุช ลาภใหญ่

รัชดา ลาภใหญ่

วชิรบรรณสาร

ปีที่ 8 ฉบับที่ 2 (พฤษภาคม - สิงหาคม) 2567

เจ้าของ

เครือข่ายนักวิชาการด้านภาษาและวัฒนธรรม

ที่ปรึกษากองบรรณาธิการ

ศาสตราจารย์พิเศษจางค์ ทองประเสริฐ

ศาสตราจารย์ ดร.ปฐม หงษ์สุวรรณ

ราชบัณฑิตยสภา

มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

ผู้ทรงคุณวุฒิ

ศาสตราจารย์ ดร.ดวงมณ จิตรจางค์

ศาสตราจารย์ชวน เพชรแก้ว

ศาสตราจารย์เกียรติคุณ ดร.บุญยงค์ เกศเทศ

รองศาสตราจารย์ ดร.ณัฐพร พานโพธิ์ทอง

รองศาสตราจารย์สงบ บุญคล้าย

รองศาสตราจารย์ ดร.ธัญญา สังขพันธานนท์

รองศาสตราจารย์ ดร.ศานติ รักดีคำ

รองศาสตราจารย์ ดร.วิไลศักดิ์ กิ่งคำ

รองศาสตราจารย์ ดร.สิริวรรณ นันทจินทุล

รองศาสตราจารย์ ดร.วิไลวรรณ ขนิษฐนันท์

รองศาสตราจารย์ ดร.ชลอ รอดลอย

รองศาสตราจารย์สุณีย์ เลี้ยวเพ็ญวงษ์

รองศาสตราจารย์ ดร.สุภาพร คงศิริรัตน์

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

วิทยาเขตปัตตานี

มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี

มหาวิทยาลัยขอนแก่น

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ผู้เชี่ยวชาญด้านภาษาตะวันออก

มหาวิทยาลัยนเรศวร

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

มหาวิทยาลัยเกริก

มหาวิทยาลัยขอนแก่น

มหาวิทยาลัยนเรศวร

วិธีวรรณสาร

ปีที่ 8 ฉบับที่ 2 (พฤษภาคม - สิงหาคม) 2567

รองศาสตราจารย์ ฤทธิมา ศรีธรรมมา
รองศาสตราจารย์ ดร.สมเกียรติ วัฒนาพงษากุล
รองศาสตราจารย์ ดร.ศิริพร ภักดีผาสุข
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อารียา หุตินทะ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์สกล บุญยทัต
นางชัมมัยกร บางคมบาง
Dr.Nguyen Thi Thuy Chau
Dr.Chom Sonngang

กองบรรณาธิการ

รองศาสตราจารย์ ดร.สมเกียรติ รัชกษมณี
รองศาสตราจารย์ ดร.เชษฐา จักรไชย
รองศาสตราจารย์ ดร.วรวรรณ ศรีวิทย
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประกิจ จันตะเคียน
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กอบกาญจน์ วิเศษรัมย์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุชาดา เจียพงษ์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รัชดา ลาภใหญ่
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จิรุตพร ไทยงูเหลือม
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิชุดา พรายยงค์
ดร.สรพันธ์ นันตะภูมิ

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาริราช
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศิลปากร
มหาวิทยาลัยศิลปากร
ศิลปินแห่งชาติ
Vietnam National University
Royal Academy of Cambodia

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
มหาวิทยาลัยพะเยา
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์
มหาวิทยาลัยราชภัฏพิจิตร
มหาวิทยาลัยรังสิต
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา
มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยี
ราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์

วิวิธวรรณสาร

ปีที่ 8 ฉบับที่ 2 (พฤษภาคม - สิงหาคม) 2567

บรรณาธิการ

รองศาสตราจารย์ ดร.บุญเสนอ ตริวิเศษ

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

ผู้ช่วยบรรณาธิการฝ่ายภาษาต่างประเทศ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมศักดิ์ พันธุ์ศิริ

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

อาจารย์จิรัฐธัญมล ผลเจริญ

มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์

ดร.พิสุทธิพงศ์ เอ็นดู

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยี

ราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์

ประสานงาน

ดร.อรรณณ ฤทธิศรีธร

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

อาจารย์ยุพาวดี อาจหาญ

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

อาจารย์ทิพย์วัลย์ เหมรา

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

พิสูจน์อักษร

อาจารย์อุภาวันณ์ นามศิริ

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ณภัทร เชาว์นวม

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์สันติภาพ ชำรัมย์

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์พิพัฒน์ ประเสริฐสังข์

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

อาจารย์ปณิดา ทองบุญชม

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

อาจารย์ประยุทธ จิตราช

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

วิวิธวรรณสาร

ปีที่ 8 ฉบับที่ 2 (พฤษภาคม - สิงหาคม) 2567

ประสิทธิภาพเว็บไซต์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สันทรัพย์ ยืนยาว

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

ศิลปกรรม-รูปเล่ม

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ปาลิตา ผลประดับเพชร

วไรต์ติ ดีนะนา

ชลดา สมานชาติ

ประชาสัมพันธ์

อาจารย์อุภาวณณ์ นามศิริ

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

WIWIWANNASAN

Vol. 8 No.2 (May - August) 2024

Publisher

Network of Academics on Language and Culture

Editorial Consultant

Adjunct Prof. Chamnong Thongprasert
Prof. Dr. Pathom Hongsuwan

Fellow of The Royal Society
Mahasarakham University

Expert

Prof. Dr. Duangmon Chitchamnong

Prince of Songkla University
Pattani Campus
Suratthani Rajabhat University

Prof. Chuan Petkaew

Khonkaen University

Hon. Prof. Dr. Boonyong Ketthet

Chulalongkorn University

Assoc. Prof. Dr. Natthaporn Panpothong

Eastern Language Specialist

Assoc. Prof. Sagnop Boonkloi

Naresuan University

Assoc. Prof. Dr. Thanya Sangkhaphanthanon

Srinakharinwirot University

Assoc. Prof. Dr. Santi Phakdeekam

Kasetsart University

Assoc. Prof. Dr. Wilaisak Kingkham

Kasetsart University

Assoc. Prof. Dr. Siriwan Nantachantoon

Thammasat University

Assoc. Prof. Dr. Wilaiwan Khanittanan

Krirk University

Assoc. Prof. Dr. Chalor Rodloy

Khon Kaen University

Assoc. Prof. Sunee Leopenwong

Naresuan University

Assoc. Prof. Dr. Supaporn Kongsirirat

Maha Sarakham Rajabhat University

Assoc. Prof. Krisada Sridharmma

WIWIWANNASAN

Vol. 8 No.2 (May - August) 2024

Assoc. Prof. Dr. Somkiat Wattanapongsakul

Assoc. Prof. Dr. Siriporn Phakdeephasook

Asst. Prof. Areeya Hutinta

Asst. Prof. Sakun Bunyathat

Mrs. Chamaiporn Bangkombang

Dr. Nguyen Thi Thuy Chau

Dr. Chom Sonngang

Sukhothai Thammathirat

Open University

Chulalongkorn University

Silpakorn University

Silpakorn University

National Artist

Vietnam National University

Royal Academy of Cambodia

Editorial Board

Assoc. Prof. Dr. Somkiat Rakmanee

Assoc. Prof. Dr. Chettha Chakchai

Assoc. Prof. Dr. Warawat Sriyabhaya

Asst. Prof. Prakit Chantakhian

Asst. Prof. Dr. Kobkan Wisesram

Asst. Prof. Dr. Suchada Jiaphong

Asst. Prof. Dr. Rachada Lapyai

Asst. Prof. Dr. Jiratthiporn Thainguluam

Asst. Prof. Dr. Wichuda Praiyong

Dr. Soraphan Nantaphum

Kasetsart University

Rajabhat Maha Sarakham

University

Phayao University

Buriram Rajabhat University

Phetchabun Rajabhat University

Pibulsongkram Rajabhat University

Rangsit University

Nakhon Ratchasima Rajabhat University

Dhonburi Rajabhat University

Rajamangala University of

Technology Isan Surin Campus

WIWIWANNASAN

Vol. 8 No.2 (May - August) 2024

Editor in Chief

Assoc. Prof. Dr. Bunsanoe Triwiset

Buriram Rajabhat University

Assistant Editor for Foreign Language

Asst. Prof. Dr. Somsak Phansiri

Chirattthankamol Phoncharoen

Dr. Pisutpong Endoo

Buriram Rajabhat University

Surindra Rajabhat University

Rajamangala University of

Technology Isan Surin Campus

Coordinator

Dr. Orawan Rithsirithorn

Yuphawadee Athan

Thippawan Hemmara

Buriram Rajabhat University

Buriram Rajabhat University

Buriram Rajabhat University

Proofreader

Uphawan Namhiran

Asst. Prof. Napat Chawnuam

Asst. Prof. Santiphap Charam

Asst. Prof. Phiphat Prasertsang

Panida Thongbunchom

Prayut Jitrach

Buriram Rajabhat University

Buriram Rajabhat University

Buriram Rajabhat University

Buriram Rajabhat University

Buriram Rajabhat University

Buriram Rajabhat University

WIWIWANNASAN

Vol. 8 No.2 (May - August) 2024

Web Editor

Asst. Prof. Dr. Sinsup Yuenyaw

Buriram Rajabhat University

Layout Editor

Asst. Prof. Palita Phonpradapphet

Worachot Tana

Chonlada Samanchat

Public Relations Officer

Uphawan Namhiran

Buriram Rajabhat University

วชิรวรรณสาร

Vol. 8 No.2 (May - August) 2024

Office of Wiwitwannasan Journal of Language and Culture
568 Village No. 9, Samet Sub-District, Mueang Buriram, Buri Ram
Province 31000, Tel. 084-518-6262

Email Address: wiwitjournal@gmail.com

Subscribe and Submission of manuscript at
<https://www.tci-org/index.php/wiwitwannasan/article/view/192684>

ที่ทำการสำนักงานวารสารวชิรวรรณสาร

568 หมู่ที่ 9 ตำบลเสม็ด อำเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์ 31000

โทรศัพท์: 084-518-6262

email address: wiwitjournal@gmail.com

สมัครสมาชิกและส่งบทความได้ที่เว็บไซต์

<https://www.tci-thaijo.org/index.php/wiwitwannasan/article/view/192684>

วชิรวรรณสาร

Vol. 8 No.2 (May - August) 2024

เกี่ยวกับวารสาร

วชิรวรรณสาร เป็นวารสารวิชาการที่เกิดจากความร่วมมือทางวิชาการของเครือข่ายนักวิชาการด้านภาษาและวัฒนธรรมในหลายมหาวิทยาลัย เป็นวารสารราย 4 เดือน ตีพิมพ์สองภาษา คือ ภาษาไทยและภาษาอังกฤษ มีกำหนดออกปีละ 3 ฉบับ คือ ฉบับที่หนึ่ง ระหว่างเดือนมกราคม-เมษายน ฉบับที่สอง ระหว่างเดือนพฤษภาคม-สิงหาคม และ ฉบับที่สาม ระหว่างเดือนกันยายน-ธันวาคม วชิรวรรณสาร ได้จัดทำเป็น 2 รูปแบบ คือ รูปแบบตีพิมพ์ และรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ มีวัตถุประสงค์เพื่อเผยแพร่ต้นฉบับ บทความวิจัย บทความวิชาการ บทความทวิสารณห์ หนังสือที่เป็นองค์ความรู้ด้านภาษา วรรณคดี คติชนวิทยา ภาษาศาสตร์ การสอนภาษา และภาษาเพื่อการสื่อสาร บทความที่จะได้รับการพิมพ์เผยแพร่ลงในวารสาร จะต้องเป็นบทความที่ไม่เคยพิมพ์เผยแพร่ในวารสารอื่นใดมาก่อน หรืออยู่ในระหว่างการพิจารณาพิมพ์เผยแพร่ในวารสารอื่นใด และบทความทุกเรื่องที่ได้รับพิจารณาเพื่อตีพิมพ์ในวารสารนี้ได้ผ่านการประเมินคุณภาพจากผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 คนในศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับบทความ โดยเป็นการประเมินแบบอำพรางสองฝ่าย ต้นฉบับอาจได้รับการปรับปรุงและแก้ไขตามที่บรรณาธิการและผู้ทรงคุณวุฒิเห็นสมควร ทั้งนี้ ข้อคิดเห็นใด ๆ ในบทความถือเป็นทัศนะและความรับผิดชอบของผู้เขียนบทความ อย่างไรก็ตาม ลิขสิทธิ์ในบทความที่ตีพิมพ์เป็นของวารสาร การพิมพ์ซ้ำบางส่วนหรือทั้งหมดของบทความจะต้องได้รับการอนุญาตจากบรรณาธิการวารสารเป็นลายลักษณ์อักษร

WIWIWANNASAN

Vol. 8 No.2 (May - August) 2024

WIWIWANNASAN

Vol. 8 No.2 (May - August) 2024

About Journal

Wiwitwannasan is an academic journal which originated from the academic cooperation of the Network of Academics on Language and Culture in many universities. It is a four monthly journal published in two languages: Thai and English. There are three issues each year, which are the first issue between January - April, the second issue between May - August and the third issue between September - December. Wiwitwannasan is prepared in two formats, which are the printed format and electronic format. The objective is to publish the manuscripts of the research article, academic article, and book review article, which are a body of knowledge in the field of language, literature, folklore, linguistics, teaching of language and language for communication. The articles to be published in the journal must be articles that have never been published in any other journals before, or are under consideration to be published in any other journals, and every article considered for publication in this journal has been evaluated by three experts in science related to articles by double blind method. The manuscript may be revised and edited as appropriate by the editors and experts. Any comments in the article are the views and responsibilities of the author of the article; however, the copyright is owned by the journal, and the reprint of all or part of an article must be approved by the editor of the journal in writing.

วิวิธวรรณสาร

ปีที่ 8 ฉบับที่ 2 (พฤษภาคม - สิงหาคม) 2567

วชิรบรรณสาร

ปีที่ 8 ฉบับที่ 2 (พฤษภาคม - สิงหาคม) 2567

บทบรรณาธิการ

กลอนสุภาพ

ปีที่แปดเล่มสี่สิบสามบทความวิวิธ
เก้าเรื่องบทพจนานารถประกาศมี

วรรณสารเนรมิตสฤงฆ์วิถิ
ปรากฏในเล่มนี้ที่ชวนพิณิจ

ร่ายยาว

บทความหนึ่ง วิเคราะห์นิยายใช้ภาษาอังกฤษ “เรื่องเล่าของความคิดของแผ่นดินในนวนิยายเรื่อง ‘ก๊อดส์ ฟูลล์’ ของ มาร์ก สโกลคา” เพื่อวิเคราะห์ว่าความพยายามสร้างความปกติของแผ่นดินผ่านเรื่องเล่าของอินจัน มุ่งวิพากษ์วาทกรรมทางการเมืองทางวิทยาศาสตร์ ที่สร้างภาพเหมารวมเชิงลบประกาศของแผ่นดิน การดำรงชีวิตและความสัมพันธ์ทางเพศ มีใช้เหตุผลแต่ประการใด

บทความสอง “กวีนิพนธ์เล็กๆ ที่มีต้นไม้อยู่ข้างใน : อ่านกวีนิพนธ์เชิงนิเวศของวีระศักดิ์ ยอดระบำ” วัตถุประสงค์ที่ทำเพื่อศึกษาผล กวีนิพนธ์ของวีระศักดิ์ ยอดระบำ จำนวนสองเรื่องได้แก่ “นกเลื่อนเท่านั้นที่รู้ว่าฤดูใบไม้ผลิจะมา” อีกเรื่องว่า “เมล็ดเล็กเล็กมีต้นไม้อยู่ข้างใน” โดยใช้กรอบแนวคิดวิจารณ์เชิงนิเวศ ผลศึกษาถึงสาเหตุที่พบ ทั้งสองเรื่องมีสาระสำคัญอันเห็นสำนึกตัวตนเชิงนิเวศของกวี ที่สวนทางกับการพัฒนาในระบบทุนนิยมแห่งการ

บทความสาม มุ่งสนองความต้องการและตระหนักเห็นปัญหา “การพัฒนาคู่มือภาษาจีนเบื้องต้นสำหรับพนักงานขายรถยนต์มือสอง ในเขตเทศบาลตำบลบ้านดู่ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย” เพื่อสาธยาย สะท้อนผลความต้องการใช้ภาษาจีนของพนักงาน ให้ลดการสูญเสียการสร้างสรรค์คู่มือภาษาจีนและหาประสิทธิภาพช่วยทำงาน พบว่าการสื่อสารนั้นไม่มีปัญหา จึงควรทดลองตรวจตราใช้ศึกษาพัฒนาไป

บทความสี่ “กลวิธีในการเชื่อมโยงความในตัวของบทสนทนาแบบเรียนภาษาบาลี” งานเขียนประเภทร้อยแก้วเขียนเรื่องราวนักศึกษา พบกลวิธีเชื่อมโยงความทางไวยากรณ์ การอ้างถึง แทนที่ การการใช้คำเชื่อมนำเสนอวิธีการ อีกทางคำศัพท์เชื่อมโยงสารเรื่อง การซ้ำ การใช้คำตรงข้าม การใช้คำเฉพาะเจาะทั่วไป ทำให้เกิดความรู้ความเข้าใจใช้ฝึกฝน

วិธีวรรณสาร

ปีที่ 8 ฉบับที่ 2 (พฤษภาคม - สิงหาคม) 2567

บทความทำ นำเสนอผลการศึกษา “ระดับการสูญเสียของคำวิเศษณ์ขยายกริยาในภาษาไทยถิ่นโคราช : กรณีศึกษานักเรียนในจังหวัดนครราชสีมา” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับการสูญเสียของคำวิเศษณ์ขยายกริยา “นอน” “นั่ง” “ยืน” “เดิน” “วิ่ง” ในภาษาไทยถิ่นโคราช เป็นแบบสอบถามสัมภาษณ์เก็บข้อมูลกลุ่มเป้าหมาย เพื่ออธิบายระดับการสูญเสียที่เกิดขึ้นตามเกณฑ์ของรัตน จันทรเทวี ผลการศึกษาพบว่าคำวิเศษณ์ขยายกริยา ที่ยกมาข้างต้นส่งผลต่อการเสียสูญเสียพยางค์

บทความทก สาธกหมายอธิบายคือ “การตั้งชื่อพันธุ์เรียนในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ” บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา ที่มาและลักษณะทางภาษาที่ใช้ในการตั้งชื่อ ผลนั้นคือมาจากสถานที่ลำดับกับชื่อคนและลักษณะผลภายใน ตั้งตามชื่อคนให้เป็นเอกลักษณ์ ลักษณะโครงสร้างประจักษ์เป็นวลีหรือกลุ่มคำ ที่มาของภาษานำตั้งชื่อพันธุ์เรียนทั้งสิบสองลักษณะนี้

บทความเจ็ด พิเศษมี “วจนกรรมการสอนคุณธรรม 8 ประการในหนังสือนิทานสำหรับเด็กของ เรื่องศักดิ์ ปิ่นประทีป” นี้ มีกรอบแนวคิดของกระทรวงศึกษาธิการนั้น คือชั้น ประหยัด ชื่อสัตย์ มีวินัย ใฝ่ดี มีน้ำใจ สุภาพ สะอาด สามัคคี จากแนวคิดที่มีของ John R. Searle มีอยู่ 5 วจนกรรม

บทความแปด เพื่อความแม่นยำในการสอนภาษาไทย “การพัฒนาหลักสูตรโดยใช้ปัญหาเป็นฐานเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการออกแบบการจัดการเรียนรู้วรรณคดีไทยสำหรับนักศึกษาวิชาชีพครู” ผลการศึกษาเมื่ออ่านดูก็รู้ว่า การเชื่อมโยงปัญหาทำความเข้าใจในปัญหา การค้นคว้าและทบทวนการสร้างผลงานนำเสนอประมวลผลคือขั้นตอน หลังเข้าร่วมกิจกรรมนำเสนอเพื่อเสริมสร้างความสามารถพบว่าคุณค่าสถิติประภาว่าสูงกว่าที่ตั้งไว้อย่างน่าอัศจรรย์

บทความเก้า “กลวิธีในการสื่อสารเพื่อเปลี่ยนภาพลักษณ์การเล่นพนันเป็นการทำธุรกรรมการเงินเพื่อสร้างแรงดึงดูดใจต่อกลุ่มเป้าหมายการสื่อสารเว็บพนันในประเทศไทย” ผลการวิจัยพบว่าการสื่อสารเพื่อเปลี่ยนภาพลักษณ์นับได้หารูปแบบดั่งแนบมา มีเว็บพนันได้ศึกษาสิบเว็บไซต์ในครั้งนี้ขอผู้อ่านจงเกษมสันต์สวัสดิสุขศรีเทญู บาร์นี

ภาพย่นา 11

เก้าบทกำหนดรู้
พ้นฝ่ากล้าเผชญู

การหยัดอยู่มีห่างเหิน
ดำรงวรรณบรรณพิภพ

บุญเสนอ ตริวิเศษ
บรรณาธิการ

วิวิธวรรณสาร

ปีที่ 8 ฉบับที่ 2 (พฤษภาคม - สิงหาคม) 2567

WIWIWANNASAN

Vol. 8 No.2 (May - August) 2024

WIWIWANNASAN

Vol. 8 No.2 (May - August) 2024

Editorial Note

Polite Poem

Volume 8, Issue 23, variety of articles **Wiwitwannasan** was to create a way
announcement of nine articles appeared in this volume to contemplate.

Chain Rhyme

The article 1 is to analyze the English novel “**The Narrative of Normalcy of Conjoined Twins in the Novel “God’s Fool” by Mark Slouka**” to analyze how the attempt to create normality of conjoined twins through Injan’s story. It aims to criticize medical discourse that creates negative stereotypes about conjoined twins. Their lives, and sexual relationships are not the problem anyway.

Article 2 is “**A Little Poem with a Great Tree Inside: Reading the Ecopoetry of Weerasak Yodrabam.**” It aims to study the results of two poems by Weerasak Yodrabam: “*Only the Wild Bird Knows That Spring Will Come*” and “*Within the Little Seeds Are the Big Tree*” using an ecological criticism framework. The study of the causes found that both poems have important content that reflects the poet’s ecological consciousness, which goes against development in the capitalist system.

Article 3 aims to respond to the needs and recognize the problems of “**Development of a Basic Chinese Manual for Second-Hand Car Sales Representatives in Ban Du Subdistrict Municipality, Mueang Chiang Rai District, Chiang Rai Province.**” It describes and reflects the results of the staff’s needs to use Chinese language, inspiring the creation of a Chinese language manual and finding efficiency to help with work. It was found that communication was not good and there were problems; therefore, it should be tested, inspected, used, studied and developed further.

Article 4 is “**The Cohesion in Lao Language Textbooks.**” It is a prose writing that introduces the study of grammatical connecting strategies: referring to, replacing, omitting, and using conjunctions. Another way is through vocabulary for connecting content, repetition, using opposites, and using specific and general words, which leads to knowledge and understanding that can be used for practice.

Article 5 presents the results of a study on “**The Level of Lexical loss of Adverbs in Korat Dialect: A Case Study of Students in Nakhon Ratchasima Province**” The objective of the study was to study the level of lexical extinction of adverbs modifying the verbs “*sleep*” “*sit*” “*stand*” “*work*” “*run*” in Thai Khorat. The questionnaire was used to collect data from the target group to explain the level of lexical extinction that occurred according to Rattana Chanthao’s criteria. The results of the study found that the verb extinction adverbs mentioned above affect the loss of lexical extinction.

Article 6 has the aim to explain “**Naming Durian Varieties in Eastern Thailand.**” This research article aims to study the origin, and linguistic characteristics used in naming. The finding showed the places, sequences with people’s names, and internal features of the fruits, naming them after people to make them unique. The structural characteristics are apparent in phrases or groups of words, and the origin of the language has been used to name durian in these twelve characteristics.

Article 7 has specialty of “**Speech Acts Teaching the Eight virtues In Ruangsak Pinprateep’s Storybooks for Children,**” which has the concept framework of the Ministry of Education, namely diligence, thrift, honesty, discipline, kindness, politeness, cleanliness, and unity. Regarding the concept of John R. Searle, there are 5 speech acts.

Article 8 is for accuracy in teaching Thai language: “**The Development of Curriculum using Problem-based Learning for Enhancing of the Thai Literature Learning Management Design Ability for Teacher Professional Students**” The results of the study, when read, show that linking problems, understanding the problems, researching and reviewing, creating work, presenting and processing results are the steps. After participating in the teaching activities to enhance the ability, it was found that the announced statistical value was surprisingly higher than expected.

WIWIWANNASAN

Vol. 8 No.2 (May - August) 2024

Article 9 is “Communication Strategies to Change Gambling Perception as Monetary Transaction to Motivate Target Group: The Study of Communication in Online Gambling Websites in Thailand.” The research results found that there were five forms of communication to change the image as attached. There were ten gambling websites studied this time. May the readers be happy and prosperous.

Kapyani 11

Nine stanzas determine knowledge

Fighting through, bravely facing

standing firm and not being distant

preserving the world of literature

Bunsanoe Triwiset

Editor in Chief

WIWIWANNASAN

Vol. 8 No.2 (May - August) 2024

สารบัญ

วิจิตรวรรณสาร

ปีที่ 8 ฉบับที่ 2 (พฤษภาคม - สิงหาคม) 2567

The Narrative of Normalcy of Conjoined Twins in the Novel

“God’s Fool” by Mark Slouka

เรื่องเล่าของความปกติของแฝดติดกันในนวนิยายเรื่อง “ก๊อดส์ ฟูลล์”

ของ มาร์ก สโลคา

Wiriya Dankamphaengkaew

วิริยา ด้านกำแพงแก้ว

169

กวีนิพนธ์เล็กๆ ที่มีต้นไม้ใหญ่อยู่ข้างใน : อ่านกวีนิพนธ์เชิงนิเวศ

ของวีระศักดิ์ ยอดระบำ

A Little Poem with a Great Tree Inside: Reading the Ecopoetry

of Weerasak Yodrabam

ธัญญา สังขพันธานนท์

Thanya Sangkhaphanthanon

185

การพัฒนาคู่มือภาษาจีนเบื้องต้นสำหรับพนักงานขายรถยนต์มือสอง

ในเขตเทศบาลตำบลบ้านดู่ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย

Development of a Basic Chinese Manual for Second-Hand Car Sales

Representatives in Ban Du Subdistrict Municipality, Mueang Chiang Rai

District, Chiang Rai Province

สมยศ จันทร์บุญ / นิรัตน์ ทองขาว / สุริยา กীরตินันท์ทิพัฒน์

Somyos Chanboon / Nirat Tongkaw / Suriya Keeratinanthiphat

205

กลวิธีในการเชื่อมโยงความในด้วบทสัมพันธ์สารแบบเรียนภาษาลาว

The Cohesion in Lao Language Textbooks

กลิ่นเพชร ดีพรม / ราชนัย์ นิลวรรณภา

Glinpetch Deeprom / Rachan Nilwannapa

ระดับการสูญเสียของคำวิเศษณ์ขยายกริยาในภาษาไทยถิ่นโคราช:

กรณีศึกษานักเรียนในจังหวัดนครราชสีมา

The Level of Lexical loss of Adverbs in Korat Dialect: A Case Study of Students in Nakhon Ratchasima Province

ปรีชา ขอวางกลาง / นนทิยา จันทรเนตร์

Preecha Khorwangklang / Nontiya Channate

การตั้งชื่อพันธุ์เรียนในเขตภาคตะวันออกของไทย

Naming Durian Varieties in Eastern Thailand

กนกวรรณ วารีเขตต์ / กันติทัต การเจริญ

ถิรวรรณ ศรีรัตนโชติชัย

Kanokwan Wareeket / Kantithat Karncharoen

Thirawan Sriratanachotchai

วัจนกรรมการสอนคุณธรรม 8 ประการในหนังสือนิทานสำหรับเด็ก
ของ เรื่องศักดิ์ ปิ่นประทีป

Speech Acts Teaching the Eight Virtues

In Ruangsak Pinprateep's Storybooks for Children

ปิยนุช อินทร์ธนู / สุชาดา เจียพงษ์

Piyanut Inthanoo / Suchada Jiaphong

การพัฒนาหลักสูตรโดยใช้ปัญหาเป็นฐานเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการ
ออกแบบการจัดการเรียนรู้วรรณคดีไทย สำหรับนักศึกษาวิชาชีพครู

*The Development of Curriculum using Problem-based Learning
for Enhancing of the Thai Literature Learning Management Design
Ability for Teacher Professional Students*

ชมชนก ธนาวีราภรณ์/ อนันต์ ลากุล / จันทรีจิรา หาวิชา

หนึ่งฤทัย ชวนะลิขิกร / อุบลวรรณ ส่งเสริม / พิณพนธ์ คงวิจิตร

Chomchanok Thanaweeraorn / Anan lakul / Janjira Havicha

Nuengruethai Chavanalikhikorn/ Ubonwan Songsern/ Pinpon Kongwijit

297

กลวิธีในการสื่อสารเพื่อเปลี่ยนภาพลักษณ์การเล่นพนันเป็นการทำธุรกรรม
การเงินเพื่อสร้างแรงดึงดูดใจต่อกลุ่มเป้าหมาย : การศึกษาการสื่อสาร
เว็บพนันในประเทศไทย

*Communication Strategies to Change Gambling Perception as
Monetary Transaction to Motivate Target Group: the Study of
Communication in Online Gambling Websites in Thailand*

ศรัรัช ลาภใหญ่ /รัชดา ลาภใหญ่

Sirach Lapyai / Rachada Lapyai

311

แนะนำผู้เขียน

331

The Narrative of Normalcy of Conjoined Twins in the Novel “God’s Fool” by Mark Slouka

เรื่องเล่าของความปกติของแฝดติดกันในนวนิยายเรื่อง
“ก๊อดส์ ฟูลส์” ของ มาร์ก สโลคา

Wiriya Dankamphaengkaew / วิริยา ด้านกำแพงแก้ว

*English Program, Faculty of Humanities, Srinakharinwirot University
สาขาภาษาอังกฤษ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพมหานคร 10110, ประเทศไทย*

Email: wiriyad@g.swu.ac.th

Received: March 16, 2024

Revised: April 26, 2024

Accepted: May 4, 2024

Abstract

The purpose of this research was to analyze the attempt to normalize conjoined twins through the narrative of Chang Banker in the novel “God’s Fool” (2003) by Mark Slouka, and to criticize the medical discourse that created the negative stereotypes of conjoined twins regarding their way of life and sexual relations. The author created a sense of normalcy for Chang by presenting the relationship between siblings and opposite-sex relationships differently from what appeared in various literary works. That is, the author did not write about the sibling relationship in terms of confinement or limited freedom resulting from their conjoined physical condition, which led one of the twins to be preoccupied with the desire to separate their bodies. Instead, the author presented a close and intimate sibling relationship, as well as positive aspects of being conjoined. Regarding the issue of sexuality, through the analysis of the relationships of Chang and Eng with their wives, the author did not narrate with a focus on sexuality that was often imagined to be immoral. Additionally, the author portrayed the relationship between husband and wife and family members as not different from ordinary people, showing that the conjoined twins’ physical condition was not an obstacle or a cause preventing them from living

like ordinary people. Therefore, the portrayal of conjoined twins in this novel illustrated the attempt to create a “normalcy” for conjoined twins and to criticize medical discourse on the issue of surgical separation, the undermining of perceptions, beliefs, and the collective understanding of conjoined twins.

Key words: Conjoined Twins, Normalcy, Medical Discourse, Sexual Relations

บทคัดย่อ

งานวิจัยเรื่องนี้มีจุดประสงค์เพื่อวิเคราะห์ความพยายามที่จะสร้างความปกติของแฝดติดกันผ่านเรื่องเล่าของจัน บังเกอร์ ในนวนิยายเรื่อง “ก๊อดส์ ฟูลล์” (2003) ของมาร์ก สโลคา และเพื่อวิพากษ์วาทกรรมทางการแพทย์ที่สร้างภาพเหมารวมเชิงลบของแฝดติดกันในประเด็นเรื่องของการดำรงชีวิตและความสัมพันธ์ทางเพศ โดยกลวิธีที่ผู้ประพันธ์ใช้สร้างความปกติให้กับจันคือการนำเสนอภาพความสัมพันธ์ระหว่างพี่น้องฝาแฝดและความสัมพันธ์ทางเพศกับเพศตรงข้ามให้มีลักษณะที่แตกต่างไปจากที่ปรากฏในงานวรรณกรรมต่างๆ กล่าวคือ มิได้เขียนอธิบายความสัมพันธ์ระหว่างพี่น้องในเชิงของการถูกกักขัง ถูกจำกัดอิสระภาพอันเนื่องมาจากสภาพร่างกายที่ติดกัน ทำให้แฝดคนใดคนหนึ่งหมกมุ่นอยู่กับความปรารถนาที่จะแยกร่างออกจากกัน แต่นำเสนอในเชิงความสัมพันธ์อันพี่น้องที่สนิทสนมกัน รวมทั้งแสดงให้เห็นอัตลักษณ์เชิงบวกของแฝดติดกัน ในประเด็นเรื่องทางเพศ เมื่อวิเคราะห์ผ่านทางความสัมพันธ์ของจันและจันและภรรยาของพวกเขา ผู้ประพันธ์มิได้เล่าเรื่องโดยมุ่งประเด็นไปที่ความสัมพันธ์ทางเพศที่มีกะจินตนาการว่าต้องเป็นเรื่องที่ผิดทำนองคลองธรรม รวมทั้งการนำเสนอให้เห็นถึงความสัมพันธ์ของสามภริยา และคนในครอบครัวซึ่งมีได้แตกต่างไปจากคนทั่วไป ทำให้เห็นว่าสภาพร่างกายของแฝดติดกันมิได้เป็นอุปสรรคหรือเป็นสาเหตุที่ทำให้พวกเขาไม่สามารถใช้ชีวิตอย่างคนทั่วไปได้ ดังนั้น การนำเสนอภาพของแฝดติดกันในนวนิยายเรื่องดังกล่าวแสดงให้เห็นถึงความพยายามที่จะสร้าง “ความเป็นปกติ” ของแฝดติดกัน รวมทั้งวิพากษ์วาทกรรมทางการแพทย์เกี่ยวกับประเด็นเรื่องการผ่าตัดแยกร่างกาย การล้มล้างทัศนคติ ความเชื่อ และความเข้าใจแบบเหมารวมเกี่ยวกับแฝดติดกัน

คำสำคัญ: แฝดติดกัน, ความปกติ, วาทกรรมทางการแพทย์, ความสัมพันธ์ทางเพศ

Introduction

Conjoined Twins or Siamese Twins are a form of twins that develop from the same fertilized egg. While growing in the womb, the embryos do not separate completely, resulting in a distinctive feature of having certain body parts conjoined from birth and sharing some internal or external organs. Medical professionals categorize conjoined twins based on the areas or parts of the body that are joined together. The most common type of conjoined twins is thoraco-omphalopagus, meaning twins with their chests joined together

(DeRuiter, 2011). Due to the relatively low occurrence of conjoined twins worldwide, as well as the significant risk of mortality both during pregnancy and childbirth, conjoined twins have been subjects of societal interest since ancient times. The oldest evidence of the existence of conjoined twins is found in clay figurines and sculptures in small villages in Mexico dating back approximately 3,000 years (Kennedy, 2011).

The societal perspective towards conjoined twins has evolved according to the contexts of each era. During the medieval period to the Enlightenment era, conjoined twins were often viewed as freaks of nature. There was a belief that conjoined twins were a result of impure acts or a consequence of women witnessing something sinful or shocking during pregnancy (From 'Monsters' To Modern Medical Miracles, 2014). These beliefs led to abnormal perceptions of fetuses during pregnancy. Such beliefs formed the basis of societal fear towards conjoined twins.

Another important belief about conjoined twins is that they share a unified body and mind. This means they have similar thoughts, preferences, and shared emotions. In the pamphlet sold at the exhibition of Chang and Eng, titled "An Historical Account of the Siamese Twin Brothers from Actual Observations" in 1834, the author repeatedly stated that both Chang and Eng shared a unified body and mind. They had similar preferences, shared emotions, ate and slept together, never conversed with each other, and never had conflicting opinions. It was as if they had only one mind, as described by the author: "[...] that to those who have them constantly under their observation, it almost appears as if one mind only, directed the two bodies." (1834, p. 7)

Such beliefs persisted in society until the 20th century. When the number of surviving and grown-up conjoined twins increased, they began to recount their own experiences or feelings through interviews or autobiographies. Daisy and Violet Hilton, conjoined twins from England who gained fame as sideshow performers, musicians, and dancers in the 1920s to 1940s, stated in their autobiography, "[...] we are believed to share identical thrills, pains and even diseases. The truth is that we are as different in our reactions as day and night. I, Violet, often weep over something which makes my sister chuckle. I had a whooping cough a year and a half before Daisy. We did not even catch the measles from each other!" (Hilton, 1950, p. 2). Violet's statement refutes society's belief that conjoined twins are a single entity (Singleton) and highlights their individuality in terms of personality traits and differing preferences.

As scientific and medical advancements flourished, conjoined twins' bodies became of interest in the medical field. This can be seen through efforts to examine or acquire the bodies of conjoined twins. For example, in the case of Chang and Eng, when they arrived in the United States, numerous doctors examined their bodies. When they passed away, several physicians contacted Chang and Eng's wives to request the twins' bodies for anatomical study, reasoning that their bodies would contribute to medical knowledge (Wallace, 2011).

Interest from the medical community regarding the bodies of conjoined twins has been manifested in the form of attempts to separate their bodies surgically. This can be attributed to the influence of the notion of the average human being¹, which has led to the interpretation of conjoined twins' bodies as abnormal. The method to correct this perceived abnormality is through surgical separation. Attempts to separate conjoined twins date back to ancient times, with historical records mentioning the surgical separation of twins in 945 AD in Constantinople. One of the twins passed away three days after the surgery (Dreger, 2004, p. 51; *The Case of Conjoined Twins in 10th Century Byzantium*, 2014). Subsequent attempts at surgical separation continued but often ended unsuccessfully until the early 20th century. During this time, there was an increasing number of attempts at surgical separation, with a higher success rate compared to earlier times. Stories of successful surgical separations have been brought to public attention through interviews or newspaper articles, often highlighting the physicians as benevolent figures who transformed pitiable conjoined twins into "normal" individuals. These narratives also depict the heroic struggles of the surgical process, the endurance, and skill of the physicians, which captivate readers' attention without discussing the long-term effects on both the physical and mental aspects of the conjoined twins. Therefore, it can be said that these interviews contribute to creating a favorable perception of physicians' actions (Angier, 1997).

However, in recent interviews with conjoined twins and in various literary works such as novels or films, different perspectives on surgical separation have been presented, diverging from the mainstream societal concept. For instance, the novel "God's Fool" (2003) by Mark Slouka, reveals the possibility of interpreting and attributing positive meanings to the conjoined twins' physical condition. Therefore, this research focuses on the process of normalizing conjoined twins through the narrative of Chang Bunker in the novel "God's Fool" by Mark Slouka. The author's method of creating normalcy for Eng and Chang involved presenting the relationship between the twin siblings and their heterosexual relationships in a manner different from what is typically portrayed in various literary works, both past and contemporary. That is, the narrative did not depict them as adversaries or describe their relationship in terms of confinement or restricted freedom resulting from their conjoined bodies. Instead, the author presented a close sibling relationship, while also demonstrating the individuality of Eng and Chang, including their personalities, preferences, and differing desires. These differences led to conflicts between the twins, but ultimately, their bond and familial relationships allow for mutual understanding.

¹ The concept of the "average human being" (*l'homme moyen*) originated in the 19th century from the burgeoning field of statistics, which collected data on human attributes such as weight and height to determine the median average, considered the standard to which everyone in society should conform. This concept became a benchmark for controlling and evaluating physical attributes, leading to the transformation of disabled individuals into something else or into marginalized members of society (Davis, 1995, pp. 3-7).

Regarding the issue of the twins' sexuality presented in "God's Fool", when analyzed through the relationships of Eng and Chang with their wives, the author did not narrate with a focus on sexual relationships as in other novels featuring conjoined characters. Instead, the presentation emphasized the relationships between spouses and family members, which did not differ significantly from those of ordinary individuals. This demonstrated that the conjoined twins' physical condition is not necessarily an obstacle or a cause preventing them from living ordinary lives. Therefore, it can be argued that the portrayal of conjoined twins in "God's Fool" illustrated an attempt to create "normalcy" for conjoined twins, challenging the medical discourse on the issue of surgical separation, and undermining the stereotypes, beliefs, and misconceptions about conjoined twins.

Objectives of the Study

This research paper aimed to analyze the attempt to normalize conjoined twins through the narrative of Chang Bunker in Mark Slouka's "God's Fool" (2003), as well as to criticize the medical discourse that created the negative stereotypes of conjoined twins regarding their way of life and sexual relations.

Method of the Study

This research paper starts with a critical survey and review of key information and related theories which are the historical background of conjoined twins and the representation of conjoined twins in literary texts and theories on the medical discourse regarding the body of conjoined twins. Then the researcher conducts a close textual analysis of research materials related to the key research questions. Finally, after concluding all the data, the researcher starts writing the result of the findings and conclusion of the research paper.

Literature Review

Sex and Conjoined Twins

Sexual activities of people with disabilities are often overlooked or even denied by society, with the general assumption being narrow-minded that physical limitations prevent people with disabilities from having sexual desires like other individuals or having limited sexual desires. Tobin Siebers (2012) discusses the correlation between sexual activities and a strong physical condition in his article titled "A Sexual Culture for Disabled People," stating, "At the most superficial level, a sex life is described almost always in the context of health. A sex life must be, first and foremost, a healthy sex life, and the healthier a person is, the better the sex life is supposed to be" (2012, p. 42). Siebers's explanation demonstrates the societal bias that views sexual activities as suitable only for individuals with strong bodies, leading to the general exclusion and denial of access to sexual activities for people with disabilities.

Furthermore, Siebers also mentions that the pattern of sexual activities of people with disabilities may not conform to the norms or standards that society considers normal (2012, p. 39). For example, in the case of conjoined twins, due to their physical condition, the sexual activities of conjoined twins have been of interest to society from the past to the present. In the postmortem report of Eng and Chang Bunker in 1874, Dr. William Pancoast, a renowned surgeon from Philadelphia who was the head physician in charge of the autopsy, commented on the sexual relationship between Eng and Chang and their wives after the autopsy and thorough examination of their bodies. He stated, “Though it seems most immoral and shocking that the two should occupy the same marital couch with the wife of one, yet so thorough was this understanding of alternate mastery, that, as I was told by one of the widows, there had never been any improper relations between the wives and the brothers” (as cited in Davies, 2015, pp. 156-157). Pancoast’s statement reflects the general public’s attitude towards the sexual activities of conjoined twins as both alarming and morally wrong. This negative perception arises from the physical condition of conjoined twins, which is seen as a hindrance to sexual activities according to the societal norms that accept only monogamous relationships as desirable. The physical condition of conjoined twins is therefore perceived as an obstacle to the accepted form of relationships or deemed impractical. For example, in the case of Daisy and Violet Hilton, both sisters traveled to several states in the United States because state officials refused to register marriage for Violet and her lover, citing immorality as the reason for their marriage being sinful (Hilton, 1950, p. 2).

In the collection of biographies of Eng and Chang, there is only one book that discusses the issue of the sexual activities of Eng and Chang, which is the book titled “The Two” by Irving and Amy Wallace (2011). They speculate on the lovemaking methods of Eng and Chang with their wives. They explain in detail:

“Physically, the twin could not maneuver very far apart. They were bound tightly when lying down, too close for either to achieve any real degree of independent performance or privacy. In sexual intercourse, only the obvious missionary position – with the man on top – could have worked well. Yet it could not have worked too well. The anatomical restriction was always there. If Eng mounted Sallie, then Chang could not be far behind—indeed, he would be dangling seven or eight inches to one side. Moreover, it meant Chang had to be curled against Sallie, partially covering her body throughout. The same condition would have occurred when Chang made love to Adelaide. Eng would have been drawn against or partially across Adelaide. Another likely position of copulation that may have been employed was that of the woman mounting the man.” (Wallace, 2011)

The above description is merely speculative and does not come from Eng and Chang themselves or their wives. The author's actions could be interpreted as responding to the curiosity of the general public regarding the sexual activities of conjoined twins. From one perspective, such actions may be seen as a violation of the privacy of Eng and Chang, and the description places them in a state of objects responding to the pleasure of being observed.

In literature, both in the form of novels and films, it reflects the general public's curiosity about the sexual activities of conjoined twins. For example, in the dialogue of characters who are conjoined twins, Electra and Ephigenia, in the novel "Geek Love" (2002) by Katherine Dunn. Electra and Ephigenia are sideshow performers in their family's carnival. Later, they engage in a sex work profession. They tell their sister about the reason people are interested in them: "What they want to know, all of them, but never do unless they're drunk or simple is How do we fuck?" (2002, p. 207). Similarly, the tagline on the poster for the movie "Freaks" (1932) raises the issue of the sexual capabilities of conjoined twins: "Do Siamese Twins make love?" These examples reflect both the general curiosity and bias towards conjoined twins that they cannot have a "normal" sexual relationship like others. Therefore, it can be said that literature like this has contributed to the stigma regarding the issue of sexual intercourse with conjoined twins, suggesting that having sex with conjoined twins means engaging in group sex or is a taboo subject, distorting the reality of sexual intercourse with conjoined twins. The repetition of such themes in these literary works serves to perpetuate these ideas in society.

In the article titled "Disabled Sexuality: Toward Rights and Recognition" by Tom Shakespeare (2000), he interestingly discusses the issue of sexuality with disabled individuals. He suggests that there should be a reconsideration of thoughts, understandings, values regarding sexual activity, as well as exploring new sexual orientations. This aims to stimulate questioning or challenging of the traditional framework regarding sexual activities, which often stem from ideas about bodily perfection and strength, narrow concepts such as male dominance in bed, or the notion that sexual activity must involve only two individuals. By dismantling these frameworks, opportunities for disabled individuals to access sexual activities could increase. Additionally, Shakespeare (2000, pp. 159 – 166) argues that the diverse bodies of disabled individuals should not be seen as barriers to sexual activity. Even though the bodies of disabled individuals may not conform to society's norms for "normal" sexual activity, their physical limitations should prompt the exploration of new, suitable alternatives for sexual expression.

Medical Discourse and Body Separation

Medical discourse plays a major role in how the bodies of conjoined twins are viewed and managed. Medical discourse refers to the use of medical knowledge and principles to define and classify what is considered an abnormal body. This approach

emerged alongside the development of modern Western medicine during the Victorian era, from the mid-18th century, with the aim of categorizing, defining, or controlling bodies that deviated from typical physical norms. This perspective labeled such deviations as abnormalities, reflecting a view of disability based on the values of non-disabled people or those with fully functioning bodies. Additionally, this viewpoint regarded disability as a personal “problem” or “tragedy,” implying that it could be repaired or fixed using medical technology (Johnson, 2001, pp. 17-18). Therefore, the medical discourse negatively influences society’s perception of conjoined twins. Their physical differences have come to be seen as personal misfortune, leading to the idea that they need medical assistance in the form of surgical procedures to separate their bodies.

The evidence of successful separation surgeries of conjoined twins dates back to the year 1689 when conjoined twins named Elizabeth and Catherina underwent separation surgery using a method involving tightening ropes around the connecting skin and gradually tightening them every day until the joined part shrunk enough to be cut apart with a knife (Kompanje, 2004, p. 537). Attempts at separating conjoined twins have been documented throughout history, mostly involving twins joined by skin and lacking vital shared organs while having complete external organs. The number of successful separation surgeries of conjoined twins increased significantly during the 20th century, correlating with advancements in modern scientific and medical progress, including the discovery of antibiotics and modern surgical tools, which enhanced the chances of success in separation surgeries. Physicians often cited humanitarian reasons to justify their involvement in managing or owning the bodies of conjoined twins. Daisy and Violet Hilton stated in their autobiography that scientists often attempted to persuade them to consent to separation surgery experiments (Hilton, 1950, pp. 2-3). In the case of Eng and Chang Bunker, when they passed away, several physicians from different institutions approached their wives to request the delivery of the twins’ bodies to their respective institutions for autopsy purposes. Some institutions were willing to pay to “acquire” the bodies of Eng and Chang (Wallace, 2011).

In Alice Domurat Dreger’s work titled “One of Us: Conjoined Twins and the Future of the Normal” (2004), the author analyzes the issue of conjoined twins and separation surgeries. Dreger critiques the medical discourse that places physicians in a position of authority over the bodies of conjoined twins, as evident in decisions to separate them under the pretext of enabling them to lead normal lives (2004, pp. 5-7). The medical view of conjoined twins demonstrates a negative interpretation of their bodies, as seen in the labeling of conjoined twins as “Aberrant Twins”. This interpretation portrays their conjoined bodies as obstacles to living in society. Therefore, the perceived solution to aid conjoined twins often involves surgical “correction” to make their bodies “normal”, even at the risk of their lives.

Dreger (2004, p. 70) further argues that the decisions made by parents or physicians sometimes fail to consider the physical and intellectual consequences on the twins or even the risk to their lives. The desired outcome of separate bodies may not always be desirable as the surgical separation may cause physical or intellectual disability. She provides examples of many conjoined twins who experienced adverse effects on both their physical and mental well-being after undergoing surgery, such as being unable to walk or use limbs normally, having incomplete brains, or in cases where conjoined twins share male genitalia, leading to the decision to assign one twin as male while the other undergoes surgery to create female genitalia. Furthermore, Dreger (2004, pp. 60-61) points out the contradiction in medical discourse, which often cites heterosexual relationships as a reason for separating conjoined twins surgically. However, such surgeries often carry the risk of loss of sexual sensation, which is a concern that physicians often overlook or consider unimportant.

Therefore, it can be said that individuals in the medical profession have a role in shaping the discourse surrounding the bodies of conjoined twins for their own benefit or professional advancement by stamping the label of bodily abnormality on conjoined twins. This discourse empowers and legitimizes physicians in the surgical separation of conjoined twins, positioning them as benevolent caregivers who transform the bodies of anomalies into normal individuals, thereby improving their quality of life. This is evident in narratives found in newspapers or interviews with physicians, which often praise the efforts, courage, or dedication of physicians in treating the bodies of conjoined twins. Even though the outcomes of surgeries may result in some conjoined twins experiencing brain abnormalities, physical impairments, post-surgical pain, or even the loss of one or both twins' lives, these actions reinforce bias against the bodies of conjoined twins. They portray conjoined twins who have not undergone separation surgery as leading difficult, pitiable lives or often resenting their own bodies, blocking positive views of the bodies of conjoined twins.

Dreger (2004, pp. 60-61) states that the issue of sexual relationships and reproduction is often one of the main reasons why parents of conjoined twins and physicians decide to opt for surgical separation of conjoined twins (in cases where they are infants). In various literary works, the influence of this idea is reflected in the decisions of characters who are conjoined twins regarding the reasons for wanting to undergo separation surgery. For example, in the television series "American Horror Stories: Freak Show", the main characters, conjoined twins named Bette and Dot Tattler, are involved in the desire to undergo separation surgery. When Bette and Dot become sideshow performers and Dot falls in love with a fellow performer named Jimmy, Dot develops a desire to undergo separation surgery. Although such surgery may lead to the death of one or both twins, Dot attempts to raise money to hire a doctor to perform the surgery on them. However, Dot abandons

this idea due to her love and attachment to their conjoined sister and ultimately marries Jimmy. The final scene of the series shows Dot pregnant, embracing Jimmy, while Bette holds up a magazine to give them privacy.

Conjoined twins are often surgically separated while still infants, a decision typically made by their parents or caregivers. It is intriguing that many conjoined twins, when they grow up, often do not desire separation. For instance, Mary and Margaret Gibb, sideshow performers, exemplify this when Mary refused surgery despite Margaret's cancer diagnosis. Ultimately, they both passed away in 1967, one minute apart (Fiedler, 1978, p. 199; Quigley, 2003, p. 75). Similarly, in interviews, conjoined twins like Lori and Reba Schappell expressed contentment with their shared existence, stating, "We don't hate it. We live it every day. I don't sit around questioning it, or asking myself what I could do differently if I were separated." (Angier, 1997)

In the comedy film "Stuck on You" (2003), although portrayed humorously, the struggles of conjoined twins post-surgery are depicted. Despite their initial eagerness for separation, the characters find it difficult to adjust to life alone and struggle with tasks they once did together, like making burgers within three minutes, a selling point of their burger joint. They ultimately choose to remain together and simulate their former conjoinment with Velcro clothing that attaches them.

Reflecting on these interviews and film examples, surgery may not always be the correct path. The physicality of conjoined twins may not be the root of their issues but rather societal perceptions of their bodies, which prompt questions about the necessity of conforming to medical discourse that dictates separation. It showcases how non-separated conjoined twins can live fulfilling lives in society. These questions are further explored in the subsequent analysis of "God's Fool"

Results and Discussions

The novel "God's Fool" by Mark Slouka is written from the perspective of Chang as the narrator. It features a first-person narrative style, narrating events from important occurrences that happen in the middle of the story or called *En Medias Res*, and alternates between past and present events. This allows readers to understand the life stories of Eng and Chang from the day they were born, their childhood, being summoned to the palace, traveling to America as peculiar actors, establishing themselves, pursuing farming professions, marrying a white woman, and having a total of 22 children together. Slouka's novel presents the relationship between Eng and Chang through various experiences, including childhood, journeying to the United States, meeting their love interest, and building a family. Despite occasional conflicts, the novel depicts the intimate relationship between siblings. Chang's storytelling reveals the strong bond between him and Eng, which evolves from the experiences they face together.

Chang describes his childhood as a period of happiness, with a warm family where there were always lively conversations in the evenings and plenty of laughter. This contrasts with novels featuring characters with disabilities that often narrate the difficulties of having a different body, facing societal rejection, and being bullied. In contrast, Chang's narrative in Slouka's novel illustrates the closeness between siblings growing up together, as evident from scenes describing their childhood home and experiences with Eng, which were as joyful as those of ordinary children. For instance, when Chang's first child is about to be born, while Chang is nervous and anxious about the event, Eng comforts him. Chang recounts, "When Addy's cries began to grow harsh and raw, exploding from her like stream under pressure, my brother tried to reassure me, assuming, naturally enough, that I was suffering as he was, I thanked him, touched by his concern, reassured him in return" (Slouka, 2003, p. 227)

Another significant event that demonstrates the strong relationship between Eng and Chang is when Christopher, Chang's eldest son, runs away from home to join the city's war. During this time, Eng and Chang quarreled to the extent of physically harming each other, leading Eng to blame Chang for driving Christopher away. However, despite the family's problems, Eng did not hesitate to end the conflict, volunteering to help and support Chang, and even agreeing to accompany him on the dangerous journey to find Christopher. Even though such a journey poses a life-threatening risk to them both. Chang reassured Addy, " 'What are we going to do?' she [Addy] said. 'We're going to get him,' I said. 'Tell me what you want me to do,' said my brother [Eng]" (Slouka, 2003, p. 254). Another noteworthy point that illustrates the relationship between Eng and Chang is the pronouns Chang uses to refer to himself and Eng while narrating the story. In Slouka's novel, Chang often uses the pronoun "we" to represent both himself and Eng. By using these pronouns, Chang demonstrates the closeness between himself and Eng, as well as his acceptance of Eng's existence as part of his life experiences.

In the issue of conjoined twins contemplating surgery to separate their bodies, Slouka's novel offers a perspective on the separation surgery different from other novels featuring conjoined twin characters. Specifically, Chang in Slouka's novel reflects acceptance of his own unique body condition, as seen in his acceptance of the condition of his birth, akin to weather conditions beyond control. This reflects a willingness to embrace differences and make the most of them. For example, when Eng and Chang begin trading, they use their own bodies as a selling point to attract customers. "People would be curious about us, my brother claimed, and give us their business. I agreed. And so, by slow degrees, we began to learn the delicate art of selling ourselves." (Slouka, 2003, p. 68)

Furthermore, Slouka's novel also demonstrates society's acceptance of the physical condition of conjoined twins, reflected through the relationship between Eng and Chang and the character named Gideon, who is the family's physician and close friend

of both. Gideon does not attempt to overlook the physical differences of Eng and Chang, unlike what ordinary people often do. Instead, he accepts their physical differences and considers them part of their identities. For instance, he fondly refers to Eng and Chang as “my hyphenated friends,” allowing Chang to become his own person. Chang describes his feelings toward Gideon that “In Gideon’s company, I could be wholly myself, a thing made possible, somehow, by the fact that he never attempted to overlook our peculiar condition, as Barnum used to call it.” (Slouka, 2003, p. 20)

Moreover, Gideon does not attempt to correct or treat their physical differences. In contrast, in the scene where they discuss the possibility of surgery to separate Eng and Chang, Gideon remarks that anyone could perform the separation surgery, but he is accustomed to their company and sees no benefit in separating them. Chang describes the event, saying,

“Gideon had answered, as he always did, that separating us was hardly the problem. The divorce could be realized in a matter of minutes, he said. Any idiot possessed of a sharp saw and a strong stomach could do it. The problem, he said, was that he’d grown accustomed to our company, which is why he was willing to defer the fame that a scientific description of our condition would bring.” (Slouka, 2003, p. 22)

Gideon’s actions contrast with the typical image of physicians who often seek recognition by surgically altering the bodies of conjoined twins. This is evidenced by his refusal to perform surgery on Eng and Chang, as he believes that what they have discovered through their shared experiences is a key aspect of their lives. Gideon’s words also challenge the conventional idea that surgery to separate conjoined twins is often justified as enhancing their quality of life, indicating that their bodies are not limitations preventing them from living like other people. For example, he questions Eng and Chang about the benefit of the separation to their daily life, “And besides,” he’d asked us, “what could you possibly do apart that you haven’t already done together?” (Slouka, 2003, p. 22)

Furthermore, the portrayal of the relationship between Eng and Chang and their wives in Slouka’s novel contrasts with the image of conjoined depicting in various literary works. For instance, Slouka’s novel presents a warm family dynamic between Eng, Chang, and their wives, demonstrating the strong bond between husbands, wives, and their children. It also portrays a sense of connection among them, such as in the scene where Chang describes the family gathering around after supper to hear tales from their past:

“In the evening after supper the younger children would gather around [...], and Eng and I would spin tales of Siam: [...] At some point, often toward the end of a story, Addy and I would look at each other across the heads of our children and our look would hold for a moment, [...] and the four of us would carry them off, one by one, to bed.” (Slouka, 2003, p. 36)

Therefore, Chang’s narrative style in Slouka’s novel bears resemblance to the storytelling of conjoined twins in contemporary interviews or television programs. That is, it is a narrative of individuals who do not view their physically different bodies as weaknesses or limitations but rather demonstrate that they can build warm families. Additionally, it highlights the close relationship between siblings. It could be argued that Chang’s narrative contributes to breaking down the general public’s prejudice against conjoined twins and demonstrates the possibility for conjoined twins to build families and live normal lives even without undergoing separation surgery.

In Slouka’s novel, the author does not emphasize or sensationalize the sexual aspect of the conjoined twins, which is often the selling point of stories involving conjoined twins because their conjoined bodies naturally pique curiosity about their intimate lives, often leading to imaginative, scandalous scenarios. Conversely, Slouka’s narrative focuses on the relationship between Chang and his family. Slouka briefly describes two instances of intimacy between Chang and his wife, Addy, without going into explicit details. The first scene is described briefly: “Addy came to our bed that week, but though we please each other, sweating in the darkness, neither took much comfort in the thing.” (Slouka, 2003, p. 24) And the second scene, where Slouka mentions, “I was relieved to learn that, [...] I had not grown enfeebled in the act of love, and though Eng’s face, where I could make it out in the moonlight, invariably carried the expression of a man waiting for a carriage, Addy’s look of surprise at my youthful vigor [...] more than made up for it.” (Slouka, 2003, p. 35) These portrayals of the sexual relationship between Chang and Addy reflect attempts to challenge the traditional beliefs about sexual relations with conjoined twins as something strange and immoral. Instead, they depict the sexual relationship of the couple as ordinary, not significantly different from that of ordinary people. Slouka does not describe feelings of embarrassment, awkwardness, or excitement about the events that unfold. Furthermore, Slouka’s novel demonstrates the possibility of maintaining privacy of the conjoined twins without needing shared experiences.

The way these scenes are portrayed in Slouka’s novel demonstrates that the sexual relationship of conjoined twins can be an affair between two individuals, namely one of the twins and their romantic partner, without necessarily involving the other twin. Daisy and Violet Hilton have spoken in interviews about learning to compartmentalize

awareness² of the existence of the other twin to allow the conjoined couple to have private space in their interactions with their romantic partners. This approach is echoed in Slouka's novel, as seen in Chang's description of Eng's facial expression while having sex with his wife, indicating that Eng's face did not show excitement or mood along with him. Therefore, it could be argued that Slouka's novel shows that the physical limitations of Eng and Chang are not obstacles to having a sexual relationship. The physical differences allow for the creation or adaptation of appropriate ways for their bodies. Although having a sexual relationship with conjoined twins like Eng and Chang cannot be an activity between two individuals without the involvement of the third person, they have found ways to cope with their physical limitations that prevent them from having privacy like ordinary people. They find ways to create privacy between each other while engaging in sexual intercourse by blocking their own feelings and the existence of the other twins.

The result of this research shows that the negative images of conjoined twins can be deconstructed through the novel. The relationship between Chang and his wife in Slouka's novel demonstrates that the sexual relationship of conjoined twins does not necessarily have to be in a morally questionable format. Furthermore, the presentation of a warm family environment during the childhood of Eng and Chang, their intimate relationship, as well as the relationships between Eng and Chang with their wives and children, contribute to dispelling the stigma surrounding the lives of conjoined twins as predicted by medical discourse or societal views. Additionally, it serves to normalize the lives of conjoined twins, showing that despite physical differences or challenges arising from physical limitations, they can still live socially, pursue careers, build families, and lead fulfilling lives. Finally, Slouka's novel presents Chang and Eng as individuals with their own way of life, thoughts, and feelings that do not differ significantly from those of the normal people, helping to diminish prejudice against individuals with different body types, and broadening readers' perspectives on conjoined twins.

² In several books and articles, it is mentioned that Daisy and Violet learned how to block themselves from Houdini, the famous magician, by using a method referred to as "Mental Liberty" (Jensen, 2006, p.117).

References

- An Historical Account of the Siamese Twin Brothers from Actual Observations.** (1834). New York: J.M. Elliot, Retrieved from <http://hdl.handle.net/11134/110002:2477>
- Angier, N. (1997, December 23). Joined for Life, and Living Life to the Full. **New York Times**. Retrieved from <https://www.nytimes.com/1997/12/23/science/joined-for-life-and-living-life-to-the-full.html>
- Browning, T. (Director). (1932). **Freak**. [Film]. Metro-Goldwyn-Mayer.
- Davies, H. (2015). Separation Anxieties: Sex, Death and Chang and Eng Bunker. **Neo-Victorian Freakery: The Cultural Afterlife of the Victorian Freak show** (pp.61-91). Houndmills, Basingstoke: Palgrave Macmillan
- Davis, L. J. (1995). **Constructing Normalcy. Enforcing Normalcy: Disability, Deafness, and the Body**. London: Verso.
- DeRuiter, C. (2011, November 3). Conjoined Twins. **Embryo Project Encyclopedia**. Retrieved from <https://embryo.asu.edu/pages/conjoined-twins>
- Dreger, A. D. (2004). **One of us: Conjoined Twins and the Future of the Normal**. Massachusetts: Harvard University Press.
- Dunn, K. (2002). **Geek Love**. New York: Vintage Contemporaries.
- Fiedler, L. (1978). **Freaks: Myths and Image of the Secret Self**. New York: Simon and Schuster.
- From 'Monsters' to Modern Medical Miracles: Selected Moments in the History of Conjoined Twins from Medieval to Modern Times. (2014). **U.S. National Library of Medicine**. Retrieved from www.nlm.nih.gov/hmd/conjoined/age.html
- Farrelly, P. & Farrelly, B. (Director). (2003). **Stuck on You**. [Film]. 20th Century Fox.
- Hilton, D & Hilton, V. (1950). **Intimate Loves and Lives of the Hilton Sisters**. Wonder Book: California. Retrieved from https://archive.org/details/lives_hilton_sisters

- Jensen, D. (2006). **The Lives and Loves of Daisy and Violet Hilton: A True Story of Conjoined Twins**. Ten Speed Press.
- Johnson, D. (2001). **An Introduction to Disability Studies** (2nd ed.). London: David Fulton Publishers.
- Kennedy, G.E. (2011). The 3,000-Year History of Conjoined Twins. **West J Med**, **175** (3), 176-177. Retrieved from www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC1071535/
- Kompanje, E. (2004). The First Successful Separation of Conjoined Twins in 1689: Some Additions and Corrections. **Twin Research**, **7** (6), 537-541. Retrieved from pdfs.semanticscholar.org/5869/1ba7140350245419b3fbc2a6e0ee63db67c8.pdf
- Quigley, C. (2003). **Conjoined Twins: An Historical, Biological and Ethical Issues Encyclopedia**. London: McFarland & Company
- Siebers, T. (2012). A Sexual Culture for Disabled People. In R. McRuer & A. Mollow (Ed.), **Sex and Disability** (pp. 37-53). New York: Duke University Press.
- Shakespeare, T. (2000). Disabled Sexuality: Toward Rights and Recognition. **Sexuality and Disability**, **18**(3), 159-166. Retrieved from https://cr.middlebury.edu/amlit_civ/allen/field_house/2012%20backup/scholarship/shakespeare_essay2000.pdf
- Slouka, M. (2003). **God's Fool**. USA: Knopf.
- The Case of Conjoined Twins in 10th Century Byzantium. (2014). **Medievalist.net**. Retrieved from <http://www.medievalists.net/2014/01/the-case-of-conjoined-twins-in-10th-century-byzantium/>
- Wallace, A. (2011). **THE TWO: A Biography of the Original Siamese Twins**. Crossroad Press.

กวีนิพนธ์เล็กๆ ที่มีต้นไม้ใหญ่อยู่ข้างใน : อ่านกวีนิพนธ์เชิงนิเวศ ของวีระศักดิ์ ยอดระบำ

A Little Poem with a Great Tree Inside: Reading the Ecopoetry
of Weerasak Yodrabam

ธัญญา สังขพันธานนท์ / Thanya Sangkhaphanthanon

ภาควิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร, พิษณุโลก 65000, ประเทศไทย
Department of Thai Language, Faculty of Humanities, Naresuan University, Phitsanulok 65000, Thailand

Email: phaitoon.thanya@gmail.com

Received: July 24, 2024

Revised: Aug 22, 2024

Accepted: Aug 23, 2024

Abstract

This article aims to study the poetry of Weerasak Yodrabam through two of his works: “Only the Wild Bird Knows That Spring Will Come” and “Within the Little Seeds Are the Big Tree” The study employs the framework of ecocriticism, ecopoetry, and ecopoetics to examine whether Weerasak Yodrabam’s poetry aligns with the characteristics of ecological poetry, and in what ways. The findings reveal that both of Weerasak’s works convey a significant essence: they present an ecological consciousness and the poet’s ecological self, who is committed to a way of life in contrast to the development driven by capitalism. This is reflected through key concepts that align with the characteristics of ecological poetry, such as paradigms and ecological consciousness that reject anthropocentrism. Instead, the works view the natural world with respect and reverence, acknowledging the grandeur and freedom of nature, recognizing that the world exists through the interconnection of life forces, and understanding that nature, with its dynamics and movements, serves as a great teacher. For Weerasak Yodrabam, nature, life, and poetry are one and the same.

Key words: Ecopoetry, Ecopoetic, Weerasak Yodrabam.

บทคัดย่อ

บทความนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาวินิพนธ์ของวีระศักดิ์ ยอดระบำ จำนวนสองเรื่อง ได้แก่ “นกเถื่อนเท่านั้นที่รู้ว่าฤดูใบไม้ผลิถึงจะมา” และ “เมล็ดเล็กเล็กมีต้นไม้อายุอยู่ข้างใน” โดยใช้กรอบแนวคิดการวิจารณ์เชิงนิเวศ กวีนิพนธ์เชิงนิเวศและกวีศาสตร์เชิงนิเวศ เพื่อตรวจสอบว่ากวีนิพนธ์ของวีระศักดิ์ ยอดระบำ สอดคล้องกับลักษณะของกวีนิพนธ์เชิงนิเวศหรือไม่ อย่างไร ผลการศึกษาพบว่า กวีนิพนธ์ของวีระศักดิ์ ทั้งสองเรื่อง มีสาระสำคัญคือการนำเสนอให้เห็นสำนักเชิงนิเวศและตัวตนเชิงนิเวศของกวีที่ศรัทธาและยึดมั่นในการใช้ชีวิตที่สวนทางกับการพัฒนาในระบบทุนนิยม โดยสะท้อนผ่านมโนทัศน์ที่สำคัญซึ่งสอดคล้องกับคุณลักษณะของกวีนิพนธ์เชิงนิเวศ ได้แก่ กระบวนทัศน์และสำนักเชิงนิเวศที่ปฏิเสธการยึดมนุษย์เป็นศูนย์กลาง ด้วยการมองโลกธรรมชาติอย่างเคารพบนอบ ยอมรับความยิ่งใหญ่และอิสระของธรรมชาติ ตระหนักว่าโลกดำรงอยู่ด้วยการผสมผสานกันของสายใยแห่งชีวิต มีพลวัตและความเคลื่อนไหว ธรรมชาติจึงเป็นครูที่ยิ่งใหญ่ สำหรับวีระศักดิ์ ยอดระบำ ธรรมชาติ ชีวิตและกวีนิพนธ์คือสิ่งเดียวกัน

คำสำคัญ: กวีนิพนธ์เชิงนิเวศ, กวีศาสตร์เชิงนิเวศ, วีระศักดิ์ ยอดระบำ

บทนำ

กวีนิพนธ์นั้นมีความเชื่อมโยงกับธรรมชาติอยู่เสมอ การนำเสนอเรื่องราวของธรรมชาติในกวีนิพนธ์จึงไม่ใช่เรื่องใหม่แต่อย่างใด แต่ได้ปรากฏมาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน หรืออาจกล่าวได้ว่า ธรรมชาติปรากฏอยู่ในจิตสำนึกของนักเขียนและกวีมาตั้งแต่สมัยโบราณจนถึงทุกวันนี้ บทกวีเป็นสิ่งที่ดึงดูดเราอย่างต่อเนื่อง กวีนิพนธ์ที่เขียนถึงธรรมชาติ จะแสดงให้เห็นว่า กวีมองและรับรู้ธรรมชาติอย่างไร นำเสนอให้เห็นความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับธรรมชาติในลักษณะใดบ้าง ซึ่งหากพิจารณาโดยรวมจะเห็นได้ว่า มีกวีนิพนธ์ที่นำเสนอภาพแทนของธรรมชาติอยู่สองประเภท คือ กวีนิพนธ์ที่เขียนถึงธรรมชาติทั่ว ๆ ไป กับกวีนิพนธ์ที่ตั้งใจเขียนเพื่อนำเสนอปัญหาด้านธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อสร้างจิตสำนึกเชิงนิเวศให้ผู้อ่านหันมาดูแลและห่วงใยธรรมชาติ (Golda, 2019)

กวีนิพนธ์ประเภทหลังนี้เรียกว่า “กวีนิพนธ์เชิงนิเวศ” (Ecopoetry) ซึ่งได้รับการนิยามว่าเป็นรูปแบบการเขียน การอ่านที่กระตือรือร้นและมีส่วนในการสนับสนุนที่จะซ่อมแซมความแตกแยกระหว่างมนุษย์กับธรรมชาติตลอดจนระบบนิเวศ กวีนิพนธ์เชิงนิเวศไม่มีการกำหนดรูปแบบที่แน่นอนตายตัวในด้านเนื้อหาและแนวเรื่อง อาจให้ความสนใจต่อภาษาที่ใช้อธิบาย พรรณนาธรรมชาติ การเปิดเผยให้เห็นชนบทและจารีตทางวรรณศิลป์ในการนำเสนอภาพแทนธรรมชาติ หรืออาจให้ความสนใจไปยังสถานที่เฉพาะเพื่อทำความเข้าใจกระบวนการทางธรรมชาติและประวัติศาสตร์วัฒนธรรมให้ลึกซึ้งยิ่งขึ้น ตลอดจนการพิจารณาถึงประเภทของความผูกพันและความรู้สึกที่ผู้คนมีต่อโลก (Walton, 2018)

จากคำนิยามและการกำหนดคุณลักษณะอย่างกว้าง ๆ นี้ จะเห็นได้ว่ากวีนิพนธ์เชิงนิเวศเป็นกวีนิพนธ์ที่เขียนขึ้นอย่างเจาะจง ทั้งในด้านจุดมุ่งหมายและแนวความคิดที่อยู่บนพื้นฐานของนิเวศสำคัญต่อต้านอารยธรรมทุนนิยมและเทคโนโลยีที่เป็นภัยต่อระบบนิเวศและสิ่งแวดล้อม หากนำกรอบความคิดนี้มาพิจารณากวีนิพนธ์ไทย ก็จะเห็นได้ว่า กวีนิพนธ์ไทยในอดีต แม้จะมีเนื้อหาแนะนำและพูดถึงธรรมชาติค่อนข้างมาก แต่ก็เป็นการนำเสนอธรรมชาติโดยทั่วไปในแง่ของฉากบรรยายและการประติมากรรมโดยอ้อม คำเชิงโวหารวาทศิลป์ (rhetoric) ที่นำเอาธรรมชาติมาเป็นสุนทรียะวัตถุในรูปของความเปรียบเชิง

ภาพพจน์ตามแนวขนบในการแต่งร้อยกรองในอดีต อย่างไรก็ตาม เป็นที่น่าสังเกตว่าในส่วนของกวีนิพนธ์ร่วมสมัยนั้น มีแนวโน้มว่าเริ่มมีการกล่าวถึงธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในเชิงนิเวศสำนักปรากฏอยู่จำนวนหนึ่งจากการสำรวจสถานภาพการวิจัยวรรณกรรม โดยใช้แนวคิดนิเวศสำนักในช่วง พ.ศ. 2537 – 2563 โดยปัสรา แก้วสีและคณะ (2564) ชี้ให้เห็นว่า มีการนำตัวบทกวีนิพนธ์ร่วมสมัยมาศึกษาในประเด็นการวิจารณ์เชิงนิเวศหรือนิเวศสำนักอยู่บ้าง แม้จะมีปริมาณน้อยกว่าวรรณกรรมประเภทนวนิยายและเรื่องสั้น แต่ก็ถือได้ว่า นักวิชาการวรรณกรรมเริ่มหันมาให้ความสำคัญกับกวีนิพนธ์กลุ่มนี้เช่นเดียวกัน

อย่างไรก็ตาม ควรทำความเข้าใจเบื้องต้นว่า การจัดแบ่งประเภทวรรณกรรมของไทยโดยนักวิชาการวรรณกรรมที่ทำกันก่อนหน้านี้ ยังไม่มีการขยายขอบเขตประเภทและชนิดของวรรณกรรมใหม่ ๆ ที่เกิดขึ้นตามบริบทของยุคสมัยที่เปลี่ยนไป หรือหากมีความพยายามอยู่บ้างก็ยังไม่ได้กำหนดอย่างเป็นทางการ ดังเช่น วรรณกรรมที่นำเสนอแนวคิดเชิงนิเวศสำนัก หรือวรรณกรรมที่จัดเป็นประเภท “งานเขียนธรรมชาติ” (nature writing)¹ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะแม้กวีหรือนักเขียนไทยจะนำเสนอประเด็นเกี่ยวกับธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในงานเขียนของตนเอง แต่ก็พบเพียงส่วนน้อยที่ตั้งใจจะเขียนเพื่อเป็นงานเขียนธรรมชาติโดยเฉพาะ ดังเช่นในนวนิยายหลายเรื่องของอุดม วิเศษสาร² เป็นต้น

จากข้อสังเกตอย่างไม่เป็นทางการนี้ ชวนให้ตั้งคำถามต่อไปว่า แล้วในงานเขียนกวีนิพนธ์ไทยร่วมสมัย มีผลงานของกวีคนใดบ้างที่พอจะจัดให้อยู่ในกลุ่มงานเขียนสีเขียว หรือ “กวีนิพนธ์เชิงนิเวศ” ได้ คำตอบคงจะไม่ได้ง่าย ๆ โดยการอ่านสำรวจอย่างคร่าว ๆ แต่คงต้องผ่านการตั้งสมมติฐานและลงมือศึกษาวิจัยตัวบทดังกล่าวอย่างเจาะจงเอาจริง ๆ ภายใต้กรอบแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องโดยเฉพาะ โดยวิธีคิดเช่นนี้ ทำให้ผู้วิจัยให้ความสนใจต่อกวีนิพนธ์ที่ได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่แล้วจำนวนสองเล่มของวีระศักดิ์ ยอดระบำ ได้แก่ “นกเถื่อนเท่านั้นที่จะรู้ว่าฤดูใบไม้ผลิยังจะมา” (2562) และ “เมล็ดพันธุ์เล็ก ๆ มีต้นไม้อิหญ่อยู่ข้างใน” (2561) ทั้งสองเล่มนี้เขียนในรูปของบทกวีไร้ฉันทลักษณ์ หรือ “กลอนเปล่า” สมมติฐานเบื้องต้นของการศึกษาในครั้งนี้ คือ กวีนิพนธ์ทั้งสองเล่มของวีระศักดิ์มีคุณลักษณะสอดคล้องและสามารถจัดอยู่ในหมวดหมู่ของกวีนิพนธ์เชิงนิเวศได้ ประกอบกับเมื่อพิจารณาข้อมูลเกี่ยวกับชีวประวัติของกวีจะเห็นได้ว่า วีระศักดิ์เขียนกวีนิพนธ์ทั้งสองเล่มขณะใช้ชีวิตอย่างสันโดษในท่ามกลางธรรมชาติกลางป่า แม้มีเงาเขตรอยต่ออำเภอท่าสองยางจังหวัดตากกับอำเภอสบเมย จังหวัดแม่ฮ่องสอน สุวิหานท์ รัตนภิรมล นักเขียนและนักดนตรีที่ใกล้ชิดกับวีระศักดิ์มากคนหนึ่ง กล่าวว่า ที่หมู่บ้านกลางป่าลึกนี้ วีระศักดิ์ปรับเปลี่ยนชีวิตครั้งใหม่ สู่การปฏิบัติการใช้ชีวิตอย่างกลมกลืนกับธรรมชาติ เขาคิดและค้นหาทางออกชีวิตให้กับยุคสมัยอย่างเข้มข้น จนพบว่าแนวทางที่เป็นไปได้คือการทำงานบนผืนแผ่นดิน ตัดขาดจากสังคมเมืองท่าไร่ โฉปรวนด้วยวิธีการดั้งเดิม เขียนบทกวีบันทึกความคิด กระทั่งเกิดความคิดรวบยอดในช่วงสุดท้ายของชีวิตว่า การเขียนบทกวีที่แท้จริงคือ “การเขียนบทกวีลงบนผืนแผ่นดิน ใช้เมล็ดพันธุ์แทนตัวอักษร จงกามตามฤดูกาลที่ผันผ่าน” (Rattanaphimon, as cited in Yodraban, 2018) ในขณะที่วีระศักดิ์ ยอดระบำ ก็กล่าวถึง วิธีการใช้ชีวิตและการทำงานเขียนกวีนิพนธ์ของตนเองเนื้อหาส่วนใหญ่เกี่ยวข้องกับภูมิมองของเขาที่มีต่อวิถีการดำเนินชีวิตที่อิงแอบแนบแน่นอยู่กับธรรมชาติ การตระหนกอย่างลึกซึ้งต่อความยิ่งใหญ่ของธรรมชาติที่เกิดจากการศึกษาเรียนรู้ด้วยการเอาตัวเอง โดยแทบจะตัดขาดจากโลกภายนอกของสังคมเมืองและอารยธรรมสมัยใหม่ ดังที่เขาได้กล่าวถึงไว้ตอนหนึ่งใน “คำนำทาง” ของหนังสือรวมบทกวี

¹ ความหมายอย่างกว้างและทั่วไปที่สุดของงานเขียนธรรมชาติ คือ วรรณกรรมทุกรูปแบบที่มีความกังวลเป็นพิเศษต่อธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และความสัมพันธ์ของมนุษย์กับธรรมชาติ ดังที่โธมัส ลียง (Thomas Lyon) อธิบายไว้ใน This Incomparable Land: A Guide to American Nature Writing (2001) ว่า การเขียนธรรมชาติ “มีสามมิติหลักคือ ข้อมูลประวัติศาสตร์ธรรมชาติ การตอบสนองส่วนตัวต่อธรรมชาติ และการตีความเชิงปรัชญาเกี่ยวกับธรรมชาติ” (หน้า 20) อ้างใน Encyclopedia.com. Nature writing จาก <https://www.encyclopedia.com/history/culture-magazines/nature-writing>

² ตัวอย่างเช่น นวนิยาย เรื่อง หมู่บ้านท่าเข็ง (2535) บทเพลงแห่งนกกาขน (2538) พระจันทร์สีเขียว (2543) คนปลูกป่า (2554) เป็นต้น

“เมล็ดเล็ก ๆ มีต้นไม้อายุอยู่ข้างใน” ว่า ;

สามทศวรรษแล้วที่ตงคอยลิกและผาซัน ดึงดูดผมไว้อย่างเหนียวแน่น ภายใต้
ในรูป-นามหนึ่งได้เข้าสู่และถูกเข้าสู่ คือการขับเคลื่อนที่ลึกลับและลึกลับ มันแตกต่างไปจากการเรียนรู้
ไม่ใช้การแสวงหาประสบการณ์

ผมคือการออกของเมล็ดที่พยายามพัฒนาไปจากผิวนอกกริด เพื่อลงสู่ผืนดิน
คือเมล็ดพันธุ์ที่บังเอิญรอดพ้นจากยาคุมหย้า อาศัยแรงลมปลิวไปตกอยู่ในซอกหลืบของขุนเขา

(Yodrabam, 2018, preface)

ไม่เพียงแต่นิยามตนเองว่า “คือการออกของเมล็ดของพืชพันธุ์เท่านั้น” แต่ “การออก” ของ
วีระศักดิ์ ยอดระบำ ได้ปรากฏอย่างชัดเจนในบทกวีแต่ละบทที่เขาเขียนขึ้นกลางป่าเขาและตอยลิก บทกวี
เหล่านี้เปรียบเสมือนตัวตนที่แท้จริงของเขา จากสมมติฐานและเหตุผลที่ได้กล่าวมาแล้ว บทความนี้จึงมุ่งศึกษา
กวีนิพนธ์ทั้งสองเล่มของวีระศักดิ์ ยอดระบำ ในฐานะกวีนิพนธ์เชิงนิเวศ ตามกรอบแนวคิดของการวิจารณ์
เชิงนิเวศ กวีนิพนธ์เชิงนิเวศ และกวีนิพนธ์เชิงนิเวศดังจะได้นำเสนอต่อไป

กรอบแนวคิดและทฤษฎีที่ใช้ในการศึกษา

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้กรอบทฤษฎีหลัก (The key theoretical frame work) ที่เกี่ยวข้อง
สามารถรอบทฤษฎีด้วยกัน คือทฤษฎีการวิจารณ์เชิงนิเวศ (ecocriticism) แนวคิดเกี่ยวกับกวีนิพนธ์เชิงนิเวศ
(ecopoetry) และแนวคิดกวีนิพนธ์เชิงนิเวศ (ecopoetics) ซึ่งน่าจะเป็นกรอบทฤษฎีที่สามารถ
เปิดทางสู่การทำความเข้าใจกวีนิพนธ์ของวีระศักดิ์ ยอดระบำได้อย่างลึกซึ้งและรอบด้านมากยิ่งขึ้น

การวิจารณ์เชิงนิเวศ เป็นทฤษฎีที่ได้รับการยอมรับว่าเป็นวิธีการที่กว้างขวางสำหรับนักวิชาการ
ด้านวรรณกรรมและวัฒนธรรมศึกษาในการตรวจสอบวิกฤตการณ์ทางนิเวศวิทยาของโลก ผ่านจุดบรรจบ
กันของวรรณกรรม วัฒนธรรม และสภาพแวดล้อมทางกายภาพ จุดเน้นหลักของการวิจารณ์เชิงนิเวศคือ
การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับโลกธรรมชาติในวัฒนธรรม ทั้งในวิธีการนำเสนอและ
วิเคราะห์ปัญหาสิ่งแวดล้อม หนึ่งในเป้าหมายหลักในการวิจารณ์เชิงนิเวศ คือการศึกษาว่าบุคคลในสังคม
มีพฤติกรรมและปฏิกิริยาต่อธรรมชาติและแง่มุมทางนิเวศวิทยาอย่างไร การวิจารณ์รูปแบบนี้ได้รับความ
สนใจอย่างมากในช่วงไม่กี่ปีที่ผ่านมา เนื่องจากความตระหนักทางสังคมที่เพิ่มมากขึ้นต่อปัญหา
การทำลายสิ่งแวดล้อม อันเป็นผลมาจากความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีอย่างก้าวกระโดด ดังนั้นจึงเป็นวิธี
การวิเคราะห์และตีความวัฒนธรรม ซึ่งนำมิติใหม่มาสู่วงการวรรณกรรมและการศึกษาเชิงทฤษฎี
(Nambrol, 2016)

ส่วน “กวีนิพนธ์เชิงนิเวศ” เป็นคำศัพท์ที่เกิดขึ้นในวงการวรรณกรรมตะวันตกในช่วงปลาย
ทศวรรษที่ 1990 และกลายเป็นที่รู้จักมากขึ้นในปัจจุบัน เพราะได้รับการอภิปรายถกเถียงในหมู่นักวิชาการ
และนักเขียน รวมทั้งมีนิตยสารหลายฉบับได้ออกตีพิมพ์เพื่อตีพิมพ์เผยแพร่บทกวีเชิงนิเวศ บทกวีประเภทนี้
ถือว่าเป็นส่วนหนึ่งของงานเขียนในกระบวนการทัศน์การวิจารณ์เชิงนิเวศ นักวิจารณ์วรรณกรรมส่วนใหญ่เห็น
ว่า กวีนิพนธ์เชิงนิเวศมีลักษณะเดียวกับกวีนิพนธ์เกี่ยวกับธรรมชาติแนวดั้งเดิมหรือบทกวีแนวท้องทุ่งชนบท
(pastoral poetry) ที่มักพรรณานามิทัศน์ทางธรรมชาติเป็นสำคัญ หรืออาจกล่าวได้ว่า กวีนิพนธ์เชิงนิเวศ
เป็นส่วนย่อยของบทกวีธรรมชาติแบบดั้งเดิม (Golda, 2019)

อย่างไรก็ตาม หากพิจารณาบทพื้นฐานของกรอบทฤษฎี กวีนิพนธ์เชิงนิเวศเป็นมากกว่าบทกวีที่เขียนถึงธรรมชาติทั่วไป แต่มีลักษณะเฉพาะเจาะจงและมีเจตจำนงที่ชัดเจนในระดับหนึ่ง เมื่อพิจารณาจากคำนิยามที่นักวิจารณ์เชิงนิเวศหลายคน พยายามให้ความหมายและกำหนดคุณลักษณะบางประการ ดังเช่น ไบรสัน (Bryson, 2002, as cited in Massie, 2018) บลูเอล (Buel, 1995, pp. 7-8) เอชเดน (Özden, 2020) และเบอร์ดินเซน (Berdinesen, 2018) ให้ความหมายว่า กวีนิพนธ์เชิงนิเวศคือบทกวีที่แสดงความชื่นชมต่อการเชื่อมโยงระหว่างมนุษย์กับธรรมชาติที่ไม่ใช่มนุษย์ ประกอบด้วยคุณลักษณะที่สำคัญ คือ

1. กวีนิพนธ์ที่เขียนขึ้นโดยมีมุมมองแบบนิเวศเป็นศูนย์กลาง (Ecocentric) ที่ตระหนักถึงการพึ่งพาอาศัยระหว่างกันของธรรมชาติ แทนที่จะมองว่ามนุษย์เป็นศูนย์กลาง (Anthropocentric) ที่มองว่ามนุษย์ถูกแยกส่วนหรือตัดขาดจากธรรมชาติ
2. กวีนิพนธ์เชิงนิเวศยอมรับและชื่นชมกับสภาพดั้งเดิมของธรรมชาติที่ถูกเชื่อมโยงกับมุมมองแบบนิเวศเป็นศูนย์กลาง ซึ่งตั้งข้อสงสัยว่ามนุษย์ควบคุมธรรมชาติได้จริงเพียงไร
3. กวีนิพนธ์เชิงนิเวศ แสดงให้เห็นประวัติศาสตร์การเชื่อมโยงระหว่างมนุษย์กับธรรมชาติว่าเป็นอย่างไร
4. กวีนิพนธ์เชิงนิเวศมองและรับรู้ธรรมชาติเป็นกระบวนการที่เป็นพลวัตมากกว่าความคงที่ตายตัว
5. กวีนิพนธ์เชิงนิเวศแสดงออกถึงความกังวลด้านจริยธรรม และตระหนักถึงความรับผิดชอบต่อความเสียหายของสิ่งแวดล้อมที่มาจากแนวคิดแบบมนุษย์เป็นศูนย์กลาง ซึ่งเป็นสาระสำคัญที่กวีต้องการสื่อสาร

ในการถกเถียงถึงกวีนิพนธ์เชิงนิเวศ นักวิชาการตะวันตกมักตั้งคำถามว่า กวีนิพนธ์เชิงนิเวศกับกวีนิพนธ์แนวจินตนิยมหรือกวีนิพนธ์โรแมนติก (Romanticism) มีความเหมือนหรือแตกต่างกันอย่างไร บทกวีโรแมนติกจัดว่าเป็นกวีนิพนธ์เชิงนิเวศได้หรือไม่ นักเขียนหลายคนได้ปฏิเสธความเห็นที่ว่า บทกวีแนวจินตนิยมเป็นแหล่งที่มาของบทกวีเชิงนิเวศ เพราะมองว่าบทกวีประเภทนี้จะกล่าวถึงเงื่อนไขเฉพาะเกี่ยวกับประวัติศาสตร์การขยายตัวของความเป็นเมืองและการปฏิบัติทางเกษตรและอุตสาหกรรมในช่วงเวลานั้น แต่ไม่สอดคล้องกับสภาวะของโลกาภิวัตน์สิ่งแวดล้อมในปัจจุบัน นอกจากนี้แล้วยังละเลยถึงสำคัญด้านสิ่งแวดล้อมของคนเชื้อชาติอื่นที่ไม่ใช่ชาวตะวันตก ซึ่งมีมุมมองต่อสิ่งแวดล้อมที่แตกต่างออกไป

นอกจากนี้แล้วขอบเขตเนื้อหาของกวีนิพนธ์เชิงนิเวศในปัจจุบันมีการขยายไปยังประเด็นที่กว้างขึ้น ไม่ว่าจะเป็นการตระหนักถึงการมีส่วนร่วมของสตรีและกวีผิวสี การผสมผสานแนวทางในการศึกษาธรรมชาติและนิเวศวิทยา การกล่าวถึงประสบการณ์ของการพลัดถิ่น การกดขี่ภายใต้เงื่อนไขของการเป็นทาสและความยากจนในชนบท โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเชื่อมโยงนิเวศวิทยากับเพศภาวะ ทฤษฎีสตรีนิยมเชิงวิพากษ์ และนักทฤษฎีควีเรีย (queer theorists) ได้สร้างแนวทางในการวิพากษ์ความคิดแบบคู่ตรงข้าม ซึ่งมีความเกี่ยวข้องและสนับสนุนความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับธรรมชาติ รวมไปถึงการสร้างความเป็นชาย/หญิง จิตใจ/ร่างกาย สติปัญญา/อารมณ์ และวัฒนธรรม/ธรรมชาติ แต่นักสตรีนิยมเชิงนิเวศและกลุ่มควีเรียกลับมุ่งเน้นไปที่การเปิดเผยให้เห็นว่าการจัดลำดับชั้นได้สนับสนุนการแสวงประโยชน์จากผู้หญิงเพศทางเลือก และธรรมชาติที่ปรากฏในกวีนิพนธ์เชิงนิเวศ ซึ่งอาจมีทั้งการแสดงความชื่นชมต่อธรรมชาติและอุปสรรคที่นักเขียนสตรีต้องเผชิญในสังคมแบบปิตาธิปไตย (Walton, 2018)

สำหรับคำว่า “กวีศาสตร์เชิงนิเวศ” เป็นคำศัพท์ที่แตกแขนงมาจากคำว่า “กวีศาสตร์” (poetics) โดยทั่วไปหมายถึง หลักการ หรือทฤษฎีเกี่ยวกับการศึกษากวีนิพนธ์ พยายามกำหนดลักษณะของกวีนิพนธ์ประเภท รูปแบบของกวีนิพนธ์ ตลอดจนอุปกรณ์และโครงสร้าง กวีศาสตร์เป็นหลักการที่ควบคุมกำหนดให้กวีนิพนธ์ทำหน้าที่ที่แตกต่างไปจากสิ่งอื่น ศิลปะและเงื่อนไขที่ทำให้กวีนิพนธ์ดำรงอยู่และส่งผลกระทบต่อ

ผู้อ่านหรือผู้วิจารณ์ (Brogan, as cited in Rigby, 2016) เมื่อนักวิชาการด้านกวีนิพนธ์เชิงนิเวศได้สร้างหลักการและแนวทางเฉพาะในการศึกษากวีนิพนธ์เชิงนิเวศ ก็เรียกหลักการดังกล่าวว่า “กวีศาสตร์เชิงนิเวศ” ในฐานะเครื่องมือสำคัญที่ใช้พิจารณาตรวจสอบกวีนิพนธ์เชิงนิเวศโดยเฉพาะ และถือได้ว่าเป็นแนวคิดใหม่ในการศึกษากวีนิพนธ์ โจนาธาน สกินเนอร์ (skinner, 2005) นักวิชาการด้านกวีศาสตร์เชิงนิเวศให้ความหมายของกวีศาสตร์เชิงนิเวศอย่างกว้าง ๆ ว่า เกี่ยวข้องกับการศึกษาขอบเขตระหว่างบทกวี หรือการสร้างสรรคทางสุนทรียะใด ๆ กับสภาพแวดล้อมที่กวีนิพนธ์ดังกล่าวได้รับการสร้างสรรค์ขึ้น ส่วน Glossary of Poetic Terms (online) ให้ความหมายกวีศาสตร์เชิงนิเวศ ว่าหมายถึงแนวคิด หลักการในการแต่งคำประพันธ์ที่เชื่อมโยงกับสิ่งแวดล้อม อันเกิดจากความตระหนักรู้เกี่ยวกับนิเวศวิทยาและความกังวลใจในเรื่องภัยพิบัติทางสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้นในปลายศตวรรษที่ 20 กวีศาสตร์เชิงนิเวศ เป็นวิธีการแนวสหวิทยาการที่รวมถึงการคิด การเขียนกวีนิพนธ์ที่ผสมหลักทางวิทยาศาสตร์ ทฤษฎี และการค้นหาวัตถุกรรมในการแต่งบทกวี จึงอาจกล่าวได้ว่ากวีศาสตร์เชิงนิเวศครอบคลุมทั้งแนวคิดในการวิจารณ์งานกวีนิพนธ์เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม และศิลปะในการแต่งกวีนิพนธ์ที่ยึดสิ่งแวดล้อมเป็นศูนย์กลาง

พิจารณาในแง่นี้ กวีศาสตร์เชิงนิเวศกับกวีนิพนธ์เชิงนิเวศจึงมีความสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิด กวีศาสตร์เชิงนิเวศ ในมิติของวรรณกรรมวิจารณ์คือหลักการและระเบียบวิธีที่ใช้เป็นแนวทางในการพิจารณาตัวบทของกวีนิพนธ์เชิงนิเวศ ซึ่งในแง่หนึ่งก็ดำเนินการไปตามแนวทางการวิเคราะห์ประเมินค่าศิลปะการแต่งการใช้ภาษาตามหลักการของกวีศาสตร์ทั่วไป แต่ต่างกันตรงที่กวีศาสตร์เชิงนิเวศจะให้น้ำหนักต่อการเชื่อมโยงกับนิเวศวิทยาและสิ่งแวดล้อม โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ข้อกังวลต่อปัญหาวิกฤตสิ่งแวดล้อมและการนำเสนอแนวคิดเชิงนิเวศสำนึกเป็นสำคัญ ส่วนอีกแห่งหนึ่ง กวีศาสตร์เชิงนิเวศจะให้แนวทางและข้อเสนอแนะในการแต่งกวีนิพนธ์ทั่วไปขยายสู่ความเป็นกวีนิพนธ์เชิงนิเวศ หรือกล่าวโดยสรุป กวีศาสตร์เชิงนิเวศ เป็นหลักการแนวคิดและระเบียบวิธีที่ใช้สำหรับศึกษากวีนิพนธ์เชิงนิเวศ ในขณะที่กวีนิพนธ์เชิงนิเวศ เป็นผลงานสร้างสรรค์ (creative writing) ประเภทหนึ่งที่เขียนถึงธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมด้วยแนวคิดที่มีนัยเชิงนิเวศเป็นสำคัญ อย่างไรก็ตาม ทั้งกวีนิพนธ์เชิงนิเวศและกวีศาสตร์เชิงนิเวศต่างก็เป็นส่วนเสริมของการวิจารณ์เชิงนิเวศ และมีความสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิด (Franca & Rauscher, 2019) ไม่ใช่กระแสที่แยกจากกัน (Killingsworth, as cited in Ryan, 2019, p. 111)

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในระบอบครั้งทศวรรษที่ผ่านมา การศึกษากวีนิพนธ์ไทยร่วมสมัยในแนวทางของทฤษฎีการวิจารณ์เชิงนิเวศมีปรากฏให้เห็นมากขึ้น แต่การศึกษายังจำเพาะเจาะจงในฐานะกวีนิพนธ์เชิงนิเวศโดยใช้กรอบคิดของกวีนิพนธ์เชิงนิเวศและกวีศาสตร์เชิงนิเวศน่าจะยังไม่ปรากฏอย่างชัดเจนมาก่อน ต่างจากการศึกษาวิจัยในต่างประเทศที่ได้รับความสนใจมาเนิ่นนานพอสมควร เพื่อเป็นแนวทางในการศึกษา จึงขอแนะนำการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับการศึกษากวีนิพนธ์เชิงนิเวศในต่างประเทศโดยสังเขป ดังนี้

วิทยานิพนธ์ของเบิร์ค (Burke, 2014) เรื่อง *From Pastorals to Paterson : Ecology in the Poetry and Poetics of William Carlos Williams*. ได้เลือกศึกษากวีนิพนธ์ของ William Carlos Williams ซึ่งเป็นกวีที่เสียชีวิตในปี พ.ศ.2505 อันเป็นปีสำคัญในประวัติศาสตร์ของขบวนการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมสมัยใหม่ในตะวันตก สิ่งที่น่าสนใจคือกวีผู้นี้มีชีวิตอยู่ก่อนที่จะมีแนวคิดทางนิเวศวิทยาสันนิษฐานจะเกิดขึ้น และเขาตายไปก่อนจะได้ยินคำนี้ด้วยซ้ำ กระนั้นก็ตามวิทยานิพนธ์เรื่องนี้ก็ชี้ให้เห็นว่างานทั้งหมดของวิลเลียมส์เป็นรากฐานทางปรัชญาและกวีนิพนธ์ที่แสดงให้เห็นความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดระหว่างธรรมชาติ

กับวัฒนธรรม มนุษย์กับสิ่งที่ไม่ใช่มนุษย์ แม้ว่าในระยะเริ่มแรกกวีนิพนธ์ของวิลเลียมส์จะได้รับอิทธิพลจากกวีนิพนธ์ของวอลต์ วิตแมน (Walt Whitman) เพราะเป็นการเขียนเกี่ยวกับธรรมชาติในแนวโรแมนติกเช่นกัน แต่ในระยะต่อมากวีนิพนธ์ของวิลเลียมส์ กลับเปลี่ยนมุมมองจากมนุษย์เป็นศูนย์กลางสู่แนวทางของกวีนิพนธ์เชิงนิเวศมากขึ้น ด้วยการมองว่ามนุษย์เป็นส่วนหนึ่งในระบบวัฏจักรของธรรมชาติ แทนที่จะมองว่ามนุษย์แยกตัวออกจากธรรมชาติ ผู้วิจัยชี้ให้เห็นว่ากวีนิพนธ์เรื่อง Spring and All (1921) รวมถึงในหนังสือมหากาพย์ Paterson ของกวีท่านนี้ แสดงให้เห็นคุณลักษณะของกวีนิพนธ์เชิงนิเวศที่สำคัญอย่างน้อยสามประการคือ 1) ความต่อเนื่องของเสียงกวีเชิงนิเวศ 2) การปฏิบัติต่อ “จินตนาการ” ในฐานะพลังธรรมชาติ ซึ่งมนุษย์ใช้ในการสร้างงานศิลปะ และ 3) ความคาบเกี่ยวของแนวคิดสมัยใหม่เกี่ยวกับ “ท้องถิ่น” ซึ่งมีความสัมพันธ์กับการใช้ภูมิทัศน์ในรัฐนิวเจอร์ซีย์ อันเป็นบ้านเกิดของเขา ถือได้ว่างานของวิลเลียมส์เป็นต้นแบบของการเขียนกวีนิพนธ์เชิงนิเวศ เมื่อเทียบกับกวีร่วมสมัยในยุคเดียวกัน

การศึกษาในลักษณะนี้มีจุดมุ่งหมายร่วมที่สำคัญคือ การพิจารณาลักษณะของกวีนิพนธ์เชิงนิเวศในกวีนิพนธ์ของกวีเฉพาะบุคคล โดยนำกรอบทฤษฎีกวีนิพนธ์เชิงนิเวศเป็นแนวทางในการศึกษา เห็นได้ในบทความเรื่อง The Language of Ecopoetry and the Transfer of Meaning โดย ลอฟลิน (O'Loughlin, 2022) งานชิ้นนี้ได้ศึกษาคุณสมบัติของกวีนิพนธ์เชิงนิเวศบนพื้นฐานแนวคิดที่ว่ากวีไม่ได้เป็นเพียงผู้สังเกตการณ์ภายนอก แต่เป็นผู้มีส่วนร่วมที่แข็งขันภายในชีวมนตร์ การศึกษาเน้นไปที่การเขียนกวีนิพนธ์โดยใช้ทัศนคติเชิงอัตวิสัยในการสัมผัสโลกที่มาจากจิตสำนึกส่วนบุคคล การแสดงน้ำเสียงหรืออารมณ์ที่ก่อให้เกิดบรรยากาศระหว่างคุณลักษณะของสิ่งแวดล้อมและประสบการณ์ของมนุษย์ ผลการศึกษาชี้ว่า กวีนิพนธ์เชิงนิเวศสามารถให้ความหมายในระดับที่เหนือกว่าความหมายโดยตรงของภาษาและสัญลักษณ์บนหน้ากระดาษ มีศักยภาพในการเชื่อมช่องว่างระหว่างธรรมชาติกับการเมือง การเปลี่ยนแปลงทัศนคติต่อการอยู่ร่วมกับโลกอย่างยั่งยืน

ทำนองเดียวกับงานของชลิช (Chalise, 2020) เรื่อง Ecopoetics in Thoreau: Nature Ethics, Life, Purity and Ontology ที่เลือกศึกษากวีนิพนธ์ walden ของธอโร (Henry David Thoreau) ประเด็นสำคัญของการศึกษามุ่งพิจารณาปรัชญาเกี่ยวกับธรรมชาติ แก่นเรื่องสำคัญคือ ธอโรแสดงให้เห็นว่าเขาไม่เห็นด้วยกับสังคมและการเมืองในเวลานั้น แต่ให้ความสำคัญกับธรรมชาติผ่านมุมมองทางจริยธรรมของปัจเจกบุคคล งานของธอโรจึงมีความเป็นกวีนิพนธ์เชิงนิเวศ เพราะแสดงให้เห็นความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับธรรมชาติเป็นสำคัญ

บทความเรื่อง How to Preserve Nature through Poetry: Ecopoetry of W. S. Merwin. โดย แท จุน ชา (Tae Jun Cha, 2018). นำเสนอผลการวิเคราะห์บทกวีของเมอร์วิน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อแยกโครงสร้างบทกวีของเมอร์วินผ่านมุมมองของกวีนิพนธ์เชิงนิเวศและกวีนิพนธ์เชิงนิเวศ ด้วยการวิเคราะห์ว่าบทกวีได้แสดงให้เห็นสถานการณ์ของธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างไร การศึกษานี้พิจารณาแง่มุมต่าง ๆ ของกวีนิพนธ์ของเมอร์วิน ที่สามารถอธิบายได้ว่าเป็นบทกวีเชิงนิเวศ ผู้วิจัยได้เชื่อมโยงบทกวีต่าง ๆ กับการกระทำและสถานการณ์สิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้นจริง และได้ข้อสรุปว่ากวีนิพนธ์เชิงนิเวศไม่ได้จำกัดขอบเขตแค่วรรณคดีเท่านั้น แต่ยังรวมถึงในสถานการณ์ชีวิตจริงด้วย

บทความวิจัยเรื่อง Entangled Species: The Inclusive Posthumanist Ecopoetics of Juliana Spahr โดย เวลช์ (Welch, 2014) ได้ศึกษารวมบทกวีชุด Well That There Now (2011) ของจูเลียนา สปาร์ ซึ่งมีความเป็นกวีนิพนธ์เชิงนิเวศที่ชัดเจน การศึกษาได้ชี้ประเด็นเกี่ยวกับจริยธรรมหลังมนุษย์นิยม (Posthumanism) อันเป็นประเด็นที่ค่อนข้างทันสมัย ผู้วิจัยเห็นว่า กวีนิพนธ์เชิงนิเวศของสปาร์มีส่วนในการส่งเสริมจริยธรรมหลังมนุษย์นิยม โดยการแต่งบทกวีที่ใช้รูปแบบที่ซับซ้อนของธรรมชาติ

บทกวีที่จำลองพื้นที่ในการอยู่ร่วมกันระหว่างมนุษย์กับผู้อื่น รวมถึงการตอบสนองช่วงเวลาในยุคโลกาภิวัตน์ ลัทธิจักรวรรดินิยมทางเศรษฐกิจ และการเปลี่ยนแปลงทางสิ่งแวดล้อม ซึ่งกวีได้ตรวจสอบผ่านการใช้ภาษาที่แสดงถึงความตระหนักในความเชื่อมโยงระหว่างตนเองกับผู้อื่นและสิ่งแวดล้อม งานวิจัยยังให้ความสำคัญกับการวิเคราะห์กลวิธีการแต่งที่หลากหลาย มีลักษณะความเป็นลูกผสม (hybrid) อาทิ การเขียนแบบร้อยแก้วเชิงสืบสวน บทกวีเชิงสร้างสรรค์ บทกวีร้อยแก้ว หรือแม้แต่ภาพถ่าย แผนภาพ ฯลฯ เพื่อแสดงให้เห็นถึงจุดตัดกันเชิงระบบของสิ่งมีชีวิตทั้งหมดกับสิ่งที่ไม่มีชีวิต ตามมุมมองของแนวคิดหลังมนุษย์นิยม ที่ยืนยันถึงจุดบรรจบกันระหว่างมนุษย์ เครื่องจักรกลและสัตว์ ท้ายสุดผู้วิจัยย้ำว่าบทกวีของสปาร์ห์ชี้ให้เห็นแนวทางและวิธีอยู่ร่วมกันด้วยความเคารพและคำนึงถึงเผ่าพันธุ์อื่น และกระตุ้นให้ยอมรับการมีอยู่ของเราในความสัมพันธ์และอยู่ร่วมกันกับผู้อื่น สิ่งอื่น ที่ไม่เฉพาะเพียงมนุษย์เท่านั้น

จากตัวอย่างการศึกษาที่น่าเสนอโดยสังเขป น่าจะทำให้เห็นแนวทางการศึกษากวีนิพนธ์เชิงนิเวศทั้งในแง่ของการวิเคราะห์เพื่อตรวจสอบคุณลักษณะทั่วไป การเปิดประเด็นและแง่มุมใหม่ ๆ ของกวีนิพนธ์เชิงนิเวศที่สอดคล้องการศึกษาวรรณกรรมตามแนวทางการวิจารณ์เชิงนิเวศ ซึ่งในบทความนี้ จะได้นำมาเป็นแนวทางในการวิเคราะห์ ติความกวีนิพนธ์ทั้งสองเล่มของ วีระศักดิ์ ยอดระบำ เพื่อนำไปสู่การตอบคำถามว่า กวีนิพนธ์ของเขามีสาระสำคัญอย่างไร และสอดคล้องกับคุณลักษณะของกวีนิพนธ์เชิงนิเวศหรือไม่

ผลการศึกษา

1. สาระสำคัญในกวีนิพนธ์ของวีระศักดิ์ ยอดระบำ

กวีนิพนธ์ของวีระศักดิ์ ยอดระบำทั้งสองเล่ม เขียนขึ้นในช่วงเวลาต่างกัน เล่มแรก “นกเถื่อนเท่านั้นที่รู้ว่าฤดูใบไม้ผลิยังจะมา” เป็นรวมบทกวีที่เขียนระหว่างปี พ.ศ.2523-2529 ตีพิมพ์รวมเล่มครั้งแรกในปี พ.ศ.2530 และพิมพ์ครั้งที่ 2 ในปี พ.ศ. 2562 ส่วน “เมล็ดเล็กเล็กมีต้นไม้น้อยอยู่ข้างใน” พิมพ์รวมเล่มในปี 2561 หลังการเสียชีวิตของเขาเพียงไม่กี่เดือน

กวีนิพนธ์ชุด “นกเถื่อนเท่านั้นที่รู้ว่าฤดูใบไม้ผลิยังจะมา” ประกอบด้วยบทกวีไร้ฉันทลักษณ์หรือที่เรียกอย่างไม่เป็นทางการว่า “กลอนเปล่า” จำนวน 38 เรื่อง อาจกล่าวได้ว่า กวีนิพนธ์เล่มนี้บอกเล่าถึงที่มาที่ไปเชิงอัตชีวประวัติของวีระศักดิ์ ยอดระบำ จากบาดแผลและความล้มเหลวของการเป็นนักปฏิวัติต่อสู้ทางการเมือง หลังจากการเข้าร่วมขบวนการปฏิวัติของนักศึกษาปัญญาชนหลังเหตุการณ์ 6 ตุลาคม 2519 กวีนิพนธ์เล่มนี้ได้สะท้อนให้เห็นตัวตน อุดมการณ์และความคิดของวีระศักดิ์อย่างแจ่มชัด ในฐานะนักต่อสู้ผู้ไม่หาสรภาพของชีวิต ซึ่งดูเหมือนเขาจะนิยมตนเองว่าเป็น “นกสีเหลือง”³ ตัวหนึ่ง นักปฏิวัติที่เต็มไปด้วยบาดแผลแต่กลับบอกปฏิเสธวิญญาณของตนด้วยการปฏิเสธแบบแผนการใช้ชีวิตในอารยธรรมเมืองและทุนนิยมด้วยการทวนคืนสู่ธรรมชาติ ทำการเพาะปลูกและดำรงชีวิตเรียบง่าย สมถะ ในป่าเขาอย่างกลมกลืนเป็นหนึ่งเดียวกับวิถีของธรรมชาติ ซึ่งเปรียบเสมือน “ฤดูกาลใหม่” ของชีวิต ดังที่เขาเขียนไว้ในบทกวีชื่อ “ฟ้ากว้างยังต้อนรับนกสีเหลืองทุกตัวบินไปสู่ฤดูกาลใหม่” ที่กล่าวถึงการเข้าร่วมขบวนการต่อสู้เพื่อเรียก

³ “นกสีเหลือง” คำนี้ปรากฏเป็นครั้งแรกในบทเพลงชื่อ “นกสีเหลือง” ขับร้องโดยวง “คาราวาน” ประพันธ์คำร้องโดย วินัย อุภุชฌ์ โดยได้รับแรงบันดาลใจจากกรณีต่อสู้ทางการเมืองของปัญญาชน นิสิต นักศึกษาในเหตุการณ์ 14 ตุลาคม 2516 มีเนื้อเพลง ดังนี้

กางปีกหลีกบินจากเมือง เจ้าบินไปสู่เสรี ฮือ ฮือ	เจ้านกสีเหลืองจากไป บัดนี้เจ้าชิววาย
เจ้าหนีไปสู่ดวงดาว อาบปีกด้วยแสงตะวัน ฮือ ฮือ	เมฆขาวอำเจ้าคือใคร เจ้าฝันถึงโลกสีใด
จงบินไปเกิดคนกล้า เจ้าบินไปจางกรงรัง	ความฝันสูงค่ากว่าใด ข้างหลังยังอวลย

ร้องประชาธิปไตยของคนหนุ่มสาวในช่วงปี พ.ศ.2516 – 2519 ว่าเปรียบเสมือนการนอนหลับฝัน แต่เมื่อตื่นขึ้นมา ก็พบว่าโลกแห่งความจริงปรากฏอยู่เบื้องหน้า

เพียงม่านแห่งกาลเวลาถูกฉีกกระชาก
ท้องฟ้าถูกรื้อฉีก
เพียงเวทีละครพังทลายลง
ไม่อาจทำให้ดาวบนฟ้าร่วงหล่น
เมื่อสายหมอกเข้าถูกแสงแดดแผดเผา
จางหายไปกับทิวา
เมื่อคนนอนหลับตื่นจากฝัน
ชีวิตที่เป็นจริงจึงบังเกิด
นักเดินทาง
คนกล้าหาญ
เวลาของเรายังไม่หมด

(Yodrabam, 2019, pp. 28-29)

การเดินทางครั้งใหม่ คือการพร้อมที่จะเรียนรู้ธรรมชาติ ผืนแผ่นดิน ถอดบทเรียนทั้งในอดีตและช่วงเวลาขณะนั้น ถ่ายทอดออกมาผ่านบทกวี เมื่อพิจารณาโดยภาพรวมจะเห็นการนำเสนอภาพร่างที่ทับซ้อนกันระหว่างตัวตนของกวีนักต่อสู้ผู้ยึดมั่นในอุดมการณ์ ความสัมพันธ์กับโลกธรรมชาติและผลงานกวีนิพนธ์

สำหรับกวีนิพนธ์ชุด “เมล็ดเล็กเล็กมีต้นไม่ใหญ่อยู่ข้างใน” เป็นการรวมบทกวีสิบเนื่องจากเล่มก่อน บทกวีทั้งหมดในหนังสือเล่มนี้ ฉายชัดให้เห็นพัฒนาการทางความคิด การเปลี่ยนแปลงโลกทัศน์ การใช้ชีวิตที่นำไปสู่ตัวตนใหม่ของวีระศักดิ์ ยอดระบำ ซึ่งอาจเรียกได้ว่าเป็น “ตัวตนเชิงนิเวศ” อย่างสมบูรณ์แบบ ในบทกวีเรื่อง “โลกที่ตายแล้ว” เราได้เห็นวิถีคิด วิถีดำเนินชีวิตและปณิธานในโลกใหม่ของเขาอย่างชัดเจน

ทิ้งตัวหนังสือกลับไปสู่โลกดั้งเดิม
ออกไปทำงานกลางแจ้ง ผีฝนตนเอง
ในความเรียบง่าย ในความสงบ
ปิดตา ปิดหู ปิดปาก
อยู่กับต้นไม้ดั้งเดิม อยู่กับต้นหญ้าธรรมดา

(Yodrabam, 2018, p. 46)

การใช้ชีวิตในโลกใหม่ วิถีใหม่ ไม่ได้สวยงามแบบการมองโลกของกวีแนวโรแมนติก แต่เขาต้องเผชิญหน้ากับความท้าทายใหม่ ๆ ที่สร้างแรงกดดันสารพัด โดยเฉพาะกับอนาคตของคนในครอบครัว อนาคตของลูก ๆ ที่ต้องมาใช้ชีวิตตัดขาดจากสังคมภายนอก เราได้เห็นความซื่อสัตย์ แน่วแน่ต่อการเลือกของเขา แม้จะต้องอธิบายอย่างยากลำบากต่อสมาชิกในครอบครัว และแม้แต่มิตรสหาย ดังบางตอนในบทกวีชื่อ “ลูกทุกคน”

หนทางที่เรากำลังดำเนินอยู่นี้ พ่อไม่ใช่ผู้สร้าง
 มีคนเดินไปก่อนเราหลายร้อยหลายพันปีมาแล้ว
 พ่อได้เรียนรู้ ศึกษาจากครูเหล่านั้น
 เกือบยี่สิบปีมาแล้วที่เราช่วยกันออกแบบ
 ถากถางสร้างผืนแผ่นดินนี้
 ค้นพบแล้วว่า
 เงินไม่ใช่เครื่องมือสำคัญสำหรับงานของเรา
 จิตนาการ การหยั่งรู้ คือเครื่องมือที่สำคัญที่สุด
 นี่คือการค้นพบปัญหาที่ธนาคารไม่มีให้ดู
 พ่อได้สิ่งนี้มาจากพื้นที่ชีวิตนอกห้องเรียน
 เมล็ดพืช แสงแดด ลมฟ้าอากาศ ผืนดิน ต้นไม้
 ล้วนมีอยู่ทั่วไป
 มีดพร้า จอบขวานก็สามารถหาซื้อได้
 แต่การหยั่งลึกสู่ภายใน
 กำเนิดขึ้นได้เฉพาะผู้ที่มุ่งมั่นต่อหนทางอย่างแท้จริง

(Yodrabam, 2018, p. 50)

บทกวีอีกหลายชิ้นได้สะท้อนให้เห็นความกดดันลึก ๆ ในลักษณะนี้ และวิระศักดิ์ก็พยายามอธิบายให้เหตุผล เพราะในสายตาของผู้คนทั่วไป แนวทางใหม่ที่เขากำลังเลือกดูเหมือนจะสุดโต่งอยู่ไม่น้อย อย่างไรก็ตามด้วยความมุ่งมั่นอย่างแรงกล้าและเด็ดเดี่ยว เขาก็ได้พบคำตอบที่ทรงคุณค่า ถ่ายทอดผ่านบทกวีที่วิพากษ์และท้าทาย พร้อมทั้ง “ตัวตน” แบบใหม่ของเขาได้เกิดขึ้น ดังที่เขากล่าวถึงไว้ในบทกวีชื่อ “ฉันคือบทกวี”

ฉันคือบทกวี
 เมล็ดจากต้นธารเถื่อน
 รากหยั่งดิน
 ต้น กิ่ง ก้าน ใบ หยั่งฟ้า
 ไม่ใช่คำกวี ไม่ใช่หน้ากระดาษ
 ไร้อักษร ไร้ภาษา
 เมล็ดเล็ก ๆ ที่ห่อหุ้มป่าใหญ่
 อยู่ในฉัน
 อยู่ในเธอ

(Yodrabam, 2018, p. 79)

2. กวีนิพนธ์ของวิระศักดิ์ ยอดระบำ ในฐานะกวีนิพนธ์เชิงนิเวศ

การวิเคราะห์เชิงนิเวศ ไม่ว่าจะกระทำกับตัวบทวรรณกรรมประเภทบันเทิงคดี สารคดี กวีนิพนธ์ และรวมถึงตัวบททางวัฒนธรรม อาทิ บทเพลง ดนตรี ภาพยนตร์ ละครซีรีส์ วิดีโอเกมส์ ฯลฯ มีแกนกลางสำคัญในการวิเคราะห์โดยการตรวจสอบ ค้นหา จิตสำนึกเชิงนิเวศ (ecological consciousness)⁴

⁴ ความรู้สึกเชื่อมโยงกับโลกในระบบนิเวศ ซึ่งรวมถึงสิ่งมีชีวิตทั้งหมด—พืช สัตว์ และแม้แต่จุลินทรีย์ เช่น ไวรัส

ในความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับโลกธรรมชาติที่ซ่อนแฝงอยู่ในเนื้อหาสาระของตัวบทที่ศึกษา บนพื้นฐานของโลกทัศน์เชิงนิเวศที่ยึดเอานิเวศเป็นศูนย์กลาง (ecocentrism) ในขณะเดียวกันก็เชื่อมโยงกับความสัมพันธ์ทางสังคมวัฒนธรรม นิเวศวิทยา จริยธรรมด้านสิ่งแวดล้อม ซึ่งถือเป็นประเด็นที่สำคัญของการวิเคราะห์เชิงนิเวศ ที่เน้นความรับผิดชอบทางจริยธรรมต่อสิ่งแวดล้อมและระบบนิเวศของโลกที่เปราะบางในปัจจุบัน

โดยกรอบความคิดนี้เมื่อนำมาพิจารณาตรวจสอบกวีนิพนธ์ทั้งสองเล่มของวีระศักดิ์ ยอดระบำ พบว่า ทั้ง “นกเถื่อนเท่านั้นที่รู้ว่าฤดูใบไม้ผลิจะมา” และ “เมล็ดพันธุ์เล็กเล็กมีต้นไม้อายุอยู่ข้างใน” มีความสอดคล้องกับคุณลักษณะของกวีนิพนธ์เชิงนิเวศอย่างชัดเจน เพราะกวีได้สื่อแสดงให้เห็นนิทัศน์สำคัญต่อธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหลายประการ ดังนี้

1. การยอมรับในความยิ่งใหญ่และมีอิสระของธรรมชาติ วีระศักดิ์ ยอดระบำ เป็นนักเรียนรู้ สังเกตความเป็นไปของธรรมชาติและตระหนักว่า ธรรมชาติมันยิ่งใหญ่ มีพลังและไม่ใช้ทรัพย์สินสมบัติของใคร เพราะความเชื่อมั่นดังกล่าวทำให้เขาต้องหันชีวิตครั้งยิ่งใหญ่ โดยการผลัดทิ้งอารยธรรมโลกสมัยใหม่หวนกลับคืนสู่อ้อมกอดของธรรมชาติ ด้วยความเชื่อมั่นว่าเป็นการเลือกที่ถูกต้อง เช่นเดียวกับที่เขานิยามตนเองว่า “คือพืชพันธุ์แห่งอิสระ” ดังที่เขียนไว้ในบทกวีชื่อ “พืชอิสระ”

เหมือนต้นไม้ทุกต้นบนภูเขา
เหมือนต้นหญ้าทุกต้นในทุ่งหญ้า
ยอดที่พุ่งสูงขึ้นสู่ท้องฟ้า
ยอดที่พุ่งสูงขึ้นรับแสงตะวัน
ไม่ใช้ทรัพย์สินสมบัติของประเทศ
ฉันคือคน
ความเป็นคน
พืชพันธุ์อิสระแห่งแผ่นดิน

(Yodrabam, 2019, p. 31)

เช่นเดียวกับบทกวีที่ชื่อว่า “คือแม่น้ำขบถ” และ “คิดถึงฝั่งสาละวิน” จะเห็นการเชื่อมโยงตนเองกับภาพของธรรมชาติ วีระศักดิ์นิยามตนเองว่าเป็นอิสระ เหมือนสภาวะดั้งเดิมของธรรมชาติ

เก็บความไฝฝั่นของคุณให้อบอุ่น
จงเดินทางไกลเหมือนแม่น้ำ
ไม่สยบต่อการขัดขวาง
จากสายธารหิมะแห่งธิเบต
พังทลายขุนเขานับพันเทือก
ออกสู่ทะเล

(Yodrabam, 2019, p. 22)

บทกวีทั้งสองชิ้นที่ยกมาเป็นตัวอย่าง จะเห็นได้ว่าวีระศักดิ์ใช้ ต้นไม้ ต้นหญ้า และแม่น้ำสาละวิน เป็นภาพแทนของธรรมชาติและความเป็นอิสระของตนเอง

2. การมองโลกอย่างปฏิสัมพันธ์ โลกดำรงอยู่ด้วยการผสมผสานกันของสายใยแห่งชีวิต ซึ่งถือเป็นทัศนะที่สำคัญประการหนึ่งของโลกทัศน์เชิงนิเวศ (ecological worldview) นั่นคือการมองโลกอย่างปฏิสัมพันธ์ คาปรา (Capra, 1997, as cited in Plessis & Brandon, 2015, p. 6) เห็นว่าโลกทัศน์เชิงนิเวศคือความเข้าใจในธรรมชาติและกระบวนการของมันเป็นระบบของการเชื่อมต่อ ปฏิสัมพันธ์และพึ่งพากันและกัน ในกวีนิพนธ์ทั้งสองเล่มของวีระศักดิ์ ยอดระบำ มีบทกวีหลายบทที่แสดงให้เห็นทัศนะในการมองธรรมชาติที่สอดคล้องกับแนวคิดดังกล่าว ทั้งหมดเกิดจากการสังเกต เรียนรู้และการได้ใช้ชีวิตอยู่กับธรรมชาติป่าเขาและแม่น้ำ ดังปรากฏในบทกวีชื่อ สายใย, วงจร, คีนดิกและเยื่อใย จะเห็นได้ว่า ข้อบทกวีทั้งสามบทนี้เขาใช้คำว่า “สายใย, เยื่อใย” เพื่อแสดงถึงความเชื่อมโยง สัมพันธ์กันของธรรมชาติในระบบนิเวศ ใช้คำว่า “วงจร” แสดงถึงระบบของนิเวศ ชุดคำเหล่านี้เป็นแก่นความคิดสำคัญที่กวีได้ตระหนักรู้และเข้าใจในบทกวีชื่อ “สายใย” วีระศักดิ์มองว่าสรรพสิ่งล้วนมีชีวิต ในความหมายว่าทุกอย่างในโลกใบนี้ ล้วนมีปฏิสัมพันธ์และเกี่ยวโยงกัน

มีชีวิต,
หรือไม่มีชีวิต
สิ่งใดเล่าที่ไม่มีชีวิต
จากอันตรายแห่งธรรมชาติ
หยาดเหงื่อและไผ่ฝัน
กลมกลืนเป็นชีวิต,
ฉันคือต้นพืชเล็ก ๆ ต้นหนึ่ง
บนโลกนี้เท่านั้น

(Yodrabam, 2019, pp. 66-67)

3. การมองว่าโลกมีความเคลื่อนไหว เปลี่ยนแปลงและเป็นพลวัต เป็นทัศนะที่เด่นชัดอีกประการหนึ่งในกวีนิพนธ์ของวีระศักดิ์ ยอดระบำ การมองโลกในมิตินี้ เห็นว่าแม้แต่ปรากฏการณ์ที่ดูเหมือนถาวรก็ยังคงเผชิญกับความผันผวนอย่างต่อเนื่องและเปลี่ยนแปลงทั้งในระดับจุลภาคและระดับมหภาค เมื่อการเปลี่ยนแปลงเล็กๆ น้อยๆ เหล่านี้มาถึงจุดที่แน่นอนหรือถึงขั้นวิกฤติ จะส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงในเชิงระบบการเปลี่ยนแปลงยังเป็นสิ่งที่คาดเดาไม่ได้ และย้อนกลับไม่ได้ เนื่องจากธรรมชาติมีความซับซ้อน (Plessis & Brandon, 2015, p. 6) บทกวีชื่อ “จงกามจากสิ่งใด” ในรวมกวีนิพนธ์ “เมล็ดเล็กเล็กที่มีต้นไม้อยู่ข้างใน” นำเสนอมุมมองในลักษณะนี้อย่างเด่นชัด

ความมั่นคงไม่ใช่อุปถัมภ์ของจักรวาล
สิ่งศักดิ์สิทธิ์ไม่มีในภาษาของดวงดาว
แข็งแกร่งจึงทลายลงโดยปราศทาง

.....
สายใยแปรปรวน ลมเคลื่อนไหว
อุณหภูมิเปลี่ยนแปลง
สรรพสิ่งไม่หยุดนิ่งในรูป

ควบคุมไม่ได้ กำหนดไม่ได้
การควบคุมจึงพังทลายลงทุกครั้ง
การกำหนดถูกยกเลิกและเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา
ต้นธารจักรวาล
ไม่ใช่ระเบียบกฎเกณฑ์เส้นตรง
คดเคี้ยวกวาน ยุ่งเหยิง
ละเอียด อ่อนไหว เปราะบาง
โยงโย เกี้ยวพัน
สิ่งซึ่งดวงตาธรรมตามองไม่เห็น

(Yodrabam, 2018, pp. 138-140)

บทกวีบทนี้มีความลึกซึ้งกว้างไกล กล่าวถึงกฎของธรรมชาติและการดำรงอยู่ของจักรวาล สอดคล้องกับหลักพุทธธรรมเรื่องกฎไตรลักษณ์ ที่กล่าวถึงการเกิดขึ้น ตั้งอยู่และดับไป มีลักษณะวิภาษวิธี กวีทัศนะของ วีระศักดิ์ ยอดระบันนั้นมีความลึกซึ้งในระดับปรัชญาและเป็นสากลโดยแท้จริง

4. การต่อต้านระบบคิดที่ยึดเอามนุษย์เป็นศูนย์กลาง และเชิดชูระบบคิดแบบนิเวศเป็นศูนย์กลาง ที่เห็นว่า มนุษย์คือส่วนหนึ่งของระบบนิเวศ ไม่ได้เหนือกว่าสิ่งมีชีวิตสายพันธุ์อื่น มุมมองต่อความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับธรรมชาติของวีระศักดิ์จึงเป็นวิธีคิดแบบคู่ตรงข้ามระหว่างธรรมชาติกับมนุษย์ เมื่อกับป่า ความทันสมัยกับสภาพดั้งเดิมของธรรมชาติ เขาต่อต้านและไม่ประนีประนอมกับวิถีทันสมัยและวัฒนธรรมบริโภคนิยมอย่างสุดโต่งซึ่งน้อยคนนักที่จะยึดมั่นและทำได้อย่างเขา จึงไม่แปลกที่บทกวีหลายบทในหนังสือรวมกวีนิพนธ์ทั้งสองเล่มปรากฏร่องรอยความคิดดังกล่าวอย่างชัดเจน

บทกวีชื่อ “จะหยิ่งรักได้อย่างไร” นำเสนอทัศนะเชิงเหยียดหยันต่อวิถีความทันสมัย การยึดมั่นอยู่กับความรู้ที่เปรียบเสมือนขยะและมายาภาพอันจอมปลอมของวิถีมุษย์สมัยใหม่

ฉันอยากบอกเธอ
แต่ในรูลูของเธอเต็มไปด้วยขยะความรู้
ฉันอยากบอกเธอ
แต่ในสมองของเธอเต็มไปด้วยขยะความคิด
ดวงตาของเรามีแต่มายาภาพ
ความรู้สึกละเอียดอ่อนสับสนปนเปื้อนสิ่งจอมปลอม
จะหยิ่งรักถึงความจริงแท้ได้อย่างไร

.....
การตรัสรู้ของทุกศาสนา
กำเนิดจากดิน-ฟ้า
บนกองเงินกองทอง
มีแต่ความโง่งมที่งมงายขึ้น

(Yodrabam, 2018, pp. 138-140)

5. หัสนะที่มองว่ามนุษย์เป็นส่วนหนึ่งของธรรมชาติและสามารถอยู่ร่วมกันได้อย่างกลมกลืนและพึ่งพาอาศัยกันและกัน ประสบการณ์ในการเข้าไปใช้ชีวิตอยู่ในป่าเขาร่วมกับพี่น้องชนเผ่าปกาเกอญอย่างใกล้ชิด ทำให้วีระศักดิ์ ยอดระบำเข้าใจอย่างลึกซึ้งในวิถีชีวิตของกลุ่มชาติพันธุ์ดังกล่าวว่าสามารถอยู่ร่วมกับธรรมชาติได้อย่างกลมกลืน ป่าเขาเปรียบเสมือนมาตุภูมิของพวกเขา เป็นที่พึ่งพาอาศัย ท่าทีของวีระศักดิ์นั้นเต็มไปด้วยความชื่นชมและศรัทธาในวิถีชีวิตอันเรียบง่ายและเก๋ไก๋นี้ ดังที่เขาเสนอไว้ในบทวี “เสียงร้องของชนเผ่า ปกาเกอญอ” ว่า

ทั่วผืนแผ่นดิน เหนือทุ่งภูเขาผิปนน้ำ
สู่เทือกถนนธงชัย จรดตะนาวศรี
คือหมู่บ้านแห่งพี่น้องข้า
ตามเส้นทางเล็ก ๆ น้บพันบนภูเขา
รอยเท้าของข้าเหยียบย่ำมากกว่าใคร

.....
ชีวิตของข้า
งอกงามมาจากผืนดินและสายน้ำ
โรงเรียนของปกาเกอญคือวันและคืน
คือฤดูกาลบนโลกของภูเขา
คือความรัก คือครอบครัว
คือป่า ทุ่งไร่ ฝูงสัตว์และความฝัน

(Yodrabam, 2019, pp. 53-54)

สำหรับวีระศักดิ์ แม้จะเป็นบุคคลภายนอกที่เลือกไปใช้ชีวิตร่วมกับกลุ่มชาติพันธุ์ดั้งเดิมอย่างกลุ่มปกาเกอญ แต่เขากลับเรียนรู้และหลอมรวมตัวเองให้กลมกลืนกับคนกลุ่มนี้ ทั้งในพฤติกรรมการแสดงออกและจิตวิญญาณ บทกวีของเขาจึงเลือกที่จะเป็นปากเสียงแทนคนชายขอบทางชาติพันธุ์กลุ่มนี้เสมอมา เช่นเดียวกับบทกวีชื่อ “นายพรานแห่งมูวาวู” และ “บทเพลงแห่งภูเขา” ที่แสดงน้ำเสียงชื่นชมและรู้สึกเป็นหนึ่งเดียวกับพี่น้องปกาเกอญ “พี่น้องปกาเกอญ มีความสุขกับชีวิตที่ยากไร้” (Yodrabam, 2019, p.51)

6. ธรรมชาติคือครู การเข้าไปใช้ชีวิตอยู่ท่ามกลางธรรมชาติของวีระศักดิ์ ยอดระบำ ไม่ใช่การเข้าไปรุกล้ำพื้นที่ป่าเพื่อเพาะปลูกสร้างรายได้แก่เกษตรกรทั่วไป แต่เป็นการเลือกที่จะเข้าไปศึกษาเรียนรู้จากธรรมชาติ การใช้ชีวิตอย่างเสรีโดยหันหลังให้กับวิถีของความทันสมัยทางโลกตามอุดมคติของเขา ทำให้เขาได้เรียนรู้และตระหนักว่าธรรมชาตินั้นคือหนังสือเล่มใหญ่ ที่เต็มไปด้วยบทเรียนชีวิตอันหลากหลายให้ศึกษา

การเรียนรู้ที่แท้จริง
อยู่นอกห้องสี่เหลี่ยม- นอกโรงเรียน
นอกศาสนา คือศาสนาที่แท้จริง
ภาษาแห่งความจริง พ้นไปจากภาษา
ไม่รู้ นั่นแหละคือรู้

(Yodrabam, 2018, p. 49)

ด้วยแนวคิดนี้ จึงไม่แปลกที่วีระศักดิ์ได้ปฏิเสธการศึกษาในระบบโรงเรียน เพราะเห็นว่า เป็นการจัดการศึกษาที่ล้มเหลว ผลผลิตจากการศึกษาระบบโรงเรียนไม่สามารถสร้างคนให้มีคุณภาพ ไม่ว่าจะเป็นแพทย์ที่รักษาคนไข้ไม่หาย นักเศรษฐศาสตร์ที่ไม่มีปัญญาแก้ปัญหาเศรษฐกิจนักการเมือง นักปกครองและนักกฎหมายที่ล้มเหลวในการบริหารบ้านเมือง ที่สำคัญคนมีการศึกษาก็เป็นตัวการสำคัญในการสร้างสิ่งแวดล้อมเป็นพิษ เกิดภาวะโลกร้อน แต่เขาเห็นว่าโรงเรียนอยู่ในตัวเรา และโลกธรรมชาติคือมหาวิทยาลัยของชีวิต ดังที่เขาเขียนไว้บทกวีชื่อ “ลูก ๆ ทุกคน”

ไม่ต้องไปโรงเรียนที่ไหนในโลก
เพราะมีโรงเรียนที่ดีที่สุดอยู่แล้ว
โรงเรียนอยู่ในตัวเรา
อยู่ในทุกสิ่งทุกอย่างที่เราใช้ชีวิต
ผืนดิน ป่า ภูเขา มีทุกวิชาให้ค้นคว้า

.....
ลูกของพ่อทุกคนคุ้นเคยกับการใช้แรงงานในชีวิตประจำวัน
ฝึกฝนรับผิดชอบตัวเอง คุ้นเคยกับการงานในไร่นา
การใช้ชีวิตในป่า เริ่มอ่านเขียนหนังสือด้วยตัวเอง
นี่คือการศึกษาเรียนรู้ตามธรรมชาติ
พื้นฐานสำคัญของการเป็นคน

(Yodrabam, 2018, pp. 50-54)

7. การตอบย้าถึงภัยอันตรายของการทำลายธรรมชาติและสร้างนิเวศสำนึก บทกวีของวีระศักดิ์ ไม่อาจนับได้ว่าเป็นกวีนิพนธ์เชิงนิเวศได้อย่างสมบูรณ์แบบ หากปราศจากการนำเสนอให้เห็นความวิตกกังวลเกี่ยวกับปัญหาการทำลายธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมโดยมนุษย์ และการสร้างนิเวศสำนึกที่อยู่บนพื้นฐานจริยธรรมสิ่งแวดล้อม บทกวีของวีระศักดิ์ ยอดระบำได้ทำหน้าที่นี้อย่างสมบูรณ์แบบ ด้วยการวิพากษ์อย่างรุนแรงต่อการทำลายธรรมชาติเพื่อผลประโยชน์ของมนุษย์และการบริโภคเกินจำเป็น ขณะเดียวกันเขาแสดงทัศนคติต่อต้านอย่างสุดโต่งต่ออารยธรรมของเมืองใหญ่ ระบบทุนนิยมและบริโภคนิยม บทกวีเรื่อง “ฉากสุดท้าย” เป็นหนึ่งในบทกวีที่กล่าวถึงเรื่องนี้

เมื่อนุษย์กำเนิดมา
จักรวาลได้สร้างทุกอย่างไว้ให้แล้ว
ดวงอาทิตย์ให้แสงสว่างเป็นกลางวัน
ให้ความมืดเป็นกลางคืน
ดาวดวงนี้คือสวรรค์
ภูเขาสูง ทุ่งราบกว้างไกล สุดขอบฟ้า
ป่าอุดมสมบูรณ์ ทะเลงดงาม แผ่นดินร่ำรวย
แม่น้ำ ลำธาร สายฝนชื่นฉ่ำอากาศมีชีวิต
มีธัญพืช ผักผลไม้เป็นอาหาร
มีฝ้าย มีเส้นใยไว้ถักทอเสื้อผ้า เครื่องนุ่งห่ม

หมูนเวียนฤดูกาลให้เพาะปลูก เก็บเกี่ยว
 ดาวดวงนี้คือโรงเรียนของทุกชีวิต
 คือบ้านของพืชและสัตว์
 คือฝันที่เป็นจริง
 แต่วันนี้ดาวกำลังดับแสง ผุพัง ล่มสลาย
 สกปรก เป็นพิษ อันตราย
 เจ็บป่วยระยะสุดท้าย

(Yodrabam, 2018, pp. 76-77)

8. การนิยามตัวตนเชิงนิเวศ วีระศักดิ์ ยอดระบำ เป็นกวีที่ยึดมั่นและแน่วแน่ในวิถีทางที่ตนเองเลือก นั่นคือการใช้ชีวิตอยู่ร่วมและพึ่งพาธรรมชาติ ที่สวนทางกับกระแสของการพัฒนาและความก้าวหน้าของสังคม ซึ่งน้อยคนนักที่จะทำได้ บทกวีหลายบทของเขาในกวีนิพนธ์ทั้งสองเล่ม ได้ประกาศอย่างชัดเจนถึงตัวตนเชิงนิเวศ (The ecological identity) ของตัวเอง แสดงออกโดยผ่านบทกวีเพื่อที่จะบอกว่าเขาอยู่ที่ไหน รู้ว่าสรรพสิ่งกำเนิดมาจากที่ใด รู้วิธีที่จะเชื่อมโยงกับโลก และตระหนักในความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับโลกธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ดังตัวอย่าง ในบทกวีชื่อ “หญ้า” เขานิยามตัวเองว่า “ข้าคือหญ้า คือธรรมชาติ ดอกไม้และพรรณพรรณ (Yodrabam, 2019, p. 72) ในบทกวีชื่อ “พืชอิสระ” เขานิยามตนเองว่าเป็น “พืชพันธุ์อิสระแห่งแผ่นดิน” ดังตัวอย่าง

เหมือนต้นไม้ทุกต้นบนภูเขา
 เหมือนต้นหญ้าทุกต้นในทุ่งหญ้า
 ยอดที่พุ่งขึ้นสู่ท้องฟ้า
 ยอดที่พุ่งขึ้นรับแสงตะวัน
 ไม่ใช่ทรัพย์สินสมบัติของประเทศ
 ฉนั้นคือคน
 ความเป็นคน
 พืชพันธุ์อิสระแห่งแผ่นดิน

(Yodrabam, 2018, p. 31)

บทสรุป

รวมกวีนิพนธ์ “นกเถื่อนเท่านั้นที่รู้ว่าฤดูใบไม้ผลิกำลังจะมา” และ “เมล็ดเล็ก ๆ มีต้นไม้ใหญ่อยู่ข้างใน” ของวีระศักดิ์ ยอดระบำ ในแง่หนึ่งอาจมองได้ว่าเป็นบันทึกเรื่องราวเชิงอัตชีวประวัติ การสรุปบทเรียนจากการต่อสู้ ความล้มเหลวในวัยหนุ่มสาว และการตัดสินใจเลือกทางเดินให้กับตัวเองสู่เส้นทางของ “นกเถื่อน” ที่เต็มไปด้วยความแปลกแยก ขบถ และตัดขาดอย่างสิ้นเชิงกับมนุษย์วิถีสมัยใหม่ ด้วยการย้อนกลับไปสู่ธรรมชาติ ใช้ชีวิตอย่างเรียบง่ายสมถะเพื่อเรียนรู้บทเรียนชีวิตในท่ามกลางผืนป่า ภูเขา แม่น้ำ ไม่ใช่เพียงแค่ประกาศผ่านบทกวี แต่เขาได้ลงมือปฏิบัติให้เห็นจริงแบบ “เอาชีวิตร” เข้าแลก ซึ่งเป็นการลงทุนที่เอาชีวิตของตัวเองและครอบครัวเป็นเดิมพัน โดยการใช้ชีวิตเป็นเนื้อเดียวกับธรรมชาติ ทำให้เขาซึมซับ เรียนรู้และกลั่นกรองประสบการณ์ทั้งหมดออกมาอย่างการตระหนักรู้ต่อวิถีความสัมพันธ์ระหว่าง

มนุษย์กับธรรมชาติและนำเสนอผ่านบทกวีทั้งหมดเหมือนเป็นหลักฐานประกาศให้โลกรู้การค้นพบดังกล่าว แต่ในอีกแง่หนึ่ง เมื่อพิจารณาในมุมมองของกรอบแนวคิดกวีนิพนธ์เชิงนิเวศและกวีศาสตร์เชิงนิเวศแล้ว กวีนิพนธ์ของวีระศักดิ์ ยอดระบำ มีลักษณะของกวีนิพนธ์เชิงนิเวศอย่างแท้จริง และนับเป็นประเภทใหม่ของกวีนิพนธ์ไทยร่วมสมัยที่ยังไม่เคยมีกวีคนใดได้ทำมาก่อน

วีระศักดิ์ ยอดระบำมีปรัชญาความคิดที่ชัดเจนและค่อนข้างสุดโต่งต่อการถือมั่นและบูชาการดำเนินชีวิตตามวิถีธรรมชาติดั้งเดิมท่ามกลางยุคสมัยที่เปลี่ยนไป เขาปฏิเสธวัฒนธรรมทุนนิยมอย่างสิ้นเชิงและไม่มีความหวังที่จะประนีประนอมอย่างเด็ดขาด ทศนคติเชิงอัตวิสัยประกอบกับประสบการณ์ตรงที่เกิดจากการลงมือปฏิบัติ ทำให้บทกวีของเขามีความแจ่มชัดในสิ่งที่ต้องการสื่อ สะท้อนวิถีคิดและตัวตนเชิงนิเวศอย่างเด่นชัด อาจกล่าวได้ว่า สำหรับวีระศักดิ์ ยอดระบำแล้ว ธรรมชาติ ชีวิต และกวีนิพนธ์คือสิ่งเดียวกัน.

References

- Aleyna, O. (2020). *Ecocriticism and Ecopoetry: The Interdisciplinary Case Study of The Lord of the Flies and Do Not Go Gentle Into That Good Night*. https://www.academia.edu/50913289/Ecocriticism_and_Ecopoetry
- Berdinesen, H. (2018). On Ecopoetry and Ecocriticism. *e-journal for philosophy & culture*. <https://philosophia-bg.com/archive/philosophia-20-2018/on-ecopoetry-and-ecocriticism/>
- Bryson, S. J. (2002). *Ecopoetry: A critical Introduction*. In J. S. Bryson (Ed,) Salt Lake: University of Utah Press.
- Buell, L. (1995) *The Environmental Imagination: Thoreau, Nature Writing and the Formation of American Culture*. Cambridge & London: Harvard University Press.
- Burke, D. E. (2014). *From Pastorals to Paterson: Ecology in the Poetry and Poetics of William Carlos Williams*. http://epublications.marquette.edu/dissertations_mu/387
- Chalise, R. K.. (2020). Ecopoetics in Thoreau: Nature Ethics, Life, Purity and Ontology. *Global Journal of Human-Social Science: Geography, Geo-Sciences, Environmental Science & Disaster Management*, Vol. 20, Issue 4, Version 1.0.

- Franca,B, & Rauscher, J.(2019). Toward an Ecopoetics of Randomness and Design: An Introduction. **Ecozone**, 10 (1) 1-23.https://ebuah.uah.es/dspace/bitstream/handle/10017/37660/toward_bellarsi_ecozon
- Glossary of Poetic Terms.** (2024). <https://www.poetryfoundation.org/learn/glossary-terms/ecopoetics>
- Golda,L. (2019). **Raising Ecological Conciousness through Ecopoetry.** <https://www.researchgate.net/publication/336830080>
- Keawsi, P., Nakkaew, P., Choojanthong, R, Viriyasattha N., Dinlansagoon, M. & Jeennoon, P. (2021). Status of Literature Research Using the Concept of Ecological Conscience Between 1994 – 2020 . **The 12th Hatyai National and International Conference** (pp.418 – 433). Hatyai University. (In Thai)
- Massie, J, (2018). **Language Poetry and Ecopoetry: A Shared Pragmatic Work in A.R. Ammons, Charles Bernstein, Susan Howe, and W.S. Merwin** [Doctoral dissertation]. University of East Anglia.
- Nambrol, N. (2016). **Ecocriticism : An Essay.** **Literary Theory and Criticism Blog.** <https://literariness.org/2016/11/27/ecocriticism/>
- O’Loughlin, J. C. (2022). The Language of Ecopoetry and the Transfer of Meaning. **The Trumpeter**, 38, 1. <https://id.erudit.org/iderudit/1095383ar>
- Plessis & Brandon. (2015). An ecological worldview as basis for a regenerative sustainability paradigm for the built environment. **Journal of Cleaner Production**, 109, 53-61. <https://www.sciencedirect.com/>
- Rigby ,K. (2016). **Ecopoetics From the book Keywords for Environmental Studies.** <https://www.degruyter.com/document/doi/10.18574/nyu/9780814760741>
- Skinner, J. (2005). Boundary Work in Mei-Mei Berssenbrugge’s Pollen. **Association for the Study of Literature and Environment Biennial Conference.** Eugene, University of Oregon.

- Tae Jun Cha. (2018). How to Preserve Nature through Poetry: Ecopoetry of W. S. Merwin. **International Journal of English Literature and Social Sciences (IJELS)**, 3 (6), (pp.1050-1058). <https://dx.doi.org/10.22161/ijels.3.6.20>.
- Walton, S. (2018) 'Ecopoetry. In N. Castree, M. Hulme, & J.D. Proctor, (Eds). **Companion to environmental studies** (pp. 393-398). Abingdon: Routledge. <https://www.routledge.com/Companion-to-Environmental-Studies/Castree-Hulme-Proctor/p/book/9781138192201>
- Welch, J.T. (2014). Entangled Species: The Inclusive Posthumanist Ecopoetics of Juliana Spahr. **The Journal of Ecocriticism**, 6 (1), spring 2014. <https://ojs.unbc.ca/index.php/joe/article/view/502/491>
- Yodrabam, W. (2018). **Within the Little Seeds Are the Big Tree**. Pathumthani: Nakhon Publishing House. (In Thai)
- Yodrabam, W. (2019). **Only the Wild Bird Knows That Spring Will Come**. Pathumthani: Nakhon Publishing House. (In Thai)

การพัฒนาคู่มือภาษาจีนเบื้องต้นสำหรับพนักงานขายรถยนต์มือสอง ในเขตเทศบาลตำบลบ้านดู่ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย

Development of a Basic Chinese Manual for Second-Hand Car Sales Representatives
in Ban Du Subdistrict Municipality, Mueang Chiang Rai District, Chiang Rai Province

สมยศ จันทร์บุญ¹ / นิรัตน์ ทองขาว² / สุริยา กิรินันท์พิพัฒน์³

Somyos Chanboon¹ / Nirat Tongkaw² / Suriya Keeratinanthiphat³

^{1,2,3} โปรแกรมวิชาภาษาจีน คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย, เชียงราย 57100, ประเทศไทย

^{1,2,3}Chinese Program, Faculty of Humanities and Social Sciences, Chiang Rai Rajabhat University

Corresponding author. Email: somyos.cha@crru.ac.th

Received: March 19, 2024

Revised: May 10, 2024

Accepted: May 21, 2024

Abstract

This research aims (1) to study the problems and language needs of second-hand car salespersons in the municipality of Ban Du, Mueang District, Chiang Rai Province, (2) to develop a Chinese language manual for second-hand car salespersons in the municipality of Ban Du, Mueang District, Chiang Rai Province, and (3) to evaluate the effectiveness of the Chinese language manual for second-hand car salespersons in the municipality of Ban Du, Mueang District, Chiang Rai Province. The sample group used for data collection consists of second-hand car salespersons and Chinese language teaching experts, selected through purposive sampling. Statistical analysis includes percentages, means, and standard deviations. The research process is divided into four steps including analysis, design, development, and evaluation. The research findings indicate that second-hand car salespersons encounter communication problems in selling and servicing Chinese customers and have a need for Chinese language manuals that emphasizes vocabularies, phrases, and sentences in a work context. After using the Chinese language manual, it was found that the average scores for the second test of listening and speaking skills of second-hand car salespersons

increased with continuous practice. The satisfaction average scores for the Chinese language manual among the sample group were 4.67 and 4.71, indicating a high level of satisfaction.

Key words: Chinese language manual, Second-hand car, Second-hand car salespersons

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ (1) เพื่อศึกษาปัญหาและความต้องการการใช้ภาษาจีนของพนักงานขายรถยนต์มือสองในเขตเทศบาลตำบลบ้านดู่ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย (2) เพื่อสร้างคู่มือภาษาจีนสำหรับพนักงานขายรถยนต์มือสองในเขตเทศบาลตำบลบ้านดู่ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย และ (3) เพื่อหาประสิทธิภาพคู่มือภาษาจีนสำหรับพนักงานขายรถยนต์มือสองในเขตเทศบาลตำบลบ้านดู่ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการเก็บข้อมูลประกอบไปด้วย พนักงานขายรถยนต์มือสองและผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนภาษาจีน โดยกลุ่มตัวอย่างคัดเลือกแบบเจาะจง สถิติการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ คะแนนเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน กระบวนการวิจัยแบ่งเป็น 4 ขั้นตอน คือการวิเคราะห์การออกแบบ การพัฒนา และการประเมินผล ผลวิจัยพบว่า พนักงานขายรถยนต์มือสองมีปัญหา การสื่อสารภาษาจีนในการขายและให้บริการแก่ลูกค้าชาวจีน และมีความต้องการคู่มือภาษาจีน ในบริบทการทำงานที่เน้นฝึกใช้คำศัพท์ วลี และประโยค หลังการทดลองใช้คู่มือภาษาจีน พบว่า คะแนนเฉลี่ยครั้งที่ 2 ของทักษะการฟังและการพูดของพนักงานขายรถยนต์มือสองเพิ่มขึ้นเมื่อมีการฝึกใช้อย่างต่อเนื่อง ผลการประเมินความพึงพอใจต่อคู่มือภาษาจีน ของกลุ่มตัวอย่างมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.67 และ 4.71 อยู่ในระดับมากที่สุด

คำสำคัญ: คู่มือภาษาจีน รถยนต์มือสอง พนักงานขายรถยนต์มือสอง

บทนำ

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยได้รายงานสถานการณ์การท่องเที่ยวตลาดต่างประเทศ ประจำเดือน มกราคม-มีนาคม พ.ศ. 2566 ว่ามีจำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติเดินทางมายังประเทศไทยจำนวน 6.5 ล้านคน-ครั้ง รายได้จากการท่องเที่ยว 334,701 ล้านบาท ซึ่งนักท่องเที่ยวจีนติด 1 ใน 5 ของจำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติทั้งหมด สืบเนื่องมาจากตลาดจีนโดยทางการจีนอนุญาตให้นักท่องเที่ยวจีนเดินทางต่างประเทศได้ ตั้งแต่วันที่ 8 มกราคม พ.ศ. 2566 เป็นต้นมา (Tourism Authority of Thailand, 2023) สอดคล้องกับวีสุตร บัวชุม ผู้อำนวยการการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (ททท.) สำนักงานเชียงราย กล่าวว่า การเติบโตของนักท่องเที่ยวจังหวัดเชียงรายในปี พ.ศ. 2566 คาดว่าจะมีการเติบโตเพิ่มขึ้นจากปี พ.ศ. 2565 ที่มีมากกว่า 4 ล้านคน ทั้งจากนักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างชาติ รวมทั้งนักท่องเที่ยวจีนที่มีการเดินทางมาทางอากาศเชื่อมโยงจากกรุงเทพฯ เชียงใหม่ ภูเก็ต และการเดินทางเข้ามาทางบกผ่านด่านพรมแดนเชียงของเพิ่มขึ้นในอนาคต และจะสามารถสร้างการเติบโตด้านการท่องเที่ยวและเศรษฐกิจในภาพรวมของเชียงรายต่อไป (Chiang Rai Focus, 2023)

ภายหลังจากการประกาศเปิดประเทศอย่างเป็นทางการของจีนจะส่งผลให้เศรษฐกิจไทยขยายตัวเพิ่มขึ้น ในส่วนของภาคอุตสาหกรรมเองจะต้องเตรียมความพร้อมในการปรับรูปแบบการดำเนินธุรกิจนำเทคโนโลยีมาใช้ลดต้นทุนธุรกิจเพื่อแข่งขันและเจาะตลาดจีน มีการพัฒนาสินค้าและบริการให้ได้มาตรฐานสากล เพื่อสร้างจุดแข็งให้แก่อุตสาหกรรมไทย (Federation of Thai Industries, 2023) จากข้อมูลข้างต้นแสดงให้เห็นว่า การเข้ามาของชาวจีนหลังสถานการณ์โควิดมีแนวโน้มที่สูงขึ้นเรื่อย ๆ ส่งผลให้ธุรกิจต่าง ๆ เกิดความตื่นตัวในการเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับกลุ่มนักท่องเที่ยวจีน ซึ่งธุรกิจซื้อ-ขายรถยนต์มือสองเป็นหนึ่งในธุรกิจที่มีโอกาสเติบโตสูงมาก สอดคล้องกับการคาดการณ์ยอดขายรถยนต์มือสองในปีนี้ของศูนย์วิจัยกสิกรไทยว่าอาจเติบโตประมาณ 3-5% หรือคิดเป็นยอดขายประมาณ 6-7 แสนคัน และจะทำให้แนวโน้มสินเชื่อเช่าซื้อรถยนต์มือสองในระบบธนาคารพาณิชย์ปี 2565 มีโอกาสขยายตัวเป็นบวกที่ 5-7% จากฐานสินเชื่อประมาณ 3 แสนล้านบาท (Kasikorn Research Center, 2023) ศัพท์ซี โนมูระ กรรมการผู้จัดการ บริษัท วิ-กัลลิเวอร์ จำกัด ซึ่งเป็นเครือข่ายธุรกิจรถยนต์มือสองอันดับ 1 จากประเทศญี่ปุ่นที่มีความเชื่อมั่นต่อตลาดรถยนต์มือสองในภาคเหนือว่ามีศักยภาพในการเติบโตสูง ทั้งนี้เพราะจังหวัดภาคเหนือถือเป็นแหล่งท่องเที่ยวสำคัญของประเทศไทย ซึ่งรายได้จากการท่องเที่ยวจะกระตุ้นกำลังซื้อของลูกค้าภาคเหนือได้เป็นอย่างดี (Thai Franchise Center, 2015) หลังจากประเทศไทยเริ่มเปิดรับการเดินทางเข้าประเทศไทยโดยไม่ต้องกักตัว ตั้งแต่วันที่ 1 พฤศจิกายน พ.ศ. 2564 เป็นต้นมา ทำให้ภาพรวมของธุรกิจรถยนต์มือสองของจังหวัดเชียงรายเป็นไปในทิศทางเชิงบวก โดยเฉพาะร้านซื้อขายรถยนต์มือสองในเขตเทศบาลตำบลบ้านดู่ จังหวัดเชียงราย ชีรวัฒน์ บุญแสง ประธานบริษัทไฟวิลโลอโต้คาร์ 4x4 by โรยซ์ดา ซึ่งเป็นผู้ประกอบการซื้อขายรถยนต์มือสองรายใหญ่ของจังหวัดเชียงราย กล่าวว่า “ตั้งแต่ปลายปี พ.ศ. 2565 ที่ผ่านมายอดขายสูงขึ้นกว่า 30% มีชาวจีนติดต่อเข้ามาซื้อรถยนต์มือสองของทางร้านจำนวนมาก รวมถึงร้านที่เป็นพันธมิตรมีผลประกอบการเป็นที่น่าพอใจ และในไตรมาสที่ 3-4 คาดการณ์ว่าจะมียอดขายที่สูงขึ้น” (T. Bunseang, personal communication, June 6, 2023)

ถึงแม้ว่าสถานการณ์ภาพรวมของการซื้อขายรถยนต์มือสองจะค่อนข้างดี แต่หนึ่งในอุปสรรคที่ทำให้การซื้อขายติดขัดหรือเกิดปัญหา คือ “การสื่อสารภาษาจีนระหว่างพนักงานขายและลูกค้าชาวจีนหลายครั้งเป็นเพราะการสื่อสารผิดพลาดทำให้ไม่สามารถปิดการขายได้ หรือทำให้การเจรจาเกิดความล่าช้าและยุ่งยาก” (สงกรานต์ จันทราบุล, การสื่อสารส่วนบุคคล, 6 มิถุนายน 2566) “กรณีที่ถูกลูกค้าชาวจีนพาลามด้วย ซึ่งไม่ใช่ทางร้านจัดเตรียม ทางร้านก็อาจจะทราบได้ว่าการแปลข้อมูลของสามจะครบถ้วนสมบูรณ์ตามความต้องการของผู้ประกอบการหรือไม่” (C. Kakheak, personal communication, June 6, 2023) ผู้ประกอบการและพนักงานขายรถยนต์มือสองต่างมีความเห็นว่า “หากมีการพัฒนาทักษะภาษาจีนเพื่อใช้ในการทำงานสำหรับพนักงานขายโดยตรงจะช่วยแก้ไขปัญหาลำบากนี้ได้ และเชื่อว่าหากสื่อสารภาษาจีนตั้งแต่กระบวนการเปิดการขายจนถึงการปิดการขายได้จะช่วยสร้างความประทับใจให้แก่ลูกค้าทั้งด้านการให้บริการและการให้ข้อมูล” (T. Chaiseangkham, personal communication, June 6, 2566)

ผู้วิจัยยังพบว่า คู่มือหรือหนังสือเล่มเล็กเกี่ยวกับการสนทนาภาษาจีนในสายงานธุรกิจบริการในปัจจุบันส่วนมากเน้นฝึกภาษาจีนด้านอาชีพหลัก เช่น ภาษาจีนด้านการท่องเที่ยวและมัคคุเทศก์ การโรงแรม การนวดแพทย์แผนไทยและสปา การให้บริการในโรงพยาบาล การให้บริการในสนามบิน การให้บริการอสังหาริมทรัพย์ แต่คู่มือที่มีเนื้อหาเฉพาะทางเกี่ยวกับภาษาจีนเพื่อธุรกิจการซื้อขายรถยนต์มือสองยังพบค่อนข้างน้อย ที่พบส่วนมากจะเป็นคำศัพท์ วลี ประโยคสั้น ๆ ตามสื่อออนไลน์มีเนื้อหาไม่ครอบคลุม ยังขาดการรวบรวมและเรียบเรียงที่สามารถค้นหาได้จากแหล่งเดียว สอดคล้องกับแนวคิดของ Lu Bisong (1990) ที่ว่าการศึกษาวิจัยและผลิตตำราการสอนภาษาจีนเพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะด้านต่าง ๆ

เป็นสิ่งที่ควรให้ความสำคัญอย่างยิ่ง เพื่อเป็นประโยชน์ต่อผู้สอนรวมทั้งผู้เรียนภาษาจีนเพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะในแต่ละด้านด้วย

ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะพัฒนาคู่มือภาษาจีนสำหรับพนักงานขายรถยนต์มือสองในเขตเทศบาลตำบลบ้านดู่ จังหวัดเชียงราย เพื่อช่วยพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาจีนเบื้องต้นที่ใช้ในการทำงานและยกระดับการให้บริการของพนักงานขายให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดลูกค้าชาวจีนในปัจจุบันและอนาคต

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัญหาและความต้องการการใช้ภาษาจีนของพนักงานขายรถยนต์มือสองในเขตเทศบาลตำบลบ้านดู่ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย
2. เพื่อสร้างคู่มือภาษาจีนสำหรับพนักงานขายรถยนต์มือสองในเขตเทศบาลตำบลบ้านดู่ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย
3. เพื่อหาประสิทธิภาพคู่มือภาษาจีนสำหรับพนักงานขายรถยนต์มือสอง ในเขตเทศบาลตำบลบ้านดู่ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. แนวคิดเกี่ยวกับการออกแบบและพัฒนาสื่อตามรูปแบบ ADDIE MODEL

Meesuwan (2018) กล่าวว่า ADDIE MODEL เป็นรูปแบบที่แสดงขบวนการหรือขั้นตอนทั่วไปที่นักออกแบบและพัฒนาสื่อการเรียนการสอนใช้เป็นแนวทางสำหรับการกำหนด อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิภาพ ด้วยรูปแบบที่สามารถเรียนรู้ เข้าใจ และนำไปปฏิบัติได้ง่ายไม่ยุ่งยาก ADDIE จึงเป็นที่นิยมนักมากในการออกแบบและพัฒนาสื่อการเรียนการสอน ซึ่งมีกระบวนการหรือขั้นตอน 5 ขั้นตอน ประกอบด้วย

1.1 การวิเคราะห์ (Analysis)

การวิเคราะห์ในขั้นตอนนี้ นักออกแบบการเรียนการสอนหรือออกแบบสื่อการเรียนการสอน จะต้องดำเนินการศึกษาเก็บรวบรวมข้อมูลวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลต่าง ๆ เพื่อให้เป็นสารสนเทศที่สามารถนำไปใช้เพื่อการตัดสินใจในการดำเนินการขั้นต่อ ๆ ไปได้ประกอบด้วย

1.1.1 ทำการประเมินความต้องการ ต้องทำการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยอาจเป็นการสำรวจ สอดถามสัมภาษณ์กับกลุ่มเป้าหมาย เพื่อให้ได้ข้อมูลความต้องการของกลุ่มเป้าหมายที่แท้จริงว่ามีสภาพ ปัญหาความต้องการอย่างไรที่เกิดขึ้นในอดีตปัจจุบัน และอนาคตมีความต้องการให้เกิดอะไรขึ้นหากมองในมิติของการออกแบบ และการผลิตสื่อต้องทำการประเมินความต้องการในการใช้สื่อความสามารถในการใช้และความเป็นไปได้ในการใช้สื่อที่ผลิตขึ้นมา การประเมินความต้องการจึงเป็นขั้นตอนที่จะทำให้เข้าใจกลุ่มเป้าหมายได้ชัดเจนและสามารถพัฒนาสื่อการเรียนการสอนได้ดีขึ้น

1.1.2 ทำการวิเคราะห์ผู้ใช้และกลุ่มเป้าหมาย ประกอบด้วย การเก็บรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ในด้านภูมิหลัง วัฒนธรรม สภาพแวดล้อมกายภาพ จิตภาพ สังคมภาพ ลักษณะการเรียนรู้ทักษะต่าง ๆ เช่น ทักษะด้านภาษา ทักษะด้านคอมพิวเตอร์ ทักษะด้านการรู้เท่าทันสื่อ รวมทั้งทัศนคติและความต้องการพิเศษอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับผู้ใช้และกลุ่มเป้าหมาย

1.1.3 ทำการวิเคราะห์เทคโนโลยี ด้วยการศึกษาค้นสมบัติ ความสามารถของเทคโนโลยี ในปัจจุบันสอดคล้องกับความต้องการและความเป็นไปได้ในการนำไปใช้จริงกับบริบทของกลุ่มเป้าหมาย

1.1.4 ทำการวิเคราะห์วัตถุประสงค์โดยการเขียนเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ โดยการเขียนเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ที่ต้องการให้เกิดขึ้นในการออกแบบและพัฒนาสื่อให้ชัดเจน เหมาะสม สามารถทำได้จริงมีเครื่องมือในการประเมินและสามารถวัดผลได้

1.2 การออกแบบ (Design)

เป็นขั้นตอนในการกำหนดวางแผนการผลิตในขั้นนี้การวางแผนที่ดีเป็นสิ่งสำคัญที่ผู้ผลิตสื่อต้องทำการศึกษาหรือนำข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์ในขั้นตอนแรกมาเป็นข้อมูลในการออกแบบ ซึ่งจะประกอบด้วยการทำตารางขั้นตอนของการออกแบบ ซึ่งประกอบด้วย การทำตารางขั้นตอนการออกแบบแผนงานต่าง ๆ กิจกรรมที่เกิดขึ้น ระยะเวลาที่ต้องดำเนินการกำหนดแผนการพัฒนาสื่อ กำหนดทีมงานและบทบาทหน้าที่ในการพัฒนาออกแบบ ทำการออกแบบเนื้อหาออกแบบแบบทดสอบแบบฝึกหัดแบบทดสอบก่อนเรียนแบบทดสอบหลังเรียน จัดทำสตอรี่บอร์ดในการทำงาน และการจัดเตรียมกราฟิก ข้อความ ภาพนิ่ง ภาพเคลื่อนไหว เสียงและรูปแบบการปฏิสัมพันธ์ และทำการออกแบบวิธีวัดและเกณฑ์การประเมินผล

1.3 การพัฒนา (Development)

ในขั้นของการพัฒนาจะเป็นขั้นตอนที่เกี่ยวข้องต่อเนื่องจากขั้นการออกแบบที่ผู้ผลิตต้องดำเนินการและพัฒนาสื่อการเรียนการสอนตามที่ได้ออกแบบไว้ หรือลงมือทำ ลงมือผลิตสื่อขึ้นมาเป็นต้นแบบตามที่ได้กำหนดไว้ในแผน ในขั้นนี้มักมีคำถามเสมอว่าจำเป็นหรือไม่ที่ผู้วิจัยหรือนักเทคโนโลยีการศึกษาต้องดำเนินการด้วยตนเองซึ่งหากผู้วิจัยมีความรู้ ความสามารถ และเวลาในการผลิตสื่อเรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยก็สามารถดำเนินการได้ด้วยตนเอง แต่บางครั้งเมื่อผลการวิเคราะห์ความต้องการสื่อหรือวิเคราะห์สื่อออกมาแล้วเป็นสื่อที่ยากเกินความสามารถของตนเองในการผลิตขึ้นมาเองได้ ผู้วิจัยหรือนักเทคโนโลยีการศึกษาได้เช่นกันทั้งนี้ผู้วิจัยหรือนักเทคโนโลยีการศึกษาต้องแน่ใจว่าการให้ผู้อื่น ๆ ทำขึ้นมาั้นสามารถควบคุมให้เป็นไปตามแผนที่กำหนดไว้ได้นอกจากสื่อการเรียนการสอนแล้วในขั้นตอนของการพัฒนานี้ ผู้วิจัยหรือนักเทคโนโลยีการศึกษาจะต้องทำการสร้างแบบทดสอบแบบประเมินสามารถมอบหมายหรือจัดจ้างให้ผู้อื่นที่มีความรู้ความสามารถในสื่อนั้น ๆ ทำการพัฒนาสื่อและการประเมินหาคุณภาพเครื่องมือต่าง ๆ ให้เรียบร้อยเป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลกระบวนการเชิงเหตุผล (Rational Approach) ที่เป็นการประเมินคุณภาพโดยผู้เชี่ยวชาญ

1.4 การทดลองใช้ (Implementation)

เมื่อได้ทำการพัฒนาสื่อขึ้นมาเรียบร้อยแล้ว ขั้นตอนต่อไปจะต้องมีการนำสิ่งที่พัฒนาขึ้นมา นั้นไปทดลองใช้กับกลุ่มเป้าหมายและไม่ใช้กลุ่มทดลองหรือกลุ่มตัวอย่าง อาจมีคุณลักษณะคล้ายกับกลุ่มตัวอย่าง เพื่อหาประสิทธิภาพของสื่อการเรียนการสอนที่ออกแบบ โดยทำการประเมินกระบวนการเชิงประจักษ์ (Empirical Approach) โดยเป็นการหาประสิทธิภาพเชิงปริมาณที่เป็นตัวบ่งชี้คุณภาพของสื่อ ดำเนินการทดลองใช้จริงตามรูปแบบหรือแผนที่ผู้วิจัยได้กำหนดไว้ประสิทธิภาพที่ได้จะเป็นการสะท้อนให้เห็นถึงกระบวนการและผลลัพธ์ นอกจากนี้ยังเกี่ยวข้องกับการเตรียมสถานที่หรือสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมกับสื่อการเรียนการสอนนั้น ๆ การฝึกอบรมผู้ที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการใช้สื่อและการรับรองสื่อการเรียนการสอน

1.5 การประเมินผล (Evaluation)

ในขั้นตอนนี้ เป็นการประเมินผลระหว่างดำเนินการและผลการสรุปของกระบวนการทั้งหมดที่ได้ดำเนินการ ทั้งผู้วิจัยเองเป็นผู้ประเมิน และผู้ใช้เป็นผู้ประเมิน เพื่อนำผลการประเมินไปจัดทำรายงานการพัฒนาหรือเป็นข้อมูลในการพัฒนาครั้งต่อไป โดยอาจใช้แบบสอบถาม การสัมภาษณ์ การสังเกตหรือวิธีการอื่น ๆ ที่ผู้วิจัยเห็นเหมาะสม

2. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

Hsiang et al. (2018) ได้ศึกษาเรื่อง “การพัฒนาเอกสารประกอบการสอนภาษาจีนเพื่อการสื่อสาร สำหรับธุรกิจโทรคมนาคม และการประเมินผลการนำไปใช้” ผลการวิจัยพบว่า จากการสัมภาษณ์พนักงานให้บริการหน้าร้านของ บริษัทที่ให้บริการโทรคมนาคมถึงหัวข้อต่างๆที่ต้องการใช้ภาษาจีนในการสื่อสารในการบริการ คณะผู้วิจัยจึงได้ พัฒนาเอกสารประกอบการสอนรายวิชาภาษาจีนเพื่อการสื่อสารสำหรับธุรกิจโทรคมนาคมขึ้น ซึ่งได้ดำเนินการตามหลักการในการจัดทำเอกสารประกอบการสอน โดยหลักการที่ 1 การสร้างสรรค์เนื้อหาที่มีวัตถุประสงค์ชัดเจน โดยเอกสารประกอบการสอนชุดนี้มีเนื้อหาจัดทำขึ้นตามความต้องการในการใช้งานสำหรับการสื่อสารเพื่อการบริการและงานขายหน้าร้านของบริษัทที่ให้บริการโทรคมนาคม เนื้อหาในแต่ละบทมีความต่อเนื่องกันเน้นทักษะการฟังและการพูด โดยมีการกำหนดเป้าหมายให้ผู้เรียนสามารถใช้ภาษาจีนได้อย่างถูกต้อง คล่องแคล่วและเป็นไปตามมารยาทการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม หลักการที่ 2 เนื้อหามีความเป็นสากล แม้ว่าเอกสารประกอบการสอนชุดนี้เป็นลักษณะภาษาจีนเฉพาะด้านแต่การที่ผู้เรียนจะสามารถนำไปใช้สื่อสารได้ เอกสารจำเป็นต้องประกอบไปด้วยเนื้อหาที่มีความเป็นสากล ได้แก่ คำศัพท์ ส่วนวน ที่ใช้ในการสื่อสารตามบริบทจริง เพื่อให้ผู้เรียนนอกจากมีความรู้ด้านคำศัพท์เฉพาะทางแล้วยังสามารถสื่อสารภาษาจีนในบริบทต่าง ๆ ได้อีกด้วย หลักการที่ 3 คือ หลักการออกแบบ โดยออกแบบจากองค์ประกอบด้านความสามารถในการสื่อสาร ได้แก่ ความสามารถด้านไวยากรณ์หรือโครงสร้างประโยค ความสามารถในการใช้ภาษาได้ตรงตามบริบท ความสามารถในการใช้โครงสร้างพูดเพื่อสื่อความหมาย และความสามารถในการใช้ทักษะอื่น ๆ ประกอบการสื่อสาร เพื่อให้ผู้เรียนสามารถนำสิ่งที่เรียนไปใช้ได้จริง หลักการที่ 4 สามารถนำไปใช้ได้จริง โดยเนื้อหาในเอกสารประกอบการสอนชุดนี้ทั้งบทเรียนและแบบฝึกหัดล้วนเรียบเรียงขึ้นมาจากบริบทการใช้งานจริง ซึ่งมาจากการสัมภาษณ์พนักงานหน้าร้าน การสังเกตการณ์การบริการในร้าน เอกสาร ใบปลิวต่างๆ และข้อมูลในเว็บไซต์ทางการของบริษัทธุรกิจโทรคมนาคม

Onkhao (2023) ได้ศึกษาเรื่อง “การพัฒนาการใช้ภาษาอังกฤษของผู้ประกอบการรถยนต์รับจ้างสามล้อเพื่อการสื่อสารกับนักท่องเที่ยวต่างชาติสเปซเป้ ชุมชนสถานีรถไฟอยุธยา” ผลการวิจัย พบว่า นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เป็นคนเอเชียแต่ยังคงใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสารไม่ได้มากนัก ผู้ประกอบการมีคุณวุฒิการศึกษาไม่สูงจึงมีข้อจำกัดด้านภาษาอังกฤษ และต้องการสื่อสารมากขึ้นในเรื่องที่มีความเฉพาะ เช่น การอธิบายรายละเอียดของอัตราค่าบริการ จุดเด่นของรถตุ๊ก ๆ และสถานที่ท่องเที่ยว เป็นต้น ผู้ประกอบการต้องการใช้ภาษาอังกฤษดังกล่าวในรูปแบบที่เป็น คำสั้น ๆ ง่าย เพราะมีเวลาจำกัด การให้ผู้มีภาษาอังกฤษที่ประกอบด้วยคำ สำนวน ประโยคที่สั้นและง่าย รวมกับการใช้วงเล็บภาษา รูปภาพและการสื่อสารระหว่างวัฒนธรรมเป็นสิ่งที่จำเป็นในการแก้ปัญหา ผลการทดลอง พบว่า การใช้ภาษาอังกฤษตามคู่มือดังกล่าวทำให้การใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสารเป็นที่เข้าใจได้รวดเร็ว และไม่เกิดปัญหาในการสื่อสาร

วิธีดำเนินการวิจัย

กลุ่มประชากร พนักงานร้านขายรถยนต์มือสองในเขตเทศบาลตำบลบ้านคู อำเภอมือง จังหวัดเชียงราย จำนวน 6 ร้าน รวม 31 คน ได้แก่ ร้านไฟวิลโลวโต้คาร์ 4X4 by โยริชดา ร้านชาญยุทธ ยุธศาร์-รถยนต์มือสองเชียงราย ร้านแม่ยาวยูธศาร์ 4X4 ร้านรถยนต์มือสองเชียงราย สันททรัพย์นคร รถมือสองเชียงรายวัชร และร้านรถมือสอง 4X4 เชียงราย

กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างที่ 1 คือ พนักงานขายรถยนต์มือสองเป็นผู้ตอบแบบสำรวจปัญหาและความต้องการ และเป็นผู้ร่วมพัฒนาคู่มือ ผู้ทดลองใช้คู่มือ และผู้ประเมินความพึงพอใจต่อคู่มือ จำนวน 12 คน กลุ่มตัวอย่างที่ 2 คือ ผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนภาษาจีนเป็นผู้ร่วมพัฒนาคู่มือและผู้ประเมินความพึงพอใจต่อคู่มือ จำนวน 3 คน กลุ่มตัวอย่างทั้งสองใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล (1) ศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูล : ข้อมูลเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ปัญหาและความต้องการการใช้ภาษาจีนของพนักงานขายรถยนต์มือสองฯ (2) ออกแบบคู่มือ: โครงสร้างคู่มือ หมดหน่วเนื้อหาองค์ประกอบของเนื้อหา (5) การพัฒนาคู่มือ: การสร้างคู่มือและการตรวจสอบความถูกต้องโดยนักพัฒนาคู่มือ ผู้วิจัย และผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนภาษาจีน (6) การหาประสิทธิภาพคู่มือ: การทดลองใช้คู่มือ ติดตามผล และประเมินความพึงพอใจต่อคู่มือของพนักงานขายรถยนต์มือสองฯ และผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนภาษาจีน

ผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาปัญหาและความต้องการการใช้ภาษาจีนของพนักงานขายรถยนต์มือสองในเขตเทศบาลตำบลบ้านคู อำเภอมือง จังหวัดเชียงราย

ร้านขายรถยนต์มือสองในเขตเทศบาลตำบลบ้านคู อำเภอมือง จังหวัดเชียงราย ตั้งอยู่ในทำเลที่ดี ใกล้สนามบินแม่ฟ้าหลวง เชียงราย และตั้งอยู่ไม่ไกลจากเขตเศรษฐกิจพิเศษจังหวัดเชียงราย ที่จะเชื่อมต่อไปยังประเทศเมียนมาร์ ประเทศลาว และประเทศจีน และเป็นพื้นที่ ๆ มีการเข้ามาใช้ชีวิต ศึกษาต่อ ท่องเที่ยว และทำธุรกิจของชาวจีนจำนวนมาก ชาวจีนที่มาใช้บริการร้านขายรถยนต์มือสองในเขตเทศบาลตำบลบ้านคู จังหวัดเชียงราย แบ่งออกเป็น 4 ประเภท ได้แก่ คนจีนที่อยู่ในประเทศจีน คนจีนที่อยู่ในประเทศเมียนมาร์ คนจีนที่อยู่ในประเทศลาว และคนจีนที่อยู่ในประเทศไทย โดยเฉพาะคนจีนในจังหวัดเชียงราย เชียงใหม่ และพะเยา

การเข้าถึงและรับรู้เกี่ยวกับร้านขายรถยนต์มือสองในเขตเทศบาลตำบลบ้านคู อำเภอมือง จังหวัดเชียงรายของชาวจีน หลัก ๆ มาจากการแนะนำของเพื่อนคนไทยและคนจีนที่เคยซื้อรถยนต์มือสองไป มีบางส่วนที่เข้ามาติดต่อที่ร้านโดยตรง รถยนต์ที่ชาวจีนนิยมใช้ ได้แก่ รถยนต์มือสอง ยี่ห้อโตโยต้า ยี่ห้อมิตซูบิชิ ยี่ห้อฟอร์ด ยี่ห้อเชvrolet ยี่ห้อฮิซุซึ ยี่ห้อนิสสัน ยี่ห้อฮอนด้า และยี่ห้อมาสด้า โดยมีวัตถุประสงค์การใช้งาน 3 ด้าน ได้แก่ (1) เพื่อใช้ในการทำงานที่ประเทศเมียนมาร์และประเทศลาว (2) เพื่อใช้ในการทำงานในประเทศไทย และ (3) เพื่อใช้ในชีวิตประจำวันในประเทศไทย ลูกค้าชาวจีนที่มาซื้อรถยนต์มือสองส่วนใหญ่จะใช้ภาษาจีนในการสื่อสารเป็นหลัก มีใช้ภาษาอังกฤษอยู่บ้าง บางครั้งลูกค้าชาวจีนจะนำล่ามที่เป็นทั้งล่ามชาวจีนและชาวไทยมาด้วย และบางครั้งก็มาด้วยตนเอง

การสื่อสารระหว่างลูกค้าชาวจีนและพนักงานขายรถยนต์มือสองฯ ยังคงเป็นปัญหาหลักในการซื้อขายรถยนต์มือสอง ถึงแม้ว่าจะมีการใช้ภาษาอังกฤษและเครื่องมือการแปลช่วยในการสื่อสาร

แต่ก็ยังไม่บรรลุตามเป้าหมายของทั้งผู้ซื้อและผู้ขาย ในขณะที่พนักงานขายรถยนต์มือสองฯ ก็ไม่สามารถใช้ภาษาจีนสื่อสารกับลูกค้าชาวจีนได้ หลายครั้งทำให้เข้าใจคลาดเคลื่อน เข้าใจผิด เข้าใจไม่ตรงกัน ทำให้ไม่สามารถปิดการขายได้ หรือลูกค้าชาวจีนขาดความเชื่อมั่นต่อร้าน หรือเกิดความไม่ประทับใจต่อการบริการของพนักงานขาย และมีหลายครั้งที่ลูกค้าชาวจีนมาที่ร้านเองเพื่อต้องการดูรถหรือซื้อรถ แต่พนักงานสื่อสารภาษาจีนไม่ได้เลย หรือไม่สามารถให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อลูกค้าและสุดท้ายเสียลูกค้าไป

ผู้ประกอบการและพนักงานขายรถยนต์มือสองฯ จึงมีความต้องการที่จะเรียนภาษาจีนจากหนังสือหรือคู่มือที่มีคำศัพท์ วลี และประโยคที่ไม่ซับซ้อนและสอดคล้องกับบริบทการทำงาน ตรงตามความต้องการ และสามารถฝึกภาษาได้ด้วยตนเอง เพื่อแก้ไขปัญหาเรื่องการสื่อสาร ยกระดับการให้บริการแก่ลูกค้าชาวจีน และเพื่อขยายฐานลูกค้ารองรับการเข้ามาของชาวจีนที่มีแนวโน้มสูงขึ้นหลังจากสถานการณ์โควิดคลี่คลาย การฝึกทักษะการสื่อสารจะมุ่งเน้นทักษะการพูดและการฟังเป็นหลักโดยเฉพาะคำศัพท์ วลี และประโยคสำคัญที่เกี่ยวกับการให้ข้อมูลลูกค้าโดยการให้ข้อมูลทั่วไปของรถยนต์

ความต้องการด้านเนื้อหาที่พนักงานขายรถยนต์มือสองฯ ต้องการเรียนรู้และฝึกทักษะด้านการฟังและการพูด สามารถแบ่งเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มแรกคือ ข้อมูลด้านคำศัพท์ วลี และประโยคสำคัญ กลุ่มที่สองคือ คำศัพท์และวลีเสริม

ตารางที่ 1 ตารางแสดงข้อมูลความต้องการด้านเนื้อหาของพนักงานขายรถยนต์มือสองฯ

คำศัพท์ วลี และประโยคสำคัญ	คำศัพท์และวลีเสริม
การกล่าวทักทาย	เครื่องมือ
การรับรถลูกค้า	ของทานเล่น
การให้ข้อมูลทั่วไปของรถยนต์	ประเภทรถยนต์
การให้ข้อมูลประวัติของรถยนต์	ยี่ห้อรถยนต์
การบอกราคาและส่วนลด	ชิ้นส่วนที่สำคัญ
การให้บริการเสริม	ตัวเลขบอกจำนวน
การพูดคุยกดลองราคา	ปีคริสต์ศักราช
การชำระเงินและทำสัญญา	สีรถยนต์
การขอข้อมูลติดต่อ	สกุลเงิน
การกล่าวลา	ของแถม
	ประกันภัยรถยนต์
	อัตราค่าบริการขนส่ง
	ช่องทางการติดต่อ

2. ผลการจัดทำคู่มือภาษาจีนสำหรับพนักงานขายรถยนต์มือสองในเขตเทศบาลตำบลบ้านดู่ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย

การออกแบบคู่มือภาษาจีนสำหรับพนักงานขายรถยนต์มือสองในเขตเทศบาลตำบลบ้านดู่ จังหวัดเชียงราย ออกแบบภายใต้ความร่วมมือระหว่างผู้วิจัยและกลุ่มตัวอย่าง มีรายละเอียดดังนี้

โครงสร้างของคู่มือมี 8 ส่วน ได้แก่ ปกหน้า คำนำ สารบัญ หมวดเนื้อหา คำศัพท์ ประโยค คำศัพท์เสริม และปกหลัง เนื้อหาในคู่มือแบ่งเป็น 6 หมวด ได้แก่ หมวด 1 คือ ภาษาจีนที่ใช้ในการกล่าว ทักทายการรับรองและการกล่าวลา หมวด 2 คือ ภาษาจีนที่ใช้ในการให้ข้อมูลทั่วไปของรถยนต์ หมวด 3 คือ ภาษาจีนที่ใช้ในการให้ข้อมูลประวัติรถยนต์ หมวด 4 คือ ภาษาจีนที่ใช้ในการให้ข้อมูลราคาส่วนลดและบริการเสริม หมวด 5 คือ ภาษาจีนที่ใช้ในการพูดคุยตกลงเจรจาการชำระเงินการทำสัญญา การขอ ข้อมูลติดต่อ และหมวด 6 คือ ข้อมูลอื่น ๆ

เนื้อหาแต่ละหมวดประกอบไปด้วย คำศัพท์ วลีและประโยคภาษาไทยและภาษาจีน คำอ่านภาษาไทย และเสียงอ่านภาษาจีน เสียงอ่านภาษาจีนมีความเร็วอยู่ในระดับปกติเหมาะสมกับการเลียนแบบของผู้ ใช้คู่มือ ไฟล์เสียงอ่านภาษาจีนทั้งหมดถูกออกแบบเป็นคิวอาร์โค้ด (QR-Code) วางไว้ในจุดที่เหมาะสมกับ คู่มือ คู่มือมีการเลือกองค์ประกอบศิลป์ให้เหมาะสมกับเนื้อหา เช่น สี รูปภาพ การจัดวางข้อมูล การตกแต่ง อื่น ๆ

3. ผลการหาประสิทธิภาพคู่มือภาษาจีนสำหรับพนักงานขายรถยนต์มือสองในเขตเทศบาล ตำบลบ้านคู อำเภอนาเมือง จังหวัดเชียงราย

3.1 ผลการทดลองใช้คู่มือภาษาจีนของพนักงานขายรถยนต์มือสองฯ

ตารางที่ 2 ตารางแสดงผลการทดลองใช้คู่มือภาษาจีนฯ

กลุ่มตัวอย่าง	ครั้งที่ 1		ครั้งที่ 2	
	การฟัง	การพูด	การฟัง	การพูด
พนักงานคนที่ 1	21.25	15.00	28.50	21.50
พนักงานคนที่ 2	22.50	19.50	31.50	27.50
พนักงานคนที่ 3	23.25	21.50	35.50	28.50
พนักงานคนที่ 4	21.00	16.50	29.50	22.50
พนักงานคนที่ 5	22.50	19.50	31.00	28.00
พนักงานคนที่ 6	19.50	12.50	25.00	20.50
พนักงานคนที่ 7	20.50	15.50	29.00	21.50
พนักงานคนที่ 8	24.50	22.50	36.00	29.00
พนักงานคนที่ 9	23.50	21.50	31.50	30.50
พนักงานคนที่ 10	20.50	16.00	29.50	22.50
พนักงานคนที่ 11	22.50	20.50	31.00	28.00
พนักงานคนที่ 12	23.50	22.00	35.50	31.50
ค่าเฉลี่ย	22.08	18.54	31.13	25.96

จากตารางที่ 2 ผู้วิจัยได้นำคู่มือมอบให้กลุ่มตัวอย่าง 12 คน โดยมีการแนะนำวิธีการใช้คู่มือ อย่างละเอียดและมีการติดตามผลการใช้คู่มือรวม 2 ครั้ง พบว่า ทักษะการฟังครั้งที่ 1 มีคะแนนเฉลี่ย เท่ากับร้อยละ 22.08 ทักษะการพูดครั้งที่ 1 มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับร้อยละ 18.45 และทักษะการฟังครั้งที่ 2 มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับร้อยละ 31.13 ทักษะการพูดครั้งที่ 2 มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับร้อยละ 25.96 คะแนน เฉลี่ยครั้งที่ 2 ของทั้งสองทักษะเพิ่มขึ้นเมื่อมีการใช้อย่างต่อเนื่อง

3.2 ผลการประเมินความพึงพอใจต่อคู่มือภาษาจีนของผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนภาษาจีน และพนักงานขายรถยนต์มือสองฯ

ตารางที่ 3 ตารางแสดงผลการประเมินความพึงพอใจต่อคู่มือของผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนภาษาจีน และพนักงานขายรถยนต์มือสองฯ

รายการประเมิน	คะแนน			
	ผู้เชี่ยวชาญ		พนักงานขาย	
	ค่า $\bar{x}$	ค่า S.D.	ค่า $\bar{x}$	ค่า S.D.
ด้านเนื้อหา				
1. ความสอดคล้องระหว่างเนื้อหากับวัตถุประสงค์	5.00	0.00	4.80	0.40
2. ปริมาณของเนื้อหาในแต่ละบท	5.00	0.00	4.60	0.66
3. ลำดับในการนำเสนอเนื้อหา	4.67	0.47	4.80	0.40
ค่าเฉลี่ยด้านเนื้อหา	4.89		4.73	
ด้านภาษา				
1. ความถูกต้องของภาษา	4.33	0.47	4.50	0.50
2. ความเหมาะสมของภาษา	3.67	0.47	4.40	0.49
3. ความชัดเจนของภาษาที่ใช้สื่อความหมาย	4.67	0.47	4.50	0.50
ค่าเฉลี่ยด้านภาษา	4.22		4.47	
ด้านคุณภาพของเสียง				
1. ความชัดเจนของเสียง	4.67	0.47	4.60	0.49
2. ความถูกต้องของเสียง	4.67	0.47	4.60	0.49
3. ความเร็วของเสียง	5.00	0.00	4.50	0.50
ค่าเฉลี่ยด้านคุณภาพของเสียง	4.78		4.57	
ด้านคุณภาพรูปเล่ม				
1. รูปเล่มน่าสนใจ มีความสวยงาม	5.00	0.00	4.80	0.40
2. ขนาดเล่มพกพาสะดวก	5.00	0.00	4.90	0.30
3. ขนาดตัวอักษรอ่านสะดวก	5.00	0.00	4.80	0.40
ค่าเฉลี่ยด้านคุณภาพรูปเล่ม	5.00		4.83	
ด้านการนำไปใช้ประโยชน์				
1. คู่มือช่วยแก้ไขปัญหาการสื่อสารภาษาจีน	4.67	0.47	4.90	0.30
2. คู่มือส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาจีนด้วยตนเอง	4.67	0.47	4.50	0.50
3. คู่มือสามารถพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาจีน	4.67	0.47	4.80	0.40
ค่าเฉลี่ยด้านการนำไปใช้ประโยชน์	4.67		4.73	
ค่าเฉลี่ยรวมทั้ง 5 ด้าน	4.71		4.67	

จากตารางที่ 3 พบว่า ผลการประเมินความพึงพอใจต่อการพัฒนาคู่มือภาษาจีนสำหรับพนักงานขายรถยนต์มือสองฯ ของผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนภาษาจีนและพนักงานขายรถยนต์มือสองทั้งหมด มีค่าเฉลี่ยเป็น 4.71 และ 4.67 อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อแยกผลการประเมินเป็นรายด้าน มีผลการประเมินดังนี้ (1) ผลการประเมินด้านเนื้อหา มีค่าเฉลี่ย 4.89 และ 4.73 อยู่ในระดับมากที่สุด (2) ผลการประเมินด้านภาษามีค่าเฉลี่ย 4.22 และ 4.47 อยู่ในระดับมาก (3) ผลการประเมินด้านคุณภาพของเสียง มีค่าเฉลี่ย 4.78 และ 4.57 อยู่ในระดับมากที่สุด (4) ผลการประเมินด้านคุณภาพรูปเล่ม มีค่าเฉลี่ย 5.00 และ 4.83 อยู่ในระดับมากที่สุด และ (5) ผลการประเมินด้านการนำไปใช้ประโยชน์ มีค่าเฉลี่ย 4.67 และ 4.73 อยู่ในระดับมากที่สุด

อภิปรายผล

ผู้วิจัยได้พัฒนา“คู่มือฝึกภาษาจีนสำหรับพนักงานขายรถยนต์มือสอง” โดยมีกระบวนการ 3 ขั้นตอน ประกอบไปด้วย การวิเคราะห์ปัญหาและความต้องการของผู้ใช้คู่มือ การออกแบบคู่มือให้สอดคล้องกับบริบทการทำงานของคู่มือ และการพัฒนาคู่มือเพื่อแก้ปัญหาและตอบสนองความต้องการของผู้ใช้คู่มือ มีรายละเอียดดังนี้

การวิเคราะห์ความต้องการของผู้ใช้คู่มือ ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ปัญหาการสื่อสารระหว่างพนักงานขายรถยนต์มือสองฯ กับลูกค้าชาวจีน สอดคล้องกับ Meesuan (2018) ที่กล่าวว่า การวิเคราะห์ผู้ใช้และกลุ่มเป้าหมายมีความสำคัญและจำเป็นต่อการพัฒนาสื่อการเรียนการสอน ด้วยวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลและทำการวิเคราะห์ในด้านภูมิหลัง วัฒนธรรม สภาพแวดล้อมกายภาพ จิตภาพ สังคมภาพ ลักษณะการเรียนรู้ ทักษะต่าง ๆ เช่น ทักษะด้านภาษา และได้รวบรวม เรียบเรียง ความต้องการด้านเนื้อหาภาษาจีนด้านการขายรถยนต์มือสองโดยเฉพาะ ที่มีความสำคัญและจำเป็นต่อการทำงานของพนักงานขายรถยนต์มือสอง ผ่านการสอบถามและการสัมภาษณ์ สอดคล้องกับแนวคิดของ Hutchinson Tand Waters (1987) ที่ว่าการสอนภาษาเพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะนั้น คำศัพท์ รูปประโยค บทเรียนที่สอดคล้องกับสถานการณ์เฉพาะโดยมุ่งเน้นไปที่การพัฒนาให้ผู้เรียนมีความสามารถทางภาษาเพื่อนำไปใช้ในอาชีพเฉพาะหรือแวดวงวิชาการเฉพาะทางของผู้เรียน โดยเนื้อหาเรียบเรียงและรวบรวม เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการออกแบบคู่มือ

การออกแบบคู่มือให้สอดคล้องกับบริบทการทำงานของคู่มือ ผู้วิจัยได้ออกแบบคู่มือโดยเน้นเนื้อหาที่ครอบคลุมบริบทการทำงานด้านการขายรถยนต์มือสอง ทั้งก่อนการขาย ระหว่างการขาย และหลังการขาย ซึ่งประกอบด้วย คำศัพท์ วลี ประโยคที่มีความกระชับและง่าย พร้อมไฟล์เสียงเพื่อใช้ในการฝึกทักษะการฟังและการพูด คู่มือเลือกสีและรูปภาพเพื่อสร้างความน่าสนใจแก่ผู้ใช้คู่มือ สอดคล้องกับ Onkhao (2023) ที่กล่าวว่า คู่มือภาษาอังกฤษที่ประกอบด้วยคำ สำนวน ประโยคที่สั้นและง่าย รูปภาพและสีสันที่สวยงาม ตัวอักษรที่ดูง่าย ทำให้การใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสารเป็นที่น่าสนใจรวดเร็ว และไม่เกิดปัญหาในการสื่อสาร ยังสอดคล้องกับ Hsiang et al. (2561) ที่กล่าวว่า เอกสารประกอบการสอนเรื่อง ภาษาจีนเพื่อการสื่อสาร สำหรับธุรกิจโทรคมนาคม เป็นลักษณะภาษาจีนเฉพาะด้านแต่การที่ผู้เรียนจะสามารถนำไปใช้สื่อสารได้ เอกสารจำเป็นต้องประกอบไปด้วยเนื้อหาที่มีความเป็นสากล ได้แก่ คำศัพท์ สำนวน ที่ใช้ในการสื่อสารตามบริบทจริง

ผู้วิจัยเห็นว่า พนักงานขายรถยนต์มือสองจะสามารถฝึกภาษาจีนผ่านคู่มือฝึกภาษาจีนสำหรับพนักงานขายรถยนต์มือสองฯนี้ได้ เพราะเป็นผู้บรรลุนิติภาวะหรือเป็นผู้ใหญ่ช่วยวัยทำงาน จบการศึกษาระดับปริญญาตรีขึ้นไป มีประสบการณ์การทำงานโดยตรง มีความต้องการและเป้าหมายในการเรียนภาษาจีน สอดคล้องกับ แนวคิดของ Chonpracha (2014) ที่กล่าวว่า การจัดการเรียนการสอนสำหรับผู้ใหญ่

จึงต้องตอบสนองธรรมชาติของผู้ใหญ่ โดยสิ่งที่เป็นลักษณะเด่นของผู้เรียนที่เป็นผู้ใหญ่ ที่จะช่วยให้เกิดการเรียนรู้ได้สมบูรณ์มี 4 ประการ คือ (1) มโนทัศน์ของผู้เรียน ผู้ใหญ่จะมองเห็นตนเอง และนำตนเองได้ รู้จักเหตุและผล และสามารถตัดสินใจได้ด้วยตนเอง (2) ประสบการณ์ของผู้เรียน ผู้ใหญ่มีประสบการณ์สามารถเรียนรู้สิ่งใหม่อย่างยากขึ้นก็ยังมีประสบการณ์มาก (3) ความพร้อมที่จะเรียน ผู้ใหญ่จะมีวุฒิภาวะและเกิดความพร้อมในการเรียนรู้และจะเรียนรู้ได้ดีที่สุดถ้าเรื่องที่เรียนรู้นั้นเป็นประโยชน์ต่อตนเอง และมีความจำเป็นต่อรู้ และ (4) แนวทางการเรียนรู้ผู้ใหญ่จะยึดตนเองเป็นศูนย์กลางในการเรียนรู้และมุ่งนำ ความรู้ไปใช้ได้ทันที

ผลการประเมินความพึงพอใจต่อคู่มือของผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนภาษาจีน พบว่า ค่าเฉลี่ยรวมด้านเนื้อหา เท่ากับ 4.22 ซึ่งมีคะแนนเฉลี่ยน้อยสุดเมื่อเทียบกับด้านอื่น ๆ เป็นการสะท้อนให้เห็นความกังวลบางอย่างของผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนภาษาจีนที่มีต่อเนื้อหาในคู่มือฝึกภาษาจีนสำหรับพนักงานขายรถยนต์มือสองเล่มนี้ ผู้วิจัยมองว่า คู่มือฝึกภาษาจีนที่ได้จากการวิจัยนี้ เนื้อหาภาษาจีนเป็นเนื้อหาที่มีวัตถุประสงค์เฉพาะ ที่นอกจากจะมีภาษาจีนทั่วไปแล้ว ยังมีภาษาจีนเฉพาะด้าน จึงทำให้มีคำศัพท์ วลี หรือรูปแบบประโยคที่ยากกว่าหลักการเรียนรู้ภาษาจีนของผู้เรียนทั่วไป แต่คำศัพท์ วลีและประโยคเหล่านั้นมีความจำเป็นที่ต้องเรียนรู้เลยตั้งแต่เริ่มเรียนภาษาจีน และเพื่ออำนวยความสะดวกในการฝึกภาษาจีนแก่ผู้เรียน ในคู่มือจึงทำคำอ่านภาษาไทยและไฟล์เสียงคำอ่านภาษาจีนในรูปแบบคิวอาร์โค้ดไว้ในคู่มือฯ

ภาพที่ 1 คู่มือภาษาจีนเบื้องต้นสำหรับพนักงานขายรถยนต์มือสองในเขตเทศบาลตำบลบ้านดู่ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย

ที่มา: <https://shorturl.asia/DS2Bf>

ข้อเสนอแนะการวิจัย

งานวิจัยครั้งนี้มุ่งเน้นในการพัฒนาคู่มือภาษาจีนสำหรับพนักงานขายรถยนต์มือสองฯ โดยกำหนดพื้นที่วิจัยเป็นร้านขายรถยนต์มือสองในเทศบาลตำบลบ้านดู่ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย เพียงอย่างเดียว อาจจะทำให้ได้ข้อมูลที่ไม่ครบถ้วน ในการพัฒนาคู่มือครั้งต่อไปอาจขยายพื้นที่วิจัยและกลุ่มตัวอย่างเพื่อให้ได้ข้อมูลที่สมบูรณ์มากขึ้น และสามารถนำข้อมูลไปพัฒนาต่อยอดเป็นสื่อการเรียนรู้ภาษาจีนในรูปแบบแอปพลิเคชัน (Application) ที่ใช้ผ่านสมาร์ทโฟน (Smart phone) เพื่อความสะดวกต่อการเรียนรู้และการนำไปใช้ประโยชน์ในวงกว้าง

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยนี้ได้รับการสนับสนุนทุนวิจัยจากคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ประจำปีงบประมาณ 2567 สัญญาเลขที่ 1/2567

References

- Chiang Rai Focus. (January 25, 2023). **Chiang Rai warmly welcomes Chinese tourists traveling to Thailand by car through Chiang Khong border checkpoint.** <https://www.chiangraifocus.com/18074>
- Chonpracha, S. (2014). Learning Theory for adults: What teachers teach adults need to learn. **Journal of Education Faculty of Education Prince of Songkhla University Pattani Campus**, 25(2), 13-23.
- Federation of Thai Industries. (February 2, 2023). **FTI assesses “China opens up the country” to promote Thai economic expansion.** <https://fti.or.th>
- Huang, H.Y., Panyaamornwat, T. & Sutthithanakun, A. (2018). The Development and Evaluation of mandarin Teaching Material for Telecommunications Business. **Panyapiwat Journal**, 10 (2), 253 - 263.
- Hutchinson Tand Waters, A. (1987). **English for specific purposes : A learningcentered approach.** Cambridge: Cambridge University Press.
- Kasikorn Research Center. (June 17, 2023). **Used car leasing trends in 2022. Sales growth limits price opportunities for market sales decline.** <https://www.kasikornresearch.com/th/analysis/k-econ/financial/Pages/used-car-y3975.aspx>
- Lu Bisong. (1990). **Overview of the development of teaching Chinese as a foreign language.** Beijing: Beijing Language and Culture University Press.
- Meesuwan, W. (2018). **Research in educational technology.** Phitsanulok: Naresuan University.

Onkhao, J. (2023). The Development of Tuk-Tuk Drivers' English for Communicating with International Backpackers at Ayutthaya Railway Station Community. **Parichart Journal**, 36 (1), 108-125.

Thai Franchise Center. (February 4, 2015). **V-Gulliver added 2 franchises**. <https://www.thaifranchisecenter.com/info/show.php?etID=3281>

Tourism Authority of Thailand. (June 4, 2023). **A Summary of the International Tourism Market (January to March, 2023)**. <https://tatreviewmagazine.com/article/inter-q2-2023>

กลวิธีการเชื่อมโยงความในตัวของบทสัมพันธสารแบบเรียนภาษาลาว

The Cohesion in Lao Language Textbooks

กลิ่นเพชร ดีพรม¹ / ราชนัย นิลวรรณภา²

Glinpetch Deeprom¹ / Rachan Nilwannapa²

^{1,2} สาขาวิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม 44150, ประเทศไทย

^{1,2} Department of Thai Language, Faculty of Humanities and Social Sciences,
Mahasarakham University, Maha Sarakham 44150, Thailand.

Corresponding author. E-mail: p26072532mp@gmail.com

Received: July 11, 2024

Revised: July 31, 2024

Accepted: August 4, 2024

Abstract

This study aims to analyze the cohesion in Lao Language textbooks for grades 1-5, totaling 185 texts. The discourse in the Lao language textbook is the type of prose writing used to practice reading and writing for primary school students. The theoretical framework used in this study is based on the cohesion by Wilawan (2011) and Angkapanichkit (2019). The results of the study show that Cohesive Devices are Grammatical cohesion; reference, substitution, ellipsis, conjunction, and Lexical cohesion; repetition, antonymy, hyponymy, and co- hyponymy. In this regard, the study of strategies for the cohesion and understanding of communication characteristics in the Lao language textbooks are a model for practicing the correct use of the language. Appropriate for further communication.

Key words: Language strategies, cohesion, discourse, Lao language textbook

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาวิธีการเชื่อมโยงความในดับทสัมพันธ์สารแบบเรียนภาษาลาวระดับชั้นประถมศึกษา 1-5 จำนวน 7 เล่ม รวมทั้งสิ้น 185 ดับท ซึ่งดับทสัมพันธ์สารในแบบเรียนภาษาลาวที่นำมาศึกษานี้จะเป็นงานเขียนประเภทร้อยแก้วที่ใช้เพื่อการฝึกอ่านเขียนภาษาลาวสำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา โดยใช้แนวคิดการเชื่อมโยงความของสุปรียา วิลาวรรณ (2554) และ จันทิมา อังคพณชกิจ (2562) ผลการศึกษาพบกลวิธีการเชื่อมโยงความ โดยแบ่งผลการวิเคราะห์ออกเป็น 2 ส่วน ได้แก่ การเชื่อมโยงความทางไวยากรณ์ และการเชื่อมโยงความทางคำศัพท์ ดังนี้ ด้านการเชื่อมโยงทางไวยากรณ์ ได้แก่ การอ้างถึง การแทนที่ การละ และการใช้คำเชื่อม ด้านการเชื่อมโยงความทางคำศัพท์ ได้แก่ การซ้ำ การใช้คำตรงข้าม และการใช้คำเฉพาะและคำทั่วไป ทั้งนี้ การศึกษาพบกลวิธีการเชื่อมโยงความทำให้เกิดความรู้ความเข้าใจลักษณะการสื่อสารในดับทสัมพันธ์สารแบบเรียนภาษาลาวอันเป็นต้นแบบในการฝึกฝนการใช้ภาษาให้ถูกต้อง เหมาะสมในการสื่อสารต่อไป

คำสำคัญ: กลวิธีทางภาษา การเชื่อมโยงความ สัมพันธ์สาร แบบเรียนภาษาลาว

บทนำ

สัมพันธ์สาร คือ ลักษณะของข้อความต่อเนื่อง ซึ่งปรากฏการวิเคราะห์สัมพันธ์สาร (discourse analysis) ทั้งรูปแบบของการวิเคราะห์สัมพันธ์สารพูดและเขียน (Balpho, 2010, p. 8) ด้าน Charoonroj (2011) ได้ยกตัวอย่างของสัมพันธ์สาร ได้แก่ บทสนทนาบทความหรือบทโฆษณา ซึ่งนักภาษาศาสตร์ศึกษาลักษณะของ ‘ความเกี่ยวพันร้อยเรียง’ ระหว่างประโยคที่ปรากฏในสัมพันธ์สารโดยเน้นศึกษาความสัมพันธ์ที่ยึดเหนี่ยวส่วนต่างๆ ของข้อความโดยการใช้ตัวบ่งชี้ที่เป็นภาษา ซึ่งเครื่องมือแสดงการเชื่อมโยงความเป็นกลไกสำคัญที่ทำให้ประโยคในสัมพันธ์สารมีความเกี่ยวเนื่องกัน และทำให้เกิดความสัมพันธ์กันทางด้านความหมาย การเชื่อมโยงความถือเป็นส่วนหนึ่งของภาษาระดับข้อความที่แสดงถึงความสัมพันธ์ในลักษณะใดลักษณะหนึ่งที่ผู้กรูภาษาที่ต่อเนื่องกันเข้าไว้เป็นเรื่องเดียว การเชื่อมโยงความปรากฏได้ทั้งในระดับคำ วลี ประโยค หรือข้อความ การที่รูปแบบต่างๆ จะเชื่อมโยงกันจนเป็นเรื่องเดียวกันได้นั้นมาจากเครื่องมือแสดงการเชื่อมโยงความที่แตกต่างกันไป ทำให้ความสัมพันธ์ด้านโครงสร้างและความหมายของภาษาระดับข้อความแตกต่างกัน (Bumrunrak, 2015) ซึ่งจากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาการเชื่อมโยงความ พบว่า มีการศึกษาวิธีการเชื่อมโยงความจากสัมพันธ์สารประเภทตำราอาหาร (De Yong Li and Darachai, 2019) คำวินิจฉัยทางศาสนาอิสลามภาษาไทย (Darachai & Wasonpreecha, 2019). บทละครโทรทัศน์ (Khanto, Sriyaphai, Yingyongsak & Ketthet, 2021) บทปาฐกถา (Tonpradit, Kamolsatja, Sriyabai, 2021) เอกสารโบราณท้องถิ่น (Kardsawang, 2021) และบทคัดย่อบทความวิจัย (Thammapanich, 2022) จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องยังไม่พบว่ามีการศึกษาสัมพันธ์สารและการเชื่อมโยงความในแบบเรียนทางภาษา ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาวิธีการเชื่อมโยงความในแบบเรียนทางภาษาว่ามีลักษณะที่โดดเด่นหรือแตกต่างจากการเชื่อมโยงความในสัมพันธ์สารประเภทอื่น ๆ อย่างไรบ้าง

หนังสือเรียนหรือแบบเรียนคือ การบันทึกความรู้ ความคิด ประสบการณ์ต่างๆ เรียงราว ลงในแผ่นกระดาษ มีการเย็บเป็นรูปเล่ม โดยมีลักษณะและหน้าที่สำคัญในการบันทึกเนื้อหา ความรู้ต่างๆ อย่างเป็นระบบ ระเบียบ เพื่อใช้ในการเรียนของนักเรียนแต่ละระดับชั้น หนังสือเรียนสามารถแสดงให้เห็นถึงลักษณะและความต้องการของสังคมที่มุ่งหวังให้พลเมืองของชาติเกิดความรู้ ความเข้าใจและมีคุณลักษณะให้เป็นไปตามความต้องการได้ (Kamsan, 2015, p.1) ด้าน Punnotok (2013, p.3 , cited in Chiamvijak, 2018, pp.1-2) กล่าวว่า แบบเรียน คือ หนังสือที่มีเนื้อหาความรู้ หลักการ และวิธีการเรียนการสอนที่กำหนดขึ้นเพื่อใช้สำหรับการเรียนระดับชั้นใดชั้นหนึ่ง ฉะนั้นหนังสือแบบเรียนจึงหมายถึงหนังสือที่ใช้ประกอบการเรียนทุกสาขาวิชาการ และส่วนใหญ่จะจำกัดอยู่ในระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา ซึ่งหนังสือเรียนเป็นอุปกรณ์ที่สำคัญอย่างหนึ่งในกระบวนการเรียนการสอนในรายวิชาต่าง ๆ โดยมีการกำหนดเนื้อหาตามวัยและพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยเฉพาะหนังสือเรียนด้านภาษาซึ่งมุ่งให้ผู้เรียนฝึกทักษะ ฟัง พูด อ่าน เขียน และเรียนรู้หลักเกณฑ์ทางภาษา ศิลปะการประพันธ์ ตลอดจนมีความซาบซึ้งในศิลปะทางภาษาจากรรณคดีและวรรณกรรมร้อยแก้ว และยังสอดแทรกความรู้ ความคิดในด้านสังคม วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคมด้วย (May Shwe Sin, 2021, p. 22) เพราะฉะนั้น แบบเรียนทางภาษาของแต่ละชาติ ย่อมเป็นพื้นฐานสำคัญในด้านการปลูกฝังการใช้รูปแบบทางภาษาที่ถูกต้อง เหมาะสม ทั้งนี้ ผู้วิจัยสนใจศึกษาแบบเรียนทางภาษาเนื่องจากเป็นรายวิชาบังคับและเป็นรายวิชาพื้นฐานในการเรียนรู้และต่อยอดในการเรียนรู้ในรายวิชาอื่น ๆ และในการเรียนรู้ในระดับที่สูงขึ้น

ภาษาลาวเป็นภาษาประจำชาติซึ่งมีความสำคัญต่องานต่างๆ เช่น นำไปใช้เป็นเครื่องมือในการสื่อสาร การเขียน และการสอนเพื่อถ่ายทอดความรู้ ประสบการณ์ ขนบธรรมเนียม และวัฒนธรรม การเรียนภาษาลาวในระดับประถมศึกษาเป็นการเรียนรู้ความรู้ภาษา ทำให้สนุก และรู้จักคิดผ่านการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน พัฒนาความรู้ของผู้เรียนเกี่ยวกับหน้าที่และความสัมพันธ์ทางภาษาระหว่างภาษาที่ใช้ในบทเรียนกับภาษาที่ใช้ในสังคม เพื่อให้ผู้เรียนสามารถค้นคว้า วิเคราะห์ วิพากษ์วิจารณ์ และมีความคิดสร้างสรรค์ในการใช้ภาษาลาวซึ่งเป็นภาษาประจำชาติได้ ความรู้ ทักษะ ความเข้าใจภาษาลาว และความสามารถในการอ่านเขียน เป็นสิ่งจำเป็นสำหรับความก้าวหน้าในการเรียนรู้และการดำรงชีวิตในชุมชน ดังนั้นหลักสูตรภาษาลาวจึงต้องเตรียมความพร้อมให้นักเรียนมีทักษะในการใช้ภาษาในการเรียนรู้ การทำงาน และชีวิตประจำวัน

ทั้งนี้ ผู้วิจัยจึงประสงค์ที่จะศึกษาวิเคราะห์กลวิธีการเชื่อมโยงความในสัมพันธ์สารแบบเรียนภาษาลาว โดยใช้แนวคิดการวิเคราะห์กลวิธีการเชื่อมโยงความ ด้านเครื่องมือแสดงการเชื่อมโยงความในสัมพันธ์สารประเภทการศึกษาด้านไวยากรณ์ ของ สุปรียา วิลารวรรณ (อ้างอิงใน Charoonroj & others, 2011) และการเชื่อมโยงความระดับจุลภาคของ จันทิมา อังคพนิชกิจ (Angkhanichkit, 2019) มาปรับใช้ในการศึกษา กลวิธีการเชื่อมโยงความในตัวบทสัมพันธ์สารแบบเรียนภาษาลาว เพื่อให้เห็นภาพและเข้าใจลักษณะงานเขียนซึ่งเป็นแบบเรียนในภาษาลาว และยังสามารถนำมาใช้ประโยชน์ในการแปลหรือนำไปประยุกต์ในการจัดการเรียนการสอนในระดับโรงเรียนเรื่องภาษากับวัฒนธรรมต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อศึกษาการกลวิธีการเชื่อมโยงความในตัวบทสัมพันธ์สารแบบเรียนภาษาลาว

ทบทวนวรรณกรรม

งานวิจัยฉบับนี้ ผู้วิจัยศึกษาแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาสัมพันธสารและการเชื่อมโยงความ เพื่อนำมาใช้เป็นแนวทางในการสร้างกรอบแนวคิดทฤษฎีในการวิเคราะห์จัดกลุ่ม ดังนี้

สัมพันธสาร

Prasitratthasin (2009) นิยามว่า สัมพันธสาร (discourse) หมายถึง หน่วยภาษาที่ใหญ่กว่าประโยค ประกอบด้วยประโยคมีความต่อเนื่องและเกี่ยวพันกันตั้งแต่ 2 ประโยคขึ้นไป ด้าน Balpho (2010, p. 8) กล่าวว่าสัมพันธสาร คือ ลักษณะของข้อความต่อเนื่อง ซึ่งปรากฏการวิเคราะห์สัมพันธสาร (discourse analysis) ทั้งรูปแบบของ การวิเคราะห์สัมพันธสารพูด (spoken discourse analysis) และการวิเคราะห์สัมพันธสารเขียน (written discourse analysis) กล่าวคือ สัมพันธสารเขียน (written discourse) หมายถึง ข้อความที่เขียนต่อเนื่องกันมากกว่าหนึ่งประโยค และมีหน้าที่ทางภาษาอย่างใดอย่างหนึ่งโดยเฉพาะ มีขั้นตอนหรือส่วนย่อย(more) โดยที่แต่ละส่วนย่อยมีการใช้ภาษาหรือจวนสาร (speech act) แตกต่างกัน ซึ่งอาจแตกต่างกันทั้งรูปประโยคและศัพท์ เพื่อให้สอดคล้องกับหน้าที่ของส่วนย่อยนั้น ทั้งนี้งานเขียนแต่ละชนิดอาจมีประเภทของสัมพันธสารมากบ้างน้อยบ้างตามความจำเป็น

การวิเคราะห์สัมพันธสาร หรือ สัมพันธสารวิเคราะห์ (Discourse Analysis) นั้น การศึกษาความเกี่ยวพันร้อยเรียงประโยคในภาษาพูดและภาษาเขียนขึ้นเป็นหน่วยที่ใหญ่กว่าระดับประโยค โดย Charoonroj (2011) กล่าวว่า ตัวสัมพันธสาร (discourse) เองเป็นหน่วยทางภาษาในระดับที่ใหญ่กว่าระดับประโยค ดังนั้น สัมพันธสารจะประกอบด้วยประโยคอย่างน้อยที่สุดตั้งแต่สองประโยคขึ้นไป ตัวอย่างของสัมพันธสาร ได้แก่ บทสนทนาบทความหรือบทโฆษณา นักภาษาศาสตร์ศึกษาลักษณะของ 'ความเกี่ยวพันร้อยเรียง' ระหว่างประโยคที่ปรากฏในสัมพันธสารโดยเน้นศึกษาความสัมพันธ์ที่ยึดเหนี่ยวส่วนต่าง ๆ ของข้อความโดยการใช้อย่างที่หนึ่งเป็นภาษา อีกนัยหนึ่งก็คือนักภาษาศาสตร์ตั้งคำถามว่ามีกลไกทางภาษาอะไรที่ทำให้ประโยคย่อย/อนุภาค (clause) หรือประโยค (sentence) มีความสัมพันธ์หรือเกี่ยวเนื่องกัน (Halliday and Hasan, 1976) คำตอบก็คือเครื่องมือแสดงการเชื่อมโยงความ (cohesive device) เป็นกลไกสำคัญที่ทำให้ประโยคในสัมพันธสารมีความเกี่ยวเนื่องกัน และทำให้เกิดความสัมพันธ์กันทางด้านความหมาย

การเชื่อมโยงความ

การเชื่อมโยงความถือเป็นส่วนหนึ่งของภาษาระดับข้อความ (discourse) แสดงถึงความสัมพันธ์ในลักษณะใดลักษณะหนึ่งที่ถูกรูปภาษาที่ต่อเนื่องกันเข้าไว้เป็นเรื่องเดียว การเชื่อมโยงความปรากฏได้ทั้งในระดับคำ วลี ประโยค หรือข้อความ การที่รูปภาษาต่างๆ จะเชื่อมโยงกันจนเป็นเรื่องเดียวกันได้นั้นมาจากเครื่องมือแสดงการเชื่อมโยงความ (cohesive device) ที่แตกต่างกันไป ทำให้ความสัมพันธ์ด้านโครงสร้างและความหมายของภาษาระดับข้อความแตกต่างกัน (Bamrungrak, 2015)

Wilawan (as cited in Charoonroj, 2011) สรุปแนวคิดด้านการศึกษาสัมพันธสารวิเคราะห์ คือ การศึกษาหน่วยทางภาษาที่ใหญ่กว่าระดับประโยค โดยเน้นศึกษาเครื่องมือแสดงการเชื่อมโยงความที่ทำให้ประโยคมีความสัมพันธ์หรือมีความเกี่ยวเนื่องกันทางด้านความหมาย ทั้งนี้ เครื่องมือแสดงการเชื่อมโยงความมี 2 ประเภท คือเครื่องมือแสดงการเชื่อมโยงความประเภทไวยากรณ์และเครื่องมือแสดงการเชื่อมโยงความประเภทคำศัพท์ เครื่องมือแสดงการเชื่อมโยงความประเภทไวยากรณ์ประกอบด้วย การอ้างถึง/การอ้างอิง (reference) การแทนที่ (substitution) การละ (ellipsis) และการใช้สันธาน

(conjunction) ส่วนเครื่องมือแสดงความเชื่อมโยงความประเภทคำศัพท์ คือ การใช้ความสัมพันธ์ทางศัพท์ (lexical cohesion/relationship) ได้แก่ การซ้ำความ (reiteration) ซึ่งแบ่งออกได้ 3 ประเภท ได้แก่ การซ้ำ (repetition) การใช้คำพ้องความ (synonymy) และการใช้คำลูกกลุ่ม (hyponymy)

ด้าน Angkhanichkit (2019, pp. 127-159) กล่าวว่า การศึกษาภาษาระดับข้อความโดยเริ่มต้นที่การวิเคราะห์รูปภาษาในตัวบท มักจะต้องวิเคราะห์องค์ประกอบภายในตัวบท ซึ่งการเชื่อมโยงความ (cohesion) เป็นองค์ประกอบหนึ่งที่ทำให้ตัวบทหรือข้อความมีเอกภาพเป็นเรื่องเดียวกันหรือมีการผูกโยงกันทางความหมาย กล่าวคือ การเชื่อมโยงความเป็นลักษณะสำคัญที่ทำให้เนื้อความในข้อความมีความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน ซึ่งการเชื่อมโยงความจะมุ่งเน้นที่กลไกทางรูปภาษาที่แสดงการเชื่อมโยงสัมพันธ์กันระหว่างถ้อยคำหรือข้อความ รูปถ้อยคำในตัวบทหนึ่งจะต้องมีความสัมพันธ์ทางความหมายระหว่างกัน หมายความว่า รูปถ้อยคำในแต่ละประโยค แต่ละย่อหน้าแต่ละตัวบท จะไม่สามารถปรากฏตามลำพังได้โดยไม่อาศัยการผูกโยงทางความหมาย รูปภาษาที่มีความสัมพันธ์โดยอาศัยความหมายเป็นตัวร้อยรัด (semanticities) โดยแบ่งระดับการเชื่อมโยงออกเป็น 2 ระดับ ได้แก่ ระดับจุลภาคและระดับมหัพภาค ดังนี้

การเชื่อมโยงจุลภาค (micro-cohesion) การเชื่อมโยงจุลภาคเป็นการเชื่อมโยงภายในข้อความที่มีขอบเขตเฉพาะภายในข้อความ (local cohesion) โดยแบ่งการเชื่อมโยงความระดับจุลภาคนี้เป็น 4 ลักษณะ ได้แก่ การอ้างถึง (referencing) การเชื่อมด้วยคำศัพท์ (lexical cohesion) การใช้คำเชื่อม (conjunction) และการละ (ellipsis) และการแทนที่ (substitution)

การเชื่อมโยงมหัพภาค (macro-cohesion) การเชื่อมโยงระดับโครงสร้างที่แสดงภาพรวมของข้อความนั้นทั้งหมด (global cohesion) จึงเรียกการเชื่อมโยงระดับนี้ว่า การเชื่อมโยงมหัพภาค (macro-cohesion) การเชื่อมโยงมหัพภาคเป็นการแสดงความสัมพันธ์เชิงโครงสร้าง (structure relations) ร่วมกับความสัมพันธ์เชิงความหมาย (semantic relations) ระหว่างส่วนต่าง ๆ ของข้อความ เป็นการเชื่อมโยงที่เป็นผลจากการเรียบเรียงเนื้อหาในข้อความส่วนต่าง ๆ ประกอบเข้าด้วยกันโดยมีแก่นความ (theme) หรือเรียกว่า ใจความสำคัญ (macrostructure) เพื่อแสดงความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันของตัวบทหนึ่ง ๆ ทั้งนี้ ได้จำแนกตามรูปแบบโครงสร้างของข้อความประเภทของการเขียน ได้แก่ การเริ่มเรื่อง หรือนำเรื่อง (introduction) การเรียงเรื่อง (sequential event) การขีดขอบเขตเรื่อง การสรุปเรื่องหรือจบเรื่อง และการเชื่อมโยงทางโครงสร้างข้อความ

ข้อตกลงเบื้องต้น

1. การอ้างอิงตัวบทหนังสือเรียนที่ใช้เป็นข้อมูลในงานวิจัยฉบับนี้มีระบบการอ้างอิงดังนี้

(ระดับชั้น เล่มที่, ปีที่พิมพ์, เลขหน้า)

ตัวอย่างเช่น (G.2 V. 1, 2021, pp. 21-22) หมายถึง เป็นข้อมูลจากหนังสือเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 เล่มที่ 1 ปีที่พิมพ์ 2021 หน้า 21-22

2. รูปแบบการสะกดคำ การยกตัวอย่างประกอบคำอธิบายจะใช้ตัวอักษรและการสะกดคำตามอักขรวิธีในภาษาลาว ส่วนการอธิบายประกอบเพิ่มเติมจะใช้ตัวอักษรไทย โดยการสะกดแบบตรงตามมาตราเพื่อรักษากฎอักขรวิธีในภาษาลาว ตัวอย่างเช่น

(14) **ประเทศ ลาดับานเมือง^๑ บูรณาการหรือไต่อย่างเข้า^๑ ที่ทำด้วยเดินทาง**
เพื่อจะให้ไต่อย่างนั้นเดินไปรอดจุดหมายปลายทางอย่างปลอดภัย

(G.5, 2020, p. 97)

ตัวอย่าง (14) **ประเทศขาดบ้านเมือง^๑** เป็นหน่วยภาษาหลัก มีรูปภาษา **เรือไทยลำหนึ่ง^๑**
 แสดงการเชื่อมโยงความโดยใช้คำว่า “เปียบเหมือน” ในการอ้างถึงเชิงเปรียบเทียบ

วิธีการดำเนินการวิจัย

ขั้นรวบรวมข้อมูล

1. ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาของสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวและแบบเรียนภาษาลาว
2. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสัมพันธสารและการเชื่อมโยงความ
3. เก็บรวบรวมสัมพันธสารจากแบบเรียนภาษาลาวชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 – 5 เนื่องจากเป็นแบบเรียนที่ใช้เพื่อการฝึกอ่านเขียนภาษาลาว จำนวน 7 เล่ม ซึ่งเป็นเนื้อหาในส่วนของกาฝึกอ่าน-คิด-พูด จำนวน 185 ตัวอย่าง

ขั้นวิเคราะห์ข้อมูล

4. นำสัมพันธสารมาวิเคราะห์กลวิธีการเชื่อมโยงความตามแนวคิดด้านเครื่องมือแสดงการเชื่อมโยงความในสัมพันธสารประเภท การศึกษาด้านไวยากรณ์ (Grammatical) ของ Wilawan (as cited in Charoonroj et al., 2011) และการเชื่อมโยงความระดับจุลภาคของ Angkhanichkit, (2019)

ขั้นสรุปผลข้อมูล

5. นำเสนอผลการวิจัยในแบบพรรณนาวิเคราะห์

ผลการวิจัย

การศึกษาเรื่อง “กลวิธีการเชื่อมโยงความในสัมพันธสารแบบเรียนภาษาลาว” จำแนกผลการวิเคราะห์ออกเป็น 2 ส่วน ได้แก่ การเชื่อมโยงความทางไวยากรณ์ (Grammatical) และการเชื่อมโยงความทางคำศัพท์ (Lexical) ดังนี้

การเชื่อมโยงความทางไวยากรณ์ (Grammatical cohesion)

การเชื่อมโยงทางไวยากรณ์ เป็นการใช้รูปแบบโครงสร้างทางภาษาเป็นกลไกการเชื่อมโยงความจากการศึกษาสัมพันธสารในตัวบทสัมพันธสารแบบเรียนภาษาลาวระดับชั้นประถมศึกษาพบกลวิธีการเชื่อมโยงทางไวยากรณ์ ได้แก่ การอ้างถึง การแทนที่ การละ และการใช้คำเชื่อม ดังนี้

1. การอ้างถึง (reference)

การอ้างถึง หมายถึง การเชื่อมโยงความด้วยการใช้คำหรือ วลีเพื่ออ้างถึงคำหรือวลีที่มาก่อนหน้า (Prasitratthasin, 2009) ซึ่งเป็นการแสดงความสัมพันธ์ทางความหมายระหว่างคำหรือวลีกับรูปภาษาที่ใช้อ้างถึงโดยรูปภาษาที่ใช้อ้างถึงสามารถตีความจากบริบทได้ว่าหมายถึงสิ่งเดียวกันกับรูปภาษาที่ถูกอ้างถึงหรือคำเดิม ผลการศึกษา พบรูปแบบการอ้างถึงในสัมพันธสารแบบเรียนภาษาลาว 3 ประเภท ได้แก่ การอ้างถึงด้วยหน่วยสรรพนามและนาม การอ้างถึงเชิงบ่งชี้ และการอ้างถึงเชิงเปรียบเทียบ ดังนี้

1.1 การอ้างอิงด้วยหน่วยสรรพนามและนาม ในตัวบทสัมพันธสารแบบเรียนภาษาลาว ปรากฏการใช้สรรพนามทั้งสรรพนามบุรุษที่ 1 บุรุษที่ 2 และบุรุษที่ 3 เนื่องจากในตัวบทสัมพันธสารแบบเรียนภาษาลาวมีการสนทนาสื่อสารในบริบทต่างๆ เพื่อดำเนินเรื่อง จึงพบตัวละครที่ทำการสื่อสารประกอบด้วยหน่วยบุรุษสรรพนามที่ 1 ได้แก่ ข้า้อย หน่วยบุรุษสรรพนามที่ 2 ได้แก่ เจ้า เรา พวกข้า้อย พวกเรา และหน่วยบุรุษสรรพนามที่ 3 ได้แก่ ลาว เขาเจ้า พวกเขา มัน พวกมัน พวกเพิ่น ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 1 การอ้างอิงด้วยหน่วยสรรพนาม

นาง **คำไท**^๑ เจ้า **ค้อ**จะ **หม** **ຂອງ** **ລາວ**^๒ ດຽວນີ້ ພວກ**ເຂົາ**^๓ ບໍ່ ຫຼີ້ນ ນ່າ.
 ລາວ ໄປ ຫາ ໝູ່ ແລະ ເວົ້າ ວ່າ ຫຼີ້ນ ນ່າ ຂ້ອຍ ແດ່ ຂ້ອຍ ເຫງົາ **ໝູ່**¹ ເວົ້າ ວ່າ ພວກ
ເຂົາ¹ ຈະ ຫຼີ້ນ ນ່າ **ເຂົາ**^{2,2} ຖ້າ **ເຂົາ**^{2,1} ບໍ່ ຕົວ ອີກ.
ຄຳໄຫວ ເວົ້າ ວ່າ ຕົກ ວົງ ຂ້ອຍ ຈະ ບໍ່ ຕົວ ອີກ.

(G.1 v. 2, 2020, p. 18)

ตัวอย่างที่ 1 ใช้คำว่า **หม**¹ เป็นหน่วยภาษาหลัก มีรูปภาษา **พวกเรา**¹ เป็นหน่วยสรรพนามบุรุษที่ 2 แสดงการเชื่อมโยงความด้วยการอ้างอิง **นางคำไท**^๒ เป็นหน่วยภาษาหลัก มีรูปภาษา **เจ้า**^{๒,1} เป็นหน่วยสรรพนามบุรุษที่ 2 แสดงการเชื่อมโยงความด้วยการอ้างอิง และ **หมของลาว**^๓ เป็นหน่วยภาษาหลัก มีรูปภาษา **พวกเขา**^๓ เป็นหน่วยสรรพนามบุรุษที่ 3 แสดงการเชื่อมโยงความด้วยการอ้างอิง

1.2 การอ้างอิงเชิงบ่งชี้ เป็นการใช้คำบ่งชี้หรือคำชี้เฉพาะคือ **นี้** **นั้น** **พุ้น** มาใช้เป็นหน่วยภาษาแสดงการเชื่อมโยงความด้วยหน่วยวิเศษณ์บ่งชี้ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 2 การอ้างอิงเชิงบ่งชี้

ກະບາດເປົງຮຸນ
 1 ຕອນເຊົ້ານີ້ ໃນຂະນະທີ່ຂ້ອຍພວມຍ່າງໄປໂຮງຮຽນ, ຂ້ອຍ ເຫັນເຫດການ
 ໜຶ່ງ¹ເກີດຂຶ້ນ.
 2 ມີຜູ້ລາຍຄົນໜຶ່ງຂໍວັດຈກ²ກາຍຂ້ອຍໄປຢູ່ທາງສີ່ແຍກ. ໃນຂະນະທີ່ລາວ
 ກາຍຂ້ອຍໄປນັ້ນ **ກະບາດເປົງຮຸນ**³ຂອງລາວໄດ້ຕົກອອກຈາກຖົງໄສ້ງ.
 3 ຂ້ອຍເກັບເອົາກະບາດເປົງຮຸນຂຶ້ນມາ ຂ້ອຍເຫັນເປົງ⁴ຈຳນວນຫຼາຍຢູ່ໃນ
ກະບາດນັ້ນ^{3,1} ທຳອິດຂ້ອຍຄິດວ່າ ໂລກດີແດ່ວ ຂ້ອຍຈະ ເອົາ**ເປົງນີ້**^{4,1}ໄປໃຫ້ແມ່
 ແຕ່ແມ່ຂອງຂ້ອຍສອນຕະຫຼອດວ່າ ຕ້ອງ ເປັນຄົນສັດຊີ.
 4 ຫຼັງຈາກນັ້ນ, ຂ້ອຍກໍຄິດຫາຜູ້ລາຍຜູ້ທີ່ເຮັດ**ກະບາດເປົງຮຸນ**⁵ ໂອຍ ດຽວນີ້
 ລາວຕ້ອງເສຍໃຈຫຼາຍ ເພາະວ່າລາວບໍ່ສາມາດຊື້ສິ່ງ ທີ່ລາວຕ້ອງການໄດ້. ຕໍ່ມາ
 ຂ້ອຍຮູ້ວ່າຄວນເຮັດແນວໃດ.
 5 ເມື່ອຂ້ອຍໄປຮອດໂຮງຮຽນ ຂ້ອຍໄດ້ເວົ້າເຫດການທີ່ເກີດຂຶ້ນ ໃຫ້ນາຍຄູ
 ພັງ ພວກເຮົາບອກ**ຂ້າຍນີ້**^{1,1}ໃຫ້ຄົນທີ່ຢູ່ໃກ້ໂຮງຮຽນຮູ້ ແລະ ເຂົາເຈົ້າກໍໄປລອກຫາ
 ຜູ້ລາຍຄົນນັ້ນ^{2,1}.
 6 ກ່ອນລັກກິນເຂົ້າທັງ **ຜູ້ລາຍຄົນນັ້ນ**^{2,1} ເຂົ້າມາໃນຫ້ອງຮຽນຂອງ ພວກ
 ເຮົາ ເມື່ອຂ້ອຍເອົາກະບາດເປົງຮຸນໃຫ້ລາວ, ລາວດີໃຈຫຼາຍ. ນາຍຄູ ແລະ **ຜູ້ລາຍຄົນ**
ນັ້ນ^{2,1} ກໍພາກັນລຸ້ມເຊີຍຂ້ອຍ.
 7 ເມື່ອຂ້ອຍເລີກຮຽນກັບຮອດເຮືອນ, ຂ້ອຍກໍເວົ້າເຫດການທີ່ເກີດຂຶ້ນໃຫ້
 ແມ່ຂ້ອຍພັງ ແມ່ເວົ້າວ່າ ແມ່ພຸ່ມໃຈນຳລູກຫຼາຍ.

(G.2 v. 2, 2021, pp. 2-3)

ตัวอย่างที่ 2 ข้อความ เหตุการณ์หนึ่ง¹, ผู้ชายคนหนึ่งซึ่งลัดจัก² (ผู้ชายคนหนึ่งซึ่งจรดจกรยานยนต์) และเป็น ผู้ที่เอ็ดกะเปาเงินเหี้ย³ กะเปาเงิน³ เงิน⁴ เป็นหน่วยภาษาหลัก มีรูปภาษา **ชาวนี**^{1.1} (ปั้งซี้ถึงเหตุการณ์ที่ “ช้อย” ในเรื่องเจอชายผู้หนึ่งซึ่งจรดจกรยานยนต์และทำกระเปาเงินหล่นออกจากกระเปาทางเกงบริเวณถนนสี่แยก) **ผู้ชายคนนั้น**^{2.1} (ปั้งซี้ถึงชายคนหนึ่งซึ่งจรดจกรยานยนต์และทำกระเปาเงินหล่นออกจากกระเปาทางเกง) **กะเปานั้น**^{3.1} (ปั้งซี้ถึงกระเปาเงินของชายผู้หนึ่งซึ่งจรดจกรยานยนต์) **เงิน**^{4.1} (ปั้งซี้ถึงเงินที่อยู่ในกระเปาเงินของชายผู้หนึ่งซึ่งจรดจกรยานยนต์) เป็นหน่วยวิเศษณ์ ปั้งซี้แสดงการเชื่อมโยงความด้วยการอ้างอิง

1.3 การอ้างอิงเชิงเปรียบเทียบ เป็นการใช้รูปภาษาหนึ่ง แสดงการเชื่อมโยงความโดยการอ้างอิงถึงหน่วยภาษาหนึ่งซึ่งมีนัยทางความหมายในเชิงเปรียบเทียบ อาจใช้รูปภาษาแสดงการเปรียบเทียบหลายรูปหรือใช้หน่วยภาษาสองหน่วยมาเปรียบเทียบกันโดยไม่มีคำแสดงการเปรียบเทียบเลย (Sriyabai, 2020, pp. 6-57)

ตัวอย่างที่ 3 การอ้างอิงเชิงเปรียบเทียบ

ฉำงไถ่จวงมาแวนอ

แต่บ่วงก่อน ฉำงมิดวงรับ⁵ ฉำงฉิดักฉำงอวอว^{5.1} ฉำงกีนชำยทุทมิ

(G.2 v. 1, 2020, p. 39)

ตัวอย่างที่ 3 ข้อความ **ช่างมิดังสั้น**⁵ เป็นหน่วยภาษาหลัก มีรูปภาษา **ดังของควาย**^{5.1} แสดงการเชื่อมโยงความโดยการอ้างอิงเชิงเปรียบเทียบ ซึ่งเป็นการเปรียบเทียบให้เห็นภาพพจน์ของช่างในอดีตว่ามีขนาดสั้นคล้ายกับจมูกของควาย

2. การแทนที่ (substitution)

การแทนที่ เป็นการเชื่อมโยงความโดยใช้รูปภาษาที่ทำหน้าที่ทางไวยากรณ์เหมือนกับรูปภาษาเดิม การแทนที่แบ่งออกเป็น 3 ประเภทคือ การแทนที่หน่วยเดิมที่เป็นนามวลี การแทนที่หน่วยเดิมที่เป็นกริยาวลี และการแทนที่หน่วยเดิมที่เป็นประโยคหรือข้อความ จากการศึกษาสัมพันธ์ฐานแบบเรียนภาษาลาวระดับชั้นประถมศึกษา ปรากฏลักษณะการเชื่อมโยงความด้วยการแทนที่ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 4 การแทนที่หน่วยเดิมที่ประโยคหรือข้อความ โดยใช้ “ดังกล่าว”

ແພດສາດ

ຄົນ ແລະ ສັດໃນໂລກນີ້ ຍ່ອມມີການເກີດແກ່ ເຈັບ ແລະ ຕາຍ ເປັນຂອງທຳມະດາ ຄວາມເຈັບເປັນຍ່ອມເກີດຂຶ້ນກັບຄົນ ສັດ ຍ່ອມອຸປະຕິເຫດ ແລະ ພະຍາດຕ່າງໆ ຜູ້ປິ່ນບົວ ພະຍາດໃນສະໄໝບູຮານ ເອີ້ນວ່າ ໝໍລາ ປັດຈຸບັນນີ້ຜູ້ປິ່ນບົວ ພະຍາດ ຈະຕ້ອງໄດ້ຜ່ານການຮຽນ ຕາມຫຼັກສູດ ທີ່ເປັນຂະບວນການທາງວິທະຍາສາດ ເຊິ່ງເອີ້ນວ່າ ແພດສາດ.

ການປິ່ນບົວຂອງຄົນສະໄໝບູຮານ ມີຢູ່ 2 ວິທີຄື ປິ່ນບົວດ້ວຍໄສຍະສາດ ເອີ້ນວ່າ ໝໍລີ ຫຼື ໝໍລົມ, ປິ່ນບົວດ້ວຍຕົນໄມ້ ແລະ ຜິດຕ່າງໆ ທີ່ເປັນຊາ ເອີ້ນວ່າ ໝໍ

ຢາພິ້ນເລືອງ ວິທີການຂອງ **ຫົວໜ່ວຍກວດຈາກ**ນີ້ ສ່ວນຫຼາຍແມ່ນຮຽນແບບສືບທອດ ກັນພາຍໃນເຊື້ອສາຍຄື ພໍ່ຖ່າຍທອດໃຫ້ ລູກ-ຫຼານ ແລະ ບຸກຄົນໃກ້ຊິດໃນວົງ ຕະກູນ ຫຼື ບໍ່ດັ່ງນັ້ນ ຜູ້ມີຄວາມສະຫງວນນັກ ອາດຈະອອກ ຮຽນພາກພື້ນ ແລະ ຄຸບອາຈານຕາມວັດວາອາຣາມຊິໄດ້ຄວາມຮູ້ ບັດຈຸບັນ ການປິ່ນປົວ

(G.5, 2020, p.128)

ตัวอย่างที่ 4 ใช้ความ ดังกล่าว แทนที่ข้อความหน่วยเดิมคือ วิธีการรักษาโรคของหมอในสมัยโบราณ ซึ่งมีอยู่ 2 วิธีคือ การรักษาด้วยวิธีการทางไสยศาสตร์ เรียกว่า หมอผีหรือหมอมนต์ และวิธีการรักษาด้วยสมุนไพร เรียกว่า หมอยาพื้นเมือง

3. การละ (ellipsis)

คือการไม่ปรากฏรูปภาษา มีลักษณะเช่นเดียวกับการอ้างถึงและการแทนที่ทุกประการแต่ไม่ปรากฏรูป ผู้อ่านต้องตีความจากบริบทภาษาเอง เรียกว่าเป็นการละไว้ในฐานที่เข้าใจ ส่วนใหญ่จะเป็นข้อความที่ได้กล่าวไปแล้ว การละแบ่งออกเป็น 3 ประเภทคือ การละหน่วยคิดที่เป็นนามวลี การละหน่วยเดิมที่เป็นกริยาวิเศษณ์ และการละหน่วยเดิมที่เป็นประโยคหรือข้อความ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 5 การละหน่วยเดิมที่เป็นนามวลี

ກາເລະນົກຍາ

ຄຶດດັ່ງນັ້ນ ກາກ່ບອກນົກຍິງວ່າ: **໑^໑** ແຕ້ມ **໑¹⁰** ໃຫ້ໂງງແດ່ **໑^໑** ບໍ່ຕ້ອງ
ແຕ້ມ **໑¹⁰** ລະອຽດ ບານໃດກໍ່ໄດ້ອອກ.

ແຕ່ນົກຍັງກໍ່ແຕ້ມ ໑¹⁰ ດ້ວຍຄວາມທຸ່ນທຽງ ສຽງໝູ່ຮ້ອງຊ້ຳພັດດັງແຮງ
ຂຶ້ນກວ່າເກົ່າ, ກາຍຮ້ອນໃຈ ແລະ ເວົ້າວ່າ-໑^໑ ແຕ້ມ ໑¹⁰ ໂງ່ເອົານ້ຳສີລວາດໃສ່
໑¹⁰ ບາດດຽວໂລດ ຫຼື ໑^໑ ຖອກ ໑¹¹ ໃສ່ ໑¹² ໂລດກໍ່ໄດ້.

ນົກຍຸງເວົ້າວ່າ “ເຈື້ອຍອົດທົນຢູ່ດົງແມ່, ຂ້ອຍຈະແຕ້ມ ໑¹⁰ ໃຫ້ແລ້ວໃນຕອນບ່າຍນີ້, ມື້ອື່ນເຈື້ອຍຈະຍູທ່າງແຕ່ງໂຕໄປກິນ ໑¹³, ມັນຈຶ່ງຈະແລບລະບ່າ: ກາບໍ່ຟ້າຄວາມ ໑⁹, ໑¹⁴ ມີແຕ່ບອກນົກຍຸງາຫຼອກສິລວາດໃສ່ ໑¹² ໂລດ.

(G.3, 2021, p. 75)

ตัวอย่างที่ 5 เป็นการละหน่วยเดิมที่เป็นนามวลี คือการไม่ปรากฏรูปนามวลีทั้งในตำแหน่งประธาน และตำแหน่งกรรม กล่าวคือเครื่องหมาย Ø ใช้เพื่อระบุว่าตำแหน่งดังกล่าวถูกละนามวลีหรือไม่ปรากฏนามวลี จากตัวอย่างข้างต้นแสดงตำแหน่งที่มีการละนามวลี จำนวน 6 ตำแหน่ง (ดังเครื่องหมาย Ø9 – Ø14) ดังนี้

๑๙	เป็นตำแหน่งของนามวลีที่ถูกละคือ	นกยูง
๒๐	เป็นตำแหน่งของนามวลีที่ถูกละคือ	ขนของอีกา
๒๑	เป็นตำแหน่งของนามวลีที่ถูกละคือ	สี่ย่อมขน
๒๒	เป็นตำแหน่งของนามวลีที่ถูกละคือ	ตัวของอีกา
๒๓	เป็นตำแหน่งของนามวลีที่ถูกละคือ	อาหาร
และ ๒๔	เป็นตำแหน่งของนามวลีที่ถูกละคือ	อีกา

ทั้งนี้ ตำแหน่งที่ถูกละ หากเติมนามวลีที่ถูกละลงไป จะได้ตัวบทใหม่ ดังนี้

ภวณะนิกาย

ติดตัวนั้น ภวบอกรบิกยฺวว่า-**นิกยฺว**⁹ แต่**ม.ຂົນຂອງກາ**¹⁰ ใต้ໂງ່ໂງ່
ນິກຍ⁹ บ่ຕ້ອງຕັ້ງ**ຂົນຂອງກາ**¹⁰ ຈະຮຸດ ບານໂດກໄດ້ດອກ.
แต่**ນິກຍ**⁹ກໍຕັ້ງ**ຂົນຂອງກາ**¹⁰ ດ້ວຍຄວາມທຸ່ນທຽງ ສຽງໝູ່ຮ້ອງລຳພັດ
ດັງແຮງຂຶ້ນກວ່າເກົ່າ, ກາຍັງຮ້ອນໃຈແລະ ເວົ້າວ່າ-**ນິກຍ**⁹ ຕັ້ງ**ຂົນຂອງກາ**¹⁰
ໂງ່ເອົາບຳລິວອາດໃສ **ຂົນຂອງກາ**¹⁰ ບາດງວດໂວດຫຼື **ນິກຍ**⁹ ຖອກ**ລີ້ຍໍ່ມຂົນ**
11 ໃສ່**ໂຕຂອງກາ**¹² ໂລດກໍໄດ້.
ນິກຍເວົ້າວ່າ-ເອື້ອຍອັດທິນຢູ່ດີໆແມ່, ຂ້ອຍຈະຕັ້ງ**ຂົນຂອງກາ**¹⁰ ໃຫ້
ແລ້ວໃນ ຕອນບ່າຍນີ້, ມື້ອື່ນເອື້ອຍຈະຢູ່ທ່າງແຕ່ງໄຕໄປກິນ**ອາຫານ**¹³, ມັນຈິງຈະ
ແຊບລະ ບໍ່. ກາບໍ່ພົງຄວາມ**ນິກຍ**⁹, **ກາ**¹⁴ ມີແຕ່ບອກນິກຍຖອກລີ້ວອາດໃສ**ໂຕ**
ຂອງກາ¹² ໂລດ.

(G.3, 2021, p. 75)

จากตัวอย่างข้างต้นจึงจะเห็นว่า การละนามวลีดังกล่าวเป็นการละไว้ในฐานที่เข้าใจ ทำให้ตัวบทมีความกระชับ แม้ว่าตัวบทจะละนามวลีหรือไม่ปรากฏนามวลีดังกล่าว แต่ผู้อ่านก็สามารถเข้าใจเนื้อเรื่องได้ โดยการตีความตัวบทจากบริบทภาษาได้

4. การใช้คำเชื่อม (conjunction)

สัมพันธสารแบบเรียนภาษาลาวระดับชั้นประถมศึกษา พบลักษณะการใช้คำเชื่อม จำนวน 12 รูปแบบ ได้แก่ คำเชื่อมแสดงการเพิ่มข้อมูลหรือขยายความ คำเชื่อมแสดงลำดับเวลา คำเชื่อมแสดงความคล้ายตามหรือรวมเข้าด้วยกัน คำเชื่อมแสดงความขัดแย้ง คำเชื่อมแสดงลักษณะหรือวิธีการ คำเชื่อมแบบแสดงวัตถุประสงค์ คำเชื่อมแสดงเหตุและผล คำเชื่อมแสดงการเลือก คำเชื่อมแสดงเงื่อนไข คำเชื่อมแสดงความต่างตอนแยกส่วน คำเชื่อมแสดงการเน้นความ และคำเชื่อมแสดงการกล่าวถึงคำพูด ดังตัวอย่างบางส่วนต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 6 การใช้คำเชื่อม “พอ...ก็” แสดงเวลาและลำดับเหตุการณ์

ນົກຈົບເຝືອງຮຽນເຮັດຮັງ

ແຕ່ກ່ອນນົກຈົບເຝືອງຍັງບໍ່ຮູ້ເຮັດຮັງ, **໘¹⁵** ຮອດລະດູຝົນພວກມັນ**ກຳ**¹⁵
ປຸກ, **໘¹⁶** ຮອດຍາມໜາວພວກມັນ**ກຳ**¹⁶ ໜາວສັນ ແລະ ລູກນ້ອຍ**ກຳ**¹⁶ ຕາຍໄປ ນົກ
ຈົບເຝືອງໄດ້ແຕ່ຈົມວ່າ ໂອຍ, ຈົ່ງແມ່ນອຸກໃຈແທ້ເດ.

(G.3, 2021, pp. 83-84)

ตัวอย่างที่ 6 แสดงให้เห็นคำเชื่อม “พอ...ก็¹⁵” ทำหน้าที่เชื่อมข้อความ “... พอรอดละตุณ” (ถึงฤดูฝน) ซึ่งเป็นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นก่อน เชื่อมกับข้อความซึ่งเป็นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นตามมาคือ “(พวกมัน) ก็เป่ยก” ส่วนคำเชื่อม “พอ...ก็¹⁶” ทำหน้าที่เชื่อมข้อความ “... พอรอดยามหนาว” (ถึงฤดูหนาว) ซึ่งเป็นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นก่อน เชื่อมกับข้อความซึ่งเป็นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นตามมาคือ “พวกมัน ก็หนาวสั่นและลูกน้อยก็ตายไป”

ตัวอย่างที่ 7 การใช้คำเชื่อม “ว่า” แสดงการอธิบายขยายความ

ຂ້ອມັກເປັນຊາວນາທີ່ສຸດ

ຂ້ອຍຄິດວ່າເປັນຊາວນາດີ ເພາະວ່າຈະໄດ້ປູກຝັງ, ລ້ຽງສັດ ແລະ ຢູ່ບ່ອນອາກາດສົດຊື່ນ. **ຂ້ອຍຄິດວ່າ**ການເຮັດນາດີຫຼາຍ ເພາະວ່າຈະມີເຂົ້າກິນ. **ຂ້ອຍຄິດວ່າ**ການເຮັດນາດີ ເພາະວ່າບອກຈາກຈະໄດ້ເຂົ້າແດ້ວ ຍັງຈະໄດ້ຮັບໄວ້ເກືອໝູ, ເກືອເບັດ ແລະ ເກືອໄກ່. **ຂ້ອຍເລືອກວ່າ**ການລ້ຽງ ສັດດີຫຼາຍ ເພາະວ່າບອກຈາກເປັນອາຫານແດ້ວ ຍັງໄດ້ຝຸ່ນຄອກໃສ່ ເຄື່ອງປູກນ້ຳອີກ. **ຂ້ອຍຄິດວ່າ**ການປູກຝັງດີຫຼາຍ ເພາະວ່າຈະໄດ້ກິນ ຜັກ ແລະ ໝາກໄມ້. **ຂ້ອຍຄິດວ່າ**ການເຮັດນາດີຫຼາຍ ເພາະວ່າໄດ້ອອກແຮງງານທຸກມື້ຈຶ່ງເຮັດໃຫ້ຮ່າງກາຍແຂງແຮງ.

ຂ້ອຍມັກເປັນຊາວນາ ຍ້ອນວ່າໄດ້ອອກແຮງງານປູກຝັງ, ລ້ຽງສັດ, ມີຮ່າງກາຍແຂງແຮງ, ມີຄວາມສຸກກັບທຸກໆ ແລະ ທຳມະຊາດ.

(G.3, 2021, pp. 72-73)

คำเชื่อมแสดงการอธิบายขยายความเป็นส่วนจำเป็นที่ต้องกล่าวถึงเพื่อให้ใจความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น มักปรากฏในประโยคซับซ้อนเป็นประโยคย่อยขยายประโยค ได้แก่คำว่า *ວ່າ* ที่อื่น ซึ่ง จากตัวอย่างข้างต้น แสดงให้เห็นคำเชื่อม “*ວ່າ*” ใช้เชื่อมเพื่ออธิบายขยายความข้อความ “*ຂ້ອຍຄິດ*” จำนวน 5 ตำแหน่ง ได้แก่ 1) เป็นชวานาดี เพราะว่าจะได้ปลูกฝัง, เลี้ยงสัตว์ และอยู่บ่อนอากาศสดชื่น 2) การเห็ดนาดีหลายเพราะว่ามีข้าวกิน 3) กานเห็ดนาดี เพราะว่านอกจากจะได้กินข้าวแล้ว ยังจะได้รับไว้เกื้อหนุน เกื้อเปิด และเกื้อไถ่ 4) กานปลูกฝังดีหลาย เพราะว่าจะได้กินผักและหมากไม้ และ 5) กานเห็ดนาดีหลาย เพราะว่าจะได้ออกแรงงาน ทุกมือจึงเห็ดไถ่ร่างกายแข็งแรง และคำเชื่อม “*ວ່າ*” ที่ใช้เชื่อมขยายความข้อความ “*ຂ້ອຍເຊື່ອ*” ได้แก่ กานเลี้ยงสัตว์ดีหลาย เพราะว่านอกจากเป็นอาหารแล้ว ยังได้ฝึนคอกใส่เคื่องปลูกน้าอีก

ตัวอย่างที่ 8 การใช้คำเชื่อม “แต่, แต่ว่า” แสดงความขัดแย้ง

ແມວຮຽນຜິວ

ຄົນບານມາແດ້ວມີແມວໃດໜຶ່ງໄດ້ເຂົ້າອາໄສຢູ່ບ້ານຂອງເຈົ້າມັງທີ່ຕັ້ງຢູ່ເປັນພູ.

ມື້ໜຶ່ງ ໃນຂະນະທີ່ແມວໄດ້ນັບພວມຍ່າງລຽບໄປຕາມບ້ານມັນໄດ້ ຢູ່ນສຽງຜິວທີ່ມ່ວນອອນລອນດັງອອກມາຈາກເຮືອນຫຼັງໜຶ່ງ. ມັນມັກ ສຽງຜິວນັ້ນຫຼາຍ ມັນຈຶ່ງຍ່າງຕາມສຽງໄປ. ເມື່ອມັນຍ່າງເຂົ້າໄປໃກ້ຈຶ່ງແມມ ເຫັນເດັກຍິງຄົນໜຶ່ງ ພວມສັ່ງສຽງຜິວທີ່ມ່ວນອອນລອນ.

ຕໍ່ມາແມວໄດ້ນັບເຂົ້າໄປຫາເດັກຍິງ ແລ້ວຂໍຮ້ອງໃຫ້ລາວສອນ ຜິວໃຫ້. ຫຼັງຈາກນັ້ນ, ເດັກຍິງກໍໃຊ້ເວລາຫຼາຍມື້ເພື່ອສອນຜິວໃຫ້ແມວ **ແຕ່**ເຖິງແມ່ນວ່າ ແມວໄດ້ພະຍາຍາມຮຽນຜິວຈົນສຸດຄວາມສາມາດແລ້ວ ກໍຕາມ **ແຕ່**ສຽງທີ່ຜິວອອກມາກໍຍັງເປັນສຽງ ແມວ ແມວ ທີ່ເກົ່າ.

ເມື່ອຮູ້ວ່າຕົນເອງບໍ່ສາມາດຜິວໄດ້ແມວຈຶ່ງເວົ້າກັບເດັກຍິງວ່າ: ຂ້ອຍ ຈະບໍ່ມາຮຽນຜິວນຳເຈົ້າອີກແລ້ວ ເພາະວ່າຂ້ອຍບໍ່ສາມາດຜິວໄດ້ມ່ວນຄືເຈົ້າ. ເມື່ອໄດ້ຍິນແມວນັ້ນ ເດັກຍິງກໍເວົ້າກັບແມວວ່າ: ຂ້ອຍມັກສຽງ ຮ້ອງ ແມວ ແມວ ຂອງເຈົ້າ**ແຕ່**ຂ້ອຍບໍ່ສາມາດຮ້ອງ ແມວ ແມວ ມ່ວນ ຄືເຈົ້າໄດ້. ເພາະສະນັ້ນ, ເຈົ້າຈຶ່ງຢູ່ເຮືອນນີ້ນຳຂ້ອຍ ເພື່ອຮ້ອງສຽງ ແມວ ແມວ ໃຫ້ຂ້ອຍຟັງ ແລ້ວຂ້ອຍກໍຈະຜິວໃຫ້ເຈົ້າຟັງ.

ນັບແຕ່ນັ້ນມາ, ແມວຈຶ່ງໄດ້ອາໄສຢູ່ນຳເຮືອນຄົນຈົນຮອດທຸກວັນນີ້.

(G.3, 2020, pp. 203-204)

ตัวอย่างที่ 9 การใช้คำเชื่อม “พร้อมทั้ง, พร้อมๆกับ” แสดงความคล้ายตามหรือรวมเข้าด้วยกัน

ຕໍ່ມາກໍຮູ້ວ່າກະເປົນນ້ອຍໜ່ວຍນັ້ນ ແມ່ນຂອງຄູບຈຳຫ້ອງ ປ 1
ຜູ້ອຳນວຍການ ແລະ ຄູ່ຜູ້ເປັນເຈົ້າຂອງກະເປົນໄດ້ມາກ່າວຂອບໃຈ **ແອ່ມທາງ** ວ່າ
ຍ່ອງຍຳຄຳໃສວ່າ ເປັນນັກຮຽນດີ, ພວກເຮົາທຸກຄົນຄວນເອົາແບບຢ່າງຄວາມມີນ້ຳ
ໃຈສັດຊື່ປະສິດຂອງຄຳໃສ.

คำเชื่อมแสดงความคล้ายตามหรือรวมเข้าด้วยกัน เป็นคำเชื่อมแสดงความสอดคล้องกันของเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น เป็นไปในทำนองเดียวกันหรือกล่าวรวมเข้าด้วยกันได้ เช่นคำว่า **และ** **แล้ว** **รวมทั้ง** **แถม** **ยัง** **พร้อมกับ** **และ...ก็** **นอกจากนี้** **นอกจาก...ยัง** เป็นต้น จากตัวอย่างข้างต้น แสดงให้เห็นคำเชื่อมแบบคล้ายตาม **“พร้อมทั้ง”** (พร้อมทั้ง) จำนวน 2 ตำแหน่ง กล่าวคือ **“พร้อมทั้ง”** ทำหน้าที่เชื่อมข้อความ “นายคุณี้จับกะเป่าหน่วยนั้นยัยขึ้น” กับข้อความที่มีความหมายต่อเนื่องคล้ายตามกันคือ “ถามทุกคนว่า...” และ **“พร้อมทั้ง”** ทำหน้าที่เชื่อมข้อความ คุณผู้เป็นเจ้าของกะเป่าได้มากกว่าพอใจ กับข้อความที่มีคล้ายตามกันคือ “ย้อยยอคำไสว่เป็นนักเรียนดี”

การเชื่อมโยงความทรงจำศัพท์ เป็นการแสดงความสัมพันธ์โดยการใช้คำศัพท์ที่มีความเกี่ยวข้องกัน จากการศึกษาแบบเรียนภาษาลาวระดับชั้นประถมศึกษา พบลักษณะการเชื่อมโยงความทรงจำศัพท์ ได้แก่ การซ้ำ การใช้คำตรงข้าม และการใช้คำเฉพาะและคำทั่วไป ดังนี้

การกล่าวซ้ำ (Reiteration) เป็นเป็นการกล่าวถึงหน่วยภาษาเดิมซ้ำอีกครั้ง หลังจากทีหน่วยภาษานั้น ๆ ได้ปรากฏไปแล้วในตอนต้น จากการศึกษาสัมพันธ์สารแบบเรียนภาษาขลาว ปรากฏลักษณะการซ้ำคำหรือกลุ่มคำ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 10 การซ้ำรูปทั้งหมดหรือซ้ำรูปสมบูรณ์

แม่เปิด และ ลูกน้อย 5 ไถ

อยู่ที่บ้าน แม่เปิดเจ้าอาว มา มา มา ไปชนองน้ำกับเตา;

เปิดน้อยโตขึ้นใหญ่มาอยู่ แม่ไปปะ

อยู่ที่ชนองน้ำ แม่เปิดเจ้าอาว มา มา มา ไปจับกับกับเตา;

เปิดน้อยโตขึ้นใหญ่มาอยู่ แม่ไปปะ

อยู่ที่ป่า แม่เปิดเจ้าอาว มา มา มา ไป ... กับเตา;

เปิดน้อยโตขึ้นใหญ่... อยู่ แม่ไปปะ

อยู่ที่ ... แม่เปิดเจ้าอาว มา มา มา ไป ... กับเตา;

เปิดน้อยโตขึ้นใหญ่... อยู่ แม่ไปปะ

อยู่ที่ ... แม่เปิดเจ้าอาว มา มา มา ไป ... กับเตา;

เปิดน้อยโตสุดท้าย... อยู่ แม่ไปปะ

(G.1 v. 1, 2020, pp. 14-15)

ตัวอย่างที่ 10 เป็นการใช้รูปภาษาเดิมทั้งหมดที่ได้ปรากฏไปแล้ว จึงมีอรรถลักษณะเหมือนกันทุกประการ กล่าวคือ เป็นเชื่อมโยงความด้วยการซ้ำรูปสมบูรณ์ของ “แม่เปิดเจ้าอาว” กลวิธีการซ้ำคำด้วยรูปประโยคข้างต้นเป็นไปเพื่อเน้นย้ำเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นตัวบทได้เด่นชัดขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งตัวบทดังกล่าวใช้เพื่อเป็นแบบเรียนทางภาษาให้แก่ผู้เรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 การซ้ำรูปประโยคด้วยเหตุการณ์ของตัวละครที่มีการเน้นย้ำพฤติกรรมการแสดงของตัวละคร เป็นการกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ จดจำ และคาดเดาสถานการณ์จากการซ้ำประโยคหรือสถานการณ์ดังกล่าวที่จะเชื่อมโยงต่อไปสู่พฤติกรรมใหม่ที่คล้ายคลึงกับแบบแผนพฤติกรรมเดิม ซึ่งอาจส่งผลให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์ในชั้นเรียนและสร้างความสนุกสนานในการเรียนรู้ได้

2. การใช้คำตรงข้าม (antonymy)

ตัวอย่างที่ 11 การใช้คำตรงข้าม

ผู้เชื้อใน

ผู้ไทย และ ผู้น้อยไปตะพานผู้เชื้อใน

छोоผู้ไทย छोоต่อกรทวนผู้เชื้อใน

छोоผู้น้อย छोоต่อกรทวนผู้เชื้อใน

พอกร छोоผู้เชื้อใน

ผู้สูง และ ผู้ต่ำต่อกรทวนผู้เชื้อใน

छोоผู้สูง छोоต่อกรทวนผู้เชื้อใน

छोоผู้ต่ำ छोоต่อกรทวนผู้เชื้อใน

พอกร छोоผู้เชื้อใน

ผู้ต่ำ และ ผู้สูงต่อกรทวนผู้เชื้อใน

...

(G.1 v. 1, 2020, pp. 124-125)

ตัวอย่างที่ 11 ใช้กลวิธีการเชื่อมโยงความด้วยการใช้คำตรงข้ามของ “ผู้ไทย” ตรงข้ามกับ “ผู้ไทยน้อย”, “ผู้สูง” ตรงข้ามกับ “ผู้ต่ำ” และ “ผู้ต่ำ” ตรงข้ามกับ “ผู้สูง” ตรงข้ามกับ “ผู้ต่ำ”

3. การใช้คำเฉพาะและคำทั่วไป (hyponymy and co-hyponymy)

ตัวอย่างที่ 12 การใช้คำเฉพาะและคำทั่วไป

งานรักษาสป่า

ป่าไม้แผ่นลุ่มพะยวงบนท่ามมฤตภูมิมีปะไธยดต๋อถัน แดะ สัด มัน
ผืนผัน เท็กเซตทะกิด, สึงแอดด้อม แดะ การณด่าวักฉิฉิดของถันเฮา.

ปะเทตลาวอริธาเป็นดินแดนที่อุดมสมบูรณ์ไปด้วยลุ่มพะยวงบน
ป่าไม้บางๆชนิด. ป่าไม้ของปะเทตเฮามีอยู่ทั่วทุกพากของปะเทต, ป่าบาง
ແຫ່ງເປັນດັງຕືບໜາຂງວງາມ ຕະຫຼອດປີ. ຖ້າເຮົາທ່າລາຍປ່າຈະເຮັດໃຫ້ທຸກສິ່ງ
ທຸກຢ່າງທີ່ມີຊີວິດອື່ນຢາກຂາດແຄນນ້ຳ, ເປັນ ຜົນກະທົບຕໍ່ການດຳລົງຊີວິດຂອງ
ຄົນ ແລະ ສັດ. ຕົ້ນໄມ້ສາມາດກັບຮັກສານ້ຳໄວ້ໄດ້ນານ ແລະ ເຮັດໃຫ້ດິນຊຸ່ມຢູ່
ຕະຫຼອດເວລາ; ພ້ອມດຽວກັນນັ້ນ, ກໍເຮັດໃຫ້ອາກາດບໍ່ວິສຸດສົດຊື່ນ ອີກດ້ວຍ.
ເລີ່ມຍັງເວົ້າອີກວ່າ: ປ່າໄມ້ສາມາດຕ້ານໄພແຫ້ງແລ້ງ, ໄພນ້ຳຖ້ວມບໍ່ໃຫ້ພູຜາ
ເຈືອນ ແລະ ຕາຜັງຫ້ວຍຮ່ອງເພພັງ. ຖ້າມີປ່າໄມ້ອຸດົມສົມບູນດີ ໄພທ່າມຊາດ
ຕ່າງໆເຫຼົ່ານັ້ນກໍຈະບໍ່ເກີດຂຶ້ນ.

ປ່າດັງຢູ່ໃນປະເທດເຮົາມີໄມ້ເຮືອດຫຼາຍລຸດເຊັ່ນ: ໄມ້ດູ້, ໄມ້ແຕງ, ໄມ້ແຕ້,
ໄມ້ແຄນ, ໄມ້ເປືອຍ, ໄມ້ໂວ່ງແວ່ງ, ໄມ້ຈີກ, ໄມ້ຮັງ ແລະ ອື່ນໆ. ເຮົານຳໄມ້ມາເຮັດ
ເຮືອນລານ, ຫໍໂຮງ ໂຕະ, ຕັ່ງ ແລະ ເຄື່ອງໃຊ້ຕ່າງໆ. ໃນປ່າຍັງມີເຄື່ອງປາຂອງດັງທີ່
ໃຊ້ເປັນຢາແລະມີລາຄາແພງ ເຊັ່ນ: ຄັງ, ຍານ, ຂີ້ຊີ້, ໝາກແໜ່ງ ແລະ ອື່ນໆ.
ປ່າດັງເຫຼົ່ານີ້ຍັງເປັນບ່ອນຢູ່ອາໄສຂອງສັດປ່າເຊັ່ນ: ກວາງ, ຟານ, ເສືອ, ສົງ, ຊ່າງ,
ທະນີ, ວົງ ແລະ ມົກ ເປັນຕົ້ນ. ດັ່ງນັ້ນ, ພວກເຮົາທຸກຄົນຕ້ອງລູກກັບຮັກສາປ່າ
ໂດຍຢຸດຕິການຖງປ່າເຮັດໄຮ່ ແລະ ບໍ່ຈຸດປ່າລຸກລາຍ. ໃນກໍລະນີຈຳເປັນທີ່ມີການ
ຊຸດຄົ້ນປ່າ ເຮົາໄມ້ສາກັງສິ່ງຕ່າງໆ ພວກເຮົາຕ້ອງ ປຸກທົດແທນຕົ້ນໄມ້ທີ່ຖືກ
ຕັດນຳໄປໃຊ້. ຖ້າພວກເຮົາຫາກຮັກຊີວິດຂອງຕົນເອງ, ຮັກປະເທດຊາດ ແລະ
ບ້ານເກີດເມືອງນອນເຮົາຕ້ອງຮັກສາປ່າໄມ້ໃຫ້ອຸດົມສົມບູນຄັງຕະຫຼອດໄປ.

(G.4, 2020, pp. 23-24)

ตัวอย่างที่ 12 ใช้กลวิธีการเชื่อมโยงความด้วยการใช้คำทั่วไปคือ “ไม้เนื้อดี” และใช้คำเฉพาะ
เชื่อมโยง “ไม้เนื้อดี” คือ “ไม้คู้ ไม้แดง ไม้แต้ ไม้แก่น ไม้เปื่อย ไม้โง้งโง้ง ไม้จิก ไม้รัง”, การใช้คำทั่วไปคือ
“เครื่องป่าของดงที่ใช้เป็นยาและมีราคาแพง” และใช้คำเฉพาะเชื่อมโยง “เครื่องป่าของดงที่ใช้เป็นยาและมี
ราคาแพง” คือ “คั่ง ยาน ขี้ขี้ หมากหน่ง” และการใช้คำทั่วไปคือ “สัตว์ป่า” และใช้คำเฉพาะเชื่อมโยง
“สัตว์ป่า” คือ “กวาง ฟาน เสือ สิง ช้าง หมี นก” ซึ่งกลวิธีการเชื่อมโยงความด้วยการใช้คำเฉพาะและ
คำทั่วไปนี้ ช่วยให้ตัวบทสัมพันธ์สารมีความเชื่อมโยงสอดคล้องกันและมีความเป็นเอกภาพ

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

ผลการศึกษาด้านกลวิธีทางภาษาในการเชื่อมโยงความในสัมพันธ์สารแบบเรียนภาษาลาว พบว่า
กลวิธีการเชื่อมโยงความ โดยแบ่งเป็น การเชื่อมโยงความทางด้านไวยากรณ์ ได้แก่ การอ้างถึง การแทนที่
การละ การใช้คำเชื่อม และการเชื่อมโยงความทางด้านคำศัพท์ ได้แก่ การซ้ำ การใช้ศัพท์ ซึ่งสอดคล้อง
กับงานวิจัยของ Tonpradit, Kamolsatja, Sriyabai (2021) เรื่องรูปแบบการเชื่อมโยงความที่ปรากฏใน

บทปรากฏภาษาและวรรณกรรมไทยของนายกรัฐมนตรีนายกรัฐมนตรีไทย Kardsawang (2021) เรื่องการเชื่อมโยงความในเอกสารโบราณท้องถิ่นจังหวัดแพร่ และ Thammapanich (2022) เรื่อง การศึกษาวิเคราะห์อัตถภาวการเรียงลำดับของอัตถภาว และการเชื่อมโยงความทางไวยากรณ์ในบทคัดย่อบทความวิจัยสาขาวรรณคดี โดยจะเห็นว่างานวิจัยทั้งสามเรื่องนี้มีลักษณะโครงสร้างงานเขียนประเภทเรื่องเล่า ทำให้ปรากฏลักษณะการเชื่อมโยงความซึ่งเห็นหัวใจสำคัญของการเรียงร้อยถ้อยและสร้างความต่อเนื่องเชื่อมโยงให้กับงานเขียนดังกล่าว

ด้านการเชื่อมโยงความทางไวยากรณ์ด้วยวิธีการการอ้างถึงในตัวบทสัมพันธ์สารแบบเรียนภาษาลาว มักปรากฏลักษณะการอ้างด้วยหน่วยสรรพนามบุรุษที่ 1, 2 และ 3 โดยสรรพนามที่ใช้แสดงถึงความสัมพันธ์ที่สุภาพเป็นกันเองระหว่างตัวละครในบทเรียน เช่น สรรพนามบุรุษที่ 1 ที่ใช้ปรากฏเพียงคำว่า “ข่อย” และส่วนการอ้างถึงด้วยหน่วยนามแทนคำสรรพนามมีความหลากหลาย โดยเฉพาะการใช้คำเรียกญาติแทนคำสรรพนาม เช่น น้อง หลาน พ่อ แม่ ลุง ป้า ปู่ ย่า แม่เฒ่า เป็นต้น การอ้างถึงลักษณะดังกล่าวปรากฏเป็นจำนวนมาก สอดคล้องกับลักษณะการเชื่อมโยงความโดยการอ้างถึงในเรื่องย่อบทละครโทรทัศน์ไทย ประชา นิยม พ.ศ. 2562 (Khanto, Sriyaphai, Yingyongsak & Ketthet, 2021) พบลักษณะการเชื่อมโยงความโดยการอ้างถึงจำนวนมาก โดยเฉพาะการอ้างถึงด้วยสรรพนามบุรุษที่ 1 บุรุษที่ 2 และบุรุษที่ 3 เพราะบทละครโทรทัศน์มีการดำเนินเรื่องด้วยการใช้บทสนทนาของตัวละคร ผู้ประพันธ์จึงมีการเลือกใช้สรรพนามบุรุษต่างๆ แทนตัวละครที่ทำการสื่อสารในเรื่องเรื่องเพื่อให้เนื้อเรื่องมีความน่าสนใจและการสนทนามีความเป็นธรรมชาติเหมือนการสื่อสารในชีวิตจริง เช่นเดียวกับตัวบทสัมพันธ์สารในตัวบทสัมพันธ์สารแบบเรียนภาษาลาวซึ่งมีลักษณะเป็นเรื่องเล่า การบรรยายเนื้อหาเรื่องราวในชีวิตประจำวัน มีการสร้างสถานการณ์ที่แทรกบทสนทนา การใช้คำสรรพนามเพื่อการอ้างถึงจึงทำให้ผู้เรียนเข้าใจได้ง่ายและสามารถนำรูปแบบการสื่อสารดังกล่าวไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ ตลอดจนเป็นแนวทางในการนำภาษาเพื่อการสนทนาที่เหมาะสมกับบริบทและความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลที่แตกต่างกันอีกด้วย ด้านการอ้างถึงเชิงบ่งชี้ มีการใช้รูปภาษาเพื่อการอ้างถึงเชิงบ่งชี้ “นี่ นั้น นั่น” มาใช้เป็นหน่วยภาษาแสดงการเชื่อมโยงความด้วยหน่วยวิเศษณ์บ่งชี้เพื่อกำหนดหรือกระยะระหว่างผู้พูดกับสิ่งที่กล่าวถึงเป็นเกณฑ์ทั้งในแง่ของเวลา และระยะทางในการอ้างถึงบุคคล สิ่งของ หรือสถานที่ (Ankhanawin, 2004, p. 81) และการอ้างถึงเชิงเปรียบเทียบ สิ่งที่ถูกเปรียบเทียบกับสิ่งที่เกี่ยวข้องกับสัตว์ ธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมในโรงเรียน ซึ่งเป็นการนำสิ่งแวดล้อมที่มีอยู่รอบตัวของเด็กมาใช้ในการเปรียบเทียบให้เกิดการเรียนรู้และเข้าใจได้ง่าย

ด้านการเชื่อมโยงด้วยกลวิธีการแทนที่ ปรากฏลักษณะการแทนที่ 3 ประเภทคือ การแทนที่หน่วยเดิมที่เป็นนามวลี การแทนที่หน่วยเดิมที่เป็นกริยาวิเศษณ์ และการแทนที่หน่วยเดิมที่เป็นประโยคหรือข้อความ ซึ่งส่วนใหญ่ปรากฏการแทนที่หน่วยเดิมที่เป็นประโยคหรือข้อความเพื่อเป็นการย้อนทวนเนื้อหาในเรื่อง โดยไม่ต้องกล่าวประโยคหรือข้อความที่มีขนาดยาวอีกครั้ง เช่นเดียวกับด้านการเชื่อมโยงด้วยการละที่ไม่ต้องกล่าวย้อนทวนถึงข้อความเดิม แต่ทั้งนี้ การใช้กลวิธีการเชื่อมโยงความด้วยการละ ผู้อ่านต้องตีความหมายของเนื้อเรื่องอย่างระมัดระวัง เพื่อไม่ให้เข้าใจผิด ผู้อ่านจะต้องอ่านเนื้อเรื่องตั้งแต่เริ่มต้นจนจบ มิเช่นนั้นอาจเข้าใจเนื้อเรื่องผิดได้ (Kardsawang, 2021, p. 84) ด้านการเชื่อมโยงความด้วยคำเชื่อม ผลการศึกษาพบลักษณะการใช้คำเชื่อม จำนวน 12 รูปแบบ แตกต่างจากงานวิจัยของ De Yong Li & Darachai (2019) ศึกษาวิเคราะห์ประเภทของการเชื่อมโยงความด้วยคำเชื่อมในหนังสือตำราอาหารไทย และศึกษาความถี่ของการเชื่อมโยงความด้วยคำเชื่อมในหนังสือตำราอาหารไทยซึ่งปรากฏลักษณะการใช้คำเชื่อม จำนวน

16 รูปแบบ กล่าวคือ ในตัวบทสัมพันธสารแบบเรียนภาษาลาวไม่ปรากฏลักษณะการใช้รูปแบบการเชื่อมโยง แสดงลักษณะ และการเชื่อมโยงแสดงเครื่องมือ ซึ่งผู้วิจัยตั้งข้อสังเกตว่ารูปแบบการเชื่อมโยงดังกล่าวเหมาะสมกับงานเขียนประเภทข้อความปฏิบัติ แม้ว่าในตัวบทสัมพันธสารแบบเรียนภาษาลาวจะมีโครงสร้างตัวบทสัมพันธสารประเภทข้อความปฏิบัติแต่โครงสร้างดังกล่าวมีลักษณะการนำเสนอข้อความแบบเรียงลำดับโดยมีตัวเลขกำกับในแต่ละขั้นตอน จึงไม่ปรากฏการใช้คำเชื่อมรูปแบบที่กล่าวมา

ส่วนการเชื่อมโยงความทางคำศัพท์ ปรากฏลักษณะกลวิธีทางภาษาเพื่อการเชื่อมโยง 3 ลักษณะ ได้แก่ การซ้ำ การใช้คำตรงข้าม การใช้คำเฉพาะและคำทั่วไป ซึ่งทำให้เห็นความหลากหลายของการใช้ถ้อยคำเพื่อเชื่อมโยงความ

ทั้งนี้ กลวิธีการเชื่อมโยงความที่กล่าวมาข้างต้น ทำให้เกิดความรู้ความเข้าใจลักษณะการสื่อสารในตัวบทสัมพันธสารแบบเรียนภาษาลาวอันเป็นต้นแบบในการฝึกฝนการใช้ภาษาให้ถูกต้อง เหมาะสมในการสื่อสารต่อไป

ข้อเสนอแนะ

การศึกษาวิจัยในครั้งนี้เป็นการศึกษาการเชื่อมโยงความด้วยการอ้างอิงในตัวบทสัมพันธสารแบบเรียนภาษาลาว ซึ่ง ผู้วิจัยยังเห็นว่ายังมีประเด็นที่น่าสนใจและน่าศึกษาเกี่ยวกับการเชื่อมโยงความในภาษาลาวจากสื่อประเภทอื่น ๆ เช่น สื่อสิ่งพิมพ์ สื่อโทรทัศน์ สื่อวิทยุ สื่อสังคมออนไลน์ เป็นต้น

References

- Angkhanichkit, C. (2019). **Text analysis (2nd ed)**. Bangkok: Thammasat University.
- Ankhanawin, M. (2004). **Documentary on Tourism in Anusar**. (Master's thesis). Chulalongkorn University.
- Balpho, P. (2010). A discourse perspective on teaching students how to read research articles in Health Science. **Pasaa Paritaj Journal**, 7-25.
- Bumrunrak, C. (2015). Text System. In D.U. Srinawat & Cholticha Bumrunrak (Eds.), **Language and Linguistics** (1st ed., pp. 133-168). Thammasat University.
- Charoonroj, C. (2011). **Introduction to Linguistics**. Nonthaburi: Sukhothai Thammathirat University Press.
- Chiamvijak, R. (2018). Studying Thai Language Textbooks: Consistency with Strategy 1 Strengthening and Developing Human Capital Potential in Economic and Social Development Plans National Issue 12. **Journal of Liberal Arts, Thammasat University**. 18(2), 26-54.

- Darachai, S. & Wasonpreecha, W. Conjunctive cohesion in Thai Islamic verdicts of Sheikhul Islam. **Journal of Liberal Arts, Prince of Songkla University, Campus Hat Yai**, 11 (1), 338-357.
- De Yong Li & Darachai, S. (2019). Conjunctive Cohesion in Authentic Thai Cuisine Book. **Journal of Humanities and Social Sciences, Thonburi Rajabhat University**, 2 (3),8-21.
- Educational Science Research Institute, Ministry of Education and Sports (2020a). **Lao language textbook, Grade 1, Volume 1**. Vientiane: Suksa Printing Enterprise Company
- Educational Science Research Institute, Ministry of Education and Sports. (2020b). **Lao language textbook, Grade 1 Volume 2**. (2nd). Vientiane: Suksa Printing Enterprise Company
- Educational Science Research Institute, Ministry of Education and Sports. (2021a). **Lao language textbook, Grade 2 Volume 1**. Vientiane: Suksa Printing Enterprise Company
- Educational Science Research Institute, Ministry of Education and Sports. (2021b). **Lao language textbook, Grade 2 Volume 2**. Vientiane: Suksa Printing Enterprise Company
- Educational Science Research Institute, Ministry of Education and Sports. (2021c). **Lao language textbook, Grade 3**. Vientiane: Suksa Printing Enterprise Company
- Educational Science Research Institute, Ministry of Education and Sports. (2021d). **Lao language textbook, Grade 4**. Vientiane: Suksa Printing Enterprise Company
- Educational Science Research Institute, Ministry of Education and Sports. (2021e). **Lao language textbook, Grade 5**. Vientiane: Suksa Printing Enterprise Company
- Kamsan, K. (2015). **Analysis of Thai Textbook (TH07403)**. Udon Thani: Thai Language Department, Faculty of Humanities and social sciences, Udon Thani Rajabhat.
- Kardsawang, N. (2021). **Cohesion in Thai ancient documents of Phrae Province**. (Independent study). Naresuan University.

- Khanto, O. Sriyaphai, W. Yingyongsak, W. & Ketthet, B. (2021). Reference as Cohesive Devices toward Popular Thai Soap Opera Synopsis in 2019. **Wiwitwanasan**, 5 (3), 25-53.
- May Shwe Sin. (2564). **Comparison of Thai Language Course Textbook and Language Course Textbook**. Mahasarakham: Teaching Thai Language and Literature, Mahasarakham University.
- Prasitratthasin, A. (2009). Discourse. In V. Panupong (Ed.), **Norms Thai Volume 3: Types of Words, Phrases, Sentences, and Relative Relationships** (pp. 117-144). Ministry of Education, Thai Language Institute.
- Rungroj Tonpradit, R. Kamolsatja, W. & Sriyabai, W. (2021).The Cohesion in Keynote Address on Thai Language and Literature by Prime Ministers of Thailand. **Journal of Chopayom**, 32 (1), 131–153.
- Sriyabai, W. (2020). Unit 6 The Cohesion. In P. Nunpan (Ed.), **Documents Teaching Thai Language Characteristics Units**. Nonthaburi: Publisher Sukhothai Thammathirath University.
- Thammapanich, S. (2022). An Analysis of Rhetorical Moves and Cohesion in Abstracts of Literature Journal Articles. **Journal of Linguistics and Linguistics**, 40 (2), 115-146.

ระดับการสูญเสียของคำวิเศษณ์ขยายกริยาในภาษาไทยถิ่นโคราช: กรณีศึกษานักเรียนในจังหวัดนครราชสีมา*

The Level of Lexical loss of Adverbs in Korat Dialect: A Case Study of Students in
Nakhon Ratchasima Province*

ปรีชา ขอวางกลาง¹ / นันทิยา จันทรเนตร์²

Preecha Khorwangklang¹ / Nontiya Channate²

^{1,2} คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา นครราชสีมา 30000, ประเทศไทย

^{1,2} Faculty of Education, Nakhon Ratchasima Rajabhat University, Nakhon Ratchasima 30000, Thailand

Corresponding author. Email: chapreecha@rjsima.ac.th

Received: July 23, 2024

Revised Aug 4, 2024

Accepted: Aug 6, 2024

Abstract

This research article purposes to study the level of lexical loss of adverbs modifying verbs “sleep,” “sit,” “stand,” “walk,” and “run” in Korat dialect of Informants who are students of grade 10-12 in Nakhon Ratchasima Province. Sixty-eight vocabularies have been selected from Thaworn Subongkot (1974), to form the questionnaire on the use of adverbs in Korat dialect. Data was gathered from a target group of 160 students of grade 10-12 in Nakhon Ratchasima Province. The data were analyzed by determining the percentage of vocabulary loss by Chanthao (2016)’ criteria. It is classified into five levels - from level one, where the vocabulary loss is at a low level, until level five, where the vocabulary loss is at the highest level. The findings indicate that the lexical loss has occurred with all adverbs modifying the verbs, “sleep”, “sit”, “stand”, “walk”, and “run” in Korat dialect. In particular, there were 12 words which the loss was at level 5, accounting for 17.65%. In accordance to the data, adverbs in Korat dialect could loss in the future as their use decreases.

* บทความวิจัยนี้เป็นส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์เรื่อง การสูญเสียของคำวิเศษณ์ขยายกริยาในภาษาไทยถิ่นโคราช: กรณีศึกษานักเรียนในจังหวัดนครราชสีมา ซึ่งได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยจากมหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา โดยบัณฑิตวิทยาลัย ประจำปีการศึกษา 2566

This research article is part of the thesis: The Lexical Loss of Adverbs in Korat Dialect: A Case Study of Students in Nakhon Ratchasima Province, which acquired a research grant from Nakhon Ratchasima Rajabhat University upon by graduate school, Academic year 2023.

Key words: Adverb, Korat Dialect, Lexical Loss, Language loss, Thai dialect

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับการสูญเสียของคำวิเศษณ์ขยายกริยา “นอน” “นั่ง” “ยืน” “เดิน” และ “วิ่ง” ในภาษาไทยถิ่นโคราชของผู้บอกภาษาที่เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 ในจังหวัดนครราชสีมา โดยคัดเลือกคำศัพท์จาก ถาวร สุบงกช (2522) จำนวน 68 คำ แล้วนำมาสร้างเป็นแบบสอบถามการใช้คำวิเศษณ์ขยายกริยาในภาษาไทยถิ่นโคราชเพื่อเก็บข้อมูลจากกลุ่มเป้าหมายที่เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 ในจังหวัดนครราชสีมา จำนวน 160 คน จากนั้นวิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าร้อยละ เพื่ออธิบายระดับการสูญเสียที่เกิดขึ้นตามเกณฑ์ของ รัตนา จันทะว (2559) โดยแบ่งออกเป็น 5 ระดับ ตั้งแต่ระดับ 1 เกิดการสูญเสียในระดับน้อย จนถึงระดับ 5 เกิดการสูญเสียในระดับมากที่สุด ผลการศึกษาพบว่าคำวิเศษณ์ขยายกริยา “นอน” “นั่ง” “ยืน” “เดิน” และ “วิ่ง” ในภาษาไทยถิ่นโคราชเกิดการสูญเสียทุกคำ ทั้งนี้คำศัพท์ที่เกิดการสูญเสียในระดับ 5 มีจำนวน 12 คำ คิดเป็นร้อยละ 17.65 ข้อมูลดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าคำวิเศษณ์ขยายกริยาในภาษาไทยถิ่นโคราชอาจเกิดการสูญเสียได้ในอนาคตเนื่องจากการใช้ที่ลดลง

คำสำคัญ: คำวิเศษณ์ขยายกริยา ภาษาไทยถิ่นโคราช การสูญเสีย การสูญเสียภาษา ภาษาไทยถิ่น

บทนำ

ภาษาไทยถิ่น หรือภาษาไทยถิ่นโคราช เป็นภาษาที่มีสำเนียงและคำศัพท์เป็นเอกลักษณ์เฉพาะถิ่นของจังหวัดนครราชสีมา และบางพื้นที่ของจังหวัดที่มีอาณาเขตติดต่อกัน นักวิชาการหลายท่าน เช่น Subongkot (1979, p. 46), Piyawit (2010, p. 17) Metkaruchit (2003, preface) ได้ให้ความเห็นไปในทิศทางเดียวกันว่าภาษาไทยถิ่นโคราชมีลักษณะผสมผสานระหว่างภาษาไทยกลาง ภาษาไทยถิ่นอีสาน ภาษาเขมร และมีสำเนียงการพูดเหนือ ในทฤษฎีของ Wongthes (2015, p. 180) อธิบายรายละเอียดเพิ่มเติมว่าสำเนียงโคราชนั้นน่าจะมาจากสำเนียงพูดจาที่เรียกว่าสำเนียงหลวงของผู้คนตั้งแต่ต้นกรุงศรีอยุธยาที่พูดเหนือ ผสมผสานกับผู้คนในกลุ่มชาติพันธุ์มอญ เขมร มลายู ที่มาลงหลักปักฐานอยู่ในนครราชสีมาและใช้ภาษาไทยในการสื่อสารระหว่างกัน จึงเกิดเป็นสำเนียงโคราช ที่แตกต่างจากสำเนียงในภาษาไทยมาตรฐาน ข้อมูลดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าภาษาไทยถิ่นโคราชนั้นน่าจะมีมาตั้งแต่สมัยกรุงศรีอยุธยาตอนต้น และยังคงใช้สืบเนื่องมาจนถึงปัจจุบัน

ดังที่กล่าวในข้างต้นว่าภาษาไทยถิ่นโคราชมีสำเนียงและคำศัพท์เป็นเอกลักษณ์โดยเฉพาะคำศัพท์ที่เป็นคำวิเศษณ์ที่มีจำนวนมาก จึงมีผู้สนใจศึกษาลักษณะเฉพาะนี้ดังเช่น Subongkot (1979, pp. 65-73) ได้ศึกษาและรวบรวมคำวิเศษณ์ไว้เป็นหมวดหมู่มากกว่า 200 คำ ทั้งนี้เฉพาะคำวิเศษณ์ขยายกริยา นอน นั่ง ยืน เดิน และวิ่ง ซึ่งเป็นอริยาบทพื้นฐานมีถึง 74 คำ ตัวอย่างเช่น นอนแอ็ดแอ็ด (นอนแนบที่นอน) นอนระชืดระชืด (นอนไม่เต็มอ้อม เดี๋ยวลุกเดี๋ยวตื่น) นั่งต่องหมอง (นั่งอยู่คนเดียว) นั่งจ่องหมอง (นั่งอย่างหมดอาลัยตายอยาก) ยืนโต่งโหม่ง (ยืนเด่นที่สุด) ยืนตึกมึก (ยืนทื่อ) เดินโก้งเกียโก้งเกีย (เดินอย่างไม่สง่า) เดินละง่อละแกง (เดินเหมือนคนเมา) วิ่งเหริม ๆ (วิ่งเหยาะ ๆ) วิ่งตะละตะลน (วิ่งอย่างรีบร้อน) เป็นต้น

จากตัวอย่างดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า คำวิเศษณ์ในภาษาไทยถิ่นโคราช ทำหน้าที่ขยายคำกริยาคำเดียวกันให้มีความหมายและรายละเอียดที่แตกต่างกันออกไปได้อีกหลายความหมาย คำวิเศษณ์เหล่านี้มีความสำคัญในการสื่อสารสำหรับประชาชนที่ใช้ภาษาไทยถิ่นโคราช เพราะทำให้ทราบรายละเอียดของกริยาที่ชัดเจนขึ้น ทั้งนี้หากผู้ใช้ภาษาลดความสำคัญหรือลดการใช้ภาษาไทยถิ่นโคราชลง ไม่ว่าจะเป็นด้วยอิทธิพลของการใช้ภาษาไทยมาตรฐานมาแทนที่หรือปัจจัยแวดล้อมอื่น ๆ ยิ่งโดยเฉพาะปัจจัยนั้นเกิดขึ้นกับการใช้ภาษาของกลุ่มเยาวชนแล้วก็จะยิ่งสะท้อนให้เห็นภาษาในอนาคตว่าอาจเกิดแนวโน้มในการสูญสืบทอดได้

การสูญสืบทอดเป็นการเปลี่ยนแปลงภายในภาษาอย่างหนึ่งที่เกิดขึ้นได้ในภาษาถิ่น ดังเช่น Chanthao (2016, pp. 9-34) ที่ศึกษาระดับของการสูญเสียคำศัพท์ในกลุ่มคำศัพท์วัฒนธรรมเกี่ยวกับอาหารอีสานจากผู้บอกภาษาซึ่งเป็นวัยรุ่นอีสาน สรุปได้ว่ามีคำศัพท์ที่นำมาสอบถามมากถึง 36 คำ จากจำนวน 50 คำ เกิดภาวะสูญสืบทอด สอดคล้องกับการศึกษาของ Kongrat (2019, pp. 104-109) ได้ศึกษาการรู้ศัพท์และการใช้ศัพท์วัฒนธรรมอีสาน ของวัยรุ่นในจังหวัดขอนแก่น พบว่าคำศัพท์วัฒนธรรมอีสาน จำนวน 200 คำ ที่นำมาสอบถามนั้น มีคำศัพท์จำนวน 49 คำ ที่กลุ่มตัวอย่างไม่รู้จักความหมาย คิดเป็นร้อยละ 24.50 ของคำศัพท์ทั้งหมด ส่วนคำศัพท์ที่วัยรุ่นรู้จักความหมายทั้ง 151 คำนั้น มีคำศัพท์ จำนวน 23 คำ ที่ไม่ถูกนำไปใช้ในชีวิตประจำวันแล้ว คิดเป็นร้อยละ 15.23 ของคำศัพท์ที่รู้จักความหมาย คำศัพท์เหล่านี้จึงอาจจะอยู่ในภาวะของการสูญสืบทอดได้ในอนาคต

ในภาษาไทยถิ่นโคราชนั้น พบการแปรของภาษาที่อาจนำมาสู่การเปลี่ยนแปลงของภาษาได้ในอนาคต ดังที่ Chanakha (2010, pp. 95-101) ได้ศึกษาคำวิเศษณ์บอกลักษณะในภาษาไทยถิ่นโคราช อำเภอพิมาย จังหวัดนครราชสีมา โดยมีจุดมุ่งหมายประการหนึ่งคือ เพื่อศึกษาการแปรการใช้คำวิเศษณ์บอกลักษณะในภาษาไทยถิ่นโคราช ที่จำแนกโดยใช้เกณฑ์การรับรู้ทางประสาทสัมผัส 5 ประเภท คือ ประเภทที่รับรู้ด้วยตา หู จมูก ลิ้น และการสัมผัส โดยศึกษาตามกลุ่มอายุของผู้พูด 3 กลุ่มคือ กลุ่มอายุ 10-25 ปี กลุ่มอายุ 35-50 ปี และกลุ่มอายุ 60 ปี ขึ้นไป พบข้อสังเกตประการหนึ่งว่า ผู้บอกภาษากลุ่มอายุ 10-25 ปี มีแนวโน้มที่ใช้คำวิเศษณ์แตกต่างจากผู้บอกภาษากลุ่มอายุ 35-50 ปี และ 60 ปีขึ้นไป โดยพบว่าใช้คำศัพท์ในภาษาไทยมาตรฐานแทนภาษาไทยถิ่นโคราช เช่นคำว่า “เหี่ยว” ผู้พูดในกลุ่มอายุ 60 ปีขึ้นไป และกลุ่มอายุ 35-50 ปี ใช้คำว่า “เหี่ยวปอดเหือด” ซึ่งเป็นคำในภาษาไทยถิ่นโคราช แต่กลุ่มอายุ 10-25 ปี ใช้คำว่า “เหี่ยวเฉา” ซึ่งเป็นคำภาษาไทยมาตรฐาน หรือคำว่า “คลาน” ที่ผู้พูดในกลุ่มอายุ 60 ปีขึ้นไปใช้คำว่า “คลานโง้งโง้ง” ซึ่งเป็นคำในภาษาไทยถิ่นโคราช แต่ผู้พูดในกลุ่มอายุ 35-50 ปี และกลุ่มอายุ 10-25 ปี ใช้คำว่า “คลานช้า ๆ” ซึ่งเป็นคำภาษาไทยมาตรฐาน ลักษณะดังกล่าวแสดงให้เห็นการแปรด้านคำศัพท์ที่เกิดขึ้นกับการใช้คำวิเศษณ์ภาษาไทยถิ่นโคราชในยุคสมัยเดียวกันแต่ต่างรุ่นอายุกัน ทั้งนี้ยังเป็นการศึกษาเฉพาะอำเภอพิมาย จังหวัดนครราชสีมา และยังไม่มีการศึกษาโดยขยายพื้นที่ให้ครอบคลุมขึ้น

จากเหตุผลที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาระดับการสูญสืบทอดของภาษาไทยถิ่นโคราช โดยเฉพาะคำวิเศษณ์ขยายกริยาที่เป็นอิริยาบถที่ใช้กันโดยทั่วไปในสังคมของชาวโคราชในอดีต ซึ่งมีการรวบรวมคลังคำศัพท์ไว้อย่างเป็นระบบแล้วนั้น เมื่อเวลาผ่านไปชั่วระยะเวลานานี้มีแนวโน้มการสูญสืบทอดมากขึ้นเพียงใด โดยเฉพาะการใช้ภาษาของนักเรียนในจังหวัดนครราชสีมาที่เป็นเจ้าของภาษา เพื่อให้ตระหนักถึงแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงของภาษาไทยถิ่นโคราช อันเป็นปัจจัยสำคัญของการดำรงอยู่ของเอกลักษณ์ทางภาษา การคงอยู่ของศิลปวัฒนธรรมภูมิปัญญาทางภาษาของชาวโคราช และนำไปสู่การใช้ภาษาอย่างเหมาะสมต่อไป

วัตถุประสงค์

เพื่อศึกษาระดับการสุญศัพท์ของคำวิเศษณ์ขยายกริยา “นอน” “นั่ง” “ยืน” “เดิน” และ “วิ่ง” ในภาษาไทยถิ่นโคราช ของผู้บอกภาษาที่เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 ในจังหวัดนครราชสีมา

ทบทวนวรรณกรรม

การศึกษาระดับการสุญศัพท์ของคำวิเศษณ์ขยายกริยาในภาษาไทยถิ่นโคราชของผู้บอกภาษาที่เป็นนักเรียนในจังหวัดนครราชสีมา ผู้วิจัยได้ศึกษา แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังนี้

1. ภาษาไทยถิ่นโคราช

Dictionary of Linguistics Terms (General Linguistics), Royal Society Edition (2017, p. 368) ระบุความหมายของภาษาถิ่น (Regional Dialect) ว่าหมายถึง ภาษาย่อยที่พูดในถิ่นใดถิ่นหนึ่ง และมีลักษณะบางประการที่ต่างจากภาษาย่อยของภาษาเดียวกันในอีกถิ่นหนึ่ง ภาษาถิ่นอาจเป็นภาษาประจำถิ่น บริเวณขนาดเล็กหรือขนาดใหญ่ก็ได้ สอดคล้องกับความหมายของ Office of the Basic Education Commission (2008, p. 70) ที่กล่าวว่าภาษาถิ่นเป็นภาษาพื้นเมืองหรือภาษาที่ใช้ในท้องถิ่น ซึ่งเป็นภาษาดั้งเดิมของชาวพื้นบ้านที่ใช้พูดกันในหมู่เหล่าของตน บางครั้งจะใช้คำที่มีความหมายต่างกันไปเฉพาะถิ่น

จังหวัดนครราชสีมาเป็นจังหวัดที่มีเอกลักษณ์ทางศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นโดดเด่น และมีภาษาเป็นเอกลักษณ์คือ “ภาษาไทยถิ่นโคราช” หรือที่เรียกกันโดยทั่วไปว่า “ภาษาโคราช” โดยมีทั้งคำศัพท์เฉพาะและสำเนียงเป็นเอกลักษณ์ มีผู้กล่าวถึงที่มาและลักษณะของภาษาไทยถิ่นโคราชลากหลายท่าน แต่ให้ความคิดเห็นไปในทิศทางเดียวกัน

Piyawit (2010, p. 17) กล่าวว่าคำศัพท์ สำนวน และสำเนียงการออกเสียงนั้นมีลักษณะผสมผสานระหว่างภาษาไทยกลาง ภาษาไทยถิ่นอีสาน และภาษาเขมร สอดคล้องกับ Metkaruchit (2003, p. 1) กล่าวว่าอาจเป็นไปได้ว่าจังหวัดนครราชสีมาเป็นประตูจากกรุงเทพฯ ไปยังภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สำเนียงของชาวโคราชจึงมีความเหนือบางคำค่อนข้างไปทางภาคกลาง บางคำค่อนข้างไปทางอีสาน แต่ก็มีลักษณะที่โดดเด่น ในทฤษฎีของ Wongthes (2015, p. 180) นักวิชาการอิสระกล่าวถึงสำเนียงโคราชว่ามีพัฒนาการมาควบเดียวกับภาษาตระกูลภาษาไทย-ลาว ที่โยกย้ายมายังจังหวัดนครราชสีมา สำเนียงโคราชนี้สันนิษฐานว่ามีต้นเค้ามาจากสำเนียงหลวงของชาวกรุงศรีอยุธยาตั้งแต่ช่วงต้นกรุงที่มีสำเนียงเหนือ เมื่อมีการสร้างเมืองนครราชสีมาหลังปี พ.ศ.2000 ชาวอยุธยาเริ่มเข้ามาลงหลักปักฐานในที่นี้ร่วมกับชาวมอญ เขมร มลายู แต่ในบริบทที่จะต้องใช้ภาษาไทยในการสื่อสารจึงมีสำเนียงเหนือต่างออกไปจากสำเนียงภาษาไทยมาตรฐานในปัจจุบัน

ลักษณะเฉพาะอย่างหนึ่งของภาษาไทยถิ่นโคราช คือคำศัพท์ที่เป็นเอกลักษณ์แตกต่างจากภาษาไทยมาตรฐาน โดยเฉพาะคำวิเศษณ์ที่ทำหน้าที่ขยายคำอื่น ๆ เช่น คำนาม และกริยาให้ความชัดเจนยิ่งขึ้น เช่น Art and Culture Center Nakhon Ratchasima Rajabhat Institute (1995, pp. 130-133) ไดยกตัวอย่างคำวิเศษณ์ที่ใช้กันโดยทั่วไป ในภาษาไทยถิ่นโคราช เช่น ผลเงาะว่อง (บาดผลที่ใหญ่มาก) ปากกะโฝง (คนที่รักษาความลับไม่ได้) ฝนละลิม (ฝนตกปรอย ๆ) คันระยี้ก (คันไปทั่ว) จิดจ่องหล่อง (จิดอย่างไม่มีรสชาติ, ตกใจจนหน้าซีดเผือด) หน้าเปิดเถ่อเหล่อ (ทำหน้าเข็ด) หน้าสะหวอก (หน้าขาวซีดแบบคนนอนหรือป่วยหนัก) สั่นช่อหล่อ (สั่นมาก) ยาวระยิด (ยาวมาก) เป็นต้น นอกจากนี้คำวิเศษณ์ในภาษาไทยถิ่นโคราช จะทำหน้าที่ขยายคำอื่น ๆ ให้ชัดเจนขึ้น

นอกจากข้อมูลดังกล่าวแล้ว ยังมีงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาภาษาไทยถิ่นโคราชที่น่าสนใจอีก เช่น Subongkot (1979, pp. 48-79) นักวิชาการผู้ศึกษาภาษาไทยถิ่นโคราชอย่างเป็นระบบในยุคเริ่มแรก ได้ศึกษาเรื่องภาษาถิ่นโคราชากรวโคราชหรือเรื่องเสียงและความหมาย โดยมีวัตถุประสงค์ประการแรกคือ เพื่อเปรียบเทียบคำภาษาถิ่นโคราช กับภาษาถิ่นอีสานในเรื่องเสียง และความหมาย ผลการศึกษาพบ ลักษณะของภาษาไทย ถิ่นโคราชว่าเป็นภาษาที่มีลักษณะผสมผสานระหว่างภาษาไทยกลาง และภาษาไทย ถิ่นอีสาน แต่ไม่มีโครงสร้าง ของภาษาลาวปะปนในการทักทาย สำหรับหน่วยเสียงในภาษาพบว่า หน่วยเสียงพยัญชนะในภาษาไทยถิ่นโคราชมีทั้งหมด 21 หน่วยเสียงเหมือนภาษาไทยมาตรฐาน แต่ในหน่วยเสียง พยัญชนะควบ กว, คว และ ขว นั้นไม่ออกเสียงควบ เช่น กว้าง เป็น ก้าง ความ เป็น คม ขวาน เป็น ขวน ในหน่วยเสียงสระมีหน่วยเสียงสระเดี่ยว 18 หน่วยเสียง และสระประสม 3 หน่วยเสียง แต่ในบางพื้นที่ จะออกเสียงสระเอือ เป็น เอือ ในบางคำ และในหน่วยเสียงวรรณยุกต์พบว่า มีวรรณยุกต์ 5 หน่วยเสียง แต่เสียงวรรณยุกต์ตรีที่ใช้ในอักษรคำ จะออกเสียงวรรณยุกต์โทในภาษาโคราชเช่น ฟ้า เป็น ฟ่า ช้าง เป็น ช่าง ม้า เป็น มา เป็นต้น ทั้งนี้พบข้อสังเกตเพิ่มเติมว่า เสียงวรรณยุกต์สามัญ จะออกเสียงเป็นเสียงจัตวา ซึ่งใช้ กันมากในท้องที่อำเภอพิมายเท่านั้น เช่น ไอ เป็น ไอ่ ตี เป็น ตี้ กิน เป็น กิ้น เป็นต้น นอกจากนี้ ยังพบสำเนียงโคราชในบางท้องที่ของอำเภอพุทไธสง อำเภอสะตึก อำเภอนางรองของจังหวัดบุรีรัมย์ ทั้งนี้อำเภอดังกล่าวเป็นเขตติดต่อกับจังหวัดนครราชสีมา นอกจากนี้แล้วยังมีวัตถุประสงค์ประการสำคัญ อีกข้อหนึ่งคือ เพื่อแสดงการใช้คำวิเศษณ์ในภาษาโคราช ผลการศึกษาทำให้รวบรวมคำวิเศษณ์ในภาษาไทย ถิ่นโคราชมามีถึง 215 คำ ทั้งขยายคำนาม ขยายคำวิเศษณ์ด้วยกัน และขยายคำกริยา โดยเฉพาะกริยาที่เป็นอิริยาบถ คือ นอน นั่ง ยืน เดิน และวิ่ง มีมากถึง 74 คำ คำวิเศษณ์ที่แสดงในตารางข้างต้นนี้ล้วน ขยายให้กริยาแสดงอิริยาบถพื้นฐานในชีวิตประจำวันให้ชัดเจนและหลากหลายยิ่งขึ้น

จากข้อมูลดังกล่าวทำให้เห็นลักษณะที่น่าสนใจของภาษาไทยถิ่นโคราชนั้นคือคำวิเศษณ์ขยาย กริยา คำศัพท์ดังกล่าวถูกจำแนกและเก็บรวบรวมอย่างเป็นระบบ เป็นหลักฐานว่ามีการใช้จริงในช่วง ทศวรรษที่ 2520 เกิดเป็นประเด็นที่ผู้วิจัยสนใจว่าเมื่อเวลาผ่านไปมากกว่า 4 ทศวรรษ (ราว 40-50 ปี) หรือ ประมาณ 2 รุ่นอายุคน คำศัพท์ที่แสดงอิริยาบถพื้นฐานเหล่านั้นยังคงใช้อยู่ในชีวิตประจำวันของเยาวชน คนรุ่นใหม่ที่พูดภาษาไทยถิ่นโคราชอยู่หรือไม่ ผู้วิจัยจึงใช้ข้อมูลคำศัพท์และความหมายดังกล่าวเป็นข้อมูล อ้างอิงในเชิงประวัติ เพื่อนำไปเก็บข้อมูลการใช้หรือไม่ใช้คำวิเศษณ์ขยายกริยาแสดงอิริยาบถ และนำมา วิเคราะห์ระดับการสุญัตยเพื่อให้ทราบสถานการณ์การใช้คำวิเศษณ์ในภาษาไทยถิ่นโคราชในปัจจุบัน

2. การเปลี่ยนแปลงของภาษา

Prasithrathsint (2005, p. 11) กล่าวถึงการเปลี่ยนแปลงของภาษา สรุปได้ว่าหมายถึง การเปรียบเทียบปรากฏการณ์ทางภาษาที่แตกต่างกันในช่วงเวลาที่แตกต่างกันหรือการแปรของภาษาตามกาล เวลา สอดคล้องกับ Dictionary of Linguistics Terms (Applied Linguistics) Royal Institute Edition (2010, p. 238) Dictionary of Linguistics Terms (General Linguistics) Royal Society Edition (2017, p. 245) ให้ความหมายของการเปลี่ยนแปลงของภาษาตรงกันว่าหมายถึง การที่รูปหรือลักษณะ ในภาษามีความแตกต่างไปจากเดิมเมื่อเวลาผ่านไป การเปลี่ยนแปลงอาจเกิดจากธรรมชาติของภาษาเอง หรืออาจเกิดจากการสัมผัสของภาษาอื่น

Holmes & Wilson (2022, p. 288) กล่าวถึงการเปลี่ยนแปลงของภาษาว่ามีความสัมพันธ์ กับปัจจัยหลัก 3 ประการคือ ปัจจัยด้านเวลา ปัจจัยด้านพื้นที่ในเชิงกายภาพ และปัจจัยด้านสังคมคือ การเปลี่ยนแปลงด้านกายภาพ และสังคมนั้น เมื่อเวลาผ่านไป จะทำให้เห็นความเปลี่ยนแปลงของภาษา

การเปลี่ยนแปลงของภาษานั้นไม่ได้เกิดขึ้นเพียงในภาษาไทยเท่านั้น แต่ยังเกิดขึ้นได้กับภาษาอื่น ๆ อีก ตัวอย่างการเปลี่ยนแปลงของภาษาที่เกิดขึ้นจากปัจจัยทางสังคม และการเปลี่ยนแปลงทางกายภาพ เช่น Redfore, Atkinson, Britain, Clahsen & Spencer (2018, pp. 224-225) กล่าวว่าภาษาอังกฤษเองก็มีการยืมคำศัพท์จากภาษาอื่นเข้ามาใช้เช่นคำศัพท์ที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมด้านอาหารที่ยืมมาจากภาษาฝรั่งเศส เนื่องด้วยฝรั่งเศสนับว่าเป็นศูนย์กลางด้านอาหารของโลกแห่งหนึ่ง ตัวอย่างคำศัพท์ที่ยืมมาจากภาษาฝรั่งเศสเช่น Restaurant (ร้านอาหาร) Cordon Bleu (การ์ตอง เบลอ) หรือ Soup (ซูป) เป็นต้น นอกจากนี้ยังมีแนวโน้มที่จะใช้คำในภาษาละตินและภาษากรีกในการสร้างคำใหม่โดยเฉพาะศัพท์ที่เกี่ยวข้องกับวิทยาศาสตร์ด้วย เช่น คำว่า Microscope (กล้องจุลทรรศน์) มาจากภาษากรีก คำว่า Mikros (เล็ก) กับคำว่า Skopein (สังเกตอย่างใกล้ชิด) หรือคำว่า Television (โทรทัศน์) มาจากภาษากรีก คำว่า Tele (ไกล) กับภาษาละตินคำว่า Visio (สิ่งที่เห็น) เป็นต้น

Shukla & Connor-Linton (2006, p. 277) กล่าวถึงการเปลี่ยนแปลงภาษาไว้ว่าภาษาอาจเปลี่ยนแปลงเพียงเล็กน้อยในหลายชั่วอายุคน หรือเกิดการเปลี่ยนแปลงครั้งใหญ่ในช่วงชีวิตเพียงไม่กี่ช่วงชีวิตเท่านั้น อาจเป็นเพราะสรีรวิทยา ระดับความรู้ และพลังของสังคมที่กระตุ้นให้เกิดการเปลี่ยนแปลง และการเปลี่ยนแปลงภาษาส่วนใหญ่มีสาเหตุมาจากการทำให้ภาษาพูดง่ายขึ้น การทำให้เป็นมาตรฐาน และการติดต่อระหว่างภาษาต่าง ๆ

เฉพาะการสูญเสียศัพท์ Punnothok (2010, p. 58) ได้อธิบายว่ามี 3 ประเภทคือการสูญเสียศัพท์โดยสิ้นเชิง หมายถึง คำที่ไม่มีผู้ใดพูดไม่มีผู้ใดเขียน หรือเข้าใจคำศัพท์นั้นแล้วแต่อาจพบในพจนานุกรมบ้าง โดยมีวงเล็บว่า (โบ) ซึ่งหมายถึงคำศัพท์โบราณ การสูญเสียศัพท์พอสันนิษฐานคำได้ หมายถึง คำที่เคยใช้ในสมัยโบราณ แต่ในปัจจุบันในภาษาไทยมาตรฐานไม่ได้ใช้แล้ว หากแต่ยังคงพบอยู่ในภาษาไทยถิ่นหรือกลุ่มคนไทยนอกประเทศ และการสูญเสียศัพท์บางส่วน หมายถึง คำที่ในอดีตปรากฏใช้เป็นคำอิสระแต่ปัจจุบันสูญเสียจากคำอิสระไปแล้วจนปรากฏรวมแต่ในคำอื่นคือในคำประสม

การศึกษาการสูญเสียศัพท์ในภาษาไทยถิ่นนั้น Chanthao (2016, pp. 9-34) ที่ได้ศึกษาการสูญเสียศัพท์ของคำเรียกอาหารอีสาน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับการสูญเสียศัพท์ในหมวดอาหารคาวหรือกับข้าวโดยคัดเลือกคำศัพท์ที่เกี่ยวกับการเตรียมอาหารและการประกอบอาหาร จำนวน 50 คำ ที่ปรากฏในพจนานุกรมอีสาน-ไทยกลาง 2 เล่ม ของสำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ พ.ศ.2537 และของมหาวิทยาลัยขอนแก่น พ.ศ.2532 และตรวจสอบโดยผู้บอกภาษาที่มีความเชี่ยวชาญ และนำคำศัพท์ไปสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างที่เป็นวัยรุ่นอีสานที่อายุระหว่าง 15 -20 ปี จำนวน 100 คน ที่อาศัยอยู่ในตัวเมืองจังหวัดขอนแก่น โดยแบ่งระดับการสูญเสียศัพท์ออกเป็น 5 ระดับ คือ ระดับ 1 เกิดการสูญเสียศัพท์ระดับน้อยที่สุด จนถึงระดับ 5 เกิดการสูญเสียศัพท์ในระดับมากที่สุด ผลการศึกษาพบว่า มีคำศัพท์จำนวน 14 คำ ที่ไม่อยู่ในระดับสูญเสียศัพท์ และอีก 36 คำ เกิดภาวะสูญเสียศัพท์ในระดับ ที่แตกต่างกันไป ผลการศึกษาที่เกิดขึ้น ผู้วิจัยได้แสดงความคิดเห็นว่าการสูญเสียศัพท์นี้มีความสัมพันธ์กับวิถีชีวิตของผู้คนที่เปลี่ยนแปลงไป โดยเฉพาะวัยรุ่นที่มีประสบการณ์ในการเตรียมอาหาร และประกอบอาหารน้อยลง และนิยมหาซื้ออาหารสำเร็จรูปมารับประทานมากขึ้น วิถีชีวิต และวัฒนธรรมนี้จึงส่งผลกระทบต่อการสูญเสียศัพท์ที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมด้านอาหารอีสานได้

นอกจากนี้งานวิจัยของ Kongrat (2019, pp. 104-109) ได้ศึกษาการรู้ศัพท์และการใช้ศัพท์วัฒนธรรมอีสานของวัยรุ่นในจังหวัดขอนแก่น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการรู้ศัพท์และการใช้ศัพท์โดยใช้กรอบแนวคิดเรื่องการสูญเสียศัพท์ (Lexical Loss) ผู้วิจัยได้คัดเลือกคำศัพท์วัฒนธรรมอีสาน จากพจนานุกรมภาษาอีสาน และจากผู้เชี่ยวชาญด้านภาษาและวัฒนธรรมอีสาน โดยนำมาแบ่งตามความหมายเป็น 6 หมวด

ได้แก่ บุคคล เลื่อนผ้าเครื่องแต่งกาย เครื่องมือเครื่องใช้ ความเชื่อและประเพณี ของเล่นและการละเล่น และสิ่งก่อสร้าง และที่ทักอาศัย จำนวน 200 คำ เพื่อนำไปสอบถามและสัมภาษณ์ผู้บอกภาษาที่อายุ 20-25 ปี จำนวน 100 คน ผลการศึกษาพบว่า มีคำศัพท์จำนวน 49 คำ ที่ผู้บอกภาษาไม่รู้จักความหมาย และในจำนวน 151 คำที่รู้จักความหมายนั้น มีจำนวน 23 คำ ที่ไม่ได้นำมาใช้ในชีวิตประจำวัน จึงเกิดข้อสันนิษฐานว่าคำศัพท์เหล่านี้อาจอยู่ในภาวะสูญศัพท์ได้ในอนาคต ผู้วิจัยวิเคราะห์ว่าปัจจัยด้านที่อยู่อาศัย ที่สัมพันธ์กับวิถีชีวิตและกิจกรรมในครอบครัวและชุมชน อาจส่งผลต่อการรู้และการใช้ศัพท์นี้ เพราะเมื่อจำแนกถิ่นที่อยู่ของผู้บอกภาษาแล้วพบว่าผู้บอกภาษาที่อยู่ในเขตเมืองมีระดับการรู้ศัพท์และการสูญศัพท์น้อยกว่ากลุ่มผู้บอกภาษาที่อยู่ในเขตชนบท

งานวิจัยดังตัวอย่างที่ยกมานี้ แสดงให้เห็นถึงแนวโน้มการสูญศัพท์ของผู้บอกภาษาที่อยู่ในรุ่นอายุที่เป็นเด็กและวัยรุ่น ซึ่งในทางภาษาศาสตร์สังคมมองว่าเป็นตัวแทนของการใช้ภาษาในอนาคต ผลการศึกษาแสดงให้เห็นแนวโน้มการสูญศัพท์เกิดขึ้นในภาษาถิ่น นำมาสู่สมมติฐานของการวิจัยว่ามีแนวโน้มที่จะเกิดการสูญศัพท์ในคำวิเศษณ์ขยายกริยาในภาษาไทยถิ่นโคราชของผู้บอกภาษาที่เป็นเยาวชน เช่นเดียวกับที่เกิดขึ้นในภาษาไทยถิ่นอีสาน นอกจากนี้ตัวอย่างงานวิจัยดังกล่าวยังสร้างแนวทางที่เหมาะสม ชัดเจน และมีมาตรฐานเป็นแนวทางการศึกษาการสูญศัพท์ในภาษาไทยถิ่นโคราชได้เป็นอย่างดี โดยเฉพาะเกณฑ์พิจารณาการสูญศัพท์ ซึ่งใช้ค่าทางสถิติมาอธิบายปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นทำให้เกิดความชัดเจนมากยิ่งขึ้น

จากประเด็นที่กล่าวมาข้างต้นทั้งเอกลักษณ์ของภาษาไทยถิ่นโคราชโดยเฉพาะคำวิเศษณ์ขยายกริยา ที่มีอยู่จำนวนมาก แนวคิดเรื่องการเปลี่ยนแปลงของภาษาด้านการสูญศัพท์ที่เกิดขึ้นกับภาษาไทยถิ่น และยังพบแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงภาษาจากผู้บอกภาษาที่เป็นวัยเด็กและวัยรุ่นที่เกิดขึ้น ผู้วิจัยจึงได้นำแนวคิดเรื่องการเปลี่ยนแปลงของภาษาด้านการสูญศัพท์ มาวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงของภาษาไทยถิ่นโคราช เพื่อให้เห็นระดับการเปลี่ยนแปลงของภาษาและแนวโน้มในการใช้ภาษาไทยถิ่นโคราชที่จะเกิดขึ้นในอนาคต

วิธีการวิจัย

1. กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมายในการวิจัยเป็นนักเรียนในจังหวัดนครราชสีมา โดยจะต้องมีคุณสมบัติของการเป็นผู้บอกภาษาคือ เป็นผู้แสดงตนว่าเป็นผู้ใช้ภาษาไทยถิ่นโคราชเป็นภาษาแม่ มีสุขภาพร่างกายและจิตใจที่พร้อมและยินดีในการให้ข้อมูล เป็นผู้ที่ได้รับการยืนยันจากครูที่ปรึกษาหรือครูผู้สอนและเพื่อนร่วมชั้นเรียนว่าเป็นผู้ใช้ภาษาไทยถิ่นโคราชเป็นภาษาแม่ และกำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 ในปีการศึกษา 2566

ทั้งนี้ได้เลือกผู้บอกภาษาที่เป็นกลุ่มเป้าหมายจากโรงเรียนต่าง ๆ จำนวน 10 โรงเรียน ในจังหวัดนครราชสีมา คือ โรงเรียนขามทะเลสอวิทยา อำเภอขามทะเลสอ โรงเรียนโชคชัยสามัคคี อำเภอโชคชัย โรงเรียนพิมายวิทยา อำเภอพิมาย โรงเรียนท่าช้างราษฎร์บำรุง อำเภอเฉลิมพระเกียรติ โรงเรียนจรเข้หินสังขกิจวิทยา อำเภอบัวรี โรงเรียนโนนสูงศรีธานี อำเภอโนนสูง โรงเรียนมัธยมด่านขุนทด อำเภอด่านขุนทด โรงเรียนปักธงชัยประชานิรมิต อำเภอปักธงชัย โรงเรียนชุมพวงศึกษา อำเภอชุมพวง และโรงเรียนราชสีมาวิทยาลัย อำเภอเมืองนครราชสีมา รวม 10 โรงเรียน โรงเรียนละ 16 คน แบ่งเป็นเพศชาย 8 คน เพศหญิง 8 คน รวมทั้งสิ้น 160 คน

2. ขอบเขตของการศึกษา

คำวิเศษณ์ในภาษาไทยถิ่นโคราช ผู้วิจัยคัดเลือกศัพท์งานวิจัยเรื่อง ภาษาถิ่นโคราช การวิเคราะห์เรื่องเสียงและความหมายของ Subongkot (1979) (ใช้ข้อมูลหลักจากแหล่งเดียว) ซึ่งได้เก็บรวบรวมคำวิเศษณ์ ในภาษาไทยถิ่นโคราชไว้เป็นหมวดหมู่ และได้รับการยอมรับโดยเห็นได้ว่าเป็นแหล่งอ้างอิงของงานวิจัย และเอกสารตำราเรียนในยุคต่อมาทั้งยังเป็นการเว้นช่วงระยะเวลาที่มากพอจะทำให้เห็นแนวโน้มของการสูญศัพท์เมื่อเทียบกับการใช้ในปัจจุบัน (ระยะเวลาห่างจากปีที่เริ่มการวิจัยปี พ.ศ.2567 คือ 45 ปี หรือใกล้เคียงกับ 2 รุ่นอายุคน) ทั้งนี้ได้คัดเลือกมาเฉพาะคำวิเศษณ์ขยายกริยาในหมวดอิริยาบถ (อาการที่ร่างกายอยู่ในท่าใดท่าหนึ่ง) คือ “นอน” “นั่ง” “ยืน” “เดิน” และ “วิ่ง” ซึ่งมีคำวิเศษณ์จำนวน 74 คำ ก่อนที่จะนำมาพิจารณาคัดเลือกโดยจะต้องไม่ปรากฏรวมในพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน ฉบับปี พ.ศ.2525 และ ปี พ.ศ.2554 ซึ่งเป็นพจนานุกรมภาษาไทยมาตรฐาน จนมีคำวิเศษณ์ขยายกริยาคงเหลือทั้งสิ้น 68 คำ ทั้งนี้ผู้วิจัยได้คงรูปศัพท์และความหมายไว้ตามต้นฉบับ

3. เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูล

การสร้างเครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูลเริ่มจากการจัดทำบัญชีคำศัพท์ คำวิเศษณ์ในภาษาไทยถิ่นโคราชที่ขยายคำกริยา “นอน” “นั่ง” “ยืน” “เดิน” และ “วิ่ง” แล้วนำข้อมูลที่ได้มาจัดทำแบบสอบถามการใช้คำวิเศษณ์ขยายกริยาในภาษาไทยถิ่นโคราชของผู้บอกภาษาที่เป็นนักเรียนในจังหวัดนครราชสีมา โดยมีโครงสร้างแบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ ตอนที่ 1 ข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบไปด้วย เพศ ระดับการศึกษา โรงเรียน เพื่อเป็นสารสนเทศของผู้บอกภาษาสำหรับกาวิเคราะห์ข้อมูล และตอนที่ 2 ข้อคำถามการใช้หรือไม่ใช้คำศัพท์ที่เป็นคำวิเศษณ์ขยายกริยาในภาษาไทยถิ่นโคราชโดยที่แบบสอบถามจะประกอบด้วยคำศัพท์ ความหมาย ของคำวิเศษณ์ขยายกริยานั้น ๆ เพื่อให้ผู้บอกภาษาตอบแบบสอบถามว่าได้ใช้คำศัพท์เหล่านั้นตามความหมาย ที่กำหนดไว้ในชีวิตประจำวันหรือไม่ โดยกำหนดให้เลือกตอบได้เพียง 1 ตัวเลือก (ใช่ หรือ ไม่ใช่) ต่อคำถาม 1 ข้อ และส่วนท้ายเป็นคำถามปลายเปิดเกี่ยวกับโอกาสและความคิดเห็นที่มีต่อการใช้ภาษาไทยถิ่นโคราชของนักเรียน

เมื่อได้แบบสอบถามการใช้คำวิเศษณ์ขยายกริยาในภาษาไทยถิ่นโคราชของผู้บอกภาษาที่เป็นนักเรียนในจังหวัดนครราชสีมาแล้ว ให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่านเป็นผู้ประเมิน โดยกำหนดคุณสมบัติสำคัญคือต้องเป็นผู้ที่ใช้ภาษาไทยถิ่นโคราชในการสื่อสารได้เป็นอย่างดี มีความเชี่ยวชาญหรือมีผลงานที่เกี่ยวข้องกับภาษาไทยถิ่นโคราชเป็นที่ประจักษ์หรือมีองค์ความรู้ทางภาษาศาสตร์ในการวิเคราะห์ภาษาถิ่น และมีความรู้ความเข้าใจในหลักการสร้างเครื่องมือในการวัดและประเมินผล จากนั้นได้ปรับปรุงแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญที่ได้แนะนำให้ปรับลดคำศัพท์เฉพาะทางวิชาการลง และปรับสำนวนภาษาให้นักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาเข้าใจได้ง่าย ก่อนนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูล

เก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มเป้าหมายโดยใช้แบบสอบถามการใช้คำวิเศษณ์ขยายกริยาในภาษาไทยถิ่นโคราชของผู้บอกภาษาที่เป็นนักเรียนในจังหวัดนครราชสีมา ซึ่งหลังจากกำหนดกลุ่มเป้าหมายจนได้โรงเรียนที่อนุญาตให้เก็บข้อมูลแล้ว ได้คัดเลือกนักเรียนที่ทำหน้าที่เป็นผู้บอกภาษา ตามเกณฑ์คุณสมบัติของผู้บอกภาษาแล้วจึงได้ทำการเก็บข้อมูลวิจัย ซึ่งก่อนทำแบบสอบถามผู้วิจัยได้ชี้แจงวัตถุประสงค์และรายละเอียดของการทำแบบสอบถามให้กับกลุ่มเป้าหมายเรียบร้อยแล้ว

การวิเคราะห์ข้อมูลระดับการสุญศัพท์ในครั้งนี้ ได้นำแนวคิดการเปลี่ยนแปลงของภาษาด้านคำศัพท์เรื่องการสุญศัพท์มาวิเคราะห์ โดยพิจารณาจากคำตอบของผู้บอกภาษาในแบบสอบถามเรื่องการใช้หรือไม่ใช้คำศัพท์ที่เป็นคำวิเศษณ์ขยายกริยาในภาษาไทยถิ่นโคราช จำนวน 68 คำ โดยใช้เกณฑ์ของ Chanthao (2016, pp. 16-17) ดังนี้

ระดับ 5	เกิดการสุญศัพท์ระดับ มากที่สุด หมายถึง กลุ่มเป้าหมายร้อยละ 81 -100 ไม่ใช้คำศัพท์นี้
ระดับ 4	เกิดการสุญศัพท์ระดับ มาก หมายถึง กลุ่มเป้าหมายร้อยละ 61-80 ไม่ใช้คำศัพท์นี้
ระดับ 3	เกิดการสุญศัพท์ระดับ ปานกลาง หมายถึง กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 41-60 ไม่ใช้คำศัพท์นี้
ระดับ 2	เกิดการสุญศัพท์ระดับ น้อย หมายถึงกลุ่มเป้าหมายร้อยละ 21-40 ไม่ใช้คำศัพท์นี้
ระดับ 1	เกิดการสุญศัพท์ระดับ น้อยที่สุด หมายถึงกลุ่มเป้าหมายร้อยละ 1 -20 ไม่ใช้คำศัพท์นี้

ทั้งนี้การคำนวณค่าร้อยละ (Percentage) จากคำตอบของผู้บอกภาษาในแบบสอบถาม ใช้สูตรคำนวณอ้างอิงจาก Nuangchalerms (2013, p. 224) ดังนี้

$$p = \frac{f}{N} \times 100$$

เมื่อ	p	แทน ร้อยละ
	f	แทน ความถี่ที่ต้องการแปลงให้เป็นร้อยละ
	N	แทน จำนวนความถี่ทั้งหมด

ผลการวิจัย

ระดับการสุญศัพท์ของคำวิเศษณ์ขยายกริยา “นอน” “นั่ง” “ยืน” “เดิน” และ “วิ่ง” ในภาษาไทยถิ่นโคราชมีผลการวิจัยดังนี้

1. ระดับการสุญศัพท์ของคำวิเศษณ์ที่ขยายกริยา “นอน”

คำวิเศษณ์ที่ขยายกริยา “นอน” ในภาษาไทยถิ่นโคราชที่นำมาศึกษาจำนวน 10 คำ ได้แก่ [1] นอนอ้ากนก, [2] นอนระเหวือกระหิ้น, [3] นอนละ هنگ, [4] นอนละ โห่ง, [5] นอนมูกมีมูกม่วน, [6] นอนแอ๊ดแอ๊ด, [7] นอนแอ๊ดแอ๊ดแอ๊ด, [8] นอนแอ๊ดแอ๊ด, [9] นอนระซัดระซัด และ [10] นอนแซแว มีผลการศึกษาดังนี้

ตารางที่ 1 ระดับการสูญเสียของคำวิเศษณ์ที่ขยายกริยา “นอน”

ที่	คำศัพท์	ใช้		ไม่ใช้		ระดับ	แปลผล (สูญเสียพจน์ในระดับ)
		N	P	N	P		
1	[1] นอนอึกนาก	70	43.75	90	56.25	3	ปานกลาง
2	[2] นอนระเือกกระห็น	52	32.50	108	67.50	4	มาก
3	[3] นอนละเหงก	47	29.37	113	70.63	4	มาก
4	[4] นอนละโงก	46	28.75	114	71.25	4	มาก
5	[5] นอนม่กมีม่กม่วน	36	22.50	124	77.50	4	มาก
6	[6] นอนแอ๊ดแอ๊ด	130	81.25	30	18.75	1	น้อยที่สุด
7	[7] นอนแอ๊ดแอ๊ดแอ๊ดลาด	136	85.00	24	15.00	1	น้อยที่สุด
8	[8] นอนอืดลีด	129	80.63	31	19.37	1	น้อยที่สุด
9	[9] นอนระซู้ดระซู้ด	20	12.50	140	87.50	5	มากที่สุด
10	[10] นอนแซแว	38	23.75	122	76.25	4	มาก

จากตารางข้างต้นแสดงให้เห็นว่าคำวิเศษณ์ขยายกริยา “นอน” มีทั้งหมด 10 คำ เมื่อพิจารณาจากผู้ออกภาษาที่ไม่ใช้คำศัพท์นั้น ๆ พบว่า เกิดการสูญเสียพจน์ในระดับมากที่สุด จำนวน 1 คำ คือ [9] นอนระซู้ดระซู้ด เกิดการสูญเสียพจน์ในระดับมากจำนวน 5 คำ คือ [2] นอนระเือกกระห็น, [3] นอนละเหงก, [4] นอนละโงก, [5] นอนม่กมีม่กม่วน และ [10] นอนแซแว เกิดการสูญเสียพจน์ในระดับปานกลาง จำนวน 1 คำ คือ [1] นอนอึกนาก เกิดการสูญเสียพจน์ในระดับน้อยที่สุด จำนวน 3 คำ คือ [6] นอนแอ๊ดแอ๊ด, [7] นอนแอ๊ดแอ๊ดแอ๊ดลาด และ [8] นอนอืดลีด

2. ระดับการสูญเสียของคำวิเศษณ์ที่ขยายกริยา “นั่ง”

คำวิเศษณ์ที่ขยายกริยา “นั่ง” ในภาษาไทยถิ่นโคราชที่นำมาศึกษาจำนวน 15 คำ ได้แก่ [11] นั่งกระจ๊อบ, [12] นั่งต่องหม่อง, [13] นั่งตอกปือก, [14] นั่งตึกปึก, [15] นั่งโซโม่, [16] นั่งโซกโมก, [17] นั่งสังโวก, [18] นั่งสะเหิม, [19] นั่งกะแปะ, [20] นั่งจ้อก้อ, [21] นั่งตึกม็ก, [22] นั่งโด่งโหม่ง, [23] นั่งจ่างจ๊ะ, [24] นั่งอีหล่อย่อย และ [25] นั่งจอมเจ้าะ มีผลการศึกษาดังนี้

ตารางที่ 2 ระดับการสูญเสียของคำวิเศษณ์ที่ขยายกริยา “นั่ง”

ที่	คำศัพท์	ใช้		ไม่ใช้		ระดับ	แปลผล (สูญเสียศัพท์ในระดับ)
		N	P	N	P		
1	[11] นั่งกระจ๊อบ	33	20.62	127	79.38	4	มาก
2	[12] นั่งต้องหมอง	134	83.75	26	16.25	1	น้อยที่สุด
3	[13] นั่งตอกปือก	110	68.75	50	31.25	2	น้อย
4	[14] นั่งตึกปึก	125	78.12	35	21.88	2	น้อย
5	[15] นั่งโซ่ไม้	66	41.25	94	58.75	3	ปานกลาง
6	[16] นั่งโซกโมก	70	43.75	90	56.25	3	ปานกลาง
7	[17] นั่งสังโวก	21	13.12	139	86.88	5	มากที่สุด
8	[18] นั่งสะเหริม	50	31.25	110	68.75	4	มาก
9	[19] นั่งกะแป๊ะ	56	35.00	104	65.00	4	มาก
10	[20] นั่งจ้อก้อ	51	31.87	109	68.13	4	มาก
11	[21] นั่งตึกมึก	125	78.12	35	21.88	2	น้อย
12	[22] นั่งโต้งโหม่ง	133	83.12	27	16.88	1	น้อยที่สุด
13	[23] นั่งจ้วงจ๊ะ	26	16.25	134	83.75	5	มากที่สุด
14	[24] นั่งอีหล่อยป่อย	21	13.12	139	86.88	5	มากที่สุด
15	[25] นั่งจ่อมเจ้าะ	45	28.12	115	71.88	4	มาก

จากตารางข้างต้นแสดงให้เห็นว่าคำวิเศษณ์ขยายกริยา “นั่ง” มีทั้งหมด 15 คำ เมื่อพิจารณาจากผู้บอกภาษาที่ไม่ใช้คำศัพท์นั้น ๆ พบว่าเกิดการสูญเสียศัพท์ในระดับมากที่สุด จำนวน 3 คำ คือ [17] นั่งสังโวก, [23] นั่งจ้วงจ๊ะ และ [24] นั่งอีหล่อยป่อย เกิดการสูญเสียศัพท์ในระดับมาก จำนวน 5 คำ คือ [11] นั่งกระจ๊อบ, [18] นั่งสะเหริม, [19] นั่งกะแป๊ะ, [20] นั่งจ้อก้อ และ [25] นั่งจ่อมเจ้าะ เกิดการสูญเสียศัพท์ในระดับปานกลาง จำนวน 2 คำ คือ [15] นั่งโซ่ไม้ และ [16] นั่งโซกโมก เกิดการสูญเสียศัพท์ในระดับน้อย จำนวน 3 คำ คือ [13] นั่งตอกปือก, [14] นั่งตึกปึก และ [21] นั่งตึกมึก และเกิดการสูญเสียศัพท์ในระดับน้อยที่สุด จำนวน 2 คำ คือ [12] นั่งต้องหมอง และ [22] นั่งโต้งโหม่ง

3.ระดับการสูญเสียของคำวิเศษณ์ที่ขยายกริยา “ยืน”

คำวิเศษณ์ที่ขยายกริยา “ยืน” ในภาษาไทยถิ่นโคราชที่นำมาศึกษาจำนวน 6 คำ ได้แก่ [26] ยืนเต็งเหมิง, [27] ยืนโต้งโหม่ง, [28] ยืนกงเป๊ะ, [29] ยืนกะจ้อบ, [30] ยืนตึกมึก และ [31] ยืนเอ็ดเต็ด มีผลการศึกษาดังนี้

ตารางที่ 3 ระดับการสุญศัพท์ของคำวิเศษณ์ที่ขยายกริยา “ยื่น”

ที่	คำศัพท์	ใช้		ไม่ใช้		ระดับ	แปลผล (สุญศัพท์ในระดับ)
		N	P	N	P		
1	[26] ยื่นต้งเหม่ง	147	91.88	13	8.12	1	น้อยที่สุด
2	[27] ยื่นต้งโหม่ง	129	80.63	31	19.37	1	น้อยที่สุด
3	[28] ยืนกงเป๊ะ	42	26.25	118	73.75	4	มาก
4	[29] ยืนกะจ๊อบ	29	18.12	131	81.88	5	มากที่สุด
5	[30] ยืนตึกม๊ก	129	80.63	31	19.37	1	น้อยที่สุด
6	[31] ยืนเอ็ดเต็ด	73	45.62	87	54.38	3	ปานกลาง

จากตารางข้างต้นแสดงให้เห็นว่าคำวิเศษณ์ขยายกริยา “ยื่น” มีทั้งหมด 6 คำ เมื่อพิจารณาจากผู้ออกภาษาที่ไม่ใช้คำศัพท์นั้น ๆ พบว่าเกิดการสุญศัพท์ในระดับมากที่สุด จำนวน 1 คำ คือ [29] ยืนกะจ๊อบ เกิดการสุญศัพท์ในระดับมาก จำนวน 1 คำ คือ [28] ยืนกงเป๊ะ เกิดการสุญศัพท์ในระดับปานกลาง จำนวน 1 คำ คือ [31] ยืนเอ็ดเต็ด และเกิดการสุญศัพท์ในระดับน้อยที่สุด จำนวน 3 คำ คือ [26] ยื่นต้งเหม่ง, [27] ยื่นต้งโหม่ง และ [30] ยืนตึกม๊ก

4. ระดับการสุญศัพท์ของคำวิเศษณ์ที่ขยายกริยา “เดิน”

คำวิเศษณ์ที่ขยายกริยา “เดิน” ในภาษาไทยถิ่นโคราชที่นำมาศึกษาจำนวน 28 คำ ได้แก่ [32] เดินโถกโถย, [33] เดินสำหรีดกริดกราย, [34] เดินตะเป็ดตะปาด, [35] เดินอีเส็ดเป็ดปาด, [36] เดินโง้งโงะโง้งไถ่, [37] เดินละง่อกละแกง, [38] เดินอีล็กอีหลุด, [39] เดินสะเหิม, [40] เดินแหันแสะแหันแแห, [41] เดินไก้มไก้ม, [42] เดินตืนปึก, [43] เดินตืนเหียด, [44] เดินโหม่ง ๆ, [45] เดินหลี่หลือ, [46] เดินหล่าย, [47] เดินโล้ยโล้ย, [48] เดินละเว็ก, [49] เดินละโงกระจัน, [50] เดินกะเต็ง, [51] เดินกะเต็ดแพลตฟอร์ม, [52] เดินปึกเหียด, [53] เดินอีแอะอีแ่อน, [54] เดินเปิดอกล่าง่าง, [55] เดินกะตะกะเต็ง, [56] เดินไต่ยไต่ย, [57] เดินละวิกละวิน, [58] เดินหัวละหมอน และ [59] เดินละห้อย ๆ มีผลการศึกษาดังนี้

ตารางที่ 4 ระดับการสูญเสียของคำวิเศษณ์ที่ขยายกริยา “เดิน”

ที่	คำศัพท์	ใช้		ไม่ใช้		ระดับ	แปลผล (สูญเสียในระดับ)
		N	P	N	P		
1	[32] เดินโลกโดย	39	24.37	121	75.63	4	มาก
2	[33] เดินสำหรับกริดกราย	44	27.50	116	72.50	4	มาก
3	[34] เดินตะเป็ดตะปาด	117	73.13	43	26.87	2	น้อย
4	[35] เดินอีเล็ดเป็ดปาด	88	55.00	72	45.00	3	ปานกลาง
5	[36] เดินโง่งโง้งโง้ง	96	60.00	64	40.00	2	น้อย
6	[37] เดินละง่อละแกง	104	65.00	56	35.00	2	น้อย
7	[38] เดินอีลักอีหลุด	83	51.88	77	48.12	3	ปานกลาง
8	[39] เดินสะเหิม	28	17.50	132	82.50	5	มากที่สุด
9	[40] เดินเห็นแะเห็นแห่	66	41.25	94	58.75	4	มาก
10	[41] เดินโถมโถม	56	35.00	104	65.00	4	มาก
11	[42] เดินคืบปึก	28	17.50	132	82.50	5	มากที่สุด
12	[43] เดินคืบเหียด	33	20.62	127	79.38	4	มาก
13	[44] เดินโหม่ม ๆ	90	56.25	70	43.75	3	ปานกลาง
14	[45] เดินหลีหลือ	84	52.50	76	47.50	3	ปานกลาง
15	[46] เดินหล่าย	73	45.62	87	54.38	3	ปานกลาง
16	[47] เดินโล้ยโล้ย	43	26.87	117	73.13	4	มาก
17	[48] เดินละเว็ก	124	77.50	36	22.50	2	น้อย
18	[49] เดินละโงะระงัน	35	21.87	125	78.13	4	มาก
19	[50] เดินกะเต็ง	98	61.25	62	38.75	3	ปานกลาง
20	[51] เดินกะเต็ดแพลัด ๆ	54	33.75	106	66.25	4	มาก
21	[52] เดินปึกเหียด	11	6.87	149	93.13	5	มากที่สุด
22	[53] เดินอีแะอีแอน	78	48.75	82	51.25	3	ปานกลาง
23	[54] เดินเปิดอกล่าง่วง	39	24.37	121	75.63	4	มาก
24	[55] เดินกะตะกะเต็ง	87	54.38	73	45.62	3	ปานกลาง
25	[56] เดินโด้ยไม้ย	73	45.62	87	54.38	5	มากที่สุด
26	[57] เดินละวีกละริน	117	73.13	43	26.87	2	น้อย
27	[58] เดินหัวละหมือ	57	35.62	103	64.38	4	มาก
28	[59] เดินละห้อย ๆ	68	42.50	92	57.50	3	ปานกลาง

จากตารางข้างต้นแสดงให้เห็นว่าคำวิเศษณ์ขยายกริยา “เดิน” มีทั้งหมด 28 คำ เมื่อพิจารณาจากผู้บอกภาษาที่ไม่ใช้คำศัพท์นั้น ๆ พบว่าเกิดการสูญเสียในระดัมากที่สุด จำนวน 4 คำ คือ [39] เดินสะเหิม, [42] เดินคืบปึก, [52] เดินปึกเหียด และ [56] เดินโด้ยไม้ย เกิดการสูญเสียในระดัมาก จำนวน 10 คำ คือ [32] เดินโลกโดย, [33] เดินสำหรับกริดกราย, [40] เดินเห็นแะเห็นแห่, [41] เดินโถมโถม, [43] เดินคืบเหียด, [47] เดินโล้ยโล้ย, [49] เดินละโงะระงัน, [51] เดินกะเต็ดแพลัด ๆ,

[54] เคนเปิดกลางว่าง และ [58] เคนขหัวละหมอน เกิดการสูญเสียพยางค์ในระดับปานกลาง จำนวน 9 คำ คือ [35] เคนอีเล็ดเปิดป่าด, [38] เคนอีลักอีหลุด, [44] เคนโหม่ง ๆ, [45] เคนหลิหลอ, [46] เคนหล่าย, [50] เคนกะเต้ง, [53] เคนอีแออะอีแอ่น, [55] เคนกะตะ-กะเต้ง และ [59] เคนละห้อย ๆ และเกิดการสูญเสียพยางค์ในระดับน้อย จำนวน 5 คำ คือ [34] เคนตะแปดตะป่าด, [36] เคนโก่งเก๊ะโก่งไก่อ, [37] เคนละงอกกะแกง, [48] เคนละเว็ก และ [57] เคนละวิกละวิน

5. ระดับการสูญเสียของคำวิเศษณ์ที่ขยายกริยา “วิ่ง”

คำวิเศษณ์ที่ขยายกริยา “วิ่ง” ในภาษาไทยถิ่นโคราชที่นำมาศึกษาจำนวน 9 คำ ได้แก่ [60] วิ่งกะย็อกกะแย็ก, [61] วิ่งตะละตะลน, [62] วิ่งกระเต๊ด, [63] วิ่งแจแฮ, [64] วิ่งแกแฮ, [65] วิ่งอีลู้บดู้บดู้, [66] วิ่งตักตัก, [67] วิ่งเหรัม ๆ และ [68] วิ่งโดน มีผลการศึกษาดังนี้

ตารางที่ 5 ระดับการสูญเสียของคำวิเศษณ์ที่ขยายกริยา “วิ่ง”

ที่	คำศัพท์	ใช้		ไม่ใช้		ระดับ	แปลผล (สูญเสียพยางค์ในระดับ)
		N	P	N	P		
1	[60] วิ่งกะย็อกกะแย็ก	124	77.50	36	22.50	2	น้อย
2	[61] วิ่งตะละตะลน	96	60.00	64	40.00	2	น้อย
3	[62] วิ่งกระเต๊ด	89	55.62	71	44.38	3	ปานกลาง
4	[63] วิ่งแจแฮ	18	11.25	142	88.75	5	มากที่สุด
5	[64] วิ่งแกแฮ	14	8.75	146	91.25	5	มากที่สุด
6	[65] วิ่งอีลู้บดู้บดู้	105	65.63	55	34.37	3	ปานกลาง
7	[66] วิ่งตักตัก	69	43.12	91	56.88	5	มากที่สุด
8	[67] วิ่งเหรัม ๆ	53	33.12	107	66.88	4	มาก
9	[68] วิ่งโดน	40	25.00	120	75.00	4	มาก

จากตารางข้างต้นแสดงให้เห็นว่าคำวิเศษณ์ขยายกริยา “วิ่ง” มีทั้งหมด 9 คำ เมื่อพิจารณาจากผู้ออกภาษาที่ไม่ใช้คำศัพท์นั้น ๆ พบว่า เกิดการสูญเสียพยางค์ในระดับมากที่สุด จำนวน 3 คำ คือ [63] วิ่งแจแฮ, [64] วิ่งแกแฮ และ [66] วิ่งตักตัก เกิดการสูญเสียพยางค์ในระดับมาก จำนวน 2 คำ คือ [67] วิ่งเหรัม ๆ และ [68] วิ่งโดน เกิดการสูญเสียพยางค์ในระดับปานกลาง จำนวน 2 คำ คือ [62] วิ่งกระเต๊ด และ [65] วิ่งอีลู้บดู้บดู้ และเกิดการสูญเสียพยางค์ ในระดับน้อย จำนวน 2 คำ คือ [60] วิ่งกะย็อกกะแย็ก และ [61] วิ่งตะละตะลน

6. จำแนกคำวิเศษณ์ขยายกริยาตามระดับการสูญเสียพยางค์

จากผลการศึกษาระดับของการสูญเสียพยางค์ของคำวิเศษณ์ขยายกริยา “นอน” “นั่ง” “ยืน” “เดิน” และ “วิ่ง” จำนวน 68 คำ ตามข้อ 1-5 ในช่วงต้น สามารถนำมาแยกเป็นระดับการสูญเสียพยางค์ทั้ง 5 ระดับได้ดังนี้

ตารางที่ 6 จำแนกคำวิเศษณ์ขยายกริยาตามระดับการสุญศัพท์

ระดับ และ ความหมาย	คำวิเศษณ์ขยายกริยา ในภาษาไทยถิ่นโคราช	จำนวนคำ	ร้อยละ
ระดับ 5 เกิดการสุญศัพท์ ระดับ มากที่สุด	นอน : [9] นอนระชู้ตระชืด	12	17.65
	นั่ง : [17] นั่งลังโวก [23] นั่งจางจ๊ะ		
	[24] นั่งอีหล่อยป่อย		
	ยืน : [29] ยืนกะจ้อบ		
	เดิน : [39] เดินสะเหว้ม [42] เดินตั้นปึก		
	[52] เดินปึกเหียด [56] เดินไต่ยไม้ย		
	วิ่ง : [63] วิ่งแจนแฮ [64] วิ่งแกแฮ		
	[66] วิ่งคักคัก		
	นอน : [2] นอนระเหว็กระหั้น		
	[3] นอนละเหงก [4] นอนละโงก		
ระดับ 4 เกิดการสุญศัพท์ ระดับ มาก	[5] นอนม่กม่กม่กม่ก [10] นอนแซแข	23	33.82
	นั่ง : [11] นั่งกระจ้อบ [18] นั่งสะเหว้ม		
	[19] นั่งกะแป๊ะ [20] นั่งจ้อก้อ		
	[25] นั่งจอมเจ้าะ		
	ยืน : [28] ยืนกงเป๊ะ		
	เดิน : [32] เดินโถกโถย		
	[33] เดินส้าหริตกริตกราย		
	[40] เดินแฮนแฮนแฮนแฮน		
	[41] เดินไ่ม่ไ่ม่ [43] เดินตั้นเหยอด		
	[47] เดินโล้ยไ้ย [49] เดินละโงกระงัน		
	[51] เดินกะเค็ดแพลัด ๆ		
	[54] เดินเปิดกลาง่าง [58] เดินหัวละหม้อน		
	วิ่ง : [67] วิ่งเหว้ม ๆ [68] วิ่งโคน		
	นอน : [1] นอนอ้ากนาก		
	นั่ง : [15] นั่งโซม่ [16] นั่งโซกโมก		
ระดับ 3 เกิดการสุญศัพท์ ระดับ ปานกลาง	ยืน : [31] ยืนเอ็ดเค็ด	15	22.06
	เดิน : [35] เดินอีเล็ดเปิดปาด		
	[38] เดินอีล็กอีหลุด		
	[44] เดินไ่ม่ ๆ [45] เดินหลิหลอ		
	[46] เดินหล่าย [50] เดินกเค็ง		
	[53] เดินอีแออะอีแอ		
	[55] เดินกะตะกะเค็ง		
	[59] เดินละห้อย ๆ		
	วิ่ง : [62] วิ่งกระเค็ด [65] วิ่งอีลุ่มดุ่มดุ่ม		

ระดับ และ ความหมาย	คำวิเศษณ์ขยายกริยา ในภาษาไทยถิ่นโคราช	จำนวนคำ	ร้อยละ
ระดับ 2 เกิดการสูญเสีย	นอน : - นั่ง : [13] นั่งตอกบือก [14] นั่งตักบูก [21] นั่งตักม็ก		
ระดับ น้อย	ยืน : - เดิน : [34] เดินตะเบ็ดตะป้าด [36] เดินโงะโงะโงะ [37] เดินละงะละแก [48] เดินละเว็ก [57] เดินละวิกละวิน วิ่ง : [61] วิ่งตะละตะลน [60] วิ่งกะย็อกกะแย็ก	12	17.65
ระดับ 1 เกิดการสูญเสีย	นอน : [6] นอนแอ๊ดแอ๊ด [7] นอนแอ๊ดแอ๊ดแอ๊ด [8] นอนแอ๊ดแอ๊ด		
ระดับ น้อยที่สุด	นั่ง : [12] นั่งต่องหม่อง [22] นั่งต่องโหม่ง ยืน : [26] ยืนตั่งเหม้ง [27] ยืนต่องโหม่ง [30] ยืนตักม็ก เดิน : - วิ่ง : -	8	11.76
รวม		68	100.00

จากตารางข้างต้นแสดงให้เห็นว่า คำวิเศษณ์ขยายกริยาในภาษาไทยถิ่นโคราชที่มีระดับการสูญเสียทั้ง 5 ระดับ ดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง เกิดการสูญเสียระดับมากที่สุด จำนวน 12 คำ คิดเป็นร้อยละ 17.65 โดยเป็นคำวิเศษณ์ขยายกริยา “นอน” จำนวน 1 คำ ขยายกริยา “นั่ง” จำนวน 3 คำ ขยายกริยา “ยืน” จำนวน 1 คำ ขยายกริยา “เดิน” จำนวน 4 คำ และขยายกริยา “วิ่ง” จำนวน 3 คำ

การสูญเสียระดับ 4 หมายถึง เกิดการสูญเสียระดับมาก จำนวน 23 คำ คิดเป็นร้อยละ 33.82 โดยเป็นคำวิเศษณ์ขยายกริยา “นอน” จำนวน 5 คำ ขยายกริยา “นั่ง” จำนวน 5 คำ ขยายกริยา “ยืน” จำนวน 1 คำ ขยายกริยา “เดิน” จำนวน 10 คำ และขยายกริยา “วิ่ง” จำนวน 2 คำ

การสูญเสียระดับ 3 หมายถึง เกิดการสูญเสียระดับปานกลาง จำนวน 15 คำ คิดเป็นร้อยละ 22.06 โดยเป็นคำวิเศษณ์ขยายกริยา “นอน” จำนวน 1 คำ ขยายกริยา “นั่ง” จำนวน 2 คำ ขยายกริยา “ยืน” จำนวน 1 คำ ขยายกริยา “เดิน” จำนวน 9 คำ และขยายกริยา “วิ่ง” จำนวน 2 คำ

การสูญเสียระดับ 2 หมายถึง เกิดการสูญเสียระดับน้อย จำนวน 10 คำ คิดเป็นร้อยละ 14.71 โดยเป็นคำวิเศษณ์ ขยายกริยา “นั่ง” จำนวน 3 คำ ขยายกริยา “เดิน” จำนวน 5 คำ และขยายกริยา “วิ่ง” จำนวน 2 คำ

การสูญเสียระดับ 1 หมายถึง เกิดการสูญเสียระดับน้อยที่สุด จำนวน 8 คำ คิดเป็นร้อยละ 11.76 โดยเป็นคำวิเศษณ์ขยายกริยา “นอน” จำนวน 3 คำ ขยายกริยา “นั่ง” จำนวน 2 คำ และขยายกริยา “ยืน” จำนวน 3 คำ

จากระดับการสูญเสียทั้ง 5 ระดับพบว่า คำวิเศษณ์ขยายกริยาในภาษาไทยถิ่นโคราชนั้นมีแนวโน้มที่เกิดการสูญเสียทุกคำ แต่อยู่ในระดับที่แตกต่างกันไป

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

ผลการศึกษาระดับการสูญเสียของคำวิเศษณ์ขยายกริยา “นอน” “นั่ง” “ยืน” “เดิน” และ “วิ่ง” ในภาษาไทยถิ่นโคราชของผู้บอกภาษาที่เป็นนักเรียนในจังหวัดนครราชสีมา สรุปได้จากคำศัพท์ที่นำมาศึกษาจำนวน 68 คำนั้น พบการสูญเสียระดับ 5 หมายถึง เกิดการสูญเสียระดับมากที่สุด จำนวน 12 คำ คิดเป็นร้อยละ 17.65 การสูญเสียระดับ 4 หมายถึง เกิดการสูญเสียระดับมาก จำนวน 23 คำ คิดเป็นร้อยละ 33.82 การสูญเสียระดับ 3 หมายถึง เกิดการสูญเสียระดับปานกลาง จำนวน 15 คำ คิดเป็นร้อยละ 22.06 การสูญเสียระดับ 2 หมายถึง เกิดการสูญเสียระดับน้อย จำนวน 10 คำ คิดเป็นร้อยละ 14.71 และการสูญเสียระดับ 1 หมายถึง เกิดการสูญเสียระดับน้อยที่สุด จำนวน 8 คำ คิดเป็นร้อยละ 11.76 ข้อมูลดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าคำวิเศษณ์ขยายกริยาในภาษาไทยถิ่นโคราชนั้นมีแนวโน้มที่การสูญเสียทุกคำ

แนวโน้มการสูญเสียที่เกิดขึ้นจากการวิจัยในครั้งนี้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ Chanakha (2010, pp. 95-101) ที่ได้ศึกษาการแปรของการใช้คำวิเศษณ์บอกลักษณะในภาษาไทยถิ่นโคราช อำเภอพิมาย จังหวัดนครราชสีมา โดยพบว่าเกิดการแปรของภาษา คือกลุ่มผู้บอกภาษาอายุ 10-25 ปี เลือกใช้ภาษาไทยมาตรฐานมากกว่าเมื่อเทียบกับกลุ่มอื่น ๆ การแปรของกลุ่มผู้บอกภาษาดังกล่าว สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงภาษาที่ได้จากการศึกษาในครั้งนี้ที่พบว่ากลุ่มผู้บอกภาษาที่เป็นนักเรียนใช้คำวิเศษณ์ขยายกริยาในจำนวนที่ลดลงจนทำให้เห็นแนวโน้มการสูญเสียที่เกิดขึ้น นอกจากนี้ผลการวิจัยในครั้งนี้ยังสอดคล้องกับสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงที่เกิดกับภาษาไทยถิ่นอื่น ๆ เช่นในงานของ Chanthao (2016, pp. 9-34) ที่ได้ศึกษาการสูญเสียของคำเรียกอาหารอีสานในกลุ่มวัยรุ่นอีสานอายุ 15-20 ปี โดยพบว่ามามีคำศัพท์ถึง 36 คำ ที่เกิดภาวะสูญเสียตั้งแต่ระดับ 1-5 และงานวิจัยของ Kongrat (2019, pp. 104-109) ได้ศึกษาการรู้ศัพท์และการใช้ศัพท์วัฒนธรรมอีสานของวัยรุ่นในจังหวัดขอนแก่น พบว่ามีคำศัพท์จำนวน 49 คำ ที่ผู้บอกภาษาไม่รู้จักความหมายและในจำนวน 151 คำที่รู้จักความหมายนั้นมีจำนวน 23 คำ ที่ไม่ได้นำมาใช้ในชีวิตประจำวันซึ่งผู้วิจัยเรื่องนี้แสดงความคิดเห็นว่าคำศัพท์เหล่านี้ อาจอยู่ในภาวะสูญเสียที่ได้ในอนาคต ผลจากการวิจัยภาษาไทยถิ่นทั้งหมดนี้ แสดงให้เห็นถึงแนวโน้มการสูญเสียที่เกิดขึ้นในทิศทางเดียวกัน

ผลการศึกษาในครั้งนี้ทำให้เห็นแนวโน้มการสูญเสียของคำวิเศษณ์ขยายกริยาในภาษาไทยถิ่นโคราชที่เกิดขึ้นแล้วในปัจจุบัน และอาจส่งผลกระทบต่อธำรงอยู่ของภาษาไทยถิ่นโคราช เพราะในทางภาษาศาสตร์ ภาษาที่เยาวชนใช้แสดงให้เห็นแนวโน้มภาษาที่จะเกิดขึ้นในอนาคต เมื่อพิจารณาการตอบแบบสอบถามในส่วนท้ายที่เป็นคำถามปลายเปิดพบว่า แม้นักเรียนจะมีทัศนคติเชิงบวก กล่าวคือไม่ได้มองว่าภาษาไทยถิ่นโคราชด้อยกว่าภาษาอื่น ๆ แต่สาเหตุที่ทำให้ผู้บอกภาษาไม่ใช้คำศัพท์ในบางคำนั้นเนื่องมาจากนักเรียนไม่ทราบว่ามีคำศัพท์ดังกล่าว หรือไม่ทราบความหมายจึงไม่ได้ใช้คำศัพท์นั้นแล้ว แม้ว่าในสังคมของนักเรียนทั้งในแวดวงครอบครัว เครือญาติ เพื่อน จะใช้ภาษาไทยถิ่นโคราชแต่ก็ไม่มีใครใช้คำศัพท์คำนี้หรือใช้น้อยมาก

จากการสัมภาษณ์อย่างไม่เป็นทางการกับกลุ่มตัวอย่าง มีข้อค้นพบเพิ่มเติมถึงสาเหตุที่ทำให้นักเรียนใช้ภาษาไทยถิ่นโคราชลดลงพบว่าอาจมีสาเหตุหลัก 2 ประการคือ ประการแรกอิทธิพลของภาษาไทยมาตรฐานที่เข้ามามีบทบาทสำคัญแทนที่ภาษาไทยถิ่นโคราชทั้งใช้ในการจัดการเรียนการสอน

และการสื่อสารอื่น ๆ ทั้งในรูปแบบที่เป็นทางการ หรือสื่อสารกับบุคคลทั่วไปที่ไม่ได้สนิทสนมเป็นพิเศษ รวมทั้งในบางครอบครัวผู้ปกครองเลือกใช้ภาษาไทยมาตรฐานในการสื่อสารมากกว่า แม้ตัวนักเรียนเองจะมองว่าภาษาไทยถิ่นโคราชไม่ได้ด้อยกว่าภาษาอื่น ๆ แต่บริบทสังคมที่ใช้ภาษาไทยถิ่นโคราชน้อยลงก็ส่งผลให้นักเรียนเลือกใช้ใช้น้อยลงตามไปด้วย ประการที่ 2 ความก้าวหน้าของเทคโนโลยี โดยเฉพาะสื่ออินเทอร์เน็ต ที่ทำให้นักเรียนรับอิทธิพลภายนอกมากขึ้น การเลือกใช้ภาษาตามบุคคลในสื่อออนไลน์ การใช้ศัพท์แสลง ล้วนทำให้โอกาสในการใช้ภาษาไทยถิ่นโคราชลดน้อยลงเช่นเดียวกัน ซึ่งสอดคล้องกับ Tingsabadh (1983, p. 15) ที่กล่าวว่าผู้บอกภาษาในกลุ่มนี้ อายุ 10-29 ปี เป็นกลุ่มที่ได้รับอิทธิพลจากภาษาไทยมาตรฐาน มากกว่ากลุ่มอื่น ๆ เพราะอยู่ในวัยเรียนหรือสำเร็จการศึกษาได้ไม่นานและเป็นวัยที่พร้อมที่จะรับวัฒนธรรมต่างถิ่นโดยเฉพาะวัฒนธรรมจากเมืองหลวง

ผลจากการศึกษาในครั้งนี้จึงทำให้เห็นแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงทางภาษาไม่เฉพาะการสูญเสียศัพท์ในคำพิเศษขยายกริยาในภาษาไทยถิ่นเท่านั้น แต่ยังอนุมานไปสู่แนวโน้มการเปลี่ยนแปลงในคำศัพท์คำอื่น ๆ หรือการเปลี่ยนแปลงภายในภาษาด้านอื่น ๆ อีกด้วย การทราบแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงในครั้งนี้จึงเป็นข้อมูลสำคัญที่จะนำไปสู่การหาวิธีการสืบทอดและรักษาภาษาไทยถิ่นควบคู่กับการใช้ภาษาไทยมาตรฐาน และภาษาอื่น ๆ ได้อย่างสมดุลและเหมาะสมต่อไป

References

- Chanakha, C. (2010). **Adverbs Describing Characteristics in Korat Dialect Phimai District Nakhon Ratchasima Province** [Master's thesis]. Mahasarakham University. (In Thai)
- Chanthao, R. (2016). Lexical Loss of Isan Food Terms. **Journal of Humanities and Social Sciences**, 12 (2), 9-34. (In Thai)
- Holmes, J. & Wilson, N. (2022). **An Introduction to Sociolinguistic** (6 th ed.). Oxon, NY: Routledge.
- Kongrat, C. (2019). **The Knowledge and The Usage of Isan Cultural Words Among Teenagers at Khon Kaen Province** [Master's thesis]. Khon Kaen University. (In Thai)
- Metkaruchit, M. (2003). **Korat language Dictionary** (4th ed.). Bangkok: Sun Printing (1997). (In Thai)
- Nakhon Ratchasima Rajabhat Institute, Art and Culture Center. (1995). **Korat Good Things, Volume 2, Arts and Languages**. Bangkok: P.T. Print. (In Thai)
- Nuangchalem, P. (2013). **Research in Education**. Bangkok: Chulalongkorn University Press. (In Thai)

- Office of the Basic Education Commission. (2008). **Indicators and core learning content Learning Area of Thai Language According to the Basic Education Core Curriculum 2008**. Bangkok: The Agricultural Cooperative Federation of Thailand. (In Thai)
- Piyawit, N. (2010). **Korat Dialect lexical**. Nakhon Ratchasima: Nakhon Ratchasima Teacher's College. (In Thai)
- Prasithrathsint, A. (2005). **Language in Thai Society: Diversity, Change and Development** (4 th ed.). Bangkok: Chulalongkorn University Press. (In Thai)
- Punnohthok, T. (2010). **Evolution of the Thai Language and Alphabet**. Bangkok: Chulalongkorn University Press. (In Thai)
- Redfore, A., Atkinson, M., Britain, D., Clahsen, H. & Spencer, A. (2018). **Linguistics an Introduction Second Edition** (9th ed.). Cambridge: Cambridge University Press.
- Royal Society. (2010). **Dictionary of Linguistics Terms (Applied Linguistics) Royal Institute Edition**. (2010). Bangkok: Rung Silp Printing (1997). (In Thai)
- Royal Society. (2017). **Dictionary of Linguistics Terms (General Linguistics), Royal Society Edition**. Bangkok: A-Biz Intergroup. (In Thai)
- Shukla, S. & Connor-Linton, J. (2006). Language change. In J. Connor-Linton (Ed.) **An Introduction to Language and Linguistics**. Cambridge: Cambridge University Press.
- Subongkot, T. (1979). **Korat Dialect: An Analysis of Sounds and Meanings** [Research Reports]. Nakhon Ratchasima: Nakhon Ratchasima Teacher's College. (In Thai)
- Tingsabadh, K., M.R. (1983). **How to study Thai dialect**. In Science of Language. Bangkok: Chulalongkorn University Press. (In Thai)
- Wongthes, S. (2015). **Our Korat** (2nd ed.). Bangkok: Matichon. (In Thai)

การตั้งชื่อพันธุ์ทุเรียนในเขตภาคตะวันออกของไทย

Naming Durian Varieties in Eastern Thailand

กนกวรรณ วารีเขตต์¹ / กันติทัต การเจริญ² / ถิรวรรณ ศรีรัตนโชติชัย³

Kanokwan Wareeket¹ / Kantithat Karncharoen² /

Thirawan Sriratanachotchai³

สาขาวิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี จันทบุรี 22000, ประเทศไทย
Program in Thai, Faculty of Humanities and Social Sciences,
Rambhai Barni Rajabhat University, Chanthaburi, 22000, Thailand

Corresponding author Email: kanokwan.wa@rbru.ac.th

Received: June 28, 2024

Revised Aug 4, 2024

Accepted: Aug 8, 2024

Abstract

This research investigates the origins and linguistic characteristics of naming durian varieties. Data collection of durian variety names was done from Thailand's eastern region consisting of three provinces namely; Chanthaburi, Rayong, and Trat provinces which are available in the Plant Varieties Protection Office's website (www.doa.go.th), totaling 37 names. The findings from research studies on durian variety names' origins in this region revealed that researchers used interview methods and Wichien Thongpanshang's framework (2003) for data analysis. They categorized durian variety naming origins into 3 groups: First group (54.05%, 20 names) originated from 2 sources: location and sequence, personal names and inside of durian appearance, personal names and uniqueness, personal names and external of durian appearance, personal names and significant dates, inside of durian appearance and uniqueness, animal names and uniqueness, external of durian appearance and location. Second group (24.32%, 9 names) originated from 1 source: inside of durian appearance, personal names, location and uniqueness. Third group (21.62%, 8 names) originated from 3 sources: personal names, inside of durian

appearance, and uniqueness, breeding characteristics, location, and sequence, personal names, external of durian appearance, and nearby trees, location, personal names, and uniqueness. The linguistic characteristics of naming durian varieties were analyzed by using Nawawan Panthumetha's framework (Phanthumetha, 2016), Royal Institute Dictionary 2011 edition, related Thai loanword textbooks, and expert interviews. The names were categorized into two groups: phrase-like or word group structures (97.30%, 36 names), further divided into phrase-like structures (78.38%, 29 names), verb phrase structures (13.51%, 6 names), and single-word structures (2.70%, 1 name) identified as a noun. Regarding linguistic origins, 12 characteristics were identified, with Pali-Sanskrit names (27.03%, 10 names) being the most prevalent, followed by combinations of Thai and Mon languages (13.51%, 5 names), Thai and Pali-Sanskrit languages, Khmer and Pali-Sanskrit languages, Mon and Pali-Sanskrit languages, Thai, Khmer, and Pali-Sanskrit languages (8.11%, 3 names of each), Thai language, combinations of Thai and Khmer languages, Khmer, Mon, and Pali-Sanskrit languages, Chinese language (5.41%, 2 names of each), and combinations of Mon and Khmer languages, Melayu language (2.70%, 1 name of each).

Key words: Naming, Durian Varieties, Eastern Thailand, Origins, Linguistic Characteristics

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาที่มาและลักษณะทางภาษาที่ใช้ในการตั้งชื่อพันธุ์เรียน โดยเก็บข้อมูลเฉพาะชื่อพันธุ์เรียนในเขตภาคตะวันออกของไทย 3 จังหวัด ได้แก่ จันทบุรี ระยอง และตราด จากเว็บไซต์ของสำนักคุ้มครองพันธุ์พืช กรมวิชาการเกษตร (www.doa.go.th) จนได้ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษา จำนวน 37 รายชื่อ ผลการวิจัยด้านที่มาของการตั้งชื่อพันธุ์เรียนในเขตภาคตะวันออกของไทย ผู้วิจัยใช้วิธีการสัมภาษณ์ผู้ยื่นคำขอขึ้นทะเบียน และใช้กรอบแนวคิดของ Thongpanshang (2003) เป็นแนวทางในการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า ที่มาของการตั้งชื่อพันธุ์เรียนแบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม โดยพบที่มาของการตั้งชื่อจำแนกเป็น 2 ที่มา มากที่สุด จำนวนทั้งสิ้น 20 รายชื่อ คิดเป็นร้อยละ 54.05 ได้แก่ ตั้งชื่อพันธุ์เรียนตามสถานที่ และลำดับ, ตั้งชื่อตามชื่อคน และลักษณะผลภายใน, ตั้งชื่อตามชื่อคน และให้เป็นเอกลักษณ์, ตั้งชื่อตามชื่อคน และลักษณะผลภายนอก, ตั้งชื่อตามชื่อคน และตามวันสำคัญ, ตั้งชื่อตามลักษณะผลภายใน และให้เป็นเอกลักษณ์, ตั้งชื่อตามชื่อสัตว์ และให้เป็นเอกลักษณ์, ตั้งชื่อตามลักษณะผลภายนอก และตามสถานที่ รองลงมาพบที่มาของการตั้งชื่อจำแนกเป็น 1 ที่มา จำนวนทั้งสิ้น 9 รายชื่อ คิดเป็นร้อยละ 24.32 ได้แก่ ตั้งชื่อพันธุ์เรียนตามลักษณะผลภายใน, ตั้งชื่อตามชื่อคน, ตั้งชื่อตามสถานที่, ตั้งชื่อให้เป็นเอกลักษณ์และพบที่มาของการตั้งชื่อจำแนกเป็น 3 ที่มา น้อยที่สุด จำนวน 8 รายชื่อ คิดเป็นร้อยละ 21.62 ได้แก่ ตั้งชื่อพันธุ์เรียนตามชื่อคน ลักษณะผลภายใน และให้เป็นเอกลักษณ์, ตั้งชื่อตามลักษณะการเพาะพันธุ์ สถานที่ และลำดับ, ตั้งชื่อตามชื่อคน ลักษณะผลภายนอก และต้นไม้ที่อยู่ใกล้กัน, ตั้งชื่อตามสถานที่ ชื่อคน และให้เป็นเอกลักษณ์ส่วนผลการวิจัยด้านลักษณะทางภาษาที่ใช้ในการตั้งชื่อพันธุ์เรียนในเขตภาคตะวันออกของไทย ผู้วิจัยศึกษาโครงสร้างของชื่อพันธุ์เรียนตามกรอบแนวคิดของ นววรรณ พันธุมธา (Phanthumetha, 2016) และศึกษาที่มาของภาษาในการตั้งชื่อ

พันธุ์ทุเรียน โดยใช้พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554 คำว่าที่เกี่ยวข้องกับคำยืมในภาษาไทย และการสัมภาษณ์ผู้รู้ เป็นเครื่องมือในการวิเคราะห์ข้อมูล ผลการวิจัยพบว่า โครงสร้างของชื่อพันธุ์ทุเรียน แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ ชื่อพันธุ์ทุเรียนที่มีลักษณะโครงสร้างเป็นวลีหรือกลุ่มคำ พบมากที่สุดถึง 36 ชื่อ คิดเป็นร้อยละ 97.30 โดยแบ่งเป็นโครงสร้างแบบนามวลี พบ 29 ชื่อ คิดเป็นร้อยละ 78.38 รองลงมาเป็น โครงสร้างแบบกริยาวลี พบ 6 ชื่อ คิดเป็นร้อยละ 13.51 และโครงสร้างแบบกลุ่มคำ พบ 1 ชื่อ คิดเป็นร้อยละ 2.70 ตามลำดับ ส่วนชื่อพันธุ์ทุเรียนที่มีลักษณะโครงสร้างเป็นคำ พบเพียง 1 ชื่อ คิดเป็นร้อยละ 2.70 ซึ่งปรากฏเป็นคำนาม ในด้านที่มาของภาษาที่ใช้ในการตั้งชื่อพันธุ์ทุเรียนในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย พบที่มาของภาษาที่ใช้ในการตั้งชื่อพันธุ์ทุเรียน 12 ลักษณะ เรียงลำดับการปรากฏจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ชื่อภาษาบาลีสันสกฤต พบ 10 ชื่อ คิดเป็นร้อยละ 27.03, ชื่อภาษาไทยประสมกับภาษามอญ พบ 5 ชื่อ คิดเป็นร้อยละ 13.51, ชื่อภาษาไทยประสมกับภาษาบาลีสันสกฤต ชื่อภาษาเขมรประสมกับภาษาบาลีสันสกฤต ชื่อภาษามอญประสมกับภาษาบาลีสันสกฤต ชื่อภาษาไทยประสมกับภาษาเขมรและภาษาบาลีสันสกฤต พบลักษณะละ 3 ชื่อ คิดเป็นร้อยละ 8.11, ชื่อภาษาไทย ชื่อภาษาไทยประสมกับภาษาเขมร ชื่อภาษาเขมร ประสมกับภาษามอญและภาษาบาลีสันสกฤต ชื่อภาษาจีน พบลักษณะละ 2 ชื่อ คิดเป็นร้อยละ 5.41, ชื่อภาษามอญประสมกับภาษาเขมร และชื่อภาษามลายู พบลักษณะละ 1 ชื่อ คิดเป็นร้อยละ 2.70

คำสำคัญ: การตั้งชื่อ, พันธุ์ทุเรียน, ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ, ที่มา, ลักษณะทางภาษา

บทนำ

ทุเรียน (Durian) เป็นผลไม้ที่มีความสำคัญต่อประเทศไทยเป็นอย่างมาก เนื่องจากเป็นพืชเศรษฐกิจ ที่ได้รับความนิยมในการบริโภคทั้งในและต่างประเทศ อีกทั้งยังเป็นสินค้าส่งออกอันดับ 1 ในกลุ่มผลไม้ไทย และหากพิจารณาถึงพื้นที่การเพาะปลูกและผลผลิต ตามรายงานข้อมูลสถิติการเกษตรของประเทศไทย โดย Office of Agricultural Economics (2023, pp. 88-89) ปี 2565 ในระดับภาคและระดับจังหวัด พบว่า ภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีพื้นที่ให้ผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่สูงที่สุด และจังหวัดจันทบุรีมีพื้นที่ในการปลูกทุเรียน มากที่สุดคือ 320,494 ไร่ และมีผลผลิตเป็นอันดับ 1 ของประเทศที่ 496,760 ตัน

สำนักคุ้มครองพันธุ์พืชแห่งชาติ กรมวิชาการเกษตร ได้ส่งเสริมให้เกษตรกรไทยคิดค้นพัฒนา ปรับปรุงพันธุ์พืชใหม่ เพื่อให้ได้พันธุ์พืชที่เหมาะสมกับสภาพภูมิอากาศและสภาพภูมิประเทศ รวมถึงตอบสนองต่อความต้องการของผู้บริโภค โดยการกำหนดให้มีการจดทะเบียนคุ้มครองพันธุ์พืชใหม่ และการขอหนังสือรับรองพันธุ์พืชขึ้นทะเบียนและพันธุ์พืชรับรอง เพื่อเป็นการยกย่องให้เกียรตินักปรับปรุงพันธุ์พืช และเป็นการจัดแจ้งข้อมูลพันธุ์พืชไว้เป็นฐานข้อมูลพันธุ์พืชของประเทศไทย จึงทำให้มีเกษตรกรชาวสวน ทุเรียนจำนวนมากสนใจยื่นจดทะเบียนรับรองพันธุ์พืช ยกตัวอย่างชื่อพันธุ์ทุเรียนในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือจันทบุรี เช่น กิมซุย นวลทองจันทร์ พวงมณี จังหวัดระยอง เช่น แกลง 1 ทองกลม เหลืองทองคำ จังหวัดตราด เช่น นกขมิ้นเมืองตราด พวงพกา เพชรนภา

จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่า ทุเรียนในประเทศไทยนั้นมีหลากหลายสายพันธุ์ โดยเฉพาะชื่อพันธุ์ ทุเรียน ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่ามีความน่าสนใจที่จะศึกษาประวัติหรือที่มาของการตั้งชื่อ อีกทั้งลักษณะทางภาษา ที่ใช้ในการตั้งชื่ออีกด้วย เนื่องจากชื่อถือเป็นเครื่องมือในการสะท้อนความคิดของผู้ใช้ภาษา และยังสามารถแสดงถึงอัตลักษณ์ของท้องถิ่นนั้น ๆ ได้อีกด้วย

จากการทบทวนงานวิจัยที่เกี่ยวข้องผู้วิจัยพบว่า ยังมีผู้ที่ศึกษาเกี่ยวกับการตั้งชื่อพันธุ์พืชไม่มากนัก อาทิ Khaiyanan (2004) ศึกษาการตั้งชื่อพันธุ์ไม้มงคลในภาษาไทย ซึ่งศึกษาไม้มงคลประเภทวานและโป๊ยเซียน ในด้านโครงสร้างของชื่อ ความหมาย และความเชื่อของการตั้งชื่อพันธุ์ไม้มงคล Siriwitthaiporn (2014) ศึกษาพันธุ์ข้าว : พันธุกรรมความงามทางภาษาไทย โดยศึกษากลวิธีการตั้งชื่อพันธุ์ข้าวของไทย และคำศัพท์ในภาษาไทยที่มีความเกี่ยวข้องกับข้าว Ayaekaji et al. (2017) ได้ศึกษาความหลากหลายของทุเรียนพันธุ์พื้นเมือง ในตำบลลำพะยา อำเภอเมืองยะลา จังหวัดยะลา โดยศึกษาลักษณะสัณฐาน การตั้งชื่อ และการใช้ประโยชน์

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาประวัติหรือที่มา อันนำมาสู่กลวิธีการตั้งชื่อพันธุ์ทุเรียน โดยศึกษาเฉพาะในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกของไทย 3 จังหวัด ได้แก่ จันทบุรี ระยอง และตราด เนื่องจากทั้ง 3 จังหวัดนี้มีผลผลิตและเนื้อที่เก็บเกี่ยวทุเรียนมากที่สุดเป็น 3 ลำดับแรก และผู้วิจัยคาดหวังว่า ผลการวิจัยนี้จะสามารถนำไปต่อยอดและสร้างประโยชน์ในด้านต่าง ๆ เช่น ภาษาศาสตร์ ประวัติศาสตร์ หรือการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงเกษตร เพื่อเสริมสร้างคุณค่าต่อทุเรียนให้มากยิ่งขึ้นต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาที่มาของการตั้งชื่อพันธุ์ทุเรียนในเขตภาคตะวันออกของไทย
2. เพื่อศึกษาลักษณะทางภาษาที่ใช้ในการตั้งชื่อพันธุ์ทุเรียนในเขตภาคตะวันออกของไทย

ขอบเขตของการวิจัย

งานวิจัยนี้ศึกษาเฉพาะชื่อพันธุ์ทุเรียนในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกของไทย 3 จังหวัด ได้แก่ จันทบุรี ระยอง และตราด โดยรายชื่อพันธุ์ทุเรียนที่ใช้ในงานวิจัยนี้รวบรวมจากเว็บไซต์ของสำนักคุ้มครองพันธุ์พืช กรมวิชาการเกษตร (www.doa.go.th, 28 November 2023) จำนวนทั้งสิ้น 37 พันธุ์ ได้แก่

กิมซุย	กิมตวง	จันท์ลินจง	โชคเมณี
ทองลินจง	นวลทองจันท์	พลอยลินจง	พลอยจันท์
สายน้ำผึ้ง	ฉัตรมงคล	เพียงพร	พองทอง
แสวงทองชัย	หลงพญา	แกลง 1	ทองกลม
เหลืองทองคำ	เหลืองสุนทอง	ทองหล่อ	พวงพกา
นกขมิ้นเมืองตราด	เพชรนา	เพชรสุริยะ	เฟื่องฟ้า
ทองเมฆา	ชำนานวิทย์	พวงเมณี	จันทบุรี 1
จันทบุรี 2	จันทบุรี 3	จันทบุรี 7	จันทบุรี 8
จันทบุรี 9	จันทบุรี 10	ลูกผสมจันทบุรี 84-4	ลูกผสมจันทบุรี 84-5
ลูกผสมจันทบุรี 84- 6			

สมมุติฐาน

1. ที่มาของการตั้งชื่อพันธุ์เรียนในเขตภาคตะวันออกของไทย ส่วนใหญ่มาจากชื่อของบุคคล
2. ลักษณะทางภาษาที่ใช้ในการตั้งชื่อพันธุ์เรียนในเขตภาคตะวันออกของไทย ส่วนใหญ่เป็นนามวลี ใช้ภาษาไทยประสมกับภาษาบาลีสันสกฤตในการตั้งชื่อ

ทบทวนวรรณกรรม

1. ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการตั้งชื่อพันธุ์เรียน เพื่อนำมาเป็นกรอบแนวคิดในการวิเคราะห์ที่มาและลักษณะทางภาษาในการตั้งชื่อพันธุ์เรียน ดังนี้

1. กรอบแนวคิดในการศึกษาที่มาของการตั้งชื่อพันธุ์เรียน

ผู้วิจัยใช้กรอบแนวคิดของ วิเชียร ทองพันชั่ง (Thongpanshang, 2003) ซึ่งได้กล่าวถึงหลักการตั้งชื่อพันธุ์เรียนไว้ว่า อาจใช้หลักการตั้งชื่อตามลักษณะใดลักษณะหนึ่ง ได้แก่ การตั้งชื่อตามลักษณะผลภายนอก การตั้งชื่อตามลักษณะผลภายใน การตั้งชื่อเดิมผสมกับผู้เพาะ การตั้งชื่อตามสถานที่ต้นแรกออกขึ้นใหม่ การตั้งชื่อตามสถานที่ต้นแรกออกขึ้น หรือตั้งชื่อตามสถานที่ที่ต้นแรกออกขึ้นอยู่ใกล้ต้นไม้อะไร ก็ให้ชื่อตามต้นไม้ที่ขึ้นอยู่ใกล้กัน การตั้งชื่อเดิมผสมกับสถานที่ต้นแรกปลูก และการตั้งชื่อแบบเบ็ดเตล็ด ตั้งโดยไม่อาศัยหลักเกณฑ์ใด ๆ

2. กรอบแนวคิดในการศึกษาลักษณะทางภาษาของการตั้งชื่อพันธุ์เรียน

ในการศึกษาลักษณะทางภาษาของการตั้งชื่อพันธุ์เรียน ผู้วิจัยจะศึกษา 2 ประเด็น ได้แก่ โครงสร้างของชื่อพันธุ์เรียน และที่มาของภาษาที่ใช้ในการตั้งชื่อ ในด้านโครงสร้างของชื่อพันธุ์เรียน ผู้วิจัยใช้กรอบแนวคิดของ นววรรณ พันธุมธา (Phanthumetha, 2016) ซึ่งจำแนกคำออกเป็น 6 หมวด ตามเกณฑ์ความหมายและหน้าที่ในการสื่อสาร ได้แก่ คำเรียก-ร้อง คำหลัก คำแทน คำขยาย คำเชื่อม และคำเสริม

ส่วนวลีตามแนวคิดของ นววรรณ พันธุมธา จะใช้เรียกเฉพาะกลุ่มคำซึ่งไม่ใช่ประโยค และมีคำหลักเป็นส่วนประกอบสำคัญ ดังนั้นวลีจึงมีเพียง 2 ชนิด คือ นามวลี และกริยาวลี ส่วนกลุ่มคำที่มีได้มีคำหลักเป็นส่วนประกอบสำคัญจะยังคงเรียกว่า กลุ่มคำ ไม่เรียกว่า วลี

ในด้านที่มาของภาษาในการตั้งชื่อ ผู้วิจัยใช้พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554 ตำราที่เกี่ยวข้องกับคำยืมในภาษาไทย และการสัมภาษณ์จากผู้รู้ เป็นเครื่องมือในการวิเคราะห์ข้อมูล

วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยตามขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาข้อมูล เอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการตั้งชื่อพันธุ์เรียน
2. เก็บรวบรวมข้อมูลชื่อพันธุ์เรียนจากเว็บไซต์สำนักคุ้มครองพันธุ์พืช ของ กรมวิชาการเกษตร โดยคัดเฉพาะชื่อพันธุ์เรียนในเขตภาคตะวันออกเฉียงของไทย 3 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดจันทบุรี ระยอง และตราด
3. ลงพื้นที่เพื่อเก็บข้อมูลและวิเคราะห์ที่มาของการตั้งชื่อพันธุ์เรียน
4. วิเคราะห์ลักษณะทางภาษาที่ใช้ในการตั้งชื่อพันธุ์เรียน
5. เรียบเรียงและนำเสนอผลการวิจัยแบบพรรณนาวิเคราะห์โดยมีตารางสรุปเพื่อความเข้าใจ
6. สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ผลการวิจัย

การศึกษาการตั้งชื่อพันธุ์เรียนในเขตภาคตะวันออกเฉียงของไทย ผู้วิจัยแบ่งเนื้อหาออกเป็น 2 ส่วน ตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ได้แก่ ที่มาของการตั้งชื่อพันธุ์เรียนในเขตภาคตะวันออกเฉียงไทย และลักษณะทางภาษาที่ใช้ในการตั้งชื่อพันธุ์เรียนในเขตภาคตะวันออกเฉียงไทย ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. ที่มาของการตั้งชื่อพันธุ์เรียนในเขตภาคตะวันออกเฉียงไทย

จากการศึกษาที่มาของการตั้งชื่อพันธุ์เรียนในเขตภาคตะวันออกเฉียงไทย พบที่มาของการตั้งชื่อพันธุ์เรียนแบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่ ที่มาของการตั้งชื่อจำแนกเป็น 1 ที่มา 2 ที่มา และ 3 ที่มา ได้แก่

1.1 ที่มาของการตั้งชื่อจำแนกเป็น 1 ที่มา พบการตั้งชื่อตามลักษณะ ดังนี้

1.1.1 ตั้งชื่อตามลักษณะผลภายใน

การตั้งชื่อในลักษณะนี้มีที่มาจากการนำลักษณะของผลภายในของทุเรียนที่โดดเด่น เช่น ลักษณะของเนื้อทุเรียน สีของทุเรียน มาตั้งเป็นชื่อพันธุ์ พบ 4 ชื่อ คิดเป็นร้อยละ 10.81 เช่น

ตารางที่ 1 การตั้งชื่อพันธุ์เรียนตามลักษณะผลภายใน

ชื่อพันธุ์เรียน	ที่มาของการตั้งชื่อ
ทองเมฆา	เนื้อสีเหลือง มีลักษณะเป็นก้อนขนาดใหญ่ คล้ายก้อนเมฆสีทอง
ฟองทอง	เอกลักษณ์ของเนื้อผล คือ ผิวไม่เรียบ คล้ายมีฟองผุดจากภายใน และเนื้อ มีสีเหลืองเข้มคล้ายทอง

1.1.2 ตั้งชื่อตามชื่อคน

การตั้งชื่อในลักษณะนี้มีที่มาจากการนำชื่อหรือนามสกุลของผู้ยื่นคำขอขึ้นทะเบียน หรือผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมาใช้ในการตั้งชื่อพันธุ์เรียน พบ 3 ชื่อ คิดเป็นร้อยละ 8.11 เช่น

ตารางที่ 2 การตั้งชื่อพันธุ์เรียนตามชื่อคน

ชื่อพันธุ์เรียน	ที่มาของการตั้งชื่อ
ชำนานุวิทย์	ชื่อผู้ว่าราชการจังหวัดตราด คือ นายชำนานุวิทย์ เตรตน์
พวงพกา	ชื่อผู้ยื่นคำขอขึ้นทะเบียน คือ นางพวงพกา ยินสุตร

1.1.3 ตั้งชื่อตามชื่อสถานที่

การตั้งชื่อในลักษณะนี้มีที่มาจากการนำชื่อสถานที่เพาะพันธุ์เรียน หรือสถานที่อื่น ๆ มาตั้งเป็นชื่อพันธุ์เรียน พบ 1 ชื่อ คิดเป็นร้อยละ 2.70 ได้แก่

ตารางที่ 3 การตั้งชื่อพันธุ์เรียนตามชื่อสถานที่

ชื่อพันธุ์เรียน	ที่มาของการตั้งชื่อ
หลงพญา	ชื่อสถานที่เพาะปลูกพันธุ์เรียน ซึ่งตั้งอยู่ที่เขาพญา ตำบลจันทเขลม อำเภอเขาคิชฌกูฏ จังหวัดจันทบุรี

1.1.4 ตั้งชื่อให้เป็นเอกลักษณ์

การตั้งชื่อในลักษณะนี้มีที่มาจากการนำชื่อสิ่งต่าง ๆ ที่บ่งบอกถึงความเป็นเอกลักษณ์ของพันธุ์เรียนหรือจังหวัด มาตั้งเป็นชื่อพันธุ์เรียน พบ 1 ชื่อ คิดเป็นร้อยละ 2.70 ได้แก่

ตารางที่ 4 การตั้งชื่อพันธุ์เรียนให้เป็นเอกลักษณ์

ชื่อพันธุ์เรียน	ที่มาของการตั้งชื่อ
พลอยจันท	พลอยเป็นอัญมณีที่มีคุณค่าและมีชื่อเสียงของจังหวัดจันทบุรี อีกทั้งผู้ยื่นคำขอขึ้นทะเบียนต้องการตั้งชื่อนี้เพื่อเป็นเกียรติประวัติให้ชาวสวนทุเรียนในจังหวัดจันทบุรีอีกด้วย

1.2 ที่มาของการตั้งชื่อจำแนกเป็น 2 ที่มา พบการตั้งชื่อตามลักษณะ ดังนี้

1.2.1 ตั้งชื่อตามชื่อคน และลักษณะผลภายใน

การนำชื่อหรือนามสกุลของผู้ยื่นคำขอขึ้นทะเบียน หรือผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมาใช้ในการตั้งชื่อและนำลักษณะผลภายในของทุเรียนที่มีความโดดเด่นมาประกอบด้วย ซึ่งที่มาของชื่อทั้งสองอาจปรากฏอยู่ในตำแหน่งใดของชื่อก็ได้ พบ 5 ชื่อ คิดเป็นร้อยละ 13.51 เช่น

ตารางที่ 5 การตั้งชื่อพันธุ์ทุเรียนตามชื่อคน และลักษณะผลภายใน

ชื่อพันธุ์ทุเรียน	ที่มาของการตั้งชื่อ
กิมซุย	ตั้งชื่อตามลักษณะผลภายใน คือ ทุเรียนมีเนื้อสีทอง ซึ่งในภาษาจีน คำว่า กิม แปลว่า ทอง และตั้งชื่อตามชื่อคน คือ ซุย ซึ่งเป็นการดาของผู้ยื่นคำขอขึ้นทะเบียน
ทองกมกล	ตั้งชื่อตามลักษณะผลภายใน คือ เนื้อทุเรียนมีสีเหลืองเข้มคล้ายทอง และตั้งชื่อตามชื่อคน โดยใช้ส่วนหนึ่งของนามสกุลของผู้ยื่นคำขอขึ้นทะเบียนมาตั้งชื่อ คือ นายเสริมศักดิ์ เปรมกมล

1.2.2 ตั้งชื่อตามชื่อคน และให้เป็นเอกลักษณ์

การนำชื่อหรือนามสกุลของผู้ยื่นคำขอขึ้นทะเบียน หรือผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมาใช้ในการตั้งชื่อ และนำสิ่งต่าง ๆ ที่บ่งบอกถึงความเป็นเอกลักษณ์ของพันธุ์ทุเรียนหรือจังหวัด มาตั้งเป็นชื่อพันธุ์ทุเรียน ซึ่งที่มาของชื่อทั้งสองอาจปรากฏอยู่ในตำแหน่งใดของชื่อก็ได้ พบ 2 ชื่อ คิดเป็นร้อยละ 5.41 ได้แก่

ตารางที่ 6 การตั้งชื่อพันธุ์ทุเรียนตามชื่อคน และให้เป็นเอกลักษณ์

ชื่อพันธุ์ทุเรียน	ที่มาของการตั้งชื่อ
โชคมณี	ตั้งชื่อตามชื่อคน โดยใช้ส่วนหนึ่งของนามสกุลของผู้ยื่นคำขอขึ้นทะเบียน คือ นายบุญส่ง โชคช่วยพัฒนากิจ มาตั้งเป็นชื่อทุเรียน และตั้งชื่อให้เป็นเอกลักษณ์ คือ ใช้คำว่า มณี (อัญมณี) เพื่อสื่อถึงเอกลักษณ์ของจังหวัดจันทบุรี
พลอยลิงจง	ตั้งชื่อให้เป็นเอกลักษณ์ คือ นำคำว่า “พลอย” ซึ่งเป็นอัญมณีที่มีคุณค่าและมีชื่อเสียงของจังหวัดจันทบุรีมาตั้งเป็นชื่อทุเรียน และตั้งชื่อตามชื่อคน โดยใช้นามสกุลของผู้ยื่นคำขอขึ้นทะเบียน คือ นายสมชาย ลินจง เพื่อเป็นเกียรติประวัติแก่วงศ์ตระกูลลินจง

1.2.3 ตั้งชื่อตามชื่อคน และลักษณะผลภายนอก

การนำชื่อหรือนามสกุลของผู้ยื่นคำขอขึ้นทะเบียน หรือผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมาใช้ในการตั้งชื่อ และนำลักษณะผลภายนอกของทุเรียนที่มีความโดดเด่นมาประกอบ เช่น รูปทรง ลักษณะของเปลือก การออกผล ซึ่งที่มาของชื่อทั้งสองอาจปรากฏอยู่ในตำแหน่งใดของชื่อก็ได้ พบ 1 ชื่อ คิดเป็นร้อยละ 2.70 ได้แก่

ตารางที่ 7 การตั้งชื่อพันธุ์ทุเรียนตามชื่อคน และลักษณะผลภายนอก

ชื่อพันธุ์ทุเรียน	ที่มาของการตั้งชื่อ
พวงมณี	ตั้งชื่อตามลักษณะผลภายนอก คือ ทุเรียนพันธุ์นี้มีลักษณะโดดเด่น คือ แม้ผลจะเล็ก แต่ติดผลเป็นพวง และตั้งชื่อตามชื่อคน คือ นางมณี เฉลิมพงษ์ ซึ่งเป็นผู้ยื่นคำขอขึ้นทะเบียน

1.2.4 ตั้งชื่อตามชื่อคน และตามวันสำคัญ

การนำชื่อหรือนามสกุลของผู้ยื่นคำขอขึ้นทะเบียน หรือผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมาใช้ในการตั้งชื่อ และตั้งชื่อตามวันสำคัญต่าง ๆ พบ 1 ชื่อ คิดเป็นร้อยละ 2.70 ได้แก่

ตารางที่ 8 การตั้งชื่อพันธุ์เรียนตามชื่อคน และตามวันสำคัญ

ชื่อพันธุ์เรียน	ที่มาของการตั้งชื่อ
ฉัตรมงคล	ตั้งชื่อตามชื่อคน และตามวันสำคัญ คือ นางณิ เกลิมพงษ์ ได้ปลูกทุเรียนพันธุ์นี้ในวันที่ 5 พฤษภาคม พ.ศ. 2545 ซึ่งตรงกับวันฉัตรมงคล ประกอบกับบุตรชายมีชื่อว่า นายมงคล เกลิมพงษ์ จึงนำมาตั้งเป็นชื่อทุเรียน

1.2.5 ตั้งชื่อตามลักษณะผลภายใน และให้เป็นเอกลักษณ์

การนำลักษณะผลภายในของทุเรียนที่มีความโดดเด่น และนำสิ่งต่าง ๆ ที่บ่งบอกถึงความเป็นเอกลักษณ์ของพันธุ์ทุเรียนหรือจังหวัดมาประกอบกัน ซึ่งที่มาของชื่อทั้งสองอาจปรากฏอยู่ในตำแหน่งใดของชื่อก็ได้ พบ 1 ชื่อ คิดเป็นร้อยละ 2.70 ได้แก่

ตารางที่ 9 การตั้งชื่อพันธุ์เรียนตามชื่อคน และให้เป็นเอกลักษณ์

ชื่อพันธุ์เรียน	ที่มาของการตั้งชื่อ
เหลือทองคำ	ตั้งชื่อตามลักษณะผลภายใน เนื่องจากทุเรียนพันธุ์นี้มีความโดดเด่นที่เนื้อมีสีเหลืองเข้มคล้ายทองคำ และ นายบันทึก ทวีสัตย์ ผู้ยื่นคำขอขึ้นทะเบียน ตั้งใจตั้งชื่อพันธุ์เรียนให้ขึ้นต้นด้วยคำว่า “เหลือ” ทุกพันธุ์ เพื่อให้เป็นเอกลักษณ์

1.2.6 ตั้งชื่อตามชื่อสัตว์ และให้เป็นเอกลักษณ์

การนำชื่อสัตว์ต่าง ๆ มาตั้งเป็นชื่อทุเรียน และนำสิ่งที่บ่งบอกถึงความเป็นเอกลักษณ์ของพันธุ์ทุเรียนหรือจังหวัดมาประกอบกัน ซึ่งที่มาของชื่อทั้งสองอาจปรากฏอยู่ในตำแหน่งใดของชื่อก็ได้ พบ 1 ชื่อ คิดเป็นร้อยละ 2.70 ได้แก่

ตารางที่ 10 การตั้งชื่อพันธุ์เรียนตามชื่อสัตว์ และให้เป็นเอกลักษณ์

ชื่อพันธุ์เรียน	ที่มาของการตั้งชื่อ
นกขมิ้นเมืองตราด	ตั้งชื่อตามชื่อสัตว์ คือ นกขมิ้น เนื่องจากเนื้อทุเรียนพันธุ์นี้มีสีเหลืองเข้มคล้ายสีนกขมิ้น และ นายสุปัญญา พันธุ์เพ็ง ผู้ยื่นคำขอขึ้นทะเบียน ได้ให้สัมภาษณ์ว่ามีนกขมิ้นมาเกาะที่ต้นทุเรียนพันธุ์นี้ทุกปี ส่วนคำว่า “เมืองตราด” ตั้งใจตั้งชื่อให้เป็นเอกลักษณ์ เพื่อให้แตกต่างจากชื่อพันธุ์นกขมิ้นทางภาคใต้

1.2.7 ตั้งชื่อตามลักษณะผลภายนอก และตามสถานที่

การนำลักษณะผลภายนอกของทุเรียนที่มีความโดดเด่นมาตั้งเป็นชื่อ และนำชื่อสถานที่ เพาะพันธุ์ทุเรียน หรือสถานที่อื่น ๆ มาประกอบกัน ซึ่งที่มาของชื่อทั้งสองอาจปรากฏอยู่ในตำแหน่งใด ของชื่อก็ได้ พบ 1 ชื่อ คิดเป็นร้อยละ 2.70 ได้แก่

ตารางที่ 11 การตั้งชื่อพันธุ์ทุเรียนตามลักษณะผลภายนอก และตามสถานที่

ชื่อพันธุ์ทุเรียน	ที่มาของการตั้งชื่อ
เพชรนา	ตั้งชื่อตามลักษณะผลภายนอก โดยทุเรียนพันธุ์นี้มีลักษณะพิเศษ คือ มีผลทรงรี ปลายหนามเป็นส้อมง ก้นแหลม รูปทรงคล้ายเพชร ส่วนคำว่า “นา” เป็นการตั้งชื่อตามสถานที่ เนื่องจากผู้ยื่นคำขอขึ้นทะเบียน ได้ให้สัมภาษณ์ว่า ทุเรียนพันธุ์นี้ไม่มีถิ่น แต่เมื่อรับประทานแล้วกลิ่นจะพุ่ง ในปากให้ความรู้สึกเหมือนอยู่บนสวรรค์

1.2.8 ตั้งชื่อตามสถานที่ และลำดับ

การนำชื่อสถานที่เพาะพันธุ์ทุเรียน หรือสถานที่อื่น ๆ มาตั้งชื่อทุเรียน และตามด้วยลำดับ ของการเพาะพันธุ์ หรือลำดับการจดทะเบียน หรือลำดับที่ได้จากการประกวดแข่งขัน พบ 8 ชื่อ คิดเป็น ร้อยละ 21.62 เช่น

ตารางที่ 12 การตั้งชื่อพันธุ์ทุเรียนตามสถานที่ และลำดับ

ชื่อพันธุ์ทุเรียน	ที่มาของการตั้งชื่อ
แกล้ง 1	ตั้งชื่อตามสถานที่ และตามด้วยลำดับ คือ ผู้ยื่นคำขอขึ้นทะเบียนได้นำทุเรียน พันธุ์นี้เข้าประกวดในงานเทศกาลผลไม้และของดีเมืองแกลง และได้รับรางวัล ชนะเลิศอันดับ 1
จันทบุรี 1	ตั้งชื่อตามสถานที่ และตามด้วยลำดับ คือ มีสถานที่เพาะพันธุ์อยู่ที่ ศูนย์วิจัยพืชสวนจังหวัดจันทบุรี จึงใช้คำว่า “จันทบุรี” ขึ้นต้น ตามด้วย ลำดับที่จดทะเบียน คือ เป็นลำดับที่ 1

1.3 ที่มาของการตั้งชื่อจำแนกเป็น 3 ที่มา พบการตั้งชื่อตามลักษณะ ดังนี้

1.3.1 ตั้งชื่อตามชื่อคน ลักษณะผลภายใน และให้เป็นเอกลักษณ์

การนำชื่อคน ลักษณะผลภายในที่โดดเด่น และสิ่งที่เป็นบ่งบอกถึงความเป็นเอกลักษณ์ มาประกอบกันเป็นชื่อพันธุ์ทุเรียน ซึ่งที่มาของชื่อทั้งสามส่วนนี้อาจปรากฏอยู่ในตำแหน่งใดของชื่อก็ได้ พบ 3 ชื่อ คิดเป็นร้อยละ 8.11 ได้แก่

ตารางที่ 13 การตั้งชื่อพันธุ์ทุเรียนตามชื่อคน ลักษณะผลภายใน และให้เป็นเอกลักษณ์

ชื่อพันธุ์ทุเรียน	ที่มาของการตั้งชื่อ
นวลทองจันทร์	ตั้งชื่อตามชื่อคน คือ ผู้ยื่นคำขอขึ้นทะเบียนนำชื่อของภรรยา คือ นวล มาตั้งเป็นชื่อทุเรียน ประกอบกับลักษณะผลภายในของทุเรียน เนื้อมีสีเหลืองเข้ม คล้ายทอง และใช้คำว่า “จันทร์” มาตั้งชื่อให้เป็นเอกลักษณ์ เพื่อสื่อถึงของดี เมืองจันทบุรี
ทองลิงจง	ตั้งชื่อตามลักษณะผลภายใน คือ ทุเรียนพันธุ์นี้เนื้อมีสีเหลืองคล้ายทอง และใช้นามสกุล “ลิงจง” มาตั้งเป็นชื่อทุเรียนทุกพันธุ์เพื่อให้เป็นเอกลักษณ์ของตน และเพื่อเป็นเกียรติประวัติแก่วงศ์ตระกูลลิงจงอีกด้วย
เหลืองสุนทอน	ตั้งชื่อตามลักษณะผลภายใน คือ ทุเรียนพันธุ์นี้มีความโดดเด่นที่เนื้อมีสีเหลือง เข้มคล้ายทองคำ และ นายบันทึก ทวีสัตย์ ผู้ยื่นคำขอขึ้นทะเบียนตั้งตั้งชื่อพันธุ์ทุเรียนให้ขึ้นต้นด้วยคำว่า “เหลือง” ทุกพันธุ์ เพื่อให้เป็นเอกลักษณ์ของตน ส่วนคำว่า “สุนทอน” เป็นชื่อมารดาของผู้ยื่นคำขอขึ้นทะเบียน

1.3.2 ตั้งชื่อตามชื่อคน ลักษณะผลภายนอก และต้นไม้ที่อยู่ใกล้กัน

การนำชื่อคน ลักษณะผลภายนอกที่โดดเด่น และชื่อต้นไม้ที่ปลูกอยู่ใกล้กันมาตั้งเป็นชื่อพันธุ์ทุเรียน พบ 1 ชื่อ คิดเป็นร้อยละ 2.70 ได้แก่

ตารางที่ 14 การตั้งชื่อพันธุ์ทุเรียนตามชื่อคน ลักษณะผลภายนอก และต้นไม้ที่อยู่ใกล้กัน

ชื่อพันธุ์ทุเรียน	ที่มาของการตั้งชื่อ
เฟื่องฟ้า	ตั้งชื่อตามชื่อคน คือ เฟื่องฟ้า ซึ่งเป็นมารดาของผู้ยื่นคำขอขึ้นทะเบียน และตั้งชื่อตามลักษณะผลภายนอก คือ ผิวเปลือกเมื่อสุกแก่จะมีลายสีเข้ม เหมือนสีครามของเฟื่องฟ้าเวลาแห้งและร่วงโรย อีกทั้งมีต้นเฟื่องฟ้าที่ปลูกอยู่ใกล้กัน จึงนำมาใช้เป็นชื่อทุเรียนด้วย

1.3.3 ตั้งชื่อตามสถานที่ ชื่อคน และให้เป็นเอกลักษณ์

การนำชื่อสถานที่ ชื่อคน และสิ่งที่บ่งบอกถึงความเป็นเอกลักษณ์มาประกอบกันเป็นชื่อพันธุ์ทุเรียน พบ 1 ชื่อ คิดเป็นร้อยละ 2.70 ได้แก่

ตารางที่ 15 การตั้งชื่อพันธุ์ทุเรียนตามสถานที่ ชื่อคน และให้เป็นเอกลักษณ์

ชื่อพันธุ์ทุเรียน	ที่มาของการตั้งชื่อ
จันทร์ลิงจง	ตั้งชื่อตามสถานที่ คือ จังหวัดจันทบุรี เป็นสถานที่เพาะปลูก และใช้นามสกุล “ลิงจง” มาตั้งเป็นชื่อทุเรียนทุกพันธุ์เพื่อให้เป็นเอกลักษณ์ของตน และเพื่อเป็นเกียรติประวัติแก่วงศ์ตระกูลลิงจงอีกด้วย

1.3.4 ตั้งชื่อตามลักษณะการเพี้ยนพจน์ สถานที่ และลำดับ

การนำลักษณะการเพี้ยนพจน์ของทุเรียน ชื่อสถานที่ มาตั้งเป็นชื่อทุเรียน และตามด้วยลำดับของการเพี้ยนพจน์ หรือลำดับการจดทะเบียน พบ 3 ชื่อ คิดเป็นร้อยละ 8.11 เช่น

ตารางที่ 16 การตั้งชื่อพันธุ์ทุเรียนตามลักษณะการเพี้ยนพจน์ สถานที่ และลำดับ

ชื่อพันธุ์ทุเรียน	ที่มาของการตั้งชื่อ
ลูกผสมจันทบุรี 84-4	ตั้งชื่อตามลักษณะการเพี้ยนพจน์ คือ ทุเรียนพันธุ์นี้เป็นทุเรียนลูกผสม ซึ่งเกิดจากการผสมพันธุ์กันระหว่างพันธุ์ก้านยาว กับพันธุ์หมอนทอง และตั้งชื่อตามสถานที่ที่เพี้ยนพจน์ ซึ่งอยู่ที่ ศูนย์วิจัยพืชสวนจังหวัดจันทบุรี ตามด้วยลำดับต้นทดลอง และลำดับที่จดทะเบียน คือ 84-4 ปัจจุบัน ทุเรียนพันธุ์นี้มีชื่อใหม่ว่า จันทบุรี 4

2. ลักษณะทางภาษาที่ใช้ในการตั้งชื่อพันธุ์ทุเรียนในเขตภาคตะวันออกของไทย

ในการศึกษาลักษณะทางภาษาที่ใช้ในการตั้งชื่อพันธุ์ทุเรียนในเขตภาคตะวันออกของไทย ผู้วิจัย ได้ศึกษาโครงสร้างของชื่อพันธุ์ทุเรียน และที่มาของภาษาในการตั้งชื่อ รายละเอียดมีดังนี้

2.1 โครงสร้างของชื่อพันธุ์ทุเรียน

ผู้วิจัยพบโครงสร้างของชื่อแบ่งออกเป็น 2 ลักษณะ ได้แก่ ชื่อพันธุ์ทุเรียนที่มีลักษณะโครงสร้างเป็นคำ และชื่อพันธุ์ทุเรียนที่มีลักษณะโครงสร้างเป็นวลีหรือกลุ่มคำ ดังนี้

2.1.1 ชื่อพันธุ์ทุเรียนที่มีลักษณะโครงสร้างเป็นคำ

จากการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยพบชื่อพันธุ์ทุเรียนที่มีลักษณะโครงสร้างเป็นคำ จำนวน 1 ชื่อ คิดเป็นร้อยละ 2.70 ได้แก่ เพื่องฟ้า ซึ่งจัดอยู่ในหมวดคำหลัก ประเภท คำนาม ชนิดคำนามวิสามัญ ใช้เรียกสิ่งใดสิ่งหนึ่งโดยเฉพาะ

2.1.2 ชื่อพันธุ์ทุเรียนที่มีลักษณะโครงสร้างเป็นวลีหรือกลุ่มคำ

จากการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยพบโครงสร้างของคำในการตั้งชื่อพันธุ์ทุเรียนแบ่งออกเป็น 3 ประเภท คือ นามวลี กริยาวลี และกลุ่มคำ ดังนี้

2.1.2.1 นามวลี หมายถึง กลุ่มคำซึ่งมีคำนามเป็นส่วนประกอบสำคัญ เรียกว่า หน่วยหลัก และมีส่วนประกอบอื่น ๆ ขยายหน่วยหลัก เรียกว่า หน่วยขยาย หน่วยขยายอาจเป็นคำหรือประโยค (Phanthumetha, 2016, p. 145) ในงานวิจัยนี้ผู้วิจัยพบชื่อพันธุ์ทุเรียนที่มีโครงสร้างเป็นนามวลีปรากฏเป็นโครงสร้าง ดังต่อไปนี้

1) คำนาม + คำนาม

ชื่อพันธุ์ทุเรียนที่มีโครงสร้างเป็นนามวลี โดยมีคำนามเป็นหน่วยหลัก และ มีหน่วยขยายทั้งหมดเป็นคำนามปรากฏอยู่หลังหน่วยหลัก มีจำนวน 16 ชื่อ คิดเป็นร้อยละ 43.24 เช่น

ตารางที่ 17 ชื่อพันธุ์เรียนที่มีโครงสร้างเป็นนามวลี ประเภทคำนาม + คำนาม

ชื่อพันธุ์เรียน	หน่วยหลัก (คำนาม)	หน่วยขยาย (คำนาม)
กิมชู่ย	กิม	ชู่ย ¹
จันทรลินจง	จันทร	ลินจง
ฉัตรมงคล	ฉัตร	มงคล

2) คำนาม + คำบอกลำดับ

ชื่อพันธุ์เรียนที่มีโครงสร้างเป็นนามวลี โดยมีคำนามเป็นหน่วยหลัก และมีหน่วยขยายเป็นคำบอกลำดับปรากฏอยู่หลังหน่วยหลัก มีจำนวน 8 ชื่อ คิดเป็นร้อยละ 21.62 เช่น

ตารางที่ 18 ชื่อพันธุ์เรียนที่มีโครงสร้างเป็นนามวลี ประเภทคำนาม + คำบอกลำดับ

ชื่อพันธุ์เรียน	หน่วยหลัก (คำนาม)	หน่วยขยาย (คำนาม)
แกลง 1	แกลง	1
จันทบุรี 1	จันทบุรี	1

3) คำนาม + คำกริยา

ชื่อพันธุ์เรียนที่มีโครงสร้างเป็นนามวลี โดยมีคำนามเป็นหน่วยหลัก และมีหน่วยขยายเป็นคำบอกกริยาปรากฏอยู่หลังหน่วยหลัก มีจำนวน 2 ชื่อ คิดเป็นร้อยละ 5.41 ได้แก่

ตารางที่ 19 ชื่อพันธุ์เรียนที่มีโครงสร้างเป็นนามวลี ประเภทคำนาม + คำกริยา

ชื่อพันธุ์เรียน	หน่วยหลัก (คำนาม)	หน่วยขยาย (คำนาม)
กิมตวง	กิม	ตวง ²
ทองหล่อ	ทอง	หล่อ

4) คำนาม + คำกริยา + คำนาม + คำบอกลำดับ

ชื่อพันธุ์เรียนที่มีโครงสร้างเป็นนามวลี โดยมีคำนามเป็นหน่วยหลัก และมีหน่วยขยายเป็นคำบอกกริยาปรากฏอยู่หลังหน่วยหลัก มีจำนวน 3 ชื่อ คิดเป็นร้อยละ 8.11 เช่น

ตารางที่ 20 ชื่อพันธุ์เรียนที่มีโครงสร้างเป็นนามวลี ประเภทคำนาม + คำกริยา + คำนาม + คำบอกลำดับ

ชื่อพันธุ์เรียน	หน่วยหลัก (คำนาม)	หน่วยขยาย (คำกริยา + คำนาม + คำบอกลำดับ)
ลูกผสมจันทบุรี 84-4	ลูก	ผสม + จันทบุรี + 84-4

¹ชู่ย ในภาษาจีนแต้จิ๋ว แปลว่า สิริมงคล (P. Chenchobtharakij, personal communication, March 23, 2024)

²ตวง ในภาษาจีนแต้จิ๋ว แปลว่า ชั่งตวง จัดอยู่ในคำกริยาแสดงสภาพ ตามแนวคิดของ นววรรณ พันธุเมธา (Phanthumetha, 2016, p. 14)

2.1.2.2 กริยาวลี หมายถึง กลุ่มคำซึ่งประกอบด้วยหน่วยหลัก คือ คำกริยา และหน่วยขยาย ซึ่งประกอบด้วยคำหรือประโยค (Phanthumetha, 2016, p. 154) ในงานวิจัยนี้ผู้วิจัยพบชื่อพจนานุกรมที่มีโครงสร้างเป็นกริยาวลีปรากฏเป็นโครงสร้าง ดังต่อไปนี้

1) คำกริยา + คำนาม

ชื่อพจนานุกรมที่มีโครงสร้างเป็นกริยาวลี โดยมีคำกริยาเป็นหน่วยหลัก และมีหน่วยขยายเป็นคำนามทั้งหมดปรากฏอยู่หลังหน่วยหลัก มีจำนวน 5 ชื่อ คิดเป็นร้อยละ 13.51 เช่น

ตารางที่ 21 ชื่อพจนานุกรมที่มีโครงสร้างเป็นกริยาวลี ประเภทคำกริยา + คำนาม

ชื่อพจนานุกรม	หน่วยหลัก (คำกริยา)	หน่วยขยาย (คำนาม)
ชำนาญวิทย์	ชำนาญ	วิทย์
แสงทองชัย	แสง	ทอง + ชัย

2) คำกริยา + คำกริยา

ชื่อพจนานุกรมที่มีโครงสร้างเป็นกริยาวลี โดยมีคำกริยาเป็นหน่วยหลัก และมีหน่วยขยายเป็นคำกริยาปรากฏอยู่หลังหน่วยหลัก มีจำนวน 1 ชื่อ คิดเป็นร้อยละ 2.70 ได้แก่

ตารางที่ 22 ชื่อพจนานุกรมที่มีโครงสร้างเป็นกริยาวลี ประเภทคำกริยา + คำกริยา

ชื่อพจนานุกรม	หน่วยหลัก (คำกริยา)	หน่วยขยาย (คำกริยา)
เหลือสุนทอน ³	เหลือ	สุนทอน

2.1.2.3 กลุ่มคำ คือ คำต่าง ๆ ที่นำมาประกอบกันไม่ได้มีคำหลัก ได้แก่ คำนาม และคำกริยา เป็นส่วนประกอบสำคัญ หรืออาจมีคำชนิดอื่นปรากฏอยู่ร่วมกับคำนามหรือคำกริยา แต่ไม่มีคำใดคำหนึ่งทำหน้าที่เป็นหน่วยหลักและหน่วยขยาย (Phanthumetha, 2016, p. 144) ในงานวิจัยนี้ผู้วิจัยพบชื่อพจนานุกรมที่มีโครงสร้างเป็นกลุ่มคำ จำนวน 1 ชื่อ คิดเป็นร้อยละ 2.70 ปรากฏเป็นโครงสร้าง ดังนี้

ตารางที่ 23 ชื่อพจนานุกรมที่มีโครงสร้างเป็นกลุ่มคำ ประเภทคำเชื่อม + คำนาม

ชื่อพจนานุกรม	คำเชื่อม	คำนาม
เพียงพร	เพียง	พร

³คำว่า เหลือ และ สุนทอน ตามกรอบแนวคิดของวรรณ พันธุมธา (Phanthumetha, 2016, p. 14) จัดเป็นคำกริยาแสดงสภาพ อนึ่ง คำว่า สุนทอน ในที่นี้มาจากคำว่า สุนทร มีความหมายว่า งาม, ดี, ไพเราะ (Royal Institute, 2013)

2.2 ที่มาของภาษาในการตั้งชื่อพันธุ์เรียน

ผู้วิจัยพบที่มาของภาษาที่ใช้ในการตั้งชื่อพันธุ์เรียน 12 ลักษณะ ดังนี้

- 2.2.1 ชื่อภาษาไทย
- ชื่อพันธุ์เรียนที่ใช้ภาษาไทย พบ 2 ชื่อ คิดเป็นร้อยละ 5.41 ได้แก่ เพื่องฟ้า และสายน้ำผึ้ง
- 2.2.2 ชื่อภาษาไทยประสมกับภาษาเขมร
- ชื่อพันธุ์เรียนที่ใช้ภาษาไทยประสมกับภาษาเขมร มีจำนวน 2 ชื่อ คิดเป็นร้อยละ 5.41 ดังนี้

ตารางที่ 24 ชื่อภาษาไทยประสมกับภาษาเขมร

ชื่อพันธุ์เรียน	ภาษาไทย + ภาษาเขมร	ภาษาไทย + ภาษาเขมร + ภาษาไทย + ภาษาเขมร
พวงพกา	พวง + พกา ⁴	
นกขมิ้นเมืองตราด		นก + ขมิ้น + เมือง +ตราด

- 2.2.3 ชื่อภาษาไทยประสมกับภาษามอญ
- ชื่อพันธุ์เรียนที่ใช้ภาษาไทยประสมกับภาษามอญ มีจำนวน 5 ชื่อ คิดเป็นร้อยละ 13.51 เช่น

ตารางที่ 25 ชื่อภาษาไทยประสมกับภาษามอญ

ชื่อพันธุ์เรียน	ภาษาไทย + ภาษามอญ	ภาษามอญ + ภาษาไทย	ภาษาไทย + ภาษามอญ + ภาษาไทย
หลงพญา	หลง + พญา		
พลอยลิงจง		พลอย + ลินจง	
เหลืองทองคำ			เหลือง + ทอง + คำ ⁵

- 2.2.4 ชื่อภาษาไทยประสมกับภาษาบาลีสันสกฤต
- ชื่อพันธุ์เรียนที่ใช้ภาษาไทยประสมกับภาษาบาลีสันสกฤตมีจำนวน 3 ชื่อ คิดเป็นร้อยละ 8.11 เช่น

ตารางที่ 26 ชื่อภาษาไทยประสมกับภาษาบาลีสันสกฤต

ชื่อพันธุ์เรียน	ภาษาไทย + ภาษาบาลีสันสกฤต
เพ็ญพร	เพ็ญ + พร ⁶
พวงมณี	พวง + มณี

⁴พกา (พกา) ใช้ตามเสียงอ่านของภาษาเขมรมาตรฐาน ในภาษาไทย คือ คำว่า พกา แปลว่า น. ดอกไม้ (Pakdeekam, 2006, p. 127)

⁵ คำ มาจากภาษาไทยถิ่นเหนือ แปลว่า ทอง (M. Wareekhet, personal communication, March 29, 2024)

⁶พร แผลงมาจาก วร ซึ่งปรากฏมีทั้งภาษาบาลีและสันสกฤต (Royal Institute, 2013)

2.2.5 ชื่อภาษาบาลีสันสกฤต

ชื่อพจนานุกรมที่ใช้ภาษาบาลีสันสกฤต กล่าวคือ อาจใช้ภาษาบาลี ภาษาสันสกฤต หรือใช้ภาษาบาลีและสันสกฤตประสมกันได้ มีจำนวน 10 ชื่อ คิดเป็นร้อยละ 27.03 เช่น

ตารางที่ 27 ชื่อภาษาบาลีสันสกฤต

ชื่อพจนานุกรม	ภาษาบาลี	ภาษาสันสกฤต + ภาษาบาลี	ภาษาสันสกฤต + ภาษาบาลีสันสกฤต
จันทบุรี 1	จันท + บุรี		
เพชรนา		เพชร + นา	
ฉัตรมงคล			ฉัตร + มงคล

2.2.6 ชื่อภาษาเขมรประสมกับภาษาบาลีสันสกฤต

ชื่อพจนานุกรมที่ใช้ภาษาเขมรประสมกับภาษาบาลีสันสกฤต มีจำนวน 3 ชื่อ คิดเป็นร้อยละ 8.11 ได้แก่

ตารางที่ 28 ชื่อภาษาเขมรประสมกับภาษาบาลีสันสกฤต

ชื่อพจนานุกรม	ภาษาเขมร + ภาษาสันสกฤต	ภาษาสันสกฤต + ภาษาเขมร	ภาษาเขมร + ภาษาบาลีสันสกฤต
ชำนานวิทย์	ชำนาน + วิทย์		
จันทร์ลินจง		จันทร์ + ลินจง	
โชคมนี			โชค + มณี

2.2.7 ชื่อภาษามอญประสมกับภาษาบาลีสันสกฤต

ชื่อพจนานุกรมที่ใช้ภาษามอญประสมกับภาษาบาลีสันสกฤต มีจำนวน 3 ชื่อ คิดเป็นร้อยละ 8.11 เช่น

ตารางที่ 29 ชื่อภาษามอญประสมกับภาษาบาลีสันสกฤต

ชื่อพจนานุกรม	ภาษามอญ + ภาษาบาลี	ภาษามอญ + ภาษาบาลีสันสกฤต
พลอยจันท์	พลอย ⁷ + จันท์	
ทองเมฆา		ทอง + เมฆา

2.2.8 ชื่อภาษามอญประสมกับภาษาเขมร

ชื่อพจนานุกรมที่ใช้ภาษามอญประสมกับภาษาเขมร มีจำนวน 1 ชื่อ คิดเป็นร้อยละ 2.70 ได้แก่

⁷คำว่า พลอย และ ทอง ตามรายงานการวิจัยเรื่อง ลักษณะคำไทยที่มาจากภาษามอญ ของ วัฒนา ปุรกลีกร (Purakasilaka, 1998, pp. 46, 56) สันนิษฐานว่ามาจากภาษามอญ โดยพิจารณาจากรูปเขียนและความหมายซึ่งตรงกันหรือใกล้เคียงกับภาษาไทย คือ /plòə/ และ /tho/

ตารางที่ 30 ชื่อภาษามอญประสมกับภาษาเขมร

ชื่อพันธุ์ทุเรียน	ภาษามอญ + ภาษาเขมร
ทองลิงจง	ทอง + ลินจง

2.2.9 ชื่อภาษาเขมรประสมกับภาษามอญและภาษาบาลีสันสกฤต
ชื่อพันธุ์ทุเรียนที่ใช้ภาษาเขมรประสมกับภาษามอญและภาษาบาลีสันสกฤต มีจำนวน 2 ชื่อ คิดเป็นร้อยละ 5.41 ได้แก่

ตารางที่ 31 ชื่อภาษาภาษาเขมรประสมกับภาษามอญและภาษาบาลีสันสกฤต

ลำดับ	ชื่อพันธุ์ทุเรียน	ภาษาเขมร + ภาษามอญ + ภาษาบาลีสันสกฤต
1	แสวงทองชัย	แสวง + ทอง + ชัย
2	นวลทองจันทร์	นวล + ทอง + จันทร์

2.2.10 ชื่อภาษาไทยประสมกับภาษาเขมรและภาษาบาลีสันสกฤต
ชื่อพันธุ์ทุเรียนที่ใช้ภาษาไทยประสมกับภาษาเขมรและภาษาบาลีสันสกฤต มีจำนวน 3 ชื่อ คิดเป็นร้อยละ 8.11 เช่น

ตารางที่ 32 ชื่อภาษาไทยประสมกับภาษาเขมรและภาษาบาลีสันสกฤต

ลำดับ	ชื่อพันธุ์ทุเรียน	ภาษาไทย + ภาษาเขมร + ภาษาบาลี
1	ลูกผสมจันทร์บุรี 84-4	ลูก + ผสม + จันทร์บุรี

2.2.11 ชื่อภาษาจีน
ชื่อพันธุ์ทุเรียนที่ใช้ภาษาจีน มีจำนวน 2 ชื่อ คิดเป็นร้อยละ 5.41 ได้แก่ กิมฮ่วย และกิมตวง สันนิษฐานว่าเป็นภาษาจีนแต้จิ๋ว แปลว่า ทองมงคล และทองแห่งความเชื่อตรง ตามลำดับ (P. Chenchobthurakij, personal communication, March 23, 2024)

2.2.12 ชื่อภาษามลายู
ชื่อพันธุ์ทุเรียนที่ใช้ภาษามลายูในการตั้งชื่อ มีจำนวน 1 ชื่อ คิดเป็นร้อยละ 2.70 ได้แก่ แกลง 1 สันนิษฐานว่ามาจากคำว่า สู่ไหงแกลง (sungai kelang) แปลว่า แม่น้ำคดเคี้ยว (Silpawattanatham, 2022)

สรุปและอภิปรายผล

จากการศึกษาตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย 2 ข้อ ได้แก่ ที่มาของการตั้งชื่อพันธุ์ทุเรียน และ ลักษณะทางภาษาที่ใช้ในการตั้งชื่อพันธุ์ทุเรียนในเขตภาคตะวันออกของไทย 3 จังหวัด ได้แก่ จันทบุรี ระยอง และตราด จำนวน 37 รายชื่อ สามารถสรุปและอภิปรายผลการวิจัยได้ดังนี้

1. ที่มาของการตั้งชื่อพันธุ์เรียนในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

พบที่มาของการตั้งชื่อพันธุ์เรียนแบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่ ที่มาของการตั้งชื่อจำแนกเป็น 1 ที่มา 2 ที่มา และ 3 ที่มา เรียงลำดับการปรากฏจากมากไปหาน้อยได้ ดังนี้

1.1 ที่มาของการตั้งชื่อจำแนกเป็น 2 ที่มา พบทั้งสิ้น 20 รายชื่อ คิดเป็นร้อยละ 54.05 ได้แก่ การตั้งชื่อพันธุ์เรียนตามสถานที่ และลำดับ พบ 8 ชื่อ คิดเป็นร้อยละ 21.62, ตั้งชื่อตามชื่อคน และลักษณะผลภายใน พบ 5 ชื่อ คิดเป็นร้อยละ 13.51, ตั้งชื่อตามชื่อคน และให้เป็นเอกลักษณ์ พบ 2 ชื่อ คิดเป็นร้อยละ 5.41, ตั้งชื่อตามชื่อคน และลักษณะผลภายนอก, ตั้งชื่อตามชื่อคน และตามวันสำคัญ, ตั้งชื่อตามลักษณะผลภายใน และให้เป็นเอกลักษณ์, ตั้งชื่อตามชื่อสัตว์ และให้เป็นเอกลักษณ์, ตั้งชื่อตามลักษณะผลภายนอก และตามสถานที่ พบลักษณะละ 1 ชื่อ คิดเป็นร้อยละ 2.70

1.2 ที่มาของการตั้งชื่อจำแนกเป็น 1 ที่มา พบทั้งสิ้น 9 รายชื่อ คิดเป็นร้อยละ 24.32 ได้แก่ การตั้งชื่อพันธุ์เรียนตามลักษณะผลภายใน พบ 4 ชื่อ คิดเป็นร้อยละ 10.81, ตั้งชื่อตามชื่อคน พบ 3 ชื่อ คิดเป็นร้อยละ 8.11, ตั้งชื่อตามสถานที่ และตั้งชื่อให้เป็นเอกลักษณ์ พบลักษณะละ 1 ชื่อ คิดเป็นร้อยละ 2.70

1.3 ที่มาของการตั้งชื่อจำแนกเป็น 3 ที่มา พบทั้งสิ้น 8 รายชื่อ คิดเป็นร้อยละ 21.62 ได้แก่ การตั้งชื่อพันธุ์เรียนตามชื่อคน ลักษณะผลภายใน และให้เป็นเอกลักษณ์, ตั้งชื่อตามลักษณะการเพาะพันธุ์ สถานที่ และลำดับ พบลักษณะละ 3 ชื่อ คิดเป็นร้อยละ 8.11, ตั้งชื่อตามชื่อคน ลักษณะผลภายนอก และต้นไม้ที่อยู่ใกล้กัน, ตั้งชื่อตามสถานที่ ชื่อคน และให้เป็นเอกลักษณ์ พบลักษณะละ 1 ชื่อ คิดเป็นร้อยละ 2.70

ตารางที่ 33 แสดงความถี่และร้อยละที่มาของการตั้งชื่อพันธุ์เรียนในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ลำดับ	ที่มาของการตั้งชื่อพันธุ์เรียน	จำนวน	ร้อยละ
1	ที่มาของการตั้งชื่อจำแนกเป็น 1 ที่มา	9	24.32
	ตั้งชื่อตามลักษณะผลภายใน	4	10.81
	ตั้งชื่อตามชื่อคน	3	8.11
	ตั้งชื่อตามชื่อสถานที่	1	2.70
	ตั้งชื่อให้เป็นเอกลักษณ์	1	2.70
2	ที่มาของการตั้งชื่อจำแนกเป็น 2 ที่มา	20	54.05
	ตั้งชื่อตามสถานที่ และลำดับ	8	21.62
	ตั้งชื่อตามชื่อคน และลักษณะผลภายใน	5	13.51
	ตั้งชื่อตามชื่อคน และให้เป็นเอกลักษณ์	2	5.41
	ตั้งชื่อตามชื่อคน และลักษณะผลภายนอก	1	2.70
	ตั้งชื่อตามชื่อคน และตามวันสำคัญ	1	2.70
	ตั้งชื่อตามลักษณะผลภายใน และให้เป็นเอกลักษณ์	1	2.70
	ตั้งชื่อตามชื่อสัตว์ และให้เป็นเอกลักษณ์	1	2.70
	ตั้งชื่อตามลักษณะผลภายนอก และตามสถานที่	1	2.70
3	ที่มาของการตั้งชื่อจำแนกเป็น 3 ที่มา	8	21.62
	ตั้งชื่อตามชื่อคน ลักษณะผลภายใน และให้เป็นเอกลักษณ์	3	8.11
	ตั้งชื่อตามลักษณะการเพาะพันธุ์ สถานที่ และลำดับ	3	8.11
	ตั้งชื่อตามชื่อคน ลักษณะผลภายนอก และต้นไม้ที่อยู่ใกล้กัน	1	2.70
	ตั้งชื่อตามสถานที่ ชื่อคน และให้เป็นเอกลักษณ์	1	2.70
รวม		37	100

ผลการศึกษาที่มาของการตั้งชื่อพันธุ์ทุเรียนในเขตภาคตะวันออกเฉียงของไทย ไม่สอดคล้องกับสมมุติฐานของการวิจัยข้อที่ 1 ที่กล่าวว่า ที่มาของการตั้งชื่อพันธุ์ทุเรียนในเขตภาคตะวันออกเฉียงของไทย ส่วนใหญ่มาจากชื่อของบุคคล เหตุที่เป็นเช่นนี้เนื่องจากชื่อพันธุ์ทุเรียนส่วนใหญ่มีได้มีที่มาของการตั้งชื่อเพียงที่มาใดที่มามาหนึ่งเท่านั้น แต่อาจเกิดจากที่มาหลายที่มาประกอบกันเป็น 1 ชื่อ เช่น ทุเรียนพันธุ์ “นวลทองจันทร์” ประกอบด้วย 3 ที่มา ได้แก่ การตั้งชื่อตามชื่อคน ลักษณะผลภายใน และให้เป็นเอกลักษณ์ กล่าวคือ คำว่า “นวล” เป็นชื่อภรรยาของผู้ยื่นคำขอขึ้นทะเบียน ส่วนคำว่า “ทอง” เป็นการตั้งชื่อตามลักษณะผลภายในของทุเรียน คือ เนื้อมีสีเหลืองเข้มคล้ายทอง และใช้คำว่า “จันทร์” มาตั้งชื่อให้เป็นเอกลักษณ์ เพื่อสื่อถึงของดีเมืองจันทร์ ดังนั้น ผู้วิจัยจึงไม่สามารถตัดสินใจให้ชื่อพันธุ์ทุเรียนบางชื่อมีเพียงที่มาเดียวได้

นอกจากนี้ ในการวิเคราะห์ที่มาของการตั้งชื่อพันธุ์ทุเรียนตามแนวคิดของ วิเชียร ทองพันธ์ (Thongpanshang, 2003) ผู้วิจัยพบลักษณะการตั้งชื่อตามหลักการของ วิเชียร ทองพันธ์ 5 ลักษณะ ได้แก่ การตั้งชื่อตามลักษณะผลภายนอก การตั้งชื่อตามลักษณะผลภายใน การตั้งชื่อตามผู้เพาะ (ชื่อคน) การตั้งชื่อตามสถานที่ และการตั้งชื่อตามต้นไม้ที่อยู่ใกล้กัน ส่วนการตั้งชื่อพันธุ์ทุเรียนที่ผู้วิจัยพบเพิ่มเติม ได้แก่ การตั้งชื่อให้เป็นเอกลักษณ์ การตั้งชื่อตามลักษณะการเพาะพันธุ์ การตั้งชื่อตามลำดับการตั้งชื่อตามวันสำคัญ และการตั้งชื่อตามชื่อสัตว์ โดยเฉพาะการตั้งชื่อให้เป็นเอกลักษณ์ เช่น ทุเรียนพันธุ์พลอยจันทร์ จันทร์ลินจง นกขมิ้นเมืองตราด เป็นต้น ผู้วิจัยเห็นว่าเป็นส่วนสำคัญที่จะทำให้ชื่อพันธุ์ทุเรียนเป็นที่จดจำของผู้บริโภคและสะท้อนความเป็นเอกลักษณ์ของทุเรียนพันธุ์ดังกล่าวผ่านชื่อได้

2. ลักษณะทางภาษาที่ใช้ในการตั้งชื่อพันธุ์ทุเรียนในเขตภาคตะวันออกเฉียงของไทย

ผู้วิจัยได้ศึกษาโครงสร้างของชื่อพันธุ์ทุเรียน และศึกษาที่มาของภาษาในการตั้งชื่อพันธุ์ทุเรียนในเขตภาคตะวันออกเฉียงของไทย สรุปผลการวิจัยได้ ดังนี้

2.1 โครงสร้างของชื่อพันธุ์ทุเรียนในเขตภาคตะวันออกเฉียงของไทย

ผู้วิจัยใช้กรอบแนวคิดของ นววรรณ พันธุมธธา (Phanthumetha, 2016) วิเคราะห์ข้อมูลโดยพบโครงสร้างของชื่อแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ ชื่อพันธุ์ทุเรียนที่มีลักษณะโครงสร้างเป็นวลีหรือกลุ่มคำ มีจำนวนมากที่สุด พบ 36 ชื่อ คิดเป็นร้อยละ 97.30 โดยแบ่งเป็นโครงสร้างแบบนามวลี พบ 29 ชื่อ คิดเป็นร้อยละ 78.38 รองลงมาเป็นโครงสร้างแบบกริยาวลี พบ 6 ชื่อ คิดเป็นร้อยละ 13.51 และโครงสร้างแบบกลุ่มคำ พบ 1 ชื่อ คิดเป็นร้อยละ 2.70 ตามลำดับ ส่วนชื่อพันธุ์ทุเรียนที่มีลักษณะโครงสร้างเป็นคำพบเพียง 1 ชื่อ คิดเป็นร้อยละ 2.70 ได้แก่ เพื่องฟ้า ซึ่งปรากฏเป็นคำนาม ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 34 แสดงความถี่และร้อยละโครงสร้างของชื่อพันธุ์ทุเรียนในเขตภาคตะวันออกเฉียงของไทย

ลำดับ	โครงสร้างของชื่อ	จำนวน	ร้อยละ
1	ชื่อพันธุ์ทุเรียนที่มีลักษณะโครงสร้างเป็นคำ	1	2.70
	คำนาม	1	2.70
2	ชื่อพันธุ์ทุเรียนที่มีลักษณะโครงสร้างเป็นวลีหรือกลุ่มคำ	36	97.30
	นามวลี	29	78.38
	กริยาวลี	6	13.51
	กลุ่มคำ	1	2.70
รวม		37	100

2.2 ที่มาของภาษาที่ใช้ในการตั้งชื่อพันธุ์เรียนในเขตภาคตะวันออกเฉียงของไทย

ผู้วิจัยใช้พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554 และตำราที่เกี่ยวข้องกับคำยืมภาษาต่างประเทศในภาษาไทยเป็นเครื่องมือในการวิเคราะห์ข้อมูล พบที่มาของภาษาที่ใช้ในการตั้งชื่อพันธุ์เรียน 12 ลักษณะ เรียงลำดับการปรากฏจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ชื่อภาษาบาลีสันสกฤต พบ 10 ชื่อ คิดเป็นร้อยละ 27.03, ชื่อภาษาไทยประสมกับภาษามอญ พบ 5 ชื่อ คิดเป็นร้อยละ 13.51, ชื่อภาษาไทยประสมกับภาษาบาลีสันสกฤต ชื่อภาษาเขมรประสมกับภาษาบาลีสันสกฤต ชื่อภาษามอญประสมกับภาษาบาลีสันสกฤต ชื่อภาษาไทยประสมกับภาษาเขมรและภาษาบาลีสันสกฤต พบลักษณะละ 3 ชื่อ คิดเป็นร้อยละ 8.11, ชื่อภาษาไทย ชื่อภาษาไทยประสมกับภาษาเขมร ชื่อภาษาเขมรประสมกับภาษามอญและภาษาบาลีสันสกฤต ชื่อภาษาจีน พบลักษณะละ 2 ชื่อ คิดเป็นร้อยละ 5.41, ชื่อภาษามอญประสมกับภาษาเขมร และชื่อภาษามลายู พบลักษณะละ 1 ชื่อ คิดเป็นร้อยละ 2.70 ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 35 แสดงความถี่และร้อยละที่มาของภาษาที่ใช้ในการตั้งชื่อพันธุ์เรียนในเขตภาคตะวันออกเฉียงของไทย

ลำดับ	ที่มาของภาษาที่ใช้ในการตั้งชื่อพันธุ์เรียน	จำนวน	ร้อยละ
1	ชื่อภาษาบาลีสันสกฤต	10	27.03
2	ชื่อภาษาไทยประสมกับภาษามอญ	5	13.51
3	ชื่อภาษาไทยประสมกับภาษาบาลีสันสกฤต	3	8.11
4	ชื่อภาษาเขมรประสมกับภาษาบาลีสันสกฤต	3	8.11
5	ชื่อภาษามอญประสมกับภาษาบาลีสันสกฤต	3	8.11
6	ชื่อภาษาไทยประสมกับภาษาเขมรและภาษาบาลีสันสกฤต	3	8.11
7	ชื่อภาษาไทย	2	5.41
8	ชื่อภาษาไทยประสมกับภาษาเขมร	2	5.41
9	ชื่อภาษาเขมรประสมกับภาษามอญและภาษาบาลีสันสกฤต	2	5.41
10	ชื่อภาษาจีน	2	5.41
11	ชื่อภาษามอญประสมกับภาษาเขมร	1	2.70
12	ชื่อภาษามลายู	1	2.70
รวม		37	100

จากผลการศึกษาลักษณะทางภาษาที่ใช้ในการตั้งชื่อพันธุ์เรียนในเขตภาคตะวันออกเฉียงของไทย ในประเด็นแรก การศึกษาโครงสร้างของชื่อพันธุ์เรียน สอดคล้องกับสมมติฐานของการวิจัยข้อที่ 2 ที่กล่าวว่า ลักษณะทางภาษาที่ใช้ในการตั้งชื่อพันธุ์เรียนในเขตภาคตะวันออกเฉียงของไทยส่วนใหญ่เป็นนามวลี ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วงเดือน คัยนันท์ (Khainan, 2004, p. 241) ที่ศึกษาการตั้งชื่อพันธุ์ไม้มงคลในภาษาไทย ก็พบชื่อที่มีลักษณะโครงสร้างเป็นวลีและกลุ่มคำมากที่สุด โดยเฉพาะนามวลี รองลงมา คือ ลักษณะที่เป็นคำ ส่วนประเด็นที่ 2 การศึกษาที่มาของภาษาที่ใช้ในการตั้งชื่อพันธุ์เรียน ไม่สอดคล้องกับสมมติฐานของการวิจัยข้อที่ 2 ที่กล่าวว่า ลักษณะทางภาษาที่ใช้ในการตั้งชื่อพันธุ์เรียนในเขตภาคตะวันออกเฉียงของไทยส่วนใหญ่ใช้ภาษาไทยประสมกับภาษาบาลีสันสกฤตในการตั้งชื่อ แต่พบการตั้งชื่อโดยใช้ภาษาบาลีสันสกฤตมากที่สุด เหตุที่เป็นเช่นนี้อาจเชื่อมโยงได้จากที่มาของการตั้งชื่อพันธุ์เรียนที่ผู้ยื่นคำขอขึ้นทะเบียนต้องการตั้งชื่อพันธุ์เรียนของตนให้เป็นเอกลักษณ์ของจังหวัด หรือตั้งชื่อตามสถานที่เพาะปลูก โดยเฉพาะการตั้งชื่อพันธุ์พืชที่อยู่ในความดูแลของกรมวิชาการเกษตรมักจะตั้งชื่อโดยขึ้นต้นด้วย

จังหวัด ตามด้วยลำดับการจดทะเบียน เช่น จันทบุรี 1 จันทบุรี 2 จันทบุรี 3 เป็นต้น (S. Rienrungreung & O. Chusri, personal communication, February 5, 2024) จึงปรากฏเป็นชื่อที่ใช้ภาษาบาลีสันสกฤตมากที่สุด

การศึกษาการตั้งชื่อพันธุ์ทุเรียนโดยใช้มุมมองทางภาษาศาสตร์เป็นเครื่องมือในการวิจัยนั้น ทำให้เห็นว่า “ชื่อ” เป็นการใช้ภาษาที่สามารถสะท้อนความคิด ความเชื่อ ความผูกพัน สิ่งที่มีคุณค่าทางจิตใจของมนุษย์ได้ ดังจะเห็นได้จากการนำชื่อของบุคคลสำคัญอันเป็นที่รักหรือเคารพมาตั้งเป็นชื่อพันธุ์ทุเรียน เช่น พวงมณี ชำนาญวิทย์ เพื่องฟ้า เป็นต้น อีกทั้งชื่อยังสามารถบ่งบอกถึงคุณค่าเด่นอันเป็นเอกลักษณ์ของทุเรียนพันธุ์นั้น ๆ ได้ เช่น ทองเมฆา ฟองทอง เหลืองทองคำ เป็นต้น หรือแม้กระทั่งชื่อยังสามารถบ่งบอกถึงความเป็นอัตลักษณ์ของท้องถิ่นได้อีกด้วย เช่น พลอยจันทร์ แกลง 1 นกขมิ้นเมืองตราด เป็นต้น ซึ่งนอกจากชื่อจะมีความสำคัญต่อเจ้าของชื่อหรือบ่งบอกถึงความเป็นเอกลักษณ์ของทุเรียนหรือท้องถิ่นได้แล้วนั้น ในการประกอบธุรกิจและการตลาด การตั้งชื่อสินค้าก็เป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยดึงดูดความสนใจของผู้บริโภค และสร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่สินค้าได้อีกด้วย หากเรานำแนวคิดทางภาษาศาสตร์มาประยุกต์ใช้กับการตั้งชื่อพันธุ์ทุเรียนหรือสินค้าทางการเกษตรอื่น ๆ ของไทย ก็จะเป็นประโยชน์ต่อการเกษตรกรรมหรือการท่องเที่ยวเชิงเกษตร ทำให้ผู้บริโภคทราบที่มาและเห็นคุณค่าของทุเรียนหรือพืชพันธุ์อื่น ๆ ของไทย อีกทั้งยังช่วยสร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่ สินค้าทางการเกษตรไทยหรือผู้ประกอบการทางธุรกิจ ตลอดจนทำให้เศรษฐกิจของไทยเติบโตมากยิ่งขึ้นอีกด้วย

References

- Ayaekaji, P. (2017). **Diversity of Indigenous Durian Cultivars (Duriozibethinus Murray) in Lamphaya Sub-district, Mueang Yala District, Yala Province.** Proceedings of the 6th National Research Conference on Research Creativity to Drive the Country towards Stability, Prosperity, and Sustainability in the Era of Thailand 4.0. Fatoni University. (In Thai)
- Khaiyanan, W. (2004). **Auspicious Plant Naming in Thai** [Master's thesis]. Chulalongkorn University. (In Thai)
- Office of Agricultural Economics. (2023). **Agricultural Statistics of Thailand, 2022.** Office of Agricultural Economics. <https://www.oae.go.th/assets/portals/1/files/journal/2566/yearbook2565.pdf> (In Thai)
- Pakdeekam, S. (2006). **Loanword Dictionary of Khmer Words in Thai Language.** Bangkok: Amarin Printing and Publishing. (In Thai)
- Puurakasikara, W. (1998). **The Characteristics of Thai Words of Mon Origin (Research).** Thai Khadi Research Institute, Thammasat University. (In Thai)

- Phanthumetha, N. (2016). **Thai Grammar**. 8th edition. Bangkok: Academic Publications Project, Faculty of Arts, Chulalongkorn University. (In Thai)
- Royal Institute. (2013). **Royal Institute Dictionary, 2011 Edition**. Bangkok: Nanmee Books Publications. (In Thai)
- Siriwitthaiporn, L. (2014). **Research on Rice Varieties: Linguistic Genetics of Thai Beauty**. Department of Language, Faculty of Arts, Rajamangala University of Technology Suvarnabhumi, Suphan Buri Campus. (In Thai)
- Silpawattanatham. (January 26, 2022). **Where does the name “Rayong” come from? Is it in the Chong or Malayu language?**, Silpa-mag.https://www.silpa-mag.com/history/article_52770 (In Thai)
- Thongpanshang, W. (2003). **Durian**. (3rd ed.). Nonthaburi: Kasetsarn. (In Thai)

วจนกรรณการสอนคุณธรรม 8 ประการในหนังสือนิทานสำหรับเด็ก ของ เรื่องศักดิ์ ปิ่นประทีป

Speech Acts Teaching the Eight Virtues In Ruangsak Pinprateep's Storybooks for Children

ปิยนุช อินทร์ธนุ¹ / สุชาดา เจียพงษ์²

Piyanut Inthanoo¹ / Suchada Jiaphong²

สาขาวิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม พิษณุโลก 65000, ประเทศไทย
Thai Language Department, Faculty of Humanities and Social Sciences Pibulsongkram Rajabhat University,
Phitsanulok, 65000

Corresponding author: nupiyanut2363@gmail.com

Received: June 28, 2024

Revised: Aug 8, 2024

Accepted: Aug 14, 2024

Abstract

The purpose of this research Article is to analyze the Eight virtues that appeared in Ruangsak Pinprateep's children's storybooks and analyze the types of speech teaching the Eight virtues appeared in 32 storybooks for children by Ruangsak Pinprateep through using the framework of the Ministry of Education's 8 virtues as criteria: 1) Diligence 2) Thriftiness 3) Honesty 4) Discipline 5) Politeness 6) Cleanness 7) Unity 8) Consideration and analytical framework Speech teaching morality applied from the concept of John R. Searle. There are 5 types: 1) Speech to tell the truth or inform. 2) Speech to give direction. 3) Speech to say binding 4) Speech to express feelings. 5) Speech to announce or make a statement. The study of the Eight virtues indicated that all aspects of morality were found. The data were arranged according to the most frequent occurrences: The morality of kindness was found with a frequency of 18 items, accounting for 56.25 percent. The morality of politeness and unity found the same frequency of 8 subjects,

accounting for 25 percent. The morality of discipline was found with a frequency of 7 issues, accounting for 21.88 percent. The morality of cleanliness was found with a frequency of 6 issues, accounting for 18.75 percent the morality of diligence and the morality of thrift. The same frequency was found in 2 stories, accounting for 6.25 percent, and the frequency of decency and honesty was found in 1 story, accounting for 3.12 percent, respectively. The results of the study of moral teaching speech revealed 4 types of speech by arranging the data from the most frequently found as follows: the frequency of speech telling the truth or announcements, was found to be 21 things, accounting for 65.63 percent. The frequency of directive speech was found to be 13 things, accounting for 40.63 percent. The frequency of words of directors expressing their feelings was found to be 7 things, accounting for 21.88 percent. The frequency of words of directors expressing their feelings was found to be 7 things, accounting for 21.88 percent, 6 stories, accounting for 18.75 percent, respectively.

Keywords: The Eight virtues, Moral teaching Speech Acts, Storybooks for Children

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์คุณธรรม 8 ประการที่ปรากฏในหนังสือนิทานสำหรับเด็กของเรื่องศักดิ์ ปิ่นประทีปและวิเคราะห์ประเภทวัจนกรรมการสอนคุณธรรม 8 ประการที่ปรากฏในหนังสือนิทานสำหรับเด็กของเรื่องศักดิ์ ปิ่นประทีป จำนวน 32 เรื่อง โดยใช้กรอบแนวคิดคุณธรรม 8 ประการของกระทรวงศึกษาธิการเป็นเกณฑ์ได้แก่ 1) ขยัน 2) ประหยัด 3) ซื่อสัตย์ 4) มีวินัย 5) สุภาพ 6) สะอาด 7) สามัคคี 8) มีน้ำใจ และกรอบการวิเคราะห์วัจนกรรมการสอนคุณธรรม ที่นำมาจากแนวคิดของ John R. Searle 5 ประเภท คือ 1) วัจนกรรมการกล่าวความจริงหรือการบอกกล่าว 2) วัจนกรรมการกล่าวชี้แนะ 3) วัจนกรรมการกล่าวผูกพัน 4) วัจนกรรมการกล่าวแสดงความรู้สึก 5) วัจนกรรมการกล่าวประกาศหรือแถลงการณ์ ผลการศึกษาคุณธรรม 8 ประการ พบคุณธรรมครบทุกด้านโดยเรียงข้อมูลจากการพบความถี่มากที่สุดคือ คุณธรรมด้านความมีน้ำใจ พบความถี่ 18 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 56.25 คุณธรรมด้านความสุภาพ และความสามัคคี พบความถี่ 8 เรื่อง เท่ากัน คิดเป็นร้อยละ 25 คุณธรรมด้านมีวินัย พบความถี่ 7 เรื่อง คิดเป็น ร้อยละ 21.88 คุณธรรมด้านความสะอาด พบความถี่ 6 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 18.75 คุณธรรมด้านความขยันและคุณธรรมด้านความประหยัด พบความถี่เท่ากัน 2 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 6.25 และคุณธรรมความซื่อสัตย์พบความถี่ 1 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 3.12 ตามลำดับ ผลการศึกษาวัจนกรรมการสอนคุณธรรม พบวัจนกรรม 4 ประเภท โดยเรียงข้อมูล จากการพบความถี่มากที่สุดคือ วัจนกรรมกล่าวความจริง หรือการบอกกล่าว พบความถี่ 21 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 65.63 วัจนกรรมกล่าวชี้แนะ พบความถี่ 13 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 40.63 วัจนกรรมการกล่าวแสดงความรู้สึก พบความถี่ 7 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 21.88 และวัจนกรรมการกล่าวผูกพัน พบความถี่ 6 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 18.75 ตามลำดับ

คำสำคัญ: คุณธรรม 8 ประการ วัจนกรรมการสอนคุณธรรม นิทานสำหรับเด็ก

บทนำ

นิทานเป็นเรื่องเล่าสืบทอดกันมาหรือเป็นเรื่องแต่งขึ้นเพื่อความบันเทิง ความเพลิดเพลิน ความสนุกสนาน นอกจากนั้นนิทานยังสอดแทรกคุณธรรม ความรู้ต่าง ๆ ดังที่ Khrutmuang (1997, p. 1) กล่าวว่า “นิทานมีวัตถุประสงค์ในการแต่งเพื่อมุ่งสอนความบันเทิงใจโดยสอดแทรกให้ความรู้ต่าง ๆ ได้อย่างกลมกลืน ผู้อ่านหรือผู้ฟังไม่รู้สึกรู้สึกถูกบังคับให้รู้เรื่องหนึ่งเรื่องใดเป็นการเฉพาะเจาะจง แต่จะเป็นการประสมประสานแทรกคาสอน ข้อคิด คติสอนใจ เพื่อปลูกฝังจริยธรรมและคุณธรรมได้อย่างเหมาะสม” ด้วยเหตุนี้หนังสือนิทานจึงเป็นส่วนสำคัญที่จะเชื่อมความสัมพันธ์ระหว่างผู้อ่านหรือผู้ฟังได้โดยเริ่มจากการสร้างปฏิสัมพันธ์ร่วมกันระหว่างสมาชิกในครอบครัว พ่อแม่อ่านให้ลูกฟัง หรือปลูกฝังเยาวชน ฝึกการอ่าน นิทานที่แต่งขึ้นสำหรับเด็ก จึงมุ่งให้ผู้อ่านหรือผู้ฟังเกิดความเพลิดเพลินและสอดแทรก สอนคุณธรรม

เรื่องศักดิ์ ปิ่นประทีป ผู้ทำงานด้านการพัฒนาชีวิตและจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริม การอ่านให้เด็กและครอบครัว ตำแหน่งกรรมการผู้จัดการมูลนิธิหนังสือเพื่อเด็กและตำแหน่งผู้จัดการ โครงการหนังสือเล่มแรก Bookstart ประเทศไทยมีเป้าหมายโครงการ คือ ต้องการเห็นภาพบรรยากาศ พ่อ แม่ ลูก ปู่ ย่า ตา ยาย ที่ น้องหรือบุคคลในครอบครัว อ่านหนังสือร่วมกัน มีความผูกพัน ความรัก ความอบอุ่นภายในครอบครัวเพราะถ้าครอบครัวอบอุ่น ปัญหาสังคมจะไม่เกิดขึ้น ประเทศชาติจะน่าอยู่ มากขึ้น ก่อนการดำเนินโครงการมูลนิธิหนังสือเพื่อเด็กได้เกิดแนวคิดจัดทำโครงการหนังสือเล่มแรก Bookstart ในประเทศไทย เพื่อให้เด็กและเยาวชน มีนิสัยรักการอ่านและได้รับประโยชน์จากการอ่านหนังสือ เพราะทางมูลนิธิเชื่อว่า “หนังสือ เป็นประตูโลกกว้าง”

หลังจากการทำให้โครงการขึ้นแล้วได้เกิดแนวคิดใหม่ คือ “หนังสือสามารถเปลี่ยนชีวิตได้” ช่วยสร้างสมรรถนะ ทักษะชีวิต เพิ่มพลังสมอง ทำให้รู้จักโลก เปิดโลก เปิดปัญญา สร้างความมั่นใจ สร้างบุคลิกภาพ เปลี่ยนมุมมอง สร้างความคิดและผลที่ได้รับจากการติดตามพัฒนาการของเด็กจากมูลนิธิ หนังสือเพื่อเด็กพบว่า เด็กมีนิสัย รักการอ่าน ดัดหนังสือ ใช้เวลาส่วนใหญ่อยู่กับหนังสือมากกว่าการดูโทรทัศน์ หรือการเล่นของเล่น จุดสำคัญในที่นี้คือหนังสือสามารถเป็นตัวสร้างความสัมพันธ์ที่ดีในครอบครัว เป็นตัวเชื่อมกึ่งกลางระหว่างพ่อ แม่ ลูกและคนในครอบครัวได้ (Sitthisaman, 2010) ผู้วิจัยจึงเลือกศึกษา หนังสือนิทานสำหรับเด็กของเรื่องศักดิ์ ปิ่นประทีป นามปากกา “ตูปอง” ผู้เขียนหนังสือนิทานสำหรับเด็กที่ได้รับการคัดสรรจากองค์กรต่าง ๆ ว่าเป็นหนังสือดีสำหรับเด็กและเยาวชน โดยมีลักษณะการใช้ ภาษาดำเนินเรื่องในหนังสือนิทานที่เป็นเอกลักษณ์ เน้นสัมผัส คล้องจองของคำคล้ายภาษาดนตรี บางคำ มีความใกล้เคียงกับภาษาพูดเพื่อเพิ่มรรถรสของผู้เล่าและผู้ฟังอย่างมีสีสัน และดำเนินเรื่องผ่านตัวละคร “ตูปักติก” กับ “น้องตูปอง” สอดแทรกคุณธรรมด้วยการใช้ภาษา หรือเรียกว่าการใช้วัจนกรรมการสอน คุณธรรมอย่างแยบยล

การศึกษาถ้อยคำที่สื่อเจตนาของผู้พูดที่มีผลต่อการกระทำต่าง ๆ ของผู้ฟัง หรือเรียกว่าแนวคิด วัจนกรรม (Speech Acts) เช่น การแนะนำ การบอกให้ทำ การขอร้อง มาใช้เป็นกรอบในการวิเคราะห์ เจตนาของการสอนคุณธรรมในหนังสือนิทาน ทั้งนี้การสอนคุณธรรมมีวิธีการใช้ภาษาในการสื่อเจตนา ที่หลากหลาย ดังในงานวิจัยของ Summat & Nillwannapha (2021) ศึกษาประเภทวัจนกรรมที่ปรากฏ

ในหนังสือธรรมะสำหรับสอนพระสงฆ์ ผลการศึกษาพบการใช้วัจนกรรม 5 กลุ่ม รวม 18 วัจนกรรม ดังนี้

- 1) กลุ่มวัจนกรรมชี้แนะ ได้แก่ วัจนกรรมสั่งสอน วัจนกรรมบอกให้ทำวัจนกรรมแนะนำ 2) กลุ่มวัจนกรรมบอกกล่าว ได้แก่ วัจนกรรมกล่าวให้ข้อมูล วัจนกรรมกล่าวตักเตือน วัจนกรรมเล่าเรื่อง วัจนกรรมกล่าวเปิดเรื่อง วัจนกรรมกล่าวปิดเรื่อง วัจนกรรมกล่าวปลุก-วิชันา 3) กลุ่มวัจนกรรมแสดงความรู้สึก ได้แก่ วัจนกรรมแสดงความคิดเห็น วัจนกรรมให้กำลังใจ วัจนกรรมแสดงความยินดี 4) กลุ่มวัจนกรรมผูกมัด ได้แก่ วัจนกรรมปณิธาน วัจนกรรมตักเตือน วัจนกรรมขอร้อง วัจนกรรมสัญญา วัจนกรรมอวยพร 5) วัจนกรรมกลุ่มแสดงการณ ได้แก่ วัจนกรรมประกาศ ผู้วิจัยสังเกตว่านิทานสำหรับเด็กที่สอดแทรกคุณธรรมถือเป็นความสามารถของผู้แต่งชั้นสูง โดยมีกลวิธีการใช้ภาษาที่แฝงด้วยจุดประสงค์เพื่อสอดแทรกสอนปลูกฝังคุณธรรม ซึ่งผู้แต่งได้เลือกใช้วัจนกรรมการสอนคุณธรรมอย่างน่าสนใจ จากข้อมูลเบื้องต้นพบว่าผู้เขียนได้เลือกใช้วัจนกรรมสอนคุณธรรมด้านความสามัคคีด้วยวัจนกรรมชี้แนะ เช่น

พ่อลูกมีขม้น
พี่น้องตอก ตอก ต่ ต่
สาวน เจาะเจาะ เป็นรู
ออกมาเป็นรถบรรทุก

ให้ลูกช่วยกันตอกตะปูต่อไม้
พ่อนั่งทำล้อมาต่อกันได้
ตอกตอก ตะปู ต่ได้ ต่ได้
ลูกสนุกตื่นเต้นกันใหญ่

(Thuppong, 2017, pp. 14-15)

“ให้ลูกช่วยกัน” เป็นการสอนคุณธรรมด้านความสามัคคี ด้วยวัจนกรรมชี้แนะ (Directives) โดยใช้การบอก (Telling) ซึ่งใช้คำกริยาบ่งการกระทำว่า “ช่วยกัน” กล่าวคือ พ่อให้ลูก ๆ ช่วยกันตอกตะปู เพื่อที่จะเอาไม้มาต่อกันทำเป็นล้อรถ ส่วนพ่อจะนำสาวนมาเจาะรูแล้วก็นำตะปูมาตอกประกอบรูปร่างเป็นรถบรรทุกให้สองพี่น้องได้เล่นกันช่วยกันคนละไม้คนละมือจนทำรถบรรทุกของเล่นได้สำเร็จ

ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาวัจนกรรมการสอนคุณธรรมในหนังสือนิทานสำหรับเด็กของเรื่องศักดิ์ ปิ่นประทีป โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์คุณธรรม 8 ประการและวิเคราะห์ประเภทวัจนกรรมการสอนคุณธรรมที่ปรากฏในนิทานสำหรับเด็กของเรื่องศักดิ์ ปิ่นประทีป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อวิเคราะห์คุณธรรม 8 ประการที่ปรากฏในหนังสือนิทานสำหรับเด็กของเรื่องศักดิ์ ปิ่นประทีป
2. เพื่อวิเคราะห์ประเภทวัจนกรรมการสอนคุณธรรม 8 ประการที่ปรากฏในหนังสือนิทานสำหรับเด็กของเรื่องศักดิ์ ปิ่นประทีป

กรอบแนวคิดในการวิจัย

1. การวิเคราะห์คุณธรรม ผู้วิจัยใช้กรอบแนวคิดคุณธรรม 8 ประการของ Ministry of Education (2009) โดยคุณธรรม 8 ประการ คือ ความดีงามที่ถูกปลูกฝังขึ้นในจิตใจ 8 ประการ ประกอบด้วย ขยัน ประหยัด ซื่อสัตย์ มีวินัย สุภาพ สะอาด สามัคคี และมีน้ำใจที่ปรากฏในหนังสือนิทานสำหรับเด็กของเรื่องศักดิ์ ปิ่นประทีป

2. การวิเคราะห์วัจนกรรมการสอนคุณธรรม ผู้วิจัยใช้แนวคิดวัจนกรรมของ Searle (1976, as cited in Deephueng, 2006, pp. 73-75) เพื่อหาประเภทวัจนกรรมการสอนคุณธรรม คือ การใช้ภาษาสื่อสารการกระทำ สื่อเจตนาของผู้พูดที่มีผลต่อการกระทำของผู้ฟัง มุ่งสอนคุณธรรม 8 ประการ มี 5 ประเภทได้แก่ 1) วัจนกรรมการกล่าวความจริงหรือการบอกกล่าว 2) วัจนกรรมการกล่าวชื่นชม 3) วัจนกรรมการกล่าวผูกพัน 4) วัจนกรรมการกล่าวแสดงความรู้สึก 5) วัจนกรรมการกล่าวประกาศหรือแถลงการณ์ ที่ปรากฏในหนังสือนิทานสำหรับเด็กของเรื่องศักดิ์ ปิ่นประทีป

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ขั้นศึกษาและรวบรวมข้อมูล

1.1 ศึกษาเอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับนิทาน กรอบแนวคิดทฤษฎีคุณธรรมและกรอบแนวคิดทฤษฎีวัจนกรรม

1.2 ผู้วิจัยเลือกศึกษาหนังสือนิทานสำหรับเด็กของเรื่องศักดิ์ ปิ่นประทีปที่ตีพิมพ์ระหว่าง พ.ศ. 2558 - 2565 จำนวน 8 เรื่อง ใช้เกณฑ์คัดเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยปรากฏหนังสือนิทานที่ได้รับรางวัล เป็นเกณฑ์คุณภาพและมีเนื้อหาแฝงคุณธรรม 8 ประการของ Ministry of Education (2009) เป็นเกณฑ์เนื้อหา รวมจำนวน 32 เรื่อง

2. ขั้นวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยศึกษาและวิเคราะห์คุณธรรม 8 ประการและวิเคราะห์ประเภทวัจนกรรมการสอนคุณธรรม ที่ปรากฏในหนังสือนิทานสำหรับเด็กของเรื่องศักดิ์ ปิ่นประทีป มีการวิเคราะห์ ดังนี้

2.1 วิเคราะห์คุณธรรม ผู้วิจัยใช้กรอบแนวคิดความหมายคุณธรรม 8 ประการโดย Ministry of Education (2009) มาจำแนกให้เห็นความหมาย จำนวน 8 ประการ คือ 1) ขยัน 2) ประหยัด 3) ซื่อสัตย์ 4) มีวินัย 5) สุภาพ 6) สะอาด 7) สามัคคี 8) มีน้ำใจ

2.2 วิเคราะห์วัจนกรรมการสอนคุณธรรม ผู้วิจัยใช้แนวคิดวัจนกรรมของ Searle (1976, as cited in Deephueng, 2006, pp. 73-75) มาวิเคราะห์เป็นประเภทวัจนกรรมการสอนคุณธรรม

2.3 สังเคราะห์วัจนกรรมการสอนคุณธรรมที่ปรากฏในหนังสือนิทานสำหรับเด็กของเรื่องศักดิ์ ปิ่นประทีป จากการวิเคราะห์คุณธรรม 8 ประการของ Ministry of Education (2009) และจากการวิเคราะห์ประเภทวัจนกรรมการสอนคุณธรรมที่ประยุกต์แนวคิดจากวัจนกรรมของ Searle (1976, as cited in Deephueng, 2006, pp. 73-75)

2.4 บันทึกข้อมูลในรูปแบบตารางเพื่อแสดงให้เห็นจำนวนความถี่และค่าร้อยละของคุณธรรมและประเภทวัจนกรรมการสอนคุณธรรมที่ปรากฏในนิทานสำหรับเด็กของเรื่องศักดิ์ ปิ่นประทีป จำนวน 32 เรื่อง

3. ขั้นสรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

3.1 สรุปผลการศึกษาวิเคราะห์ อภิปรายผลการศึกษาและให้ข้อเสนอแนะ

3.2 เสนอผลการศึกษาค้นคว้าแบบพรรณนาวิเคราะห์ (Descriptive Analysis) จำนวน 5 บท ได้แก่ บทที่ 1 บทนำ บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย บทที่ 4 วัจนกรรมการสอนคุณธรรม 8 ประการที่ปรากฏในหนังสือนิทานสำหรับเด็กของเรื่องศักดิ์ ปิ่นประทีป และ บทที่ 5 สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

ผลการวิจัย

จากวัตถุประสงค์การวิจัย ผู้วิจัยวิเคราะห์คุณธรรมและวิเคราะห์วางแผนการสอนคุณธรรม
 ในนิทานสำหรับเด็กของเรื่องศักดิ์ ปิ่นประทีป จำนวน 32 เรื่อง ปรากฏผลการศึกษา ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. ผลการวิเคราะห์คุณธรรม 8 ประการที่ปรากฏในหนังสือนิทานสำหรับเด็กของเรื่องศักดิ์
 ปิ่นประทีป มีรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 1 คุณธรรม 8 ประการที่ปรากฏในหนังสือนิทานสำหรับเด็กของเรื่องศักดิ์ ปิ่นประทีป

เรื่อง	คุณธรรมจากแนวคิดของ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ) 8 ข้อ							
	ซื่อสัตย์	มีวินัย	สุภาพ	สะอาด	สามัคคี	มีน้ำใจ	ขยัน	
1. ลูกลิงกินผัก						✓		
2. ลูกลิงขอโทษ			✓					
3. ลูกลิงขอบคุณ			✓					
4. ลูกลิงไม่เป็นไร						✓		
5. ลูกลิงฉีตรังไหนดีนะ		✓		✓				
6. ลูกลิงสวัสดี			✓	✓				
7. ลูกลิงหลงทาง						✓		
8. ลูกลิงคิดได้ละ						✓		
9. ลูกลิงเก่งจัง		✓		✓		✓		
10. รักกันทุกวัน		✓		✓				
11. ลูกลิงไม่เลอะ				✓				
12. ดีใจ..ชอบใจ		✓			✓	✓		
13. ลูกลิงไปโรงเรียนแล้วนะ		✓						
14. มดขยันกับจิ้งจกจั่นเสียใจ	✓					✓		
15. ลูกลิงทำได้			✓			✓		
16. ตูบปองนกสำรวจน้อย				✓	✓	✓		
17. ห้าสหายผจญภัยกับใหญ่ฮิมฮัม						✓		
18. กิ้งก่องแก้ว						✓		
19. กำเนิดพระสังข์	✓					✓		
20. พ่อคาร์พ แม่คาร์พ อยู่ไหนครับ			✓			✓		
21. พอดี...พอดี		✓						
22. ขอบคุณ			✓					
23. ร้อยมาลัย...ไปวันสงกรานต์			✓			✓		

ตารางที่ 1 คุณธรรม 8 ประการที่ปรากฏในหนังสือนิทานสำหรับเด็กของเรื่องศักดิ์ ปิ่นประทีป (ต่อ)

เรื่อง	คุณธรรมจากแนวคิดของ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ) 8 ข้อ							
	ซื่อสัตย์	ซื่อสัตย์	ซื่อสัตย์	ซื่อสัตย์	ซื่อสัตย์	ซื่อสัตย์	ซื่อสัตย์	ซื่อสัตย์
24. ของเล่นในสวน							✓	
25. ของเล่นในบ้าน							✓	
26. ของเล่นเพื่อนรัก								✓
27. มือน้อยน้อยปลูก							✓	✓
28. เก็บได้ให้คืน		✓		✓	✓			
29. บ้านต้นไม้							✓	✓
30. ทำได้...อยู่ดี				✓			✓	
31. เข้าใจ เข้าใจ		✓						
32. ช่วยกัน...นันทและดี							✓	✓
ความถี่ (เรื่อง)	2	2	1	7	8	6	8	18
ร้อยละ	6.25	6.25	3.12	21.88	25	18.75	25	56.25

จากการศึกษาพบคุณธรรม 8 ประการครบทุกด้าน จากนิทานจำนวน 32 เรื่อง พบความถี่มากที่สุดคือ คุณธรรมด้านความซื่อสัตย์ พบความถี่ 18 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 56.25 คุณธรรมด้านความสุภาพ และความสามัคคี พบความถี่ 8 เรื่องเท่ากัน คิดเป็นร้อยละ 25 คุณธรรมด้านความมีวินัย พบความถี่ 7 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 21.88 คุณธรรมด้านความสะอาด พบความถี่ 6 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 18.75 คุณธรรมด้านความซื่อสัตย์และคุณธรรมด้านความประพฤติ พบความถี่เท่ากัน 2 เรื่อง และคุณธรรมด้านความซื่อสัตย์ พบความถี่ 1 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 3.12 ตามลำดับ

2. ผลการวิเคราะห์กิจกรรมการสอนคุณธรรมที่ปรากฏในหนังสือนิทานสำหรับเด็กของเรื่องศักดิ์ ปิ่นประทีป มีรายละเอียด ดังนี้

ตารางที่ 2 กิจกรรมการสอนคุณธรรมที่ปรากฏในหนังสือนิทานสำหรับเด็กของเรื่องศักดิ์ ปิ่นประทีป

เรื่อง	กิจกรรมการสอนคุณธรรม				
	การกล่าวชี้แนะ (Directives)	การกล่าวความจริง (Representatives) หรือการบอกกล่าว (Assertives)	การกล่าวผูกพัน (Commissives)	การกล่าวแสดงความรู้สึก (Expressive)	
1. ลูกลิงกินผัก	✓	✓			
2. ลูกลิงขอโทษ				✓	
3. ลูกลิงขอบคุณ				✓	

ตารางที่ 2 วจนกรรการสอนคุณธรรมที่ปรากฏในหนังสือนิทานสำหรับเด็กของเรื่องคักดี ปิ่นประทีป (ต่อ)

เรื่อง	วจนกรรการสอนคุณธรรม			
	การกล่าวชี้แนะ (Directives)	การกล่าวความจริง (Representatives) หรือการบอกกล่าว (Assertives)	การกล่าวผูกพัน (Commissives)	การกล่าวแสดง ความรู้สึก (Expressive)
4. ลูกยังไม่เป็นไร	✓			✓
5. ลูกสิ่งผิดตรงไหนตึนะ		✓		
6. ลูกสิ่งส่วสดี		✓		
7. ลูกสิ่งหลงทาง		✓		
8. ลูกสิ่งคิดได้ละ		✓		
9. ลูกสิ่งเก่งจ้ง		✓		
10. รักกันทุกวัน	✓	✓		
11. ลูกสิ่งไม่เลอะ	✓			
12. ตีใจ. ชอบใจ	✓	✓	✓	
13. ลูกสิ่งไปโรงเรียนแล้วนะ	✓			
14. มดขยึนกับจกจันเสียงใส		✓		
15. ลูกสิ่งทำได้	✓	✓		
16. ตึบปองนักสำรวจน้อย		✓		
17. ห้าสหายผจญยักขใหญ่ฮึมฮ้ม		✓		
18. กิ่งก่องแก้ว		✓		
19. กำเนิดพระสังข์		✓		✓
20. พ่อคาร์พ แม่คาร์พ อยู่ไหนคร้าบ		✓	✓	✓
21. พอดี...พอดี	✓			
22. ขอขอบคุณ				✓
23. ร้อยมลาย...ไปวันสงกรานต์		✓	✓	
24. ของเล่นในสวน	✓			
25. ของเล่นในบ้าน	✓			
26. ของเล่นเพื่อนรัก	✓			
27. มือน้อยน้อยปลูก		✓	✓	
28. เก็บได้ให้คืน		✓	✓	✓
29. บ้านต้นไม้		✓		
30. ทำได้...อยู่ดี	✓	✓		
31. เข้าใจ เข้าใจ	✓			
32. ช่วยกัน...นั่นแหละดี		✓		
ความถี่ (เรื่อง)	13	21	6	7
ร้อยละ	40.63	65.63	18.75	21.88

ผลการศึกษาวังนกรรมการสอนคุณธรรม ซึ่งโดยเรียงข้อมูลจากการพบความถี่มากที่สุด คือ วังนกรรมกลุ่มกล่าวความจริง หรือการบอกกล่าว พบความถี่ 21 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 65.63 วังนกรรม กล่าวขำนำ พบความถี่ 13 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 40.63 วังนกรรมการกล่าวแสดงความรู้สึก พบความถี่ 7 เรื่อง คิดเป็น ร้อยละ 21.88 วังนกรรมการกล่าวผูกพัน พบความถี่ 6 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 18.75 ตามลำดับ ส่วนวังนกรรมการสอนที่ไม่ปรากฏผลความถี่คือวังนกรรมกล่าวประกาศหรือแถลงการณ์

ตารางที่ 3 วังนกรรมการสอนคุณธรรม 8 ประการที่ปรากฏในหนังสือสำหรับเด็กของเรืองศักดิ์ ปิ่นประทีป

วังนกรรม	กล่าวขำนำ	กล่าวความจริงหรือการบอกกล่าว	กล่าวผูกพัน	กล่าวแสดงความรู้สึก
คุณธรรม				
ขยัน		มดขยันกับจิ้งจันเสียงใส	กำเนิดพระสังข์	
ประหยัด	เข้าใจ เข้าใจ, พอดี พอดี			
ซื่อสัตย์			เก็บได้ให้คืน	
มีวินัย	ทำได้...อยู่ดี, รักกันทุกวัน, ดีใจ...ชอบใจ, ลูกสิงไปโรงเรียน แล้วนะ, ทำได้อยู่ดี	ลูกสิงมีตรงไหนดีนะ, ลูกสิงเก่งจัง, เก็บได้ให้คืน, รักกันทุกวัน		
สุภาพ		ลูกสิงสวัสดิ์, ลูกสิงทำได้, ร้อยมาลัยไป วันสงกรานต์	พ่อคาร์พ แม่คาร์พ อยู่ไหนคร่ำบ ลูกสิงขอโทษ, ลูกสิงขอบคุณ	เก็บได้ให้คืน, พ่อคาร์พ แม่คาร์พ อยู่ไหนคร่ำบ,ขอบคุณ
สะอาด	ลูกสิงไม่เลอะ	ลูกสิงมีตรงไหนดีนะ, ลูกสิงสวัสดิ์, ลูกสิงเก่งจัง, รักกันทุกวัน, ตูบปองนักสำรวจน้อย		
สามัคคี	ของเล่นในสวน, ของเล่นในบ้าน	ดีใจ...ชอบใจ, มีोन้อย น้อย ปลูก, ตูบปองนักสำรวจน้อย, บ้านต้นไม้, ทำได้...อยู่ดี, ช่วยกันนั้นแหละดี		
มีน้ำใจ	ของเล่นเพื่อนรัก, ลูกสิงทำได้, ลูกสิงกินผัก, มดขยันกับ จักจันเสียงใส	ลูกสิงกินผัก, กิ่งกอง แก้ว ลูกสิงหลงทาง, บ้านต้นไม้ ลูกสิง คิดได้ละ, ลูกสิงเก่งจัง	ดีใจ...ชอบใจ, มีोन้อย น้อย ปลูก, ร้อยมาลัยไป วันสงกรานต์	ลูกสิงไม่เป็นไร, กำเนิดพระสังข์

ตารางที่ 3 วัจนกรรมการสอนคุณธรรม 8 ประการที่ปรากฏในหนังสือสำหรับเด็กของเรื่องคักดี ปิ่นประทีป (ต่อ)

วัจนกรรม คุณธรรม	กล่าวขึ้น	กล่าวความจริงหรือ การบอกกล่าว	กล่าวผูกพัน	กล่าวแสดง ความรู้สึก
มีน้ำใจ		ตูปองนักร้องน้อย, ช่วยกันนั่นแหละดี, ห้าสหายผจญภัยใหญ่ ฮัมฮัม, พ่อคาร์พ แม่คาร์พ อยู่ไหนคร้าบ		

จากตารางที่ 3 พบการใช้วัจนกรรมการสอนคุณธรรม 8 ประการ จำนวน 4 ประเภท ได้แก่ วัจนกรรมการกล่าวขึ้น วัจนกรรมการกล่าวความจริงหรือการบอกกล่าว วัจนกรรมการกล่าวผูกพัน และวัจนกรรมการกล่าวแสดงความรู้สึก ปรากฏการสอนคุณธรรม 8 ประการ ด้วยวัจนกรรม ดังต่อไปนี้

1. การสอนคุณธรรมด้านความขยัน พบวิธีการสอนคุณธรรม ด้วยวัจนกรรม 1 ประเภท ได้แก่ วัจนกรรมกล่าวความจริงหรือการบอกกล่าว ดังตัวอย่าง

ตอนที่จ๊กจั่นร้องเพลง

มน้อยตัวเก่งก้มหน้าก้มตา

ขนข้าว ขนน้า ขน ขน

มน้อยอดทนเก็บกินวันหน้า

ซูมือซ้ายขวา ยก

เหนื่อยจนเหงื่อตก เหมะ เหมะ ไม่ว่า

เก็บข้าวไว้ได้ใบไม้

เก็บน้ำใส ไส้ ไว้ในกะลา

(Thuppong, 2022, pp. 7-11)

“ก้มหน้าก้มตา”, “ขนข้าว ขนน้า” เป็นการสอนคุณธรรมความขยัน ด้วยวัจนกรรมการบอกกล่าว (Assertives) โดยการบรรยาย (Describing) ซึ่งใช้คำกริยาบ่งการกระทำ “ก้มหน้าก้มตา”, “ขนข้าว ขนน้า” กล่าวคือ จ๊กจั่นและมดเป็นเพื่อนรักกัน จ๊กจั่นนั้นทั้งวันเอาแต่ร้องเพลง ส่วนมดน้อยขยันทำงานหนักทั้งวันเพื่อตุนอาหารเก็บไว้กินในวันหน้า

2. การสอนคุณธรรมด้านความประหยัด พบวิธีการสอนคุณธรรมด้วยวัจนกรรม 1 ประเภท ได้แก่ วัจนกรรมการกล่าวขึ้น ดังตัวอย่าง

ตึกตึกกับตูปอง

สอง พี่น้องฮัมแอ้มแอ้มไส

ตื่นเช้าสดชื่นเบิกบาน

เพื่อนจะมาบ้าน นิดไว นิดไว

ตูปองร้องเพลงลั่นลา

อาบน้ำอาบท่าตั่งอกตั้งใจ

แต่งตัวสะอาดหล่อพิ๊ว

ตึกตึกบอก “เตี๋ย...อย่าเพิ่งไปไหน”

“ปิดน้ำยังไม่สนิท

ไฟฟ้าไม่ปิดเปิดไว้ทำไม

ใช้แล้ว ปิดชะ ปิดชะ

อย่าเปิดไว้นะ เปลืองน้ำ เปลืองไฟ”

(Thuppong, 2017, pp. 2-6)

“อย่าเปิดไว้นะ เปลี่ยนน้ำ เปลี่ยนไฟ” เป็นการสอนคุณธรรมด้านความประหยัดด้วย วัจนกรรมการกล่าวชี้แนะ (Directives) โดยใช้การห้าม (Prohibition) ซึ่งใช้คำกริยาบ่งการกระทำว่า “อย่าเปิด” กล่าวคือ ตักตักเห็นน้องออกมาจากห้องน้ำแล้ว ปิดน้ำยังไม่สนิท ไม่ปิดไฟ พี่เลยสอนน้องว่า อย่าเปิดน้ำเปิดไฟทิ้งไว้ เพราะมันเปลืองน้ำเปลืองไฟ

3. การสอนคุณธรรมด้านความซื่อสัตย์ พบวิธีการสอนคุณธรรมด้วยวัจนกรรม 1 ประเภท ได้แก่ วัจนกรรมการกล่าวผูกพัน ดังตัวอย่าง

พี่สาวสอนน้องตีตี
ถ้าใครเงินหาย เยอะเยอะ
ตุบปองขอโทษทันที
มะ...ไปหาครูดีกว่า

แบบคำหาลับนี้ มีค่าแค่ไหน
คงเสียใจนะะ ว่าไหม ว่าไหม
ตอนนี้ แต่นี้ ไม่ทำต่อไป
ครูจะได้หาเจ้าของตังค์ได้

(Thuppong, 2017, pp. 13-15)

“ไม่ทำต่อไป” เป็นการสอนคุณธรรมความซื่อสัตย์ ด้วยวัจนกรรมการกล่าวผูกพัน (Commissives) โดยการสัญญา (Promising) โดยใช้คำกริยาบ่งการกระทำ “ไม่ทำต่อไป” กล่าวคือ ตูบปองไปเล่นเครื่องเล่นในโรงเรียน ได้พบเงินห้าสิบบาทจึงได้คิดลึ่งเลาะจะนำเงินที่เก็บได้ไปให้คุณครู หรือนำไปใช้เอง เมื่อพี่สาวรู้จึงสอนน้องว่าเงินที่น้องเก็บได้มันมีค่า คนที่ทำเงินหายจะเสียใจมาก ตูบปองจึงคิดได้และรีบขอโทษตักตักพร้อมให้คำสัญญาว่าจะไม่นำเงินของคนอื่นมาเป็นของตนเองอีกต่อไป

4. การสอนคุณธรรมด้านความมีวินัย พบวิธีการสอนคุณธรรมด้วยวัจนกรรม 1 ประเภท ได้แก่ วัจนกรรมการกล่าวความจริงหรือการบอกกล่าว ดังตัวอย่าง

พับ พับผ้าห่มเก็บหมอน
จัดแจงอีเอง ฉีเอง
อาบน้ำล้างหน้าแปรงฟัน
แต่งตัว หวีขนเรียบแป้
ช่วยจัดเตรียมโต๊ะอาหาร
กินเสร็จเก็บวางเข้าที่
นั่งมองรองเท้าคู่เก่ง
ไปเล่นกับเพื่อนนอกบ้าน
ของเล่น เล่นแล้ว เก็บที่

ผ้าปูที่นอนตึงมมซ้ายขวา
ลูกกลิ้ง เก้ง เก้ง ลอยหน้าลอยตา
ทำเองทุกวันไม่ชักไม่ช้า
อวดพ้อ อวดแม่ ยกคิว หล่วดา
แก้วน้ำ ช้อน จาน จัดมา จัดมา
ทุกที ทุกที เข้าที่ เข้าท่า
สวมเอง ใส่เองข้างซ้ายข้างขวา
สนุกสนานเฮฮะเฮฮา
“เก้ง เก้ง ดี ดี” ไม่ว่างขวางตา

(Thuppong, 2022, pp. 5-13)

“พับผ้า” “เก็บหมอน” “ตึงมมผ้าปูที่นอน” “อีเอง” “ฉีเอง” “วางเข้าที่” “สวมเอง ใส่เอง” เป็นการสอนคุณธรรมความมีวินัย ด้วยวัจนกรรมการบอกกล่าว (Assertives) โดยการบรรยาย (Describing) ซึ่งใช้คำกริยาบ่งการกระทำ “พับผ้า” “เก็บหมอน” “ตึงมมผ้าปูที่นอน” “อีเอง” “ฉีเอง” “วางเข้าที่” “สวมเอง ใส่เอง” กล่าวคือ เมื่อลูกกลิ้งตื่นนอนแล้วจึงเก็บที่นอน เข้าห้องน้ำ ขับถ่ายได้เอง

ทานข้าวแล้วเก็บจาน ชาม เวลาจะสวมรองเท้าลูกก็สวมเอง เวลาเล่นของเล่นเสร็จก็รู้จักเก็บเข้าที่ ให้เรียบร้อย เป็นการฝึกความมีระเบียบวินัยและความรับผิดชอบในตนเองขั้นพื้นฐาน ปลูกฝังให้เกิดจิตสำนึก และการเอาใจใส่สิ่งรอบตัวโดยเริ่มจากกิจวัตรประจำวัน

5. การสอนคุณธรรมด้านความสุภาพ พบวิธีการสอนคุณธรรมด้วยวัจนกรรม 2 ประเภท ได้แก่ วัจนกรรมการกล่าวสุภาพ และวัจนกรรมการกล่าวความจริงหรือการบอกกล่าว ดังตัวอย่าง

สร่งน้ำพระพุทธรูปสงฆ์	จิตแน่วใจตรงขอพรทุกผู้
พ่อแม่ลูกน้อมตัว	รดน้ำดำหัวผู้ใหญ่ผู้น้อย
ตักตักตักป้องน้อมตัว	รดน้ำดำหัวพ่อแม่ผู้น้อย
พ่อแม่ให้พรลูกรัก	ความดีปกปักรักษาหนู หนู

(Thuppong, 2018, pp. 17-20)

“น้อมตัว” เป็นการสอนคุณธรรมความสุภาพด้วยวัจนกรรมการบอกกล่าว (Assertives) โดยการบรรยาย (Describing) ซึ่งใช้คำกริยาบ่งการกระทำ “น้อมตัว” กล่าวคือ ในวันสงกรานต์ได้มีการทำกิจกรรมสร่งน้ำพระและรดน้ำดำหัว ขอพรผู้ใหญ่ และการน้อมตัวมารดน้ำผู้ใหญ่ที่น้อยอยู่จึงเป็นการแสดงความสุภาพและรู้จักกาลเทศะที่ดี

6. การสอนคุณธรรมด้านความสะอาด พบวิธีการสอนคุณธรรมด้วยวัจนกรรม 2 ประเภท ได้แก่ วัจนกรรมการกล่าวชื่นชมและวัจนกรรมการกล่าวความจริงหรือการบอกกล่าว ดังตัวอย่าง

อาบน้ำ ล้างหน้า แปร่งฟัน	แจ่มใส เบิกบาน อากาศ ดี ดี
ข้าวข้าวอร่อยจริงจริง	มีน้ำลูกลิงกินเองเก่งดี

(Thuppong, 2022, pp. 4-5)

“อาบน้ำ ล้างหน้า แปร่งฟัน” เป็นการสอนคุณธรรมความสะอาด ด้วยวัจนกรรมการบอกกล่าว (Assertives) โดยการบรรยาย (Describing) ซึ่งใช้คำกริยาบ่งการกระทำ “อาบน้ำ ล้างหน้า แปร่งฟัน” กล่าวคือ หลังจากลูกถึงถิ่นนอนตอนเช้าจึงอาบน้ำ ล้างหน้า แปร่งฟัน ดูแลรักษาร่างกายให้สะอาด

7. การสอนคุณธรรมด้านความสามัคคี พบวิธีการสอนคุณธรรมด้วยวัจนกรรม 2 ประเภท ได้แก่ วัจนกรรมการกล่าวชื่นชม และวัจนกรรมการกล่าวความจริงหรือการบอกกล่าว ดังตัวอย่าง

ตักตักกับตักป้อง	สองพี่น้องคนเก่งคนดี
วันนี้วันหยุดสบาย	พอดอนสาสาย ทำนั้น หนุน นี
พ่อแม่ แม่กวาดปัดฝุ่น	ลูก ลูก กองหนุนเช็ดถูทุกที่
พี่จัดโต๊ะเขียนหนังสือ	น้องไม่รื้อมือจัดเก็บเก้าอี้
พี่น้องร่วมด้วยช่วยกัน	หนังสือเข้าชั้นเข้าทางเข้าที่
สักพักพี่น้องวังตือ	ล้างไม้ล้างมือสะอาดเอี่ยมดี

(Thuppong, 2017, pp. 1-5)

“ช่วยกัน” เป็นการสอนคุณธรรมความสามัคคีด้วยวัจนกรรมการบอกกล่าว (Assertives) โดยการบรรยาย (Describing) ซึ่งใช้คำกริยาบ่งการกระทำ “ช่วยกัน” กล่าวคือ ในวันหยุดติดต่อกับตบป้องช่วยกันทำความสะอาดบ้านโดยแบ่งหน้าที่กันภายในครอบครัวคือพ่อแม่จะทำการปิดกวาด ส่วนลูกจะช่วยกันจัดโต๊ะเขียนหนังสือจัดเก็บเก้าอี้

8. การสอนคุณธรรมด้านความมีน้ำใจ พบวิธีการสอนคุณธรรมด้วยวัจนกรรม 4 ประเภท ได้แก่ วัจนกรรมการกล่าวชื่นำ วัจนกรรมการกล่าวความจริงหรือการบอกกล่าว วัจนกรรมการกล่าวผูกพัน และวัจนกรรมการกล่าวแสดงความรู้สึก ดังตัวอย่าง

เดี่ยวแบ่งเป็นกำตีกว่า	ให้ยาย นำ ป้า ช่างบ้านกินได้
ให้เพื่อนก็ตีสินะ	พ่อแม่เพื่อนจะมัดให้กินไฉ
จัดแจงแบ่งปันอย่างดี	กำนั้น กองนี้ ของใคร ของใคร
พ่อแม่ ลูก ลูก สะกิด	เย็นนี้ คิด คิด จะกินอะไร

(Thuppong, 2017, pp. 7-9)

“ให้เพื่อน”, “แบ่งปัน” เป็นการสอนคุณธรรมความมีน้ำใจด้วยวัจนกรรมการกล่าวผูกพัน (Commissives) โดยการแสดงความจริงใจ (Intending) ซึ่งใช้คำกริยาบ่งการกระทำ “ให้เพื่อน”, “แบ่งปัน” กล่าวคือ ตักตักกับตบป้อง ได้เด็ดผักมาแล้ว จึงชวนกันแบ่งกันเป็นกำเพื่อนำไปแจกให้ทุกคนที่อยู่ข้างบ้าน ได้รับประทานกันแสดงให้เห็นถึงความมีน้ำใจที่ได้ตั้งใจแบ่งปันผักที่มีให้กับผู้อื่น

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

จากผลการศึกษา ผู้วิจัยสรุปผลการวิจัย ตามวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. คุณธรรม 8 ประการ ในหนังสือนิทานสำหรับเด็กของเรื่องคักดี ปิ่นประทีป จากนั้นทานจำนวน 32 เรื่อง พบคุณธรรมมากที่สุดเป็นอันดับ 1 คือ ด้านความมีน้ำใจ พบคุณธรรมจำนวนเท่ากันเป็นอันดับ 2 คือ คุณธรรมด้านความสุภาพและความสามัคคี อันดับ 3 คือ คุณธรรมด้านความมีวินัย อันดับ 4 คือคุณธรรมด้านความสะอาด อันดับ 5 พบคุณธรรมด้านความขยันและความประหยัดเท่ากัน คุณธรรมด้านความซื่อสัตย์ พบจำนวนน้อยเป็นอันดับ 6

2. วัจนกรรมการสอนคุณธรรมที่ประยุกต์แนวคิดจากวัจนกรรมของ Searle (1976, as cited in Deephueng, 2006, pp. 73-75) จากนั้นทานจำนวน 32 เรื่อง ปรากฏวัจนกรรม 4 ประเภท พบวัจนกรรมมากที่สุดอันดับ 1 วัจนกรรมกลุ่มกล่าวความจริง หรือการบอกกล่าว อันดับ 2 วัจนกรรมกล่าวชื่นำ อันดับ 3 วัจนกรรมการกล่าวแสดงความรู้สึก อันดับ 4 วัจนกรรมการกล่าวผูกพันตามลำดับ

จากผลการศึกษา ผู้วิจัยอภิปรายผลการวิจัย ตามวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. จากผลการศึกษาคุณธรรม 8 ประการ ในหนังสือนิทานสำหรับเด็กของเรียดศักดิ์ ปิ่นประทีป จากนิทานจำนวน 32 เรื่อง พบคุณธรรมมากที่สุดเป็นอันดับ 1 คือ ด้านความมีน้ำใจ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ Stus (2022, p. 128) ศึกษาเปรียบเทียบคุณธรรมที่ปรากฏในนิทานพื้นบ้านระหว่างประเทศไทย และประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ผลการศึกษพบคุณธรรมด้านความมีน้ำใจ มากที่สุดเป็นอันดับ 1 คือคุณธรรมด้านความมีน้ำใจ สอดคล้องกับงานวิจัยของ Jumpit, Siripanumas & Phoncharoen (2014, p. 113) ศึกษาแนวทางการพัฒนาคุณธรรมพื้นฐานพื้นฐาน 8 ประการของ นักเรียนโรงเรียนบ้านประคอง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 ผลการศึกษาพบว่าการปฏิบัติตนด้านคุณธรรมพื้นฐาน 8 ประการของนักเรียนโรงเรียนบ้านประคอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์เขต 1 โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านทุกด้าน มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับจากด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงไปต่ำ ได้แก่ ด้านความมีน้ำใจ ด้านความซื่อสัตย์ ด้านความมีวินัย ด้านความสามัคคี ด้านความสะอาด ด้านความสุภาพ ด้านความขยัน และด้านความประหยัด นอกจากนี้ ยังสอดคล้องกับ Dondee (2015, p. 202) ศึกษาคุณธรรมที่ปรากฏในนิทานเอกของโลก พบคุณธรรมด้านความมีน้ำใจปรากฏมากเป็นอันดับ 2 และกล่าวว่า “ความมีน้ำใจ เป็นคุณธรรมที่สำคัญมากอย่างหนึ่งในการดำรงชีวิตเพราะการเสียสละความสุขส่วนตนเพื่อทำประโยชน์แก่ผู้อื่นเข้าใจเห็นใจผู้ที่มีความเดือดร้อนต่าง ๆ การมีน้ำใจต่อกันจะทำให้เกิดความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่เสียสละ ทำให้เกิดการปฏิสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน สร้างมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อกันย่อมจะส่งผลให้สังคมมีความสุข” สอดคล้องกับ Ministry of Education (2009) กล่าวว่า คุณธรรมพื้นฐานเป็นสิ่งที่สถาบันการศึกษานำไปปลูกฝังคุณธรรมพัฒนาให้กับเยาวชนของชาติ เพื่อให้เป็นคนดี มีความรู้และอยู่ดีมีสุข ก้าวสู่สังคมคุณธรรม นำความรู้ โดยมีการร่วมมือจากสถาบันครอบครัว ชุมชน สถาบันศาสนา และสถาบันการศึกษาอื่น ๆ เพื่อการพัฒนาไปสู่ความก้าวหน้าอย่างสมบูรณ์ ดังนั้นหนังสือนิทานสำหรับเด็กของเรียดศักดิ์ ปิ่นประทีป สื่อแนวคิดคุณธรรมด้านความมีน้ำใจมากที่สุด เพราะเอกลักษณ์ของ คนไทยที่ได้ชื่อว่าเป็นสยามเมืองยิ้ม คือความมีน้ำใจที่เป็นลักษณะประจำชาติถูกปลูกฝังมาตั้งแต่วัยเยาว์ หล่อหลอมผ่านประสบการณ์ ขนบธรรมเนียม ประเพณี คำสอนทางศาสนา โดยเฉพาะพุทธศาสนาที่สอนเรื่องทาน เป็นพื้นฐานของคุณธรรมในหลายหมวดหมู่ เช่น ทศพิธราชธรรมมีสอนเรื่องทานเป็นพื้นฐานข้อแรก หรือเรื่องของ การฝึกฝนอบรมขั้นพื้นฐานมีการสอนเรื่อง ทาน ศิล ภาวนาให้แก่กุลบุตรกุลธิดาเป็นขั้นต้น การจะเป็นที่รักของเพื่อนมนุษย์ทั้งหลายจึงต้องสอนเรื่องทาน คือ การให้ วัยเด็กเปรียบเสมือนผ้าขาว จึงเป็นก้าวแรกแห่งการพัฒนาบ่มเพาะนิสัยดีด้านความมีน้ำใจ ส่งผลให้เป็นผู้ที่ยินดีช่วยเหลือผู้อื่นทั้งทางด้านกาย วาจา และใจ ทางกาย ได้แก่ การช่วยเหลือกันและกัน ซึ่งสามารถฝึกหัดได้จากการกระทำง่าย ๆ เช่น ช่วยจูงน้อง อนุบาลที่เล็กกว่าไปเดินเล่น การแบ่งปันขนมให้คนอื่น ทางวาจาจะกล่าวคำพูดอ่อนโยน สุภาพ พุดลอบใจเพื่อน ส่วนทางจิตใจคือ คิดดี มีความปรารถนา ให้ผู้อื่นมีความสุข คิดแต่สิ่งที่เป็นประโยชน์ ทำให้การอยู่ร่วมกันในสังคมมีความสุขเป็นปกติสุข

2. จากผลการศึกษาวัจนกรรมการสอนคุณธรรมที่ประยุกต์แนวคิดจากวัจนกรรมของ Searle (1976, as cited in Deephueng, 2006, pp. 73-75) จากนิทานจำนวน 32 เรื่อง ปรากฏวัจนกรรม 4 ประเภท พบวัจนกรรมมากที่สุดอันดับ 1 วัจนกรรมกลุ่มกล่าวความจริง หรือการบอกกล่าว อันดับ 2 วัจนกรรมกล่าวขี้นา อันดับ 3 วัจนกรรมการกล่าวแสดงความรู้สึก อันดับ 4 วัจนกรรมการกล่าวผูกพัน ตามลำดับ จากการปรากฏวัจนกรรมกลุ่มกล่าวความจริงหรือการบอกกล่าวมากที่สุด สะท้อนให้เห็นว่า ผู้ประพันธ์ใช้วัจนกรรมนี้เป็นสื่อกลางในการบรรยายเรื่องราวเป็นส่วนใหญ่โดยบรรยายและเล่าเรื่องผ่าน

ตัวละครของสองพี่น้องคือ ตักตัก กับ ตูปตูป ให้ผู้อ่านได้เข้าใจเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น สอดคล้องกับ Hassajamnon & Liamprawat (2019, p. 97) ศึกษาการใช้วรรณกรรมในเพลงประจำสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ ผลการศึกษาพบว่าวรรณกรรมที่พบมากที่สุด คือ วรรณกรรมการบอกกล่าว ส่วนใหญ่จะเป็นการบรรยายเนื้อหาเกี่ยวกับสถาบัน เช่น ความเป็นมาของสถาบัน อัตลักษณ์ของสถาบัน ความงามของสถาบัน รวมถึงลักษณะของนิสิตนักศึกษาของสถาบันและวรรณกรรมกลุ่มแสดงความรู้สึกรัก เช่น วรรณกรรมการขอโทษ วรรณกรรมการอำลา วรรณกรรมการแสดงความรัก วรรณกรรมการขอบคุณ พบในจำนวนใกล้เคียงกัน วรรณกรรมที่พบรองลงมาคือวรรณกรรมกลุ่มชื่นชมและวรรณกรรมกลุ่มผูกมัดโดยพบว่าวรรณกรรมการสัญญาและวรรณกรรมการปฏิญาณมากที่สุด ซึ่งมีเนื้อหาเกี่ยวกับการสัญญาว่าจะจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ การปฏิญาณตนว่าจะเป็นนิสิตนักศึกษาที่ดี ส่วนวรรณกรรมที่พบน้อยที่สุด คือ วรรณกรรมกลุ่มแถลงการณ์ ซึ่งมีเนื้อหาเกี่ยวกับการประกาศชื่อเสียงของสถาบัน นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับ Khraiboot & Kingkham (2016) ที่ศึกษาเรื่องวรรณกรรมในบทเพลงปลุกใจให้รักชาติระหว่าง พ.ศ. 2510-2550 พบว่าผู้ประพันธ์ใช้วรรณกรรมการบอกเล่ามากที่สุด มีการนำเสนอเนื้อหาของเพลงปลุกใจให้รักชาติที่มิเจตนาบอกเล่าหรือแจ้งให้ผู้อ่านได้ทราบหรือให้เข้าใจเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น เพื่อให้ผู้ฟังเกิดความเข้าใจมีความรู้สึกคล้อยตามที่ผู้ประพันธ์ต้องการสื่อให้ทราบถึงประวัติความเป็นมาที่ยิ่งใหญ่ของชาติเพื่อให้เยาวชนเกิดความภูมิใจรักและหวงแหนแผ่นดินไทย

สาเหตุที่ไม่ปรากฏวรรณกรรมกล่าวประกาศหรือแถลงการณ์ในหนังสือนิทานสำหรับเด็กของเรื่องศักดิ์ ปิ่นประทีป อาจเป็นไปได้ว่าวรรณกรรมประเภทนี้ไม่เหมาะสมกับการนำมาเล่าเรื่องราวผ่านนิทาน สอดคล้องกับ Khrutmuang (1997, p. 1) กล่าวว่า “นิทานมีวัตถุประสงค์ในการแต่งเพื่อมุ่งสอนความบันเทิงใจโดยสอดแทรกให้ความรู้ต่าง ๆ ได้อย่างกลมกลืน ผู้อ่านหรือผู้ฟังไม่รู้สึกลูกบังคับให้รู้เรื่องหนึ่งเรื่องใดเป็นการเฉพาะเจาะจง แต่จะเป็นการประสมประสานแทรกคำสอน ข้อคิด คติสอนใจเพื่อปลูกฝังจริยธรรมและคุณธรรมได้อย่างเหมาะสม”

ข้อเสนอแนะ

1. ควรศึกษาคุณธรรมด้านอื่น ๆ ที่ปรากฏในหนังสือนิทานสำหรับเด็กเพื่อเป็นแนวทางในการศึกษาคุณธรรมด้านต่าง ๆ อย่างหลากหลาย
2. ควรศึกษาประเภทวรรณกรรมกับงานเขียนทั่วไปที่ได้รับรางวัลหรือได้รับการยกย่องที่ส่งผลต่อการพัฒนาคุณธรรมของนักเรียนมากกว่า 8 ประการ

References

- Deephueng, S. (2006). *Introduction to Pragmatics*. Nakhon Pathom: Institute of Language and Culture for Rural Development, Mahidol University. (In Thai)
- Dondee, K. (2015). *Analysis of the virtue appearing in masterpiece of World folktales* [Master's thesis]. Naresuan University. (In Thai)

- Hassajamnon, K., & Liamprawat, S. (2019). Speech Act Usage in Song of State Institutions of Higher Education. **Humanities Journal Social Sciences and Arts Silpakorn University**, 12 (3), 120. (In Thai)
- Jumpit, S., Siripanumas, P., & Phoncharoen, S. (2014). Guidelines for developing the 8 Basic Moralities of Students Banprakong School under Buriram Primary Educational Service Area Office 1. **Academic Journal Buriram Rajabhat University**, 6 (1), 120. (In Thai)
- Khraiboot, A., & Kingkham, W. (2016). Speech Acts in Patriotic Songs During B.E.2510-2550. **Nakhon Phanom University Journal**, 6 (1), 61-69. (In Thai)
- Khurutmuang, S. (1997). **Teaching the democratic way of life through folk tales in the northern region**. Phitsanulok: Thai family. (In Thai)
- Limsadapong, K. (2020). **Speech Acts in Better Life Counseling in Dhamma Daily Columnn of Secret Magazine** [Master's thesis]. Thaksin University. (In Thai)
- Ministry of Education. (2009, November 15). **Educational reform with Eight basic morals that should be taught**. <https://www.moe.go.th/8>
- Sitthisaman, S. (2010, February 22). **Bookstart: Books can change lives**. <https://www.moe.go.th/bookstart>. (In Thai)
- Stus, S. (2022). A comparative Study of Morals Appeared in Folktales Between Thailand and the Lao People's Democratic Republic of Lao. **Journal of Lampang Rajabhat University**, 11 (1), 123.
- Summat, K., & Nillwannapha, R. (2021). Using Speech Acts in dharma' books Vipassana Isan for Teaching monks. **Journal of Social Science and Buddhistic Anthropology**, 6 (1), 162-180.
- Thuppong. (2017a). **Help each other...that's good** (5th ed.). Happy Kids. (In Thai)
- Thuppong. (2017b). **Little hands plant** (4th ed.). Happy Kids. (In Thai)
- Thuppong. (2017c). **Understand...Understand** (2nd ed.). Happy Kids. (In Thai)

Thuppong. (2017d). **You can keep it and give it back** (7th ed.). Happy Kids. (In Thai)

Thuppong. (2018). **Making garlands...for Songkran Day** (4th ed.). Happy Kids. (In Thai)

Thuppong. (2022a). **Hello little monkey** (9th ed.). Hello Kids. (In Thai)

Thuppong. (2022b). **The Busy Working Ant and the Singing Cicada** (24th ed.).
Happy Kids. (In Thai)

Thuppong. (2022c). **The little monkey is so clever** (2nd ed.). Bangkok: Hello Kids. (In Thai)

การพัฒนาหลักสูตรโดยใช้ปัญหาเป็นฐานเพื่อเสริมสร้าง ความสามารถในการออกแบบการจัดการเรียนรู้วรรณคดีไทย สำหรับนักศึกษาวิชาชีพครู

The Development of Curriculum using Problem-based Learning
for Enhancing of the Thai Literature Learning Management
Design Ability for Teacher Professional Students

ชมชนก ธนาวีราภรณ์¹ / อนันต์ ลากุล² / จันทร์จิรา หาวิชา³

หนึ่งฤทัย ชวนะลิขิกร⁴ / อุบลวรรณ ส่งเสริม⁵ / พินพนธ์ คงวิจิตต์⁶

Chomchanok Thanaweeraporn¹ / Anan lakul² / Janjira Havicha³

Nuengruethai Chavanalikhorn⁴ / Ubonwan Songsern⁵ / Pinpon Kongwijit⁶

¹คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา, นครราชสีมา 30000, ประเทศไทย

²คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์, ปทุมธานี 13180, ประเทศไทย

^{3,4}คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา, พระนครศรีอยุธยา 13000, ประเทศไทย

^{5,6}คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร, นครปฐม 73000, ประเทศไทย

¹Faculty of Humanities and Social Sciences, Nakhon Ratchasima Rajabhat University,
Nakhon Ratchasima 30000, Thailand

²Faculty of Education, Walaya Alongkorn Rajabhat University Under the Royal Patronage
Pathum Thani 13180, Thailand

^{3,4}Faculty of Education, Phranakhon Si Ayutthaya Rajabhat University,
Phra Nakhon Si Ayutthaya 13000, Thailand

^{5,6}Faculty of Education, Silpakom University, Nakhon Pathom 73000, Thailand

*Corresponding Author's E-mail: Anan.la@vru.ac.th

Received: June 28, 2024

Revised: Aug 8, 2024

Accepted: Aug 14, 2024

Abstract

The purposes of this research were to 1) create the curriculum using problem-based learning for enhancing of the Thai literature learning management design ability for teacher professional students and 2) to study the Thai literature learning management design ability after using the curriculum using problem-based learning. The research and development process (R&D) process of mixed method using qualitative research methods

and quantitative research methods. The samples in this research consisted of third-year teaching students in the Bachelor of Education program. Department of Thai Language Teaching, Faculty of Education, PhraNakhon Si Ayutthaya Rajabhat University, 25 people, semester 1, academic year 2023. Research instruments consisted of 1) the curriculum using problem-based learning 2) a competency measurement model In the Thai literature learning management design ability, statistics used are percentage (%), mean ($\bar{X}$), t-test (T-Test) One Sample Test and standard deviation (S.D.).

1. The results of creating the curriculum through the use of problem-based learning for enhancing of the Thai literature learning management design ability for teacher professional students, it was found that the curriculum through the use of problem-based learning has 6 steps: 1) linking problems 2) understanding the problem 3) conducting research 4) reviewing the problem 5) creating work 6) Present and evaluate work

2. The results of study of the Thai literature learning management design ability after using the curriculum using problem-based learning revealed that after participating in the trial activity of the curriculum using problem-based learning for enhancing of the Thai literature learning management design ability for teacher professional students, Teacher professional students have average scores in the Thai literature learning management design ability equal to 10 points ($\bar{X}$ = 10.00, S.D. = 0.912) or 83.33 percent, which is higher than the 75 percent threshold as set.

Keywords: Development of Curriculum, Problem-based Learning, Thai Literature Learning Management, Design Ability, Teacher Professional Students

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) สร้างหลักสูตรโดยใช้ปัญหาเป็นฐานเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการออกแบบการจัดการเรียนรู้วรรณคดีไทย สำหรับนักศึกษาวิชาชีพครู และ 2) ศึกษาความสามารถในการออกแบบการจัดการเรียนรู้วรรณคดีไทย หลังการใช้หลักสูตรโดยใช้ปัญหาเป็นฐาน โดยเป็นรูปแบบการศึกษาเป็นการวิจัยและพัฒนา (Research & Development) เป็นการวิจัยแบบผสมผสานวิธี (Mixed method) ที่ใช้วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพและวิธีการวิจัยเชิงปริมาณ กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักศึกษาวิชาชีพครู ชั้นปีที่ 3 หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา จำนวน 25 คน ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2566 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ 1) หลักสูตรโดยใช้ปัญหาเป็นฐานฯ 2) แบบวัดความสามารถในการออกแบบการจัดการเรียนรู้วรรณคดีไทย สถิติที่ใช้ คือ ค่าร้อยละ (%) ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าที (T-Test) แบบ One Sample Test และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

ผลการวิจัยพบว่า

1. ผลการสร้างหลักสูตรโดยใช้ปัญหาเป็นฐานเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการออกแบบ การจัด การเรียนรู้วรรณคดีไทย สำหรับนักศึกษาวิชาชีพครู พบว่า หลักสูตรโดยใช้ปัญหาเป็นฐานดังกล่าว มี 6 ขั้นตอน ได้แก่ 1) การเชื่อมโยงปัญหา 2) การทำความเข้าใจกับปัญหา 3) ดำเนินการศึกษาค้นคว้า 4) การทบทวนปัญหา 5) การสร้างผลงาน 6) นำเสนอและประเมินผลงาน

2. ผลการศึกษาความสามารถในการออกแบบการจัดการเรียนรู้วรรณคดีไทยหลังการใช้ หลักสูตรโดยใช้ปัญหาเป็นฐาน พบว่า หลังเข้าร่วมกิจกรรมการทดลองใช้หลักสูตรโดยใช้ปัญหาเป็นฐาน เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการออกแบบการจัดการเรียนรู้วรรณคดีไทย สำหรับนักศึกษาวิชาชีพครู ทำให้นักศึกษาวิชาชีพครูมีคะแนนเฉลี่ยด้านความสามารถในการออกแบบการจัดการเรียนรู้ วรรณคดีไทย เท่ากับ 10 คะแนน ($X = 10.00$, $S.D. = 0.912$) คิดเป็นร้อยละ 83.33 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 75 ตามที่ตั้งไว้

คำสำคัญ: การพัฒนาหลักสูตร ปัญหาเป็นฐาน ความสามารถในการออกแบบ การจัดการเรียนรู้ วรรณคดีไทย นักศึกษาวิชาชีพครู

บทนำ

การจัดการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนได้พัฒนาความรู้และพัฒนาตนเอง มีการกำหนดความมุ่งหมาย และหลักการจัดการศึกษาไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 หมวด 4 มาตรา 22 และ 24 ว่า การจัดการศึกษาต้องยึดหลักให้ผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนา ตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ ต้องเน้นความสำคัญ ความรู้ คุณธรรม กระบวนการเรียนรู้และบูรณาการ ตามความเหมาะสม โดยการจัดกระบวนการเรียนรู้ ให้สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดเนื้อหา สาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่าง บุคคลฝึกทักษะ กระบวนการคิดการจัดการ การเผชิญสถานการณ์และการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกัน และแก้ไขปัญหา การจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนทุกคนมีความสามารถในการเรียนรู้และพัฒนาตนเอง ได้เรียนรู้ จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น แก้ไขปัญหาเป็น รักการอ่านและเกิดการใฝ่รู้ อย่างต่อเนื่อง (National Education Commission, 1999)

การจัดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ ผู้สอนต้องมีการเตรียมการแผนการเรียนการสอนที่ดี โดยเชื่อมโยงเนื้อหาด้านวัฒนธรรม ความเชื่อ วิถีชีวิตและภูมิปัญญาของท้องถิ่น เพื่อให้ผู้เรียนได้เข้าใจรากเหง้า ของตนเอง มองเห็นภาพและเกิดการตีความบนพื้นฐานความเป็นจริง โดยเฉพาะนักศึกษาครู เมื่อจบการศึกษา จากมหาวิทยาลัยไปแล้ว จะต้องดำเนินการจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียนของตนเอง ต้องมีความรู้ ความเชี่ยวชาญทางด้านการจัดการเรียนการสอนที่มีความเหมาะสมกับบริบทของผู้เรียน โรงเรียน และ อยู่บนพื้นฐานของความแตกต่างระหว่างบุคคลของผู้เรียน ดังความสามารถของผู้เรียนที่จะสร้างความคิดใหม่ ๆ ซึ่งเป็นนวัตกรรม เพื่อนำไปใช้ในวัตถุประสงค์ต่าง ๆ ในการแก้ไขหรือพัฒนาคุณภาพชีวิต Thong-aj (2018,p.180)

จากผลคะแนนประเมินการสอนของอาจารย์ผู้สอนในรายวิชาการจัดการเรียนรู้ภาษาไทย ด้านความถูกต้องในการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ของนักศึกษาวิชาชีพครูชั้นปีที่ 3 สาขาวิชาการสอนภาษาไทย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยาพบว่า นักศึกษาวิชาชีพครูส่วนใหญ่ได้คะแนนอยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 14 คน จากทั้งหมด 29 คน คิดเป็นร้อยละ 48 แสดงให้เห็นว่านักศึกษาวิชาชีพครูยังขาดความรู้เรื่องการวางแผนและการออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ในเนื้อหาวรรณคดีไทย และจากผลคะแนนการสอนเนื้อหาวรรณคดีไทยให้นักศึกษาวิชาชีพครูส่วนใหญ่ได้คะแนนอยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 13 คน จากทั้งหมด 29 คน คิดเป็นร้อยละ 45 ปัญหาการจัดการเรียนรู้วรรณคดีไทยของ นักศึกษาวิชาชีพครูที่สำคัญนั้นเกิดจากนักศึกษาวิชาชีพครูไม่มีเทคนิคการสอนวรรณคดีที่หลากหลาย ไม่สามารถพลิกแพลงหรือใช้จินตนาการสร้างสรรค์ในการสอนวรรณคดีให้น่าสนใจ ท้ายสุดยังเข้ากับบริบทของสังคมในปัจจุบันได้ สอดคล้องกับ Intanit & Witchayapakorn (2022, p. 340) ได้กล่าวว่า จากการศึกษาในงานวิจัยช่วงปี พ.ศ. 2555-2564 ในการจัดการเรียนการสอนวรรณคดีไทยมักพบปัญหาในชั้นเรียน 3 ประเด็นหลัก ได้แก่ 1) ปัญหาที่เกิดจากตัวผู้เรียน 2) ปัญหาที่เกิดจากผู้สอน และ 3) ปัญหาด้านสื่อที่ใช้ในการสอน โดยปัญหาดังกล่าวส่งผลให้ผู้เรียนขาดความเข้าใจในความงามของภาษาไทยและภูมิปัญญาไทย ไม่สามารถแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรมไทยตลอดจนไม่เห็นคุณค่าของวรรณคดีไทย สิ่งเหล่านี้อาจทำให้มรดกที่เป็นสมบัติล้ำค่าของแผ่นดินค่อย ๆ เลือนหายไปทีละเล็กละน้อย นักศึกษาวิชาชีพครูจึงควรได้รับการเสริมสร้างความสามารถในการออกแบบการจัดการเรียนรู้วรรณคดีให้มีความน่าสนใจ โดยให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียน การคิดแก้ปัญหาจากการเรียนวรรณคดีไปใช้ในสถานการณ์ปัจจุบันได้อย่างเหมาะสม โดยครูช่วยแนะนำและช่วยออกแบบกิจกรรมที่ช่วยให้ผู้เรียนแต่ละคนสามารถประเมินความก้าวหน้าของการเรียนรู้ของตนเองได้

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน (PBL) เป็นรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนเกิดทักษะในการคิดวิเคราะห์แก้ปัญหาตามศาสตร์ของเนื้อหาในสถานการณ์จริงที่พบในชีวิตจริงผ่านกระบวนการทำงานที่อาศัยความเข้าใจ แก่ปัญหาเป็นหลัก โดยเน้นให้ผู้เรียนสร้างเป็นความรู้ใหม่ ด้วยวิธีการลงมือปฏิบัติจริง Thammabut (2006 ,p. 13) เป็นการจัดกิจกรรมที่ใช้ปัญหาเป็นฐานความคิดร่วมกับกระบวนการเรียนรู้จนเกิดเป็นความรู้ใหม่ (Barrows, 2002; Cunningham & Cordeiro; 2003) นอกจากนี้ Office of Education Council (2017, pp. 3-4) ได้กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานควรใช้ปัญหาหรือสถานการณ์ที่เกิดขึ้นจริงหรือผู้เรียนมีประสบการณ์เกี่ยวกับเรื่องนั้น ๆ เป็นปัญหาหรือสถานการณ์ที่เกิดขึ้นบ่อย เป็นปัญหาที่มีการแสวงหาคำตอบหรือแนวทางในการแก้ไขปัญหาที่หลากหลาย และเป็นปัญหาที่เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน

การพัฒนาหลักสูตรต่าง ๆ ควรเสริมสร้างความสามารถในการออกแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานด้วย เพราะเป็นพื้นฐานในการสร้างองค์ความรู้ใหม่ เสริมทักษะการคิด Gallagher (1997, pp.332-362) ได้กล่าวว่า การเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานเป็นการเรียนรู้ที่นักเรียนต้องเรียนรู้จากการเรียนโดยนักเรียนจะทำงานร่วมกันเป็นกลุ่มเพื่อค้นคว้าวิธีการแก้ปัญหาโดยจะบูรณาการความรู้ที่ต้องการให้นักเรียนได้รับการแก้ปัญหาเข้าด้วยกันปัญหาที่ใช้มีลักษณะเกี่ยวกับชีวิตประจำวันและมีความสัมพันธ์กับนักเรียน การเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน จะมุ่งเน้นพัฒนานักเรียนในด้านทักษะการเรียนรู้มากกว่าความรู้ที่นักเรียนจะได้มาและพัฒนานักเรียนสู่การเป็นผู้ที่สามารถเรียนรู้โดยการค้นคว้าตนเองได้ และ Kumphiror (2017,p. 88) กล่าวว่า องค์ประกอบของการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน ประกอบด้วย

1) ใช้เทคนิคการสอนเป็นกลุ่มย่อยมีผู้เรียนเป็นกลุ่มประมาณกลุ่มละ 6-8 คน มีการทำงานเป็นทีม แสดงความคิดเห็นซึ่งกันและกันภายในกลุ่ม 2) เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางโดยที่ผู้สอนเป็นผู้อำนวยความสะดวกให้คำแนะนำเมื่อจำเป็น เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง 3) เน้นการบูรณาการด้านเนื้อหาวิชาการที่ผู้เรียนจะแก้ปัญหาได้นั้นต้องอาศัยความรู้จากหลายสาขามารวมกันเพื่อแก้ปัญหา 4) มีสื่อการเรียนการสอนและแหล่งเรียนรู้ที่เพียงพอเพื่อให้ผู้เรียนสามารถเลือกใช้ เป็นแหล่งศึกษาค้นคว้าได้อย่างอิสระ และ 5) ผู้เรียนเป็นผู้ประเมินผลสัมฤทธิ์ด้วยตนเอง เนื่องจากผู้เรียนเป็นผู้ที่รู้ตัวตนเอง เกิดการเรียนรู้หรือไม่อย่างไรและ ผู้เรียนสามารถที่จะนำผลการประเมินผลสัมฤทธิ์ด้วยตนเองไปปรับปรุง ในการเรียนครั้งต่อไปได้

จากการศึกษาเอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และความสำคัญในการพัฒนาหลักสูตรโดยใช้ ปัญหาเป็นฐานเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการออกแบบการจัดการเรียนรู้วรรณคดีไทยเป็นส่วนสำคัญยิ่ง ต่อการออกแบบการจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับบริบท สังคม และวัฒนธรรมรอบตัวผู้เรียน โดยการพัฒนาดังกล่าวมีส่วนทำให้ผู้เรียนมีความสามารถในการออกแบบการจัดการเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์ สามารถบูรณาการและเชื่อมโยงความรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ส่งผลต่อการรับรู้และการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างมีนัยยะสำคัญ ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาการพัฒนาหลักสูตรโดยใช้ปัญหาเป็นฐาน เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการออกแบบการจัดการเรียนรู้วรรณคดีไทย สำหรับนักศึกษาวิชาชีพครู ชั้นปีที่ 3 มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อสร้างหลักสูตรโดยใช้ปัญหาเป็นฐานเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการออกแบบ การจัดการเรียนรู้วรรณคดีไทย สำหรับนักศึกษาวิชาชีพครู
2. เพื่อศึกษาความสามารถในการออกแบบการจัดการเรียนรู้วรรณคดีไทย หลังการใช้หลักสูตร โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน

วิธีการดำเนินการวิจัย

การพัฒนาหลักสูตรโดยใช้ปัญหาเป็นฐานเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการออกแบบ การจัด การเรียนรู้วรรณคดีไทย สำหรับนักศึกษาวิชาชีพครูเป็นลักษณะของการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) เป็นการวิจัยแบบผสมผสานวิธี (Mixed method) ประเภทแบบแผน เชิงสำรวจบุกเบิก (Exploratory design) ใช้แบบแผนการวิจัยแบบสองระยะต่อเนื่อง โดยใช้วิธีการวิจัย เชิงคุณภาพและวิธีการวิจัยเชิงปริมาณ ได้แก่ การวิเคราะห์และสังเคราะห์เอกสาร การประเมินความต้องการ จำเป็น และการสัมภาษณ์ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Interview) โดยมี ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักศึกษาวิชาชีพครู ชั้นปีที่ 3 หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทยคณะครุศาสตร มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา จำนวน 25 คน ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2566 ซึ่งได้มาจาก วิธีการเลือกแบบเจาะจง (purposive sampling) ขอบเขตด้านระยะเวลา คือ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2566 และขอบเขตด้านเนื้อหา คือ การออกแบบการจัดการเรียนรู้วรรณคดีไทยและการจัดการเรียนรู้วรรณคดีไทย โดยแบ่งขั้นตอนการดำเนินการเป็น 4 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูล

พื้นฐาน ขั้นตอนที่ 2 การสร้างและตรวจสอบคุณภาพของหลักสูตร ขั้นตอนที่ 3 การทดลองใช้หลักสูตร กับกลุ่มตัวอย่าง และขั้นตอนที่ 4 การประเมินประสิทธิผลและปรับปรุงแก้ไข โดยแต่ละขั้นตอน มีรายละเอียด ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน (R1)

ศึกษาแนวคิดทฤษฎีจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาหลักสูตร, การจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน, การออกแบบการจัดการเรียนรู้, การจัดการเรียนรู้วรรณคดีไทย ด้วยวิธีการวิเคราะห์เนื้อหา

ขั้นตอนที่ 2 การสร้างและตรวจสอบคุณภาพของหลักสูตร (D1)

การสร้างและตรวจสอบคุณภาพของหลักสูตร ผู้วิจัยดำเนินการ ดังนี้

2.1 การศึกษาความต้องการจำเป็นในการพัฒนาหลักสูตรโดยใช้ปัญหาเป็นฐานเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการออกแบบการจัดการเรียนรู้วรรณคดีไทย สำหรับนักศึกษาวิชาชีพครู โดยการใช้แบบสอบถามถามนักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาภาษาไทย ชั้นปีที่ 4 คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา จำนวน 29 คน ที่กำลังฝึกประสบการณ์วิชาชีพในโรงเรียน เกี่ยวกับสภาพการณ์ปัจจุบันในการจัดการเรียนรู้วรรณคดีไทยในชั้นเรียน โดยผู้วิจัยได้สร้างหลักสูตรโดยใช้ปัญหาเป็นฐานเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการออกแบบการจัดการเรียนรู้วรรณคดีไทย สำหรับนักศึกษาวิชาชีพครู ที่ได้จากข้อสรุปในการศึกษาข้อมูลพื้นฐานในขั้นตอนที่ 1 การศึกษาวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน โดยมีองค์ประกอบดังนี้ 1) หลักการ 2) จุดมุ่งหมายหลักสูตร 3) โครงสร้างหลักสูตร 4) เนื้อหาหลักสูตร ซึ่งประกอบด้วย 1 หน่วยการเรียนรู้ คือ การออกแบบการจัดการเรียนรู้วรรณคดีไทย มี 3 กิจกรรม ได้แก่ กิจกรรมที่ 1 เรียนรู้ร่วมกัน กิจกรรมที่ 2 สร้างสรรค์ออกแบบกิจกรรมที่ 3 ผสานคุณค่า จำนวน 3 ชั่วโมง 5) กระบวนการจัดการเรียนรู้ 6) การวัดและประเมินผล 7) สื่อการเรียนการสอน

ภาพที่ 1 แบบพัฒนาหลักสูตรโดยใช้ปัญหาเป็นฐานเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการออกแบบ การจัดการเรียนรู้วรรณคดีไทย สำหรับนักศึกษาวิชาชีพครู

2.2 การตรวจสอบคุณภาพด้านความสอดคล้องและความเหมาะสมโดยใช้แบบประเมินความสอดคล้องของโครงร่างหลักสูตรสำหรับนักศึกษาวิชาชีพครู และแบบประเมินความเหมาะสมของโครงร่างหลักสูตรสำหรับนักศึกษาวิชาชีพครู ซึ่งมีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับจากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน ได้แก่ 1. ผู้เชี่ยวชาญด้านภาษาไทย จำนวน 2 ท่าน 2. ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและการสอน จำนวน 2 ท่าน 3. ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผล จำนวน 1 ท่าน

2.3 การสร้างแบบวัดความสามารถในการออกแบบการจัดการเรียนรู้วรรณคดีไทย ซึ่งมีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตรวจสอบคุณภาพของแบบวัดฯ โดยนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน ได้แก่ 1. ผู้เชี่ยวชาญด้านภาษาไทย จำนวน 2 ท่าน 2. ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและการสอน จำนวน 2 ท่าน 3. ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผล จำนวน 1 ท่าน

ขั้นตอนที่ 3 การทดลองใช้หลักสูตรกับกลุ่มตัวอย่าง (R2)

ผู้วิจัยนำหลักสูตรฯ ไปทดลองใช้กับนักศึกษาชั้นปีที่ 3 จำนวน 25 คน สาขาวิชาการสอนภาษาไทย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา ซึ่งได้มาจากวิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ประเมินความสามารถในการออกแบบการจัดการเรียนรู้วรรณคดีไทยของ นักศึกษาวิชาชีพครู หลังการใช้หลักสูตรด้วยแบบวัดความสามารถในการออกแบบการจัดการเรียนรู้วรรณคดีไทยซึ่งมีลักษณะเป็นรูปrik เปรียบเทียบคะแนนการทําแบบวัดความสามารถในการออกแบบการจัดการเรียนรู้วรรณคดีไทยหลังการใช้หลักสูตรโดยเทียบกับเกณฑ์ (ร้อยละ 75) ใช้ค่าสถิติ t-test แบบ One-Sample-Test

ขั้นตอนที่ 4 การประเมินประสิทธิผลของหลักสูตร (D2)

4.1 กำหนดเกณฑ์ประสิทธิผลของหลักสูตรโดยใช้ปัญหาเป็นฐานเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการออกแบบการจัดการเรียนรู้วรรณคดีไทย สำหรับนักศึกษาวิชาชีพครู

4.2 นำผลการวิเคราะห์มาเปรียบเทียบกับเกณฑ์ประสิทธิผลของหลักสูตรเป็นการตรวจสอบประสิทธิผลของหลักสูตร แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขเพื่อให้ได้หลักสูตรที่สมบูรณ์ ดำเนินการโดยนำผลการวิเคราะห์ข้อมูลหลังการใช้หลักสูตรกับกลุ่มตัวอย่างมาตรวจสอบกับเกณฑ์ประสิทธิผลของหลักสูตร ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์ประสิทธิผลของหลักสูตร พบว่า นักศึกษาวิชาชีพครู ที่ได้รับการทดลองใช้หลักสูตร มีความสามารถในการออกแบบการจัดการเรียนรู้วรรณคดีไทยสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด

4.3 การปรับปรุงแก้ไขหลักสูตร เป็นการนำข้อเสนอแนะต่าง ๆ จากอาจารย์ที่ปรึกษาหลังการทดลองใช้หลักสูตรมาปรับปรุงแก้ไขให้ได้หลักสูตรที่สมบูรณ์

ผลการวิจัย

การวิจัย เรื่อง การพัฒนาหลักสูตรโดยใช้ปัญหาเป็นฐานเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการออกแบบการจัดการเรียนรู้วรรณคดีไทย สำหรับนักศึกษาวิชาชีพครูครั้งนี้ เป็นลักษณะของการวิจัยและพัฒนา (Research & Development) เป็นการวิจัยแบบผสมผสานวิธี (Mixed method) โดยใช้วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพและวิธีการวิจัยเชิงปริมาณ โดยสรุปผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์การวิจัย คือ 1) เพื่อสร้างหลักสูตรโดยใช้ปัญหาเป็นฐานเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการออกแบบการจัดการเรียนรู้วรรณคดีไทย และ 2) เพื่อศึกษาความสามารถในการออกแบบการจัดการเรียนรู้วรรณคดีไทย หลังการใช้หลักสูตรโดยใช้ปัญหาเป็นฐาน ปรากฏผลดังต่อไปนี้

1. ผลการสร้างหลักสูตรโดยใช้ปัญหาเป็นฐานเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการออกแบบการจัดการเรียนรู้วรรณคดีไทย สำหรับนักศึกษาวิชาชีพรุ ดังนี้

1.1 ผลการสร้างหลักสูตรโดยใช้ปัญหาเป็นฐานเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการออกแบบการจัดการเรียนรู้วรรณคดีไทย สำหรับนักศึกษาวิชาชีพรุ พบว่า การจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานมีองค์ประกอบ ดังนี้ 1) หลักการ 2) จุดมุ่งหมายหลักสูตร 3) โครงสร้างหลักสูตร 4) เนื้อหาหลักสูตร ซึ่งประกอบด้วย 1 หน่วยการเรียนรู้ คือ การออกแบบการจัดการเรียนรู้วรรณคดีไทย มี 3 กิจกรรม ได้แก่ กิจกรรมที่ 1 เรียนรู้ร่วมกัน กิจกรรมที่ 2 สร้างสรรค์ออกแบบ กิจกรรมที่ 3 ผสานคุณค่า จำนวน 3 ชั่วโมง 5) กระบวนการจัดการเรียนรู้ 6) การวัดและประเมินผล 7) สื่อการเรียนการสอน โดยมี 6 ขั้นตอน ได้แก่ 1) การเชื่อมโยงปัญหา 2) การทำความเข้าใจกับปัญหา 3) ดำเนินการศึกษาค้นคว้า 4) การทบทวนปัญหา 5) การสร้างผลงาน 6) นำเสนอและประเมินผลงาน โดยสามารถสร้างและพัฒนาหลักสูตรโดยใช้ปัญหาเป็นฐานเพื่อ ซึ่งสามารถหาคุณภาพของหลักสูตรโดยใช้ปัญหาเป็นฐานเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการออกแบบการจัดการเรียนรู้วรรณคดีไทย สำหรับนักศึกษาวิชาชีพรุ

1.2 ผลการตรวจสอบคุณภาพด้านความสอดคล้องและความเหมาะสมโดยใช้แบบประเมินความสอดคล้องของโครงร่างหลักสูตรสำหรับนักศึกษาวิชาชีพรุ และแบบประเมินความเหมาะสมของโครงร่างหลักสูตรสำหรับนักศึกษาวิชาชีพรุ ปรากฏผลดังนี้

1.2.1 ผลการประเมินคุณภาพของหลักสูตร พบว่า ผลการประเมินคุณภาพของหลักสูตรโดยใช้ปัญหาเป็นฐานเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการออกแบบการจัดการเรียนรู้วรรณคดีไทยสำหรับนักศึกษาวิชาชีพรุ พบว่า จากผู้ทรงคุณวุฒิมีความเห็นว่า หลักสูตรมีความเหมาะสมในภาพรวมอยู่ในระดับมาก $\bar{X} = 4.60$ และค่า $S.D. = 0.62$ เมื่อพิจารณารายละเอียด พบว่า มีรายการที่มีความคิดเห็นในระดับมากที่สุด คือ สื่อการเรียนการสอน มีความเหมาะสมกับกิจกรรมโดยมีค่า $\bar{X} = 5.00$ และค่า $S.D. = 0.00$

1.2.2 ผลการประเมินคุณภาพด้านความสอดคล้องของหลักสูตรโดยใช้ปัญหาเป็นฐานเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการออกแบบการจัดการเรียนรู้วรรณคดีไทย สำหรับนักศึกษาวิชาชีพรุ พบว่า จากผู้ทรงคุณวุฒิมีความเห็นว่า หลักสูตรมีความสอดคล้องในภาพรวมอยู่ในระดับมาก $\bar{X} = 4.47$ และค่า $S.D. = 0.79$ เมื่อพิจารณารายละเอียด พบว่า มีรายการที่มีความคิดเห็นในระดับมากที่สุด คือ หลักการของหลักสูตรกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตรและหลักการของหลักสูตรกับโครงสร้างของหลักสูตร โดยมีค่า $\bar{X} = 4.80$ และค่า $S.D. = 0.45$

2. ผลการศึกษาความสามารถในการออกแบบการจัดการเรียนรู้วรรณคดีไทย หลังการใช้หลักสูตรโดยใช้ปัญหาเป็นฐานเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการออกแบบการจัดการเรียนรู้วรรณคดีไทย สำหรับนักศึกษาวิชาชีพรุ ผู้วิจัยทดลองใช้หลักสูตร โดยจัดกิจกรรมตามหลักสูตรกับนักศึกษาวิชาชีพรุ ชั้นปีที่ 3 มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา อำเภอพระนครศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำนวน 25 คน โดยการเปรียบเทียบความสามารถในการออกแบบการจัดการเรียนรู้วรรณคดีไทย สำหรับนักศึกษาวิชาชีพรุ หลังจากร่วมกิจกรรมการทดลองใช้หลักสูตรโดยใช้ปัญหาเป็นฐาน เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการออกแบบการจัดการเรียนรู้วรรณคดีไทย สำหรับนักศึกษาวิชาชีพรุกับเกณฑ์ร้อยละ 75 พบว่า หลังเข้าร่วมกิจกรรมการทดลองใช้หลักสูตรโดยใช้ปัญหาเป็นฐาน เพื่อเสริมสร้างความสามารถ

ในการออกแบบการจัดการเรียนรู้วรรณคดีไทย สำหรับนักศึกษาวิชาชีพครู ทำให้นักศึกษาวิชาชีพครู มีคะแนนเฉลี่ยด้านความสามารถในการออกแบบการจัดการเรียนรู้เท่ากับ 10 คะแนน ($\bar{X}$ = 10.00, SD. = .912) คิดเป็นร้อยละ 83.33 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 75 ตามที่ตั้งไว้ โดยมีกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ดังนี้

ขั้นที่ 1 การเชื่อมโยงปัญหา (15 นาที)

- 1.1 ผู้สอนกล่าวทักทายผู้เรียน และยกตัวอย่างสถานการณ์การสอนวรรณคดีไทย (ห้องเรียน ครูวรรณมา) ให้ผู้เรียนได้ร่วมสังเกตสถานการณ์ วิเคราะห์และอภิปรายร่วมกัน ทั้งนี้ผู้สอนตั้งคำถามผู้เรียน
- 1.2 ผู้สอนให้ผู้เรียนตอบคำถามของตนเองผ่านการทำกิจกรรมใน Application Padlet
- 1.3 ผู้สอนและผู้เรียนร่วมกันวิเคราะห์ประเด็นดังกล่าว และสรุปประเด็นร่วมกัน
- 1.4 ผู้สอนกำหนดปัญหาเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้วรรณคดีไทย 1 ประเด็น โดยยกตัวอย่างสถานการณ์สมมติ

ขั้นที่ 2 การทำความเข้าใจกับปัญหา (25 นาที)

- 2.1 ผู้สอนนำเสนอตัวชี้วัดภาษาไทยในสาระที่ 5 วรรณคดีไทย ผ่านโปรแกรม PPT ให้ผู้เรียน ได้ร่วมเรียนรู้
- 2.2 ผู้สอนให้ผู้เรียนร่วมวิเคราะห์ตัวชี้วัดวรรณคดีไทย โดยให้ผู้เรียนสังเกตตัวชี้วัดบน PPT นำเสนอ และผู้เรียน วิเคราะห์ตัวชี้วัด
- 2.3 ผู้สอนทบทวนความรู้เดิมแก่ผู้เรียน โดยยกประเด็นจากสถานการณ์การจัดการเรียนรู้ วรรณคดีไทยของครูวรรณมาในต้นชั่วโมง และเชื่อมโยงกับตัวชี้วัดวรรณคดีไทยที่ผู้เรียนได้เรียน พร้อมทั้ง ชี้ชวนให้ผู้เรียนพิจารณาความเชื่อมโยง โดยใช้คำถามกระตุ้นความคิด
- 2.4 ผู้สอนและผู้เรียนสรุปความสำคัญและอภิปรายความเชื่อมโยงระหว่างตัวชี้วัดและวิธีการ สอนวรรณคดีไทย
- 2.5 ผู้สอนแบ่งผู้เรียนจากแฟ้มสี กลุ่มละ 3-4 คน (4 คน จำนวน 6 กลุ่ม และ 3 คน จำนวน 1กลุ่ม โดยกำหนดหัวหน้ากลุ่มและสมาชิกในกลุ่ม
- 2.6 ผู้เรียนแต่ละกลุ่มระดมสมอง ช่วยกันวิเคราะห์ข้อมูลจากสถานการณ์ปัญหาการสอน วรรณคดีไทยในตัวอย่างในข้อ 1.4 และร่วมกันวิเคราะห์ จบใจความสำคัญของประเด็นปัญหา รวมทั้งจัดลำดับ ความสำคัญของวิธีการแก้ปัญหาและบอกแนวทางวิธีการค้นหาคำตอบ

ขั้นที่ 3 ดำเนินการศึกษาค้นคว้า (25 นาที)

- 3.1 ผู้เรียนแต่ละคนภายในกลุ่มแบ่งหน้าที่ศึกษาค้นคว้าตามประเด็นที่ตนได้รับมอบหมาย
- 3.2 ผู้เรียนศึกษาค้นคว้าจากแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย ได้แก่ ใบความรู้ (QR Code) เรื่อง วิธีการจัดการเรียนรู้วรรณคดีไทย, หนังสือที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้วรรณคดีไทย บทความวิจัย เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้วรรณคดีไทยจากสื่อออนไลน์ต่าง ๆ (www.ThaiJo.com, tdc.thailis.or.th)

ขั้นที่ 4 การทบทวนปัญหา (15 นาที)

- 4.1 ผู้เรียนแต่ละคนนำความรู้ที่ได้จากการศึกษาค้นคว้าวิธีการจัดการเรียนรู้วรรณคดีไทย จากแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายมานำเสนอภายในกลุ่ม
- 4.2 ผู้เรียนแต่ละคนอภิปรายแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันว่า ข้อมูลที่ศึกษาค้นคว้ามานั้นมีวิธีการ

จัดการเรียนรู้วรรณคดีไทยที่เหมาะสมใน การแก้ปัญหาตามสถานการณ์ที่ผู้สอนกำหนดไว้หรือไม่

4.3 ผู้เรียนในกลุ่มร่วมกันสรุปวิธีการจัดการเรียนรู้วรรณคดีไทยที่เหมาะสมในการแก้ปัญหาตามสถานการณ์การสอนวรรณคดีไทยที่ผู้สอนกำหนดไว้ในข้อ 1.4

ขั้นที่ 5 การสร้างผลงาน (60 นาที)

5.1 ผู้เรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันออกแบบการจัดการเรียนรู้วรรณคดีไทยที่เหมาะสมในการแก้ปัญหาตามสถานการณ์ที่ผู้สอนกำหนดไว้จากข้อสรุปของกลุ่มในขั้นที่ 4 ผ่านสื่อ Canva

5.2 ผู้สอนแต่ละคนทำหน้าที่เป็นโค้ชคอยให้คำแนะนำปรึกษาในการออกแบบการจัดการเรียนรู้วรรณคดีไทยในแต่ละกลุ่ม โดยผู้สอน 1 คนจะให้คำปรึกษาผู้เรียนจำนวน 2 กลุ่ม

ขั้นที่ 6 นำเสนอและประเมินผลงาน (40 นาที)

6.1 กลุ่มแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนมานำเสนอหน้าชั้นเรียน กำหนดเวลากลุ่มละ 3 นาที โดยมีผู้สอนและเพื่อนร่วมชั้นเรียนร่วมกันประเมินการนำเสนอ

6.2 ผู้เรียนและผู้สอนร่วมกันสรุปผลการนำเสนอผลงานของแต่ละกลุ่ม พร้อมทั้งสรุปองค์ความรู้ที่ได้รับในการจัดการเรียนการสอนในวันนี้ พร้อมทั้งให้ผู้เรียนเขียนแสดงความคิดเห็นในกระดาษสะท้อนคิดที่แจกให้

6.3 ผู้สอนให้ผู้เรียนนั่งเรียงตามลำดับรหัสประจำตัว เพื่อเตรียมตัวทดสอบหลังเรียน

การนำเสนอผลการประเมินข้างต้น แสดงให้เห็นว่า หลักสูตรโดยใช้ปัญหาเป็นฐานที่พัฒนาขึ้นสามารถนำมาใช้เสริมสร้างความสามารถในการจัดการเรียนรู้วรรณคดีไทย สำหรับนักศึกษาวิชาชีพครูได้ โดยมีคะแนนเฉลี่ยในการทำแบบวัดความสามารถในการจัดการเรียนรู้วรรณคดีไทยสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด สามารถนำผลการประเมินมาปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรโดยการพิจารณาและรับรอง จากผู้เชี่ยวชาญและนำไปขยายผลกับผู้เรียนกลุ่มอื่นต่อไป

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

การวิจัย เรื่อง การพัฒนาหลักสูตรโดยใช้ปัญหาเป็นฐานเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการออกแบบการจัดการเรียนรู้วรรณคดีไทย สำหรับนักศึกษาวิชาชีพครูนี้ ได้นำเสนอการอภิปรายผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์การวิจัย ดังนี้

1. ผลการสร้างหลักสูตรโดยใช้ปัญหาเป็นฐานเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการออกแบบการจัดการเรียนรู้วรรณคดีไทย สำหรับนักศึกษาวิชาชีพครู ปรากฏผลดังต่อไปนี้

จากการศึกษาผลของความต้องการจำเป็นของนักศึกษาในด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐานพบว่า 3 อันดับแรก ได้แก่ 1) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้วรรณคดีไทย ผู้เรียนมีทางเลือกเรื่องหรือประเด็น การเรียนรู้ร่วมกับผู้สอน 2) ผู้สอนมีการสำรวจความสนใจและพื้นความรู้เดิมของผู้เรียนก่อนการจัดการเรียน การสอนวรรณคดีไทย 3) กิจกรรมการเรียนรู้วรรณคดีไทยให้ผู้เรียนได้ประเมินผลงานกลุ่มของตนเองว่ามีความเหมาะสม ข้อมูลครบถ้วน ผู้วิจัยพบข้อสังเกตที่น่าสนใจว่า นักศึกษาส่วนใหญ่ต้องการให้ผู้สอนจัดการเรียนรู้โดยเน้นให้ผู้เรียนได้มีบทบาทหรือมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ของตนเอง ดังนั้น

การพัฒนาหลักสูตรโดยใช้ปัญหาเป็นฐานจึงเป็นการจัดการเรียนรู้วิธีการหนึ่งที่จะช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนได้มีบทบาทหรือมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ได้เป็นอย่างดี สอดคล้องกับแนวคิด Laorien-dee (2005, p. 98) ที่กล่าวว่า การเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานเป็นยุทธวิธีการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เพราะเป็นการเรียนรู้ที่ผู้เรียนได้เรียนรู้และสร้างความรู้ด้วยตนเอง Khammanee (2016, p.137) ได้กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานเป็นกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เนื่องจากเป็นการจัดการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนได้เผชิญกับสถานการณ์จริงหรือผู้สอนอาจจัดสถานการณ์ให้ผู้เรียนได้เผชิญกับปัญหา เพื่อฝึกให้ผู้เรียนเกิดกระบวนการคิด การวิเคราะห์ปัญหา และการแก้ปัญหาพร้อมกับผู้อื่นภายใน กลุ่ม ช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจปัญหาอย่างชัดเจน พบทางเลือกและวิธีการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลาย โดยจากการศึกษาผลการพัฒนาหลักสูตรโดยใช้ปัญหาเป็นฐาน พบว่า การจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานมี 6 ขั้นตอน ได้แก่ 1) การเชื่อมโยงปัญหา 2) การทำความเข้าใจกับปัญหา 3) ดำเนินการศึกษาค้นคว้า 4) การทบทวนปัญหา 5) การสร้างผลงาน 6) นำเสนอและประเมินผลงาน สอดคล้องกับ Klom-im (2017, p.179) ได้ศึกษาการจัดการเรียนรู้แบบการใช้ปัญหาเป็นฐาน: รายวิชาการออกแบบและพัฒนาหลักสูตรสำหรับนักศึกษาวิชาชีพครู พบว่า 1) กำหนดปัญหา 2) ทำความเข้าใจปัญหา 3) ดำเนินการศึกษาค้นคว้า 4) สังเคราะห์ความรู้ 5) สรุปและประเมินค่าของ คำตอบ 6) นำเสนอและประเมินผลงาน

2. ผลการศึกษาความสามารถในการออกแบบการจัดการเรียนรู้วรรณคดีไทย หลังการใช้หลักสูตรโดยใช้ปัญหาเป็นฐาน พบว่า หลังเข้าร่วมกิจกรรมการทดลองใช้หลักสูตรโดยใช้ปัญหาเป็นฐาน เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการออกแบบการจัดการเรียนรู้วรรณคดีไทย สำหรับนักศึกษาวิชาชีพครู ทำให้นักศึกษาวิชาชีพครูมีคะแนนเฉลี่ยด้านความสามารถในการออกแบบการจัดการเรียนรู้ เท่ากับ 10 คะแนน ($\bar{X}=10.00$, S.D. = 0.912) คิดเป็นร้อยละ 83.33 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 75 ตามที่ตั้งไว้ ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่า หลักสูตรการใช้ปัญหาเป็นฐานนั้นตอบสนองต่อความสามารถในการคิดแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ เน้นให้ผู้เรียนมีทักษะการแก้ปัญหาอย่างมีเหตุผล มีการคิดอย่างเป็นขั้นตอนเป็นระบบ โดยเริ่มต้นจาก 1) การเชื่อมโยงปัญหา 2) การทำความเข้าใจกับปัญหา 3) ดำเนินการศึกษาค้นคว้า 4) การทบทวนปัญหา 5) การสร้างผลงาน 6) นำเสนอและประเมิน นักศึกษาจะได้มีการร่วมมือกันแก้ไขปัญหาตามขั้นตอนที่เป็นระบบ ทำให้มีแนวทางในการแก้ไขปัญหาเพื่อสร้างสรรค์ออกแบบการจัดการเรียนรู้วรรณคดีไทยให้มีประสิทธิภาพได้ สอดคล้องกับ Laorien-dee (2005, pp. 94-95) กล่าวถึงการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน (Problem Based Learning หรือ PBL) ว่าเป็นเทคนิคที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและเกิดจากความร่วมมือของนักเรียนกลุ่มเล็ก ๆ โดยครูจะเป็นผู้ให้คำแนะนำสนับสนุนให้ผู้เรียนมองเห็นปัญหาและแก้ปัญหาด้วยตนเอง เนื่องจากปัญหาที่เกิดขึ้นเป็นปัญหาที่เกิดขึ้นจริงกับผู้เรียน เป็นการกระตุ้นการเรียนรู้และพัฒนาทักษะการแก้ปัญหาให้เกิดความรู้ใหม่จากการเรียนรู้ด้วยตนเอง และ สอดคล้องกับแนวคิดของ Suphanuwannich et al. (2011, p.108) ที่ได้กล่าวว่า การสอนวรรณคดี นอกจากจะเป็นการพิจารณาในด้านของงานในทางศิลปะแล้วยังมีความสำคัญในการพัฒนาความสามารถด้านการอ่านและการตอบสนองของการคิดอีกด้วย เพราะวรรณคดีกับการคิดมีความสัมพันธ์กัน ทั้งนี้ เมื่อมีการใช้ปัญหาเป็นฐานเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการออกแบบการจัดการเรียนรู้วรรณคดีไทย ในสถานการณ์ต่างๆ ก็จะทำให้ นักศึกษาได้ฝึกฝนการคิดและออกแบบการจัดการเรียนรู้วรรณคดีไทยที่หลากหลายและเหมาะสมกับสถานการณ์นั้น ๆ เป็นการเพิ่มพูนประสบการณ์การจัดการเรียนรู้ให้มากขึ้น สอดคล้องกับผลการวิจัยของ Rungpheungrunroj. (2020) ที่กล่าวถึงผลการใช้รูปแบบการเรียนรู้วรรณคดีไทย พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้วรรณคดีไทย และความสามารถในทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณและ

การแก้ปัญหาหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เช่นเดียวกับ Kamlachart Klom-im (2017, pp. 191-192) ได้ศึกษาการจัดการเรียนรู้แบบการใช้ปัญหาเป็นฐาน (Problem Based Learning): รายวิชาการออกแบบและพัฒนาหลักสูตร สำหรับนักศึกษาวิชาชีพครู ผลการวิจัยพบว่า ในด้านโจทย์ปัญหาที่เรียนมีความชัดเจนและกระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 3.55, S.D. = 0.87) ด้านระยะเวลาที่ใช้ในการจัดการเรียนรู้แบบการใช้ปัญหาเป็นฐานอยู่ในระดับระดับมาก ($\bar{X}$ = 3.76, S.D. = 0.78) ด้านแหล่งทรัพยากร การเรียนรู้มีเพียงพอหลากหลายและทันสมัยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}$ = 3.36, S.D. = 0.93) ด้านสถานที่ในการจัดการเรียนรู้แบบการใช้ปัญหาเป็นฐาน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 3.68, S.D. = 0.81) ด้านจำนวนนักศึกษาในแต่ละกลุ่มย่อยมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 3.65, S.D. = 0.87) ด้านอาจารย์ทำหน้าที่เป็นผู้อำนวยความสะดวก (Facilitator) อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 3.70, S.D. = 0.83) โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

ข้อเสนอแนะ

กระบวนการจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน ทำให้ผู้เรียนได้ร่วมกันวิเคราะห์สถานการณ์เพื่อกำหนดประเด็นปัญหา มีการอภิปรายแลกเปลี่ยน และยังนำเสนอความคิดของแต่ละกลุ่มออกมาในรูปแบบที่สร้างสรรค์ สวยงาม แตกต่างกัน ดังนั้นผู้สอนจึงควรศึกษาตัวแปรตามอื่น ๆ นอกเหนือจากความสามารถในการออกแบบการจัดการเรียนรู้วรรณคดีไทย เช่น การคิดสร้างสรรค์ ฯลฯ เพื่อเป็นประโยชน์ต่อการศึกษาด้านภาษาไทยต่อไป

References

- Barrows, H.S. (2002). **Problem-Based Learning in Medicine and Beyond: A Brief Overview**. San Francisco: Josser-Bass.
- Cunningham, W. G.& Cordeiro P. A. (2003). **Educational leadership: A problem-based approach**. Boston: Allyn & Bacon.
- Gallagher, S.A. (1997). "Problem - Based Learning: Where did it come from, what does it do, and Where is it going?" **Journal for the Education of the Gifted**, 20 (4): 332 - 362.
- Intanit, A. & Witchayapakorn, K. (2022). Research Status on Thai Literature Learning during the Years 2012-2021. **Journal of Educational Research**, 9 (2), 337-354. (In Thai)
- KKlom-im, K. (2017). Problem-based Learning (PBL) Management: Curriculum Design and Development for Professional Teacher Education Students. **Journal of Graduate Studies, Rajabhat Wilaikanya in the Royal Pages**, 11 (2), 179-192. (In Thai)
- Kumphiror, P. (2017). **Development of Supplementary Curriculum According to**

Contextual Learning Approach Using Problem-based Learning to Enhance Mathematical Skills and Processes for Grade 6 Students.

[Doctoral Dissertation] Sakon Nakhon Rajabhat University. (In Thai)

Khammanee, T. (2016). **Teaching Methodology: Knowledge Organization for Effective Learning Processes.** Bangkok: Chulalongkorn University. (In Thai)

Laorien-dee, W. (2005). **Techniques and Strategies for Developing Thinking Skills: Learner-Centered Learning Management.** Nakhon Pathom: Faculty of Education, Silpakorn University. (In Thai)

Ministry of Education. (2002). **National Education Act A.D. 1999 as amended in 2002 (2nd Ed.).** Bangkok: Office of the Printer for Governmental Organization Procurement and Supplies. (In Thai)

Rungpheungrunroj, S. (2020). **Developing Thai Literature Learning Models Using Self-directed Learning and Cooperative Learning Theories to Promote Skills in the 21st Century for Grade 6 Students** [Doctoral Dissertation]. Burapha University. (In Thai)

Suphanuwannich, I. (2011). **Thai Language Teacher Training Program for Upper Secondary Education Level Under the Strengthening Thai Quality Teacher Project.** Bangkok: Chulalongkorn University Press. (In Thai)

Thammabut, M. (2006). Promoting Thinking Processes Using PBL Strategies. **Academic Journal**, 5 (2), 11-17. (In Thai)

Thong-aj, C. (2018). Learning Management in Thai Language Based on Competency in the 21st Century: Theory into Practice. **Journal of Education, Chulalongkorn University**, 46 (1), 180. (In Thai)

**กลวิธีในการสื่อสารเพื่อเปลี่ยนภาพลักษณ์การเล่นพนัน
เป็นการทำธุรกรรมการเงินเพื่อสร้างแรงดึงดูดใจต่อกลุ่มเป้าหมาย :
การศึกษาการสื่อสารเว็บพนันในประเทศไทย***

**Communication Strategies to Change Gambling Perception as
Monetary Transaction to Motivate Target Group: the Study of
Communication in Online Gambling Websites in Thailand**

**ศรัรัช ลาภใหญ่¹ / รัชดา ลาภใหญ่²
Sirach Lapyai¹ / Rachada Lapyai²**

¹ผู้อำนวยการโครงการการศึกษาพัฒนา ขยายผลการเฝ้าระวังและจัดการความรู้ผลิตภัณฑ์เสี่ยงสุขภาพ
สำนักงานกองทุนสนับสนุนการส่งเสริมสุขภาพ (สสส.), กรุงเทพฯ 10120

*Director, Monitoring and Knowledge Management on Health Harming Product
Thai Health Promotion Foundation, Bangkok 10120, Thailand*

²ภาควิชาภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร วิทยาลัยศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยรังสิต

*Thai Language for Communication Department, College of Liberal Arts
Rangsit University, Pathumthani 12000, Thailand,*

Email: M.rachas4860@gmail.com/ligrnsu@gmail.com

Received: July 13, 2024

Revised: Aug 20, 2024

Accepted: Aug 22, 2024

Abstract

This article aimed to study communication strategies and appeal in changing perception of gambling to monetary transaction in 10 online gambling websites. Result of this study found 5 patterns; 1) word replacement technique; 1.1) gambling operators used English words than Thai 1.2) gambling operators did not use the word “gamble” directly 1.3) operators used other words to refer to gambling instead 2) gambling websites

*บทความวิจัยนี้เป็นส่วนหนึ่งของโครงการวิจัยเรื่อง “โครงการการศึกษาพัฒนา ขยายผลการเฝ้าระวังและจัดการความรู้ผลิตภัณฑ์เสี่ยงสุขภาพ” โดยได้รับทุนสนับสนุนจากสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.)

formed a new perception through new discourse; 2.1) gambling websites altered the image of gambling into new recreation activity 2.2) altering the image of gamblers as responsible and mindful players 2.3) confirming players that gambling is a game and sports 2.4) assuring gamblers that gambling is entertaining, opening a new vision 2.5) setting a new belief that gambling is mathematics, can be won if rightly calculated and 2.6) gambling websites are safe and reliable 3) gambling operators used motivation techniques promising on investment; 3.1) operators confirmed high profit in return 3.2) playing in website is easy and fast 3.3) players put low investment but gain a high profit 3.4) extra bonus can be won 4) gambling websites used 4 promotion techniques 4.1) free bet will be given to new players 4.2) operators confirmed players of compensation if they lose 4.3) free gifts will be available in websites and 4.5) extra points will be given to players if they can find new members to play 5) gambling websites used 3 types of advertisement; 5.1) short advertisement 5.2) long advertorial articles and 5.3) pictorial advertisement.

Keywords: gambling, monetary transaction, online gambling website

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์กลวิธีในการสื่อสารเพื่อเปลี่ยนภาพลักษณ์การเล่นพนันเป็นการทำธุรกรรมการเงินจากโฆษณาในหน้าเว็บพนันออนไลน์ 10 เว็บไซต์ ผลการวิจัยพบว่ากลวิธีสื่อสารเพื่อเปลี่ยนภาพลักษณ์ปรากฏ 5 รูปแบบ ได้แก่ 1) กลวิธีทางภาษา ได้แก่ 1.1) การใช้คำภาษาอังกฤษแทนการใช้คำภาษาไทย 1.2) หลีกเลี่ยงการใช้คำว่าเล่นพนัน 1.3) การใช้ข้อความอื่นแทนการใช้คำว่าเล่นพนัน 2) กลวิธีการสร้างชุดความคิดใหม่พบการสร้างชุดความคิดใหม่ ได้แก่ 2.1) การพนันเป็นสันตนาการ 2.2) ผู้เล่นพนันเป็นผู้มีสติในการลงทุน 2.3) การเล่นพนันคือการเล่นเกม 2.4) การพนันคือประสบการณ์ที่สนุก เปิดโลกทัศน์ 2.5) การพนันคือคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ที่สามารถคำนวณได้ 2.6) การพนันคือสิ่งที่ปลอดภัย เชื่อถือได้ 3) กลวิธีการอ้างหรือโน้มน้าวเรื่องผลตอบแทนพบการอ้างหรือโน้มน้าวเรื่องผลตอบแทน ได้แก่ 3.1) การได้รับผลตอบแทนอย่างรวดเร็ว 3.2) การได้รับผลตอบแทนด้วยวิธีการง่าย 3.3) การได้ค่าตอบแทนสูงโดยลงทุนในระดับต่ำ 3.4) การได้รับผลตอบแทนโดยได้โบนัสเพิ่มยอด 4) กลวิธีการนำเสนอการส่งเสริมการขายพบการส่งเสริมการขาย ได้แก่ 4.1) การแจกเดิมพันให้เปล่า (ฟรี) ในการทดลองเล่นครั้งแรก 4.2) การชดเชยการสูญเสียหรือรับประกันการสูญเสีย 4.3) การแจกรางวัลต่าง ๆ 4.4) การให้มูลค่าเพิ่มจากการชวนบุคคลอื่นมาลงทุน 5) กลวิธีด้านเทคนิคการนำเสนอรูปแบบสารพบเทคนิคการนำเสนอสาร ได้แก่ 5.1) รูปแบบข้อความโฆษณาขนาดสั้น 5.2) รูปแบบข้อความโฆษณาขนาดยาว 5.3) การใช้ภาพประกอบ

คำสำคัญ: การเล่นพนัน การทำธุรกรรมการเงิน เว็บพนัน

การพนันเป็นกิจกรรมที่ปรากฏในสังคมไทยมาอย่างยาวนานนับแต่อดีตที่มีการเล่นพนันในสถานที่เฉพาะที่รับรู้กันโดยทั่วไปของนักพนันจนปัจจุบันสถานที่เหล่านั้นยังคงปรากฏอยู่ทั้งแบบถูกกฎหมายและผิดกฎหมาย รวมทั้งได้รับความนิยมมากขึ้นเรื่อยๆ การเล่นพนันในปัจจุบันเริ่มมีการเปลี่ยนแปลงรูปแบบเมื่อเริ่มมีการใช้งานระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต (Mark & Jonathan, 2002) ส่งผลให้เกิดการเล่นพนันออนไลน์และปรากฏเว็บไซต์ที่สามารถเข้าถึงได้อย่างง่ายดาย รวดเร็ว สะดวกสบายในแบบดิจิทัลและปรากฏในหลายแพลตฟอร์มออนไลน์ (Morgane, Delphine, Karine, Delphine & Jean-Yves, 2021)

Office of the Royal Society (2011, p. 83) และ Thai Health Promotion Foundation (2011) อธิบายความหมายของ “การพนัน” ไปในทิศทางเดียวกันว่า “การพนัน” คือ การเล่นเอาเงินหรือสิ่งอื่นโดยอาศัยความฉลาด ความชำนาญ เล่ห์เหลี่ยม ไหวพริบ ฝีมือ รวมทั้งโชค ในปัจจุบันการพนันออนไลน์เป็นอีกช่องทางหนึ่งที่ได้รับการนิยมสูงเนื่องจากไม่ต้องเปิดเผยตัวตนของผู้เล่น เช่น กาสีออนไลน์ การแทงผลกีฬาออนไลน์ การแทงหวยออนไลน์ (Legardy, 2023) การพนันออนไลน์จึงหมายถึงการพนันบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตผ่านสื่อโซเชียลมีเดีย แพลตฟอร์มต่างๆ เว็บไซต์และผ่านโทรศัพท์เคลื่อนที่ การพนันออนไลน์ถือเป็นกิจกรรมที่ผิดกฎหมายในประเทศไทยตามพระราชบัญญัติการพนัน พ.ศ.2478 ถึงแม้บางประเทศจะอนุญาตให้มีสถานที่เพื่อเล่นกิจกรรมการพนันอย่างถูกกฎหมายก็ตาม เช่น มาเก๊า กัมพูชา ถึงแม้การพนันออนไลน์และการพนันที่ต้องเล่นในสถานที่เฉพาะจะเป็นสิ่งผิดกฎหมายทั้งหมดในประเทศไทยแต่ยังคงพบแหล่งการเล่นพนันออนไลน์ในทุกสื่อโซเชียลมีเดีย เว็บไซต์และแอปพลิเคชัน(application) ที่ถูกสร้างขึ้นมาเพื่อนำมาและจูงใจให้กลุ่มเป้าหมายเล่นการพนันออนไลน์ผ่านโทรศัพท์เคลื่อนที่ซึ่งสื่อโซเชียลมีเดียและแอปพลิเคชันที่อยู่ในโทรศัพท์เคลื่อนที่นับเป็นสิ่งที่ติดตาม ปรามปราม และบังคับใช้กฎหมายควบคุมได้ยาก ส่งผลให้เกิดนักพนันหน้าใหม่จำนวนมากขึ้นเรื่อยๆ

ผลสำรวจของศูนย์ศึกษาการพนัน พบว่า คนไทยเล่นการพนันมากขึ้นในปี 2564 โดยพบว่าร้อยละ 59.6 ของคนไทยที่มีอายุ 15 ปีขึ้นไปเล่นการพนันเป็นจำนวน 32.3 ล้านคน เพิ่มขึ้นจากปี 2562 1.9 ล้านคน และมีนักพนันหน้าใหม่เพิ่งเริ่มเล่นการพนันเป็นครั้งแรกในปี 2564 จำนวน 0.79 ล้านคนหรือเพิ่มขึ้น 0.72 ล้านคนจากปี 2562 ผลสำรวจนี้พบว่าในปี 2564 มีเยาวชนอายุ 15-25 ปี เล่นการพนันออนไลน์ 4.32 ล้านคน ผู้หญิงเล่น การพนัน 16.3 ล้านคน ผู้สูงอายุ 60 ปีขึ้นไปเล่นการพนัน 4 ล้านคนและผู้ชายเล่นการพนัน 16 ล้านคน ซึ่งทั้งหมดนี้พบว่าประชากรไทยทุกเพศ ทุกวัยเล่นการพนันเพิ่มขึ้นจากผลสำรวจเดิมในปี 2562 โดยผู้หญิงเป็นกลุ่มที่เล่นการพนันเพิ่มขึ้นมากที่สุด เมื่อพิจารณาตามภูมิภาคในการเล่นการพนันพบว่าภาคตะวันออกเฉียงเหนือเป็นภูมิภาคที่เล่นการพนันสูงที่สุด คิดเป็นจำนวน 11,461 ล้านคน ในด้านประชากรกลุ่มเสี่ยงที่เล่นการพนันปรากฏว่า มีนักพนันเพิ่มจำนวนมากขึ้นในปี 2564 โดยพบว่าในกลุ่มเยาวชนอายุ 15-25 ปี วงเงินหมุนเวียนในการเล่นพนันของกลุ่มเสี่ยงเยาวชนกลุ่มนี้มีจำนวนสูงถึง 122,476 ล้านบาท ประเภทการพนันที่เยาวชนนิยมเล่น คือ พนันไพ่ พนันบอลและหวยใต้ดิน ในด้านช่องทางการเล่นพนันพบว่ามักเล่นพนันผ่านช่องทางสื่อโซเชียลมีเดีย ได้แก่ เฟซบุ๊ก (Facebook) ไลน์ (Line) และ Chat (แช็ต) ปรากฏเงินหมุนเวียนจากการเล่นพนันในปี 2564 รวม 8,311 ล้านบาท ช่องทางการเล่นพนันผ่านเว็บไซต์พนันและแอปพลิเคชันพนันปรากฏเงินหมุนเวียนในปี 2564 รวม 14,149 ล้านบาท (Center for Studies of Gambling Problem, 2021)

ผลสำรวจของศูนย์ศึกษาการพนันพบว่าในปี 2564 การพนันออนไลน์เติบโตเป็นประวัติการณ์ คนไทยจำนวน 1.9 ล้านคนเล่นการพนันออนไลน์เพิ่มขึ้นจากปี 2562 ประมาณ 1.1 ล้านคน วงเงินหมุนเวียนในบ่อนออนไลน์จำนวน 107,078 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2562 ประมาณ 86,926 ล้านบาทลักษณะการเล่นพนันออนไลน์ ร้อยละ 46.4 เล่นพนันออนไลน์กับโปรแกรมคอมพิวเตอร์ ร้อยละ 14.8 เล่นพนันออนไลน์กับบุคคล รับแทงพนันในไลฟ์สด และร้อยละ 36.8 เล่นทั้ง 2 รูปแบบ ประเภทการพนันที่เล่นออนไลน์มากที่สุดคือบาคาร่าและโป๊กเกอร์ ร้อยละ 94 ของผู้เล่นพนันออนไลน์ให้เหตุผลของการเล่นพนันออนไลน์ว่าสะดวก เข้าถึงง่าย เล่นได้ตลอดเวลาและร้อยละ 36 ระบุเหตุผลว่าเล่นการพนันออนไลน์เพราะมีโปรโมชั่นที่ดึงดูดใจ ส่วนร้อยละ 14 ระบุเหตุผลว่าเล่นการพนันเพราะเห็นโฆษณาจึงตามเข้าไปเล่น ผลกระทบของการเล่นการพนันพบว่า คนไทย 4.8 ล้านคนได้รับผลกระทบจากการพนันทั้งปัญหาด้านหนี้สิน ปัญหาการเงิน ปัญหาในชีวิตประจำวัน ปัญหาความสัมพันธ์และภาพลักษณ์ทางสังคม (Center for Studies of Gambling Problem, 2021)

เมื่อสำรวจเว็บพนันออนไลน์ยอดนิยมที่ปรากฏ 10 ลำดับแรกในการค้นหาผ่านเว็บไซต์ Google ในประเทศไทย โดยใช้คำค้นว่า “เล่นพนันออนไลน์” พบว่าปรากฏเว็บไซต์พนันทั้ง 10 แหล่งอย่างชัดเจน โดยไม่มีการปิดบังซ่อนเร้นแต่อย่างใด สามารถเข้าถึงได้ง่ายและไม่มีระบบกั้นกรองอายุ การสื่อสารในเว็บไซต์พนันออนไลน์ทั้ง 10 เว็บไซต์พบว่ามีกลวิธีในการชักจูง โน้มน้าวใจ มีการใช้ภาพที่สวยงาม มีสีสันสดใสและสื่อสารถึงผลประโยชน์ที่จะได้รับอย่างชัดเจน โดยชักจูงและโน้มน้าวเรื่องผลประโยชน์ที่สูง ได้รับผลประโยชน์ที่แน่นอนและรวดเร็วผลตอบแทนต่ำและเล่นได้ง่าย มีการเปลี่ยนแปลงวาทกรรมเพื่อยกระดับการเล่นพนันให้มีคุณค่าสูงขึ้นและให้ดูดีขึ้นในทัศนคติของผู้เล่น มีการใช้ถ้อยคำที่ดัดแปลงให้เหมือนการทำธุรกรรมกับสถาบันการเงินมากกว่าจะเป็นการเล่นพนัน มีการยืมภาษา คำเฉพาะและประโยคที่ใช้ในวงการตลาดหลักทรัพย์ การเล่นหุ้น การเก็งกำไรในการทำธุรกิจการเงินเพื่อใช้โน้มน้าวใจผู้เล่นและเพื่อให้การเล่นพนันดูเสมือนเป็นการทำธุรกรรมกับสถาบันการเงินมากกว่าจะเป็นการเล่นพนันโดยแท้จริง ทั้งนี้ เว็บพนันทุกแห่ง ไม่ใช้คำว่าการเล่นพนันในภาษาไทยแต่อย่างใด แต่ถ้าจะเอ่ยถึงคำว่าการเล่นพนันจะนิยมใช้ภาษาอังกฤษแทนเพื่อทำให้ภาพลักษณ์การเล่นพนันดูดีขึ้น เช่น ใช้คำว่า bet แทนคำว่า พนัน เพื่อไม่เป็นสิ่งอันตรายและดูไม่ผิดกฎหมาย

จากเหตุผลที่กล่าวมาข้างต้นจึงทำให้สังเกตเห็นว่าการพนันออนไลน์เติบโตขึ้นอย่างมากในสังคมไทยจากการใช้งานอินเทอร์เน็ตที่เพิ่มสูงขึ้นในปัจจุบัน ทำให้การเข้าถึงการพนันออนไลน์กระทำได้ง่ายและไม่มีการตรวจสอบ กลั่นกรองใดๆ ผ่านทางโทรศัพท์เคลื่อนที่ รวมทั้งยังไม่มีหน่วยงานใดเข้ามาตรวจสอบอย่างจริงจัง จึงเป็นช่องทางให้เว็บพนันใช้โซเชียลมีเดียทุกแพลตฟอร์ม ใช้เว็บไซต์และแอปพลิเคชันต่างๆ เพื่อเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายโดยปรับกลวิธีการสื่อสารรวมทั้งภาษาเพื่อโน้มน้าวใจให้ปรากฏเรื่องของผลประโยชน์ที่จะได้รับอย่างแน่นอนในระยะเวลานั้น มีการดัดแปลงชุดความคิดเพื่อสื่อสารให้ดูเหมือนเป็นการทำธุรกรรมกับสถาบันการเงิน เช่น เว็บพนันใช้ข้อความและคำเพื่อชวนเล่นพนันแต่สร้างชุดความคิดให้เสมือนเป็นการฝากเงินกับธนาคารและได้ผลกำไรหรือดอกเบี้ย ดังข้อความ

(1) ฝากเงินสุดคุ้มกับเรา รับโบนัสฟรี 10,000++ (google, 2004, online)

บางเว็บพนันใช้ข้อความและคำเสมือนเป็นการลงทุนซื้อหุ้นเพื่อชวนเล่นพนันโดยใช้ข้อความเสมือนว่าผู้เล่นไม่ได้เล่นพนันแต่เป็นการลงทุน ดังข้อความ

(2) เริ่มต้นเทรดบาคาร่ากับเรา รับตรง รับง่าย อยู่บ้านเฉยๆก็ได้ *passive income* เริ่มต้นแค่ 100 บาทมีเงินเข้าทุกวัน

(3) ผাগ-ถอนกับเว็บ xxx เริ่มต้นสมัครสมาชิก 100 บาท กำหนดขั้นต่ำฝากถอน 250 บาทมีคืนเงินรายวันไม่กำหนดวงเงิน (google, 2004, online)

จากข้อความข้างต้นที่ยกตัวอย่างเป็นข้อความที่ดูเสมือนว่าการเล่นพนันเป็นสิ่งไม่ผิดกฎหมาย เป็นเสมือนการลงทุนเพื่อจะได้รับผลตอบแทน ข้อความของเว็บพนันจะเน้นการทำให้ความหมายของคำว่าเล่นการพนันอ่อนลง ไม่ผิดศีลธรรม ไม่ผิดกฎหมายแต่ถูกทำให้กลายเป็นธุรกิจทำเงิน ทำกำไร เป็นการหารายได้เสริม (Passive Income) ด้วยเหตุนี้จึงเป็นเหตุให้ผู้วิจัยมีความสนใจและต้องการศึกษาทฤษฎีในการสื่อสารเพื่อเปลี่ยนภาพลักษณ์การเล่นพนันให้เป็นการทำธุรกรรมการเงินว่ามีกลวิธีใดบ้างที่เว็บพนันนำมาใช้เพื่อดึงดูด โน้มน้าว ชักจูงและหลอกล่อให้กลุ่มเป้าหมายเข้าเว็บไซต์เพื่อเล่นการพนันออนไลน์

วัตถุประสงค์

เพื่อศึกษาทฤษฎีในการสื่อสารเพื่อเปลี่ยนภาพลักษณ์การเล่นพนันให้เป็นการทำธุรกรรมการเงิน

ขอบเขตของการวิจัย

ผู้วิจัยเก็บข้อมูลจากเว็บพนันโดยใช้การค้นหาคำว่า (search term) เล่นพนันออนไลน์ ในเว็บไซต์ Google โดยคัดเลือกเว็บพนันที่มีการโฆษณา โปรโมทและชี้เป้าการเล่นพนันที่มีการเผยแพร่ข้อมูลชักชวนการเล่นพนันหลายประเภทผ่านข้อความ ผ่านบุคคล รูป คลิปวิดีโอ รวมทั้งทำรายการไลฟ์สดและเป็นสื่อที่สามารถถามตอบได้ (interactive) เป็นเว็บไซต์ที่เผยแพร่ข้อมูลทุกวันตลอด 24 ชั่วโมง และเปิดมานานไม่น้อยกว่า 1 ปี ขอบเขตข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยเลือกใช้เว็บพนันตามที่เว็บไซต์ Google นำเสนอไว้ โดยเรียงลำดับตามความนิยม 10 อันดับแรกและเก็บข้อมูลด้วยการติดตามทั้ง 10 เว็บพนัน บันทึกหน้าจอบ่อยเพื่อเก็บรูปภาพและข้อความโฆษณาซึ่งเก็บข้อมูลในเดือนเมษายน 2567 เนื่องจากเดือนเมษายนเป็นเดือนที่มีวันหยุดมากที่สุดซึ่งอาจส่งผลให้กลุ่มเป้าหมายที่เล่นการพนันมีเวลาว่างมากกว่าปกติที่จะเข้าเล่นการพนันออนไลน์ได้

ทั้งนี้ ไม่สามารถเปิดเผยรายชื่อเว็บพนันทั้ง 10 แหล่งได้ในบทความวิจัยนี้เนื่องจากเป็นสิ่งผิดกฎหมายตามพระราชบัญญัติการพนันและการวิจัยนี้ไม่ต้องการที่จะแจ้งชื่อเว็บพนันเพื่อให้ผู้อื่นสามารถเข้าถึงแหล่งการพนันดังกล่าวได้

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ทำให้ทราบกลวิธีในการสื่อสารเพื่อเปลี่ยนภาพลักษณ์การเล่นพนันให้เป็นการทำธุรกรรมการเงิน

ทบทวนวรรณกรรม

แนวคิดและทฤษฎีทางด้านกลยุทธ์และกลวิธีการออกแบบสารรวมทั้งแนวคิดด้านการสื่อสารเพื่อโน้มน้าวใจนั้นมีผู้ให้คำอธิบายไว้หลายคน เช่น Sherry (1999) อธิบายว่ากลวิธีการออกแบบสารมี 9 ประการ ดังนี้ 1) การยกตัวอย่างประกอบ (supporting materials) เพื่อทำให้เนื้อหาที่น่าเสนอเข้าใจได้ง่ายขึ้น สามารถก่อให้เกิดภาพหรือความคิดที่เทียบเคียงกับสิ่งที่อ่านและพิจารณาอยู่ได้ 2) การนำเสนอสารด้านเดียวหรือ 2 ด้าน (one-sided versus two-sided) คือ การนำเสนอทั้งข้อดีและข้อเสียของสารนั้น ๆ เพื่อให้ผู้รับสารได้พิจารณาสารทั้ง 2 ด้าน 3) การสรุปสารแบบชัดเจนหรือการสรุปโดยนัย (explicit versus implicit) คือ การนำเสนอเนื้อหาสารแบบทั้งหมดโดยที่ผู้ส่งสารมีการสรุปให้อย่างชัดเจน หรือผู้ส่งสารทิ้งท้ายไว้ในข้อสรุปเพื่อให้ผู้รับสารได้พิจารณาและหาข้อสรุปด้วยตนเอง 4) การใช้ภาพประกอบและความชัดเจนของเนื้อหา (visual and vivid content) คือ การใช้รูปภาพเพื่อช่วยให้ผู้รับสารสนใจและเข้าใจเนื้อหาได้ง่ายขึ้น 5) การนำเสนอเนื้อหาเชิงบวกและเนื้อหาเชิงลบ (positive versus negative) คือ การนำเสนอสารทั้งเชิงบวกและเชิงลบควบคู่กันไป ขึ้นอยู่กับบริบทของสาร วัตถุประสงค์ในการส่งสาร และกลุ่มเป้าหมาย 6) การกระตุ้นด้วยอารมณ์และมิติด้านความรู้สึก (emotion appeal) คือ การเสียด้านความรู้สึกและอารมณ์เข้าไปในเนื้อหาสารจะมีผลต่อความรู้สึกและการรับสารรวมทั้งความเข้าใจของกลุ่มเป้าหมายอีกทั้งกระตุ้นให้เกิดความคล้อยตามต่อเนื้อหาของสารนั้น ๆ 7) การกระตุ้นด้วยความกลัวเพื่อให้เกิดการยอมรับสาร (fear appeal) คือ การใช้ข้อความที่ก่อให้เกิดความตื่นตระหนก หวาดกลัวเพื่อทำให้เชื่อและยอมรับในเนื้อหาของสาร 8) การใช้อารมณ์ขันและความคิดสร้างสรรค์ (humour and creativity) คือ การใช้อารมณ์ขันหรือสอดแทรกอารมณ์ขันซึ่งจะทำให้ผู้รับสารเกิดความรู้สึกสนุกสนานและมีแนวโน้มที่จะทำให้ผู้รับสารเข้าใจและยอมรับสารนั้น ๆ ได้โดยง่าย 9) การใช้กลุ่มอ้างอิง การอ้างคนหมู่มาหรือการอ้างผู้มีชื่อเสียง (reference group appeal) คือ การอ้างชื่อหรือกลุ่มบุคคลเพื่อให้เกิดการยอมรับเกิดความมั่นใจ น่าเชื่อถือ และทำให้ผู้รับสารต้องการเป็นส่วนหนึ่งกับกลุ่มอ้างอิง

นอกจากนี้ Aristotle (2009, p. 51) ได้อธิบายเรื่องวิธีการหรือกลวิธีที่ใช้ในการโน้มน้าวใจผู้รับสารว่ามีหลายปัจจัย ได้แก่ 1) ตัวผู้ส่งสาร ต้องมีบุคลิกภาพที่น่าเชื่อถือ น่าไว้วางใจ 2) การกระตุ้นอารมณ์ผู้รับสารให้สอดคล้องกับสถานการณ์ เนื่องจากอารมณ์เป็นปัจจัยหนึ่งในการเปลี่ยนความคิด พหุบุคคลของมนุษย์ 3) การใช้เหตุผลประกอบเพื่อเพิ่มความน่าเชื่อถือ และทำให้ผู้รับสารเข้าใจได้ว่าเรื่องที่สื่อสารนั้นเป็นความจริง มีน้ำหนัก เช่น เรื่องจริงที่เคยเกิดขึ้นในอดีต เรื่องจริงที่ผู้ส่งสารนำเสนอ 4) สติการใช้ภาษา (style) สติการใช้ภาษาจะช่วยส่งเสริมความน่าประทับใจในการสื่อสาร เช่น การใช้ภาษาน่าประทับใจ (impressiveness) การใช้ภาษาที่เหมาะสมกับเนื้อหาและหัวข้อ (propriety) ความชัดเจนในการใช้ภาษา (clearness) การใช้ภาษาที่มีคุณงามถ้อย (purity)

สำหรับ Pilanowat (1983, pp. 9-10) นำแนวคิดของ อริสโตเติล (Aristotle) มาศึกษาและวิเคราะห์เพิ่มเติมไว้ว่าการโน้มน้าวใจมาจากปัจจัยหลายประการร่วมกัน ได้แก่ ตัวผู้ส่งสารที่ต้องมีความสามารถ เช่น มีสติปัญญา มีไหวพริบ รวมทั้งอธิบายไว้ว่าหลักการโน้มน้าวใจสมัยใหม่เกิดขึ้นในช่วงหลังคริสต์ศตวรรษที่ 20 โดยนำเรื่องสถิติ เหตุผล หลักฐานเข้ามาใช้ในการวิเคราะห์ แนวทฤษฎีสมัยใหม่ประยุกต์มาจากแนวทฤษฎีของอริสโตเติล (Aristotle) เดิม โดยเพิ่มการใช้เหตุผลและหลักฐานซึ่งนับเป็นเทคนิคในการโน้มน้าวใจซึ่งถือเป็นลักษณะเฉพาะ อาจทำได้โดยการวิเคราะห์ที่เต็มรูปแบบ ได้แก่ พิจารณาความน่าเชื่อถือของผู้ส่งสาร อารมณ์ที่ใช้โน้มน้าวใจผู้รับสารและวิเคราะห์เหตุผล พยาน หลักฐานที่นำมาใช้สนับสนุนประเด็นหรือเนื้อหาที่น่าเสนอ ซึ่งหลักฐาน (evidence) และเหตุผล (reasoning) สามารถแบ่งเป็นประเภทต่าง ๆ ดังนี้ หลักฐาน ประกอบด้วย การยกตัวอย่าง (examples or illustrations) การใช้สถิติ (statistics) การใช้พยาน (testimony) การเปรียบเทียบ (analogy or comparison) การให้รายละเอียด (details) การพรรณนาความ (description) การบอกเล่า (narration) ในส่วนของเหตุผลประกอบด้วย การแสดงเหตุผลแบบนิรนัย (deductive reasoning) การแสดงเหตุผลแบบอุปนัย (inductive reasoning) การแสดงเหตุผลโดยอิงจากเหตุไปสู่อุผลหรือจากผลไปสู่อุเหตุ (reasoning from causal relationships) (Pilanowat, 1994, pp. 115-119)

สำหรับงานวิจัยด้านการพนัน มีผู้สนใจศึกษาไว้หลายคน เช่น Thiangcharoen, Kapbuasi & Yamano (2005) ศึกษาเรื่อง “ธุรกิจการพนันไฟในกลุ่มนักศึกษา : สาเหตุการเล่นพนันไฟ รูปแบบและทัศนคติของประชาชนในการยอมรับให้เป็นธุรกิจที่ถูกกฎหมาย” โดยพบว่ากลุ่มผู้เล่นไฟมีทัศนคติว่าการเล่นพนันไฟเป็นการเสี่ยงโชค เป็นสิ่งท้าทาย เป็นเรื่องปกติ เป็นสิ่งที่จะช่วยให้คลายเครียด และเป็นกิจกรรมสำหรับคนดวงดี Phuangsommat (2007) ศึกษาเรื่อง “การพนันฟุตบอลของนักศึกษามหาวิทยาลัยของรัฐ” โดยพบว่าพฤติกรรมการเล่นพนันเกิดจากการชักชวนจากเพื่อนโดยเริ่มเล่นด้วยเงินจำนวนน้อย ใช้วิธีเล่นโดยเลือกแทงกับโต๊ะรับเล่นพนันบอลที่รู้จักหรือเพื่อนสนิทที่มีความน่าเชื่อถือ ใช้โทรศัพท์ในการติดต่อเพราะรวดเร็ว สำหรับสาเหตุที่เล่นพนันบอลเพราะสามารถหาเงินใช้ได้ง่ายและได้เงินมาก ทัศนคติที่มีต่อการเล่นพนันบอล คือ เล่นเพื่อความสนุกสนาน เล่นพนันบอลสามารถคาดการณ์ได้เพราะแข่งกันในสนามและมีสถิติให้คาดการณ์ได้ สำหรับ Saichomphu (2003) ศึกษาเรื่อง “การศึกษาพฤติกรรมของนักการพนัน : กรณีศึกษานักการพนันในจังหวัดนครปฐม” โดยพบว่านักเล่นการพนันมักชอบเล่นการพนันในหลาย ๆ รูปแบบ ขึ้นอยู่กับเวลา โอกาสและสถานที่ การเล่นการพนันเกิดจากแรงจูงใจ ได้แก่ ผลกำไรที่ได้รับจากการเล่น ความเพลิดเพลินสนุกสนาน ความตื่นเต้น ตลอดจนความสัมพันธ์ของผู้เข้าร่วมเล่นการพนันโดยมีทัศนคติว่าการเล่นพนันเป็นเรื่องปกติ ไม่ใช่ว่าการก่ออาชญากรรมและไม่เป็นโทษที่รุนแรง

จากการทบทวนวรรณกรรมข้างต้นพบว่าแนวคิดที่ใช้วิเคราะห์กลวิธีการสื่อสารและกลวิธีการโน้มน้าวใจมีหลายปัจจัยและกลวิธี หากนำมาใช้ได้อย่างถูกต้อง เหมาะสมกับประเภทของเนื้อหา ย่อมทำให้กลวิธีการสื่อสารและการโน้มน้าวใจเกิดประสิทธิผลได้

วิธีดำเนินการวิจัย

1. เก็บรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการพนัน การออกแบบสารและการโน้มน้าวใจจากงานวิจัยและเอกสารต่าง ๆ
2. เก็บข้อมูลที่ใช้ในการวิจัยจากเว็บพนันที่เปิดเป็นสาธารณะโดยไม่จำเป็นต้องลงทะเบียนหรือต้องสมัครสมาชิกก่อนเข้าเล่นครั้งแรก ไม่ได้เป็นกลุ่มปิดและเป็นเว็บไซต์ในประเทศไทย ใช้ภาษาไทย โฆษณาทั้งหมดเป็นภาษาไทยและแจกรางวัลเป็นสกุลเงินบาทไทย
3. คัดเลือกแหล่งข้อมูล ในการศึกษาครั้งนี้เลือกเว็บพนัน 10 เว็บไซต์ที่ขึ้นเป็นอันดับยอดนิยม 1-10 อันดับที่มีผู้ค้นมากที่สุด จากผลการค้นหาในเว็บไซต์ Google โดยการวิจัยนี้ไม่สามารถเปิดเผยรายชื่อเว็บพนันทั้ง 10 แหล่งได้เนื่องจากเป็นสิ่งที่ผิดกฎหมายตามพระราชบัญญัติการพนัน
4. เก็บข้อมูลโดยการเก็บภาพโฆษณาที่ปรากฏในหน้าแรกหรือในหน้า home page ของแต่ละเว็บไซต์
5. วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้แนวคิดและทฤษฎีทางด้านกลวิธีการออกแบบสารและแนวคิดและทฤษฎีการสื่อสารเพื่อโน้มน้าวใจ
6. นำผลการวิเคราะห์มาจัดหมวดหมู่ตามแนวคิดและทฤษฎีที่ใช้ในการวิจัย
7. นำเสนอผลการวิจัย

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยพบว่ากลวิธีในการสื่อสารเพื่อเปลี่ยนภาพลักษณ์การเล่นพนันให้เป็นการทำธุรกรรมการเงินในเว็บพนันยอดนิยม 10 เว็บไซต์ ปรากฏกลวิธีในการสื่อสารเพื่อเปลี่ยนภาพลักษณ์ 4 กลวิธี ดังนี้

1. กลวิธีทางภาษา ปรากฏ 3 กลวิธี ดังรายละเอียด

1.1 การใช้คำภาษาอังกฤษแทนการใช้ภาษาไทยเมื่อต้องการสื่อสารเกี่ยวกับคำว่าพนัน โดยไม่ใช้คำว่าพนันหรือคำที่เกี่ยวข้องกับการพนันหรือคำที่เกิดความรู้สึกด้านลบและทำให้สังคมประณาม แต่เลือกใช้คำภาษาอังกฤษที่มีความหมายเดียวกันกับคำว่า พนัน คือ คำว่า bet ซึ่งเป็นภาษาอังกฤษระดับภาษาปาก หลีกเลี่ยงการใช้คำว่า gambling ที่แปลว่าการพนันโดยตรง ทั้งนี้พบว่าเว็บพนันทั้งรายใหญ่และ รายย่อยใช้คำว่า bet ทั้งส่วนหนึ่งของชื่อเว็บไซต์และต่อท้ายชื่อของเว็บไซต์นั้น เพื่อสื่อให้ทราบว่าผู้เล่นการพนันสามารถเข้ามาเล่นการพนันที่เว็บไซต์ดังกล่าวได้ การใช้คำภาษาอังกฤษแทนคำภาษาไทยจุดประสงค์เพื่อทำให้เว็บไซต์มีภาพลักษณ์ที่ดีขึ้นเพราะมิได้กล่าวถึงคำว่าพนันโดยตรงดังตัวอย่าง

(4) ใช้คำว่า bet	แทนคำว่า พนันหรือลงเดิมพัน
(5) ใช้คำว่า dealer หรือ admin	แทนคำว่า ผู้คุมเกมการเล่นหรือผู้แจกไพ่
(6) ใช้คำว่า draw	แทนคำว่า แจกไพ่
(7) ใช้คำว่า cash back หรือ on top	แทนคำว่า การคืนเงินที่เล่นเสียไป หรือการเดิมเงิน
ให้ผู้เล่น	
(8) ใช้คำว่า free spin	แทนคำว่า หมุนกงล้อเสี่ยงทายตัวเลข
	(google, 2004, online)

1.2 หลักการใช้คำว่า เล่นพนัน เนื่องจากคำว่า เล่น ถูกนำมาเชื่อมโยงกับการพนัน จนกลายเป็นภาพลักษณ์ที่ติดลบ และคำว่าเล่นมีความหมายถึงความไม่จริงจัง แต่เว็บพนันสมัยใหม่ ต้องการที่จะแก้ภาพลักษณ์ของการเล่นการพนันที่ผู้คนในสังคมไทยมีภาพจำว่าเป็นภาพลักษณ์ เล่น แต่ใช้คำอื่นที่แสดงความมั่นคงและมีความหมายเชิงบวกมากกว่าคำว่าเล่น เช่น ลงทุน ฝากถอน เก็บเครดิต เทรด เครดิต จุดประสงค์การใช้คำดังกล่าว คือ สร้างภาพจดจำให้เป็นเสมือนการทำธุรกรรมการเงิน และเพื่อสื่อสารว่าการพนันคือการลงทุนชนิดหนึ่ง อันเป็นการสร้างภาพลักษณ์ใหม่ให้แก่การเล่นพนัน ดังตัวอย่าง

(9) ลงทุนกับเราแค่ 100 บาทเริ่มต้น ฝากถอนง่ายขึ้นต่ำแค่ฝาก 500 รับโบนัส 1,000+ ฟรีทุกวัน

(10) มาเก็บเครดิตเพิ่มกับเราด้วยการสมัครสมาชิกให้แอดมินดูแลคุณ 24 ชม. สมาชิกเก่า รับโบนัสเพิ่ม 2,000+ ใช้เครดิตลงทุนได้ทันทีหลังสมัคร!

(11) เปิดพอร์ตอโต้ได้กับเราดีกว่า เทรดผ่านลิงค์รับทรัพย์ไม่ต้องผ่านแอดมินให้ยุ่งยาก สมัครสมาชิกกับเราเว็บ xxx ใช้ระบบออโต้รับเงินผ่านลิงค์ทันทีและเรียกวอร์คของคุณในโทรศัพท์ได้ตลอด ฝากเงินถอนเงินง่าย ๆ มีให้ลงทุนมากมายตั้งแต่บาทคร่า สล็อต เกมเสือ ฟุตบอลทั่วโลก กดสมัครแล้ว รอรับรหัส OTP ได้เลย!

(12) เราขอเชิญทุกท่านลงทุนเทรดบิตคอยน์กับเรา เดิมพันสูงต่ำเรียลไทม์อ้างอิงกราฟจากเว็บ เทรดชั้นนำ!

(google, 2004, online)

1.3 การใช้ข้อความอื่นแทนการใช้คำว่า เล่นพนัน โดยพบว่าข้อความที่ถูกใช้มากที่สุด เพื่อทดแทนคำว่าเล่นพนันและให้แลดูเสมือนเป็นการทำธุรกรรมการเงิน คือข้อความว่า ลงทุนกับเงิน ระยะสั้นแต่กำไรสูง ฝากถอนกับเราได้ผลตอบแทนสูงสุด ลงทุนด้วยงบประมาณขึ้นต่ำ เปิดบัญชีเงินฝาก กับเรา และ เก่งผลกำไร เพื่อสื่อสารว่าการพนันคือการลงทุนชนิดหนึ่ง อันเป็นการสร้างภาพลักษณ์ใหม่ ให้แก่การเล่นพนัน ดังตัวอย่าง

(13) ฝากถอนกับเราได้ผลตอบแทนสูงสุด

(14) ลงทุนด้วยงบประมาณขึ้นต่ำแค่ 100 บาท รับ 10,000++ ทันใจ

(15) เปิดบัญชีเงินฝากกับเราฝากถอนง่ายๆ รายวันไม่มีขึ้นต่ำแค่ 10 บาทก็ลงทุนกับเราได้

สมัครเลย!

(google, 2004, online)

2. กลวิธีการสร้างชุดความคิดใหม่ ปรากฏ 6 กลวิธี ดังรายละเอียด

2.1 การสร้างชุดความคิดว่าการพนันเป็นสันตนาการ มิใช่การพนัน

ผู้จัดทำเว็บพนันสร้างชุดความคิดใหม่หรือเปลี่ยนแปลงวาทกรรมการเล่นพนัน ให้เป็นสิ่งที่เพิ่มมูลค่าโดยพบว่าเว็บพนันสร้างชุดความคิดว่าการเล่นพนัน คือ สันตนาการ หรือใช้คำว่า กีฬา เพื่อทำให้ดูเหมือนสิ่งที่มีประโยชน์ มีคุณค่าสูง เช่น กีฬาต่างๆ รอคุณอยู่ สร้างความคิดให้การเล่นพนัน เป็นสิ่งที่สังคมยอมรับและไม่ผิดกฎหมาย รวมทั้งเพื่ออ้างอิงและเชื่อมโยงความคิดกับต่างประเทศที่อนุญาต

ให้ผู้เล่นบอกลีโนหรือสถานที่เล่นการพนันถูกกฎหมายว่าเป็นกิจกรรมสันตนาการที่มีรสนิยม ดังตัวอย่าง

(16) เล่นเกมส่มเพรในเว็บ xxx กับเรลลี มีเกมใหม่ๆมากมายยอติธรรมาอยู่

(17) มีค่ายเกมขึ้นนามากกว่า 13 ค่ายเกมให้เล่น แคคลิก!

(18) เว็บ xxx เป็นเว็บถูกกฎหมายเว็บเดียวในประเทศไทย ข้อมูลทุกท่านในเว็บเราได้รับการคุ้มครองไม่หลุดไม่ว่าง มาตรฐานเดียวกับคาสีโนอังกฤษ

(19) เว็บออนไลน์เราถูกกฎหมายเหมือนคาสีโนต่างประเทศ รัฐบาลยอมรับแล้วทั่วโลก ว่าเป็นความบันเทิงในสังคมที่ถูกกฎหมาย มีในทุกประเทศ ยิ่งสด จ่ายตรง รับเร็ว มาสัมผัสประสบการณ์ใหม่สนุกสนานแบบสบายใจได้ที่เว็บถูกกฎหมายของเราดีกว่าไปลงทุนกับเว็บเถื่อน เราพร้อมบริการ 24 ชม. มีมือโปรแนะนำเทคนิคให้มือใหม่ พร้อมดูแลให้คุณสนุกเพลิดเพลินแคคลิก!

(google, 2004, online)

2.2 การสร้างชุดความคิดว่าผู้เล่นพนันเป็นผู้มีสติในการลงทุน

ผู้จัดทำเว็บพนันสร้างชุดความคิดใหม่ขึ้นมาโดยเลือกใช้ข้อความแสดงลักษณะการเล่นพนันว่าเป็นการลงทุนที่ผู้เล่นเป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการเงิน มีการคิดอย่างรอบคอบก่อนการลงทุน (เล่นพนัน) เพื่อให้ได้ผลตอบแทนสูง เช่น ลงทุนอย่างรับผิดชอบ ลงทุนอย่างมีสติ ประเมินความเสี่ยงก่อนลงทุน ชุดความคิดนี้สร้างขึ้นเพื่อตอบสนองการบรรเทาความรู้สึกผิด (guilty) ของผู้เล่นพนันและทำให้ผู้เล่นพนันรู้สึกว่ามันไม่ใช่พนันหรือถูกครอบงำด้วยการพนัน แต่เชื่อว่าตนเองมีสติทุกครั้งในการเล่น ผู้เล่นพนันจะรู้สึกว่าตนเองไม่ได้นำเงินมาละลายไปกับกาพนันหรือสูญเสียเงินอย่างไม่สมควรแต่เป็นการเล่นพนันที่ผู้เล่นพนันสามารถที่จะรับผิดชอบตนเองได้และดูแลการเงินของตนเองได้ไม่ก่อปัญหา รวมทั้งทำให้แหล่งการพนันดูมีภาพลักษณ์ที่ดีขึ้นด้วยอีกเช่นกัน จากการวิจัยพบว่าเว็บพนันบางเว็บไซต์มีการสื่อสารเรื่องสุขภาพจิตควบคู่ไปด้วยโดยมีข้อแนะนำเรื่องการรักษาสุขภาพจิตและทัศนคติเชิงบวกในกรณีสูญเสียเงินลงทุน ข้อแนะนำนี้กล่าวว่า ให้ผู้เล่นบันทึกการชนะของตนเองและเก็บแรงบันดาลใจในเวลาที่ยตนเองชนะเพื่อเสริมสร้างความมั่นใจของตนเองต่อไป ดังตัวอย่าง

(20) โปรดจำไว้ว่าการพนันคือการเล่นเกม เป็นรูปแบบหนึ่งของความบันเทิงที่ได้รับการยอมรับทั่วโลกแต่ผู้เล่นต้องสติและต้องรับผิดชอบต่อตัวเองและสังคมได้ เว็บ xxx ของเรานั้นนโยบายดูแลให้ผู้เล่นทุกคนมีสติในการเล่นและเราสร้างสิ่งแวดล้อมและสร้างสังคมการเล่นอย่างรับผิดชอบ

(21) ผู้เล่นใหม่ต้องมีสติก่อนในการลงทุน ใจเย็น รอคอยอย่างอดทน ถ้าเล่นเสียให้ปล่อยวางในเกมนั้นและก้าวข้ามปัญหาหากเล่นเสีย ไม่ลงโทษตนเองหากเล่นเสียเพราะการพนันไม่ใช่แหล่งสร้างรายได้แต่เป็นความบันเทิงเท่านั้น แนะนำให้ผู้เล่นรับผิดชอบต่อตนเองและเล่นให้สนุกอย่างสร้างสรรค์

(google, 2004, online)

2.3 การสร้างชุดความคิดว่าการเล่นพนันคือการเล่นเกม มิใช่การพนัน

ผู้จัดทำเว็บพนันสร้างชุดความคิดใหม่ขึ้นมาเพื่อสร้างให้การเล่นพนันเปรียบเสมือนเป็นการเล่นเกมออนไลน์มากกว่าเป็นการเล่นพนันที่ผิดกฎหมายโดยเลือกใช้คำที่ปรากฏในการเล่นเกมนออนไลน์ เช่น เล่นเกม ปฏิบัติภารกิจ (quest) เล่นเกมได้ทุกอย่าง เกมนี้ไม่ต้องการเงินโหลด เกมยิงปลา รอคอย มีเกมใหม่ ๆ ให้เล่นมากมาย ทำให้ผู้เล่นการพนันรู้สึกเหมือนตนเองกำลังปฏิบัติภารกิจบางอย่าง

ในการเล่นเกม ไม่ใช่เล่นการพนันและทำให้ภาพลักษณ์ของเว็บพนันดูดีขึ้นเพราะชวนผู้เล่นเข้ามาเล่นเกมออนไลน์ มีโฆษณาการพนัน ดังตัวอย่าง

(22) มาเล่นเกมยิงปลา เกมคาลิโนสตา เกมสล็อต เกมคาลิโนลาสเวกัส เกมยอดฮิตเทียบ พิชิตเทคนิคแตกง่ายได้ยอดกระจาย จ่ายง่ายรับจริง เริ่มต้น 1 บาท

(23) อยู่บ้านว่างๆ มาปฏิบัติภารกิจ (quest) เกมยิงปลาออนไลน์ มีมากกว่าความสนุก ยิ่งให้ครบทุกภารกิจ เกมยิงปลาหลากหลาย ปลาป่วย ตายง่ายรับทรัพย์รัวๆ

(24) เล่นเกมได้ทุกอุปกรณ์ เกมนี้ไม่ต้องดาวน์โหลด เกมสุ่มและเกมยอดฮิตมากมายรอคุณอยู่ มีเกมใหม่ ๆ ให้เล่นมากมาย มือใหม่เล่นง่าย ยิ่งง่ายจ่ายเร็ว ก็มาดีค่า!!!!

(google, 2004, online)

2.4 การสร้างชุดความคิดว่าการพนันคือประสบการณ์ที่สนุก เปิดโลกทัศน์

ผู้จัดทำเว็บพนันสร้างชุดความคิดใหม่ขึ้นมาเพื่อสร้างชุดความคิดใหม่ให้การพนันกลายเป็นประสบการณ์ใหม่ เป็นสิ่งที่ดี เปิดโลกทัศน์ของผู้เข้ามาเล่นพนัน โดยเชิญชวนนักเล่นพนันหน้าใหม่ด้วยการสร้างความรู้สึกที่ทำให้นักเล่นพนันหน้าใหม่รู้สึกว่าการพนันคือประสบการณ์ใหม่สร้างความเพลิดเพลินและเป็นการลงทุนในระยะสั้นแต่ได้ผลตอบแทนอย่างรวดเร็วมากกว่าจะเป็นการเล่นพนัน โดยเว็บพนันมักใช้ข้อความเชิญชวนหรือโน้มน้าวใจดังกล่าวต่อไปนี้ เชิญเข้ามาเยี่ยมชมคาลิโนที่แสนสนุก ประสบการณ์ใหม่ที่น่าตื่นเต้น เราใจคอยคุณอยู่แค่คลิก สัมผัสประสบการณ์ใหม่ที่ไม่มีใครกับเรา เชิญแวะเข้ามาดูห้อง (พนัน) ต่าง ๆ ที่สนุกสนาน มีเพื่อนใหม่มากมายรออยู่ในห้อง ประสบการณ์เล่นเกมได้ไม่มีข้อจำกัด สนุกง่ายได้เพลินทุกที่ทุกเวลา ทั้งที่บ้านและที่ทำงาน ดังตัวอย่าง

(25) เชิญเข้ามาเยี่ยมชมคาลิโนสตาที่แสนสนุก ประสบการณ์ใหม่ที่น่าตื่นเต้น เราใจคอยคุณอยู่แค่คลิก!

(26) เข้ามาสัมผัสประสบการณ์ใหม่ที่ไม่มีใครกับเรา เชิญแวะเข้ามาดูห้องต่างๆ เปิดประสบการณ์ที่แสนสนุก มีเพื่อนใหม่มากมายรออยู่ในห้อง

(27) ประสบการณ์เล่นเกมได้ไม่มีข้อจำกัด สนุกง่ายได้เพลินทุกที่ทุกเวลาทั้งที่บ้านและที่ทำงาน ไม่ต้องโหลด แคกดแล้วเล่นเลย มีเกมยอดฮิตรอคุณอยู่จากค่ายเกมดังๆทั่วโลก

(google, 2004, online)

2.5 การสร้างชุดความคิดว่าการพนันคือคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ที่สามารถคำนวณได้

ผู้จัดทำเว็บพนันสร้างชุดความคิดใหม่ขึ้นมาเพื่อเปลี่ยนภาพการพนันให้กลายเป็นสิ่งที่ผู้เล่นพนันสามารถเอาชนะโปรแกรมของเว็บพนันได้โดยการคำนวณ การคิดค่า การประเมินตามหลักคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์โดยเว็บพนันจะโฆษณาว่าการพนันไม่ใช่โชค ไม่ใช่ดวง และไม่ใช่สิ่งที่เหนือความคาดหมาย เอาชนะไม่ได้และจะต้องแพ้พนันเสมอหรือสูญเสียแก่เจ้ามือ เว็บพนันบางเว็บไซต์จะสื่อสารให้เกิดความคิดชุดใหม่ว่า การพนันคือวิทยาศาสตร์แบบใหม่ที่ต้องอาศัยการคำนวณอย่างมีประสบการณ์ การพนันคือคณิตศาสตร์ที่มีสูตรการคำนวณที่ผู้เล่นต้องเรียนรู้ การพนันคือการคำนวณด้วยหลักความน่าจะเป็น (probability) โดยเว็บพนันประเภทนี้มักแจ้งผู้เล่นการพนันว่าการเล่นพนันในเว็บของตนเองไม่ใช่โชค ไม่ต้องอาศัยดวงดี และผู้เล่นสามารถควบคุมหรือเอาชนะได้หากผู้เล่นมีการคำนวณ

และประเมินความเสี่ยงก่อนการเล่นโดยใช้หลักการความน่าจะเป็นและหลักอัตราการได้เปรียบของเจ้ามือ (house edge) โดยมีกฎเชิงสุ่มที่ผู้เล่นสามารถที่จะเอาชนะเจ้ามือ เอาชนะโปรแกรมที่ควบคุมการเล่นพนันออนไลน์ได้โดยการคำนวณข้อได้เปรียบทางคณิตศาสตร์ก่อนการเล่นทุกครั้งและมีการประเมินอัตราการได้เปรียบของทุกเว็บไซต์ที่ต้องการเล่น ผู้เล่นก็จะสามารถควบคุมการเล่นและการเอาชนะได้ ดังตัวอย่าง

(28) การพนัน คือ วิทยาศาสตร์แบบใหม่ที่ต้องอาศัยการคำนวณอย่างมีประสิทธิภาพ การพนัน คือคณิตศาสตร์ที่มีสูตรการคำนวณที่ผู้เล่นต้องเรียนรู้ การพนัน คือ การคำนวณด้วยหลักความน่าจะเป็น ถ้าผู้เล่นรู้เทคนิคและคำนวณเป็นก็จะเอาชนะได้ ไม่ต้องเสี่ยง ซึ่งผู้เล่นส่วนใหญ่ไม่รู้ เว็บ xxx จะแนะนำเทคนิคให้ทุกคนได้รู้เคล็ดลับ เทคนิคที่จะแนะนำ คือ สูตรเติมเงินไม่มีวันเสียจะทำให้คุณชนะได้มากกว่า 50% ซึ่งเป็นสูตรทางคณิตศาสตร์ แต่ละสูตรจะใช้ได้กับเกมต่างกัน สูตรเดียวใช้ไม่ได้ทุกเกม เว็บ xxx ขอแนะนำการคำนวณสูตรดังกล่าวที่แนะนำไว้...(google, 2004, online)

2.6 การสร้างชุดความคิดว่าการพนันคือสิ่งที่ปลอดภัย เชื่อถือได้

ผู้จัดทำเว็บพนันสร้างชุดความคิดใหม่ขึ้นมาเพื่อสร้างความเชื่อเรื่องความปลอดภัย โดยสร้างความเชื่อมั่นให้แก่ผู้เล่นการพนันเพื่อโน้มน้าวใจให้เชื่อมั่นว่าถูกต้อง เชื่อถือได้และเพื่อให้เข้ามาเล่นการพนันที่เว็บไซต์ของเราเพื่อลบล้างความคิดชุดเดิมที่มีต่อการพนัน คือ เป็นสิ่งที่ไม่ควรยุ่งเกี่ยว การพนันออนไลน์ไม่ปลอดภัย อาจมีการฉ้อโกงได้ เป็นวงการมิจฉาชีพ เอาชนะการพนันและเจ้ามือไม่ได้เพราะมีการวางโปรแกรมไว้แล้วการสร้างชุดความคิดใหม่เน้นย้ำให้ปรากฏข้อความที่สื่อสารได้ว่าการเล่นพนันมีความปลอดภัย ไม่มีผิดกฎหมาย เช่น ปลอดภัย ถูกกฎหมายเหมือนในต่างประเทศ ได้มาตรฐานเหมือนต่างประเทศ คนไทยเล่น (เว็บนี้) มากที่สุด แจกจริงไม่โกง ลงทุนจริงได้จริง มีวิธีจากทางบ้านมากมาย กติกายุติธรรมที่สุด รัฐบาลรับรอง ควบคุมโดยรัฐและกฎหมายต่างประเทศ น่าเชื่อถือที่สุดเพราะมีสมาชิกมากมายอยู่กับเรา หักล้างความเข้าใจผิดเกี่ยวกับเล่นสล็อตออนไลน์ มีการรักษาความปลอดภัยให้ลูกค้า ในเกมบาคาร่าของเราในต่างประเทศถูกกฎหมาย ทำไมศาลในจึงได้รับการยอมรับทั่วโลก เมื่อพิจารณาเหล่านี้แล้วพบว่าเป็นการจูงใจเรื่องการถูกกฎหมายและความปลอดภัยในการเล่นการพนันออนไลน์เป็นหลัก ดังตัวอย่าง

(29) เว็บ xxx ถูกกฎหมายทั้งในประเทศไทยและต่างประเทศ เว็บเราถูกกฎหมาย มีดีลเลอร์มืออาชีพดูแลลูกค้าทุกคน รัฐบาลรับรองแล้วและต่างประเทศยอมรับ เว็บเราได้รับใบรับรองความปลอดภัยจากสถาบัน xxxx และได้รับใบรับรองความน่าเชื่อถือจากสถาบัน xxxx ข้อมูลผู้เล่นทุกคนไม่หลุดไม่รั่วไหล เราเก็บเป็นความลับปลอดภัย เว็บเราไม่มีวันปิด ไม่มีวันหนีเพราะเราไม่ใช้เว็บเถื่อนและเราใช้ระบบอัตโนมัติในการเก็บข้อมูล ไม่ได้ใช้ คนกลาง ทำให้ข้อมูลปลอดภัยและจ่ายเร็วกว่าใช้คนกลางแบบเว็บอื่น ๆ (google, 2004, online)

3. กลวิธีหรือการโน้มน้าวเรื่องผลตอบแทน

การอ้างหรือโน้มน้าวเรื่องผลตอบแทนปรากฏในทุกเว็บไซต์เพื่อใช้ผลตอบแทนในการชักชวนผู้เล่นการพนันให้คงอยู่และเพิ่มจำนวนการลงทุนให้มากขึ้น การอ้างหรือโน้มน้าวเรื่องผลตอบแทนใช้การโน้มน้าวด้วยการแจ้งว่าเป็นการลงทุนเพื่อได้รับผลตอบแทน ไม่ใช่การเล่นพนัน ปรากฏ 4 กลวิธีดังรายละเอียด

3.1 การได้รับผลตอบแทนที่รวดเร็วจากการลงทุน มักปรากฏข้อความแสดงให้เห็นว่าได้รับผลตอบแทนที่รวดเร็วแบบปัจจุบันทันด่วนโดยไม่ต้องรอ มักปรากฏข้อความที่สื่อถึงเวลาอันสั้น เช่น รอรับกำไรรายชั่วโมง คลิกปุ๊บรับปั๊บ ลงทุน 3,000 รับกำไร 500 ต่อวัน เงินคืนรายวันไม่จำกัดเปอร์เซ็นต์ รับส่วนลดสูงสุดรายวัน ได้รับเป็นรายชั่วโมง มีช่วงเวลาที่ทอง จากข้อความแสดงให้เห็นว่าผู้เล่นพนันจะได้รับผลตอบแทนอย่างรวดเร็ว ไม่ต้องรอนานเพียงแค่ว่ารายชั่วโมงสามารถรับค่าตอบแทนได้ทันที ดังตัวอย่าง

(30) โบนัส 100% 1,788 บาท เทิร์น 18 เท่า แท่งปั๊บรับปั๊บ โบนัสยันทันทีไม่มีซ้ำ ถ้าข้ามคืนเพิ่มรับประกันความเร็ว! (google, 2004, online)

3.2 การได้รับผลตอบแทนด้วยวิธีการง่าย มักปรากฏข้อความแสดงวิธีการที่ไม่ยุ่งยาก ไม่สลับซับซ้อน เช่น ได้เงินง่ายด้วยการกดคลิกเกมไม่กี่ครั้ง อยู่บ้านว่างๆก็หาเงินได้ง่าย ๆ ผาก Admin ดำเนินการ (เล่นพนัน) แทนได้ มีผู้รับดำเนินการแทน (ภาษาปากเรียกว่าการ ปั่น แต่ในเว็บไซต์พนัน จะใช้คำว่าลงทุน) ลงทุนแทนให้ ผากลงทุนได้ แอดมินรับฝากดูแลให้ จากข้อความแสดงให้เห็นกระบวนการลงทุน (เล่นพนัน) ที่แสนง่าย เพราะมีเจ้าหน้าที่คอยช่วยเหลือและดูแลเรื่องการลงทุน (เล่นพนัน) แทนให้ หากติดภารกิจหรือยังไม่มีประสบการณ์การลงทุน (เล่นพนัน) ดังตัวอย่าง

(31) มือใหม่ฝากแอดมินมือโปรลงทุนแทนให้ พร้อมดูแล 24 ชม.แค่คลิกแชทไลฟ์สดคุยกับแอดมินและฝากได้เลย ไม่มีขั้นต่ำ แอดมินเรามืออาชีพทุกคน! ลูกค้าฝากแทงเหียบ รับทรัพย์กันกระจาย! (google, 2004, online)

3.3 การได้ค่าตอบแทนสูงโดยลงทุนในระดับต่ำ เช่น เพียงแค่มีเงินไม่ถึง 100 บาทก็สามารถลงทุนขั้นต่ำได้ ลงทุนน้อยแต่ได้ค่าตอบแทนสูงกว่าการลงทุนหลายเท่าและได้ในระยะเวลาอันรวดเร็วทันใจทุกกิจกรรม (พนัน) ทุกรูปแบบมีกำไรดีไม่ยิ่งหย่อนไปกว่ากัน ทุกกิจกรรมสามารถเลือกเล่นได้หลายรูปแบบ จากข้อความแสดงให้เห็นผลตอบแทนที่ผู้เล่นจะได้รับมากกว่าทุนที่ลงไปหลายเท่าตัว ดังตัวอย่าง

(32) แค่ 1 บาทก็ลงทุนเล่นเกมยิงปลากับเราได้ ไม่กำหนดขั้นต่ำ ไม่กำหนดอัตราฝากถอนแค่สมัครก็รับเครดิตฟรีๆ 100 เล่นครั้งแรกเราเติมให้อีก 1,000 เล่นได้ทุกกิจกรรม รับเงินคืนสูงสุดไม่มีวันต่อวัน จ่ายสดทันทีทุกบัญชีเครดิต! (google, 2004, online)

3.4 การได้รับผลตอบแทนโดยได้โบนัสเพิ่มยอด การเก็บสะสมแต้ม มีส่วนลด เช่น โบนัสใหญ่ โบนัสแตก หากลงทุนต่อหรือเล่นต่อไปเรื่อยๆ ทางเว็บพนันจะมีการเพิ่มยอดลงทุนให้แก่ผู้เล่นที่เป็นขาประจำหรือ VIP จากข้อความแสดงให้เห็นว่าหากผู้เล่นยังคงลงทุน (เล่นพนัน) กับเว็บไซต์ในระยะยาว จะได้ผลตอบแทนมากมายและคุ้มค่ากับการลงทุน (เล่นพนัน) ดังตัวอย่าง

(33) ผากครั้งแรกกับเรารับโบนัสฝาก 100% สูงสุดรับ 3,500 บาท เล่นครั้งแรกรับโบนัสคืนเงินครั้งแรกสูงสุด 750 บาท มีโบนัสเติมเงินรายวันๆละ 5% จากยอดฝาก สูงสุดเว็บเราเติมให้รายวัน ๆ ละ 2,000 บาท เล่นเสียไม่ต้องกลัว เว็บเราคืนเงินให้ 5% เพิ่มเครดิตฟรีอีก 1,000+ สมาชิกเดิมหรือ VIP รับเครดิตเพิ่มอีก วันละ 100% สมาชิก VIP คืนเงินยอดเสียสูงสุด 3,850 บาท (google, 2004, online)

จากการวิจัยพบว่าโดยส่วนใหญ่ในแต่ละเว็บพนันมักใช้คำสำคัญ (key word) ที่คล้ายคลึงกัน ดังปรากฏในตัวอย่างที่ยกไปข้างต้น คำสำคัญเหล่านี้มักถูกใช้ในหน้าแรกของทุกเว็บไซต์การพนัน ปรากฏเป็นตัวอักษรขนาดใหญ่เพื่อจูงใจให้เกิดผลลัพธ์ (interactive) ต่อกลุ่มเป้าหมาย หรือถูกทำให้มองเห็นได้โดยง่าย คำสำคัญเหล่านี้จะสื่อสารถึงคุณลักษณะหลักของแรงจูงใจในการชักชวนเล่นการพนันโดยคิดว่าเป็นการลงทุนทางการเงินและได้รับผลตอบแทนที่คุ้มค่า คือ ได้เงินง่าย รวดเร็วและได้ผลตอบแทนสูง โดยพบว่าคำสำคัญเหล่านี้จะใช้ภาษาตรงๆ เข้าใจง่าย และมีอิทธิพลสูงใจสูงในด้านการเงิน เช่น รวยวันนั้นง่าย ๆ เล่นฟรี เล่นง่าย แจกเงินจริง ได้เงินสะดวกรวดเร็ว ได้ผลตอบแทนสูง ได้รางวัลใหญ่ ได้ค่าคอมมิชชั่นก้อนใหญ่ ได้รับเงินทันที โบนัสใหญ่ โบนัสแตก นาที่ทอง รับส่วนลด อาจมีการเปลี่ยนแปลงคำสำคัญเหล่านี้ให้สอดคล้องกับเทศกาลในแต่ละช่วงเวลา เช่น รับอั่งเปาก่อนใหญ่ตรุษจีนนี้ รับของขวัญปีใหม่จุจก ๆ โบนัสสด ๆ ส่งท้ายปี เป็นต้น

4.กลวิธีการนำเสนอการส่งเสริมการขาย

การนำเสนอการส่งเสริมการขายเพื่อดึงดูดใจให้ผู้เล่นหน้าใหม่เข้ามาเล่นพนันและยังรักษาสัญญาผู้เล่นเก่าไว้เช่นเดิมโดยมักใช้คำว่า ลงทุน แทนคำว่า เล่นพนัน เพื่อให้ดูภาพลักษณ์ดีและเหมือนผู้เล่นพนันได้รับประโยชน์โดยแท้จริง การส่งเสริมการขายเพื่อเล่นพนัน ปรากฏ 4 กลวิธีดังนี้

4.1 การแจกเดิมพันให้เปล่า (ฟรี) ในการทดลองเล่นครั้งแรกโดยผู้เล่นไม่จำเป็นต้องจ่ายเงินจริงในการเล่นครั้งแรก นับเป็นการเชิญชวนนักเล่นหน้าใหม่ให้ทดลองเล่นการพนันโดยไม่มีการโฆษณาในเว็บพนัน ด้วยข้อความที่หลากหลาย เช่น ลงทุนเล่นครั้งแรกหรือสมัครสมาชิกครั้งแรกจะได้รับเครดิตฟรีในการเล่นครั้งแรกได้รับเงินเป็นจำนวนเงิน 1,000 เครดิตหรือตามจำนวนที่เว็บกำหนด วัตถุประสงค์เพื่อดึงดูดใจผู้เล่นหน้าใหม่ให้ทดลองลงทุนหรือเล่นพนันก่อน และเมื่อได้รับผลตอบแทนแล้วในครั้งแรกที่เล่นก็จะเป็นแรงดึงดูดใจให้ผู้เล่นหน้าใหม่เล่นต่อไปจนกลายเป็นสมาชิกระยะยาว ดังตัวอย่าง

(34) เรามีนี๊กเกดสำหรับสมาชิกแรกเข้า แพ็กเกจนี้เล่นได้ทุกอย่าง สมัครฟรี รับเลยเครดิตแรกเข้า 1,000 บาท รับเงินคืนสูงสุด 30,000 บาท สมาชิกเดิม เว็บเราแจกโบนัสหมุนเวียน 150% รับเงินสูงสุด 17,000 มีโบนัสวันเกิดสมาชิก แจกแอดมินได้เลย รับโบนัสวันเกิดเพิ่มอีก 1,000 บาท (google, 2004, online)

4.2 การชดเชยการสูญเสียหรือรับประกันการสูญเสีย เป็นการรับประกันการสูญเสียสำหรับสมาชิกใหม่หรือนักเล่นหน้าใหม่ในการเล่นครั้งแรกเพื่อให้ผู้เล่นรู้สึกมั่นใจตั้งแต่ต้นและเต็มใจลงทุนหรือเล่นการพนันโดยสร้างความรู้สึกว่าจะลงลงทุนหรือเล่นการพนันเสียแต่จะมีการชดเชยเงินที่เล่นเสียกลับไปให้ เช่น รับประกันว่าหากลงทุนหรือเล่นการพนันเสียแล้วได้เงินคืนตามจำนวนที่เล่นไปหรือได้เงินคืนเพิ่มมากกว่าต้นทุนที่เล่น ทำให้ผู้เล่นหน้าใหม่รู้สึกมั่นใจที่จะเล่นและไม่รู้สึกว่าตนเองสูญเสีย สร้างบรรยากาศและความรู้สึกเหมือนเล่นหุ้น ซึ่งจะช่วยให้ผู้เล่นหน้าใหม่กลับมาเล่นอีกครั้งหนึ่งและกลายเป็นสมาชิกระยะยาวต่อไป มักใช้ข้อความเพิ่มความมั่นใจแก่ผู้เล่นหน้าใหม่ เช่น รับประกันการลงทุน รับประกันการสูญเสีย ดังตัวอย่าง

(35) เว็บเราแจกโบนัสฟรีรายวันๆ ละ 75 บาท เล่นเสียร้อยละ 5% ทบยอดที่เสียให้อีก 1,000 เครดิต เล่นเสียต่อเนื่องไม่ต้องกลัว เรายึดคืนเงินเล่นเสียสะสมทั้งรายวันและรายสัปดาห์สูงสุด 17% และเติมเงินฟรีอีก 100 บาท สำหรับสมาชิกที่ยืนยันเล่นต่อกับเรา สมาชิก VIP เล่นเสีย รับยอดสมทบสูงสุด 25% เติมเงินฟรี 1,000 เครดิตตามยอดเสีย (google, 2004, online)

4.3 การแจกรางวัลต่างๆ มักปรากฏข้อความดึงดูดใจที่หลากหลาย เช่น ชิงโชค แจกเงินสดฟรี แจกทอง หมุนกงล้อฟรีเพื่อรับรางวัลต่างๆ แจกบัตรกำนัลที่สามารถแลกของต่างๆ ได้ ไม่มีเงื่อนไขใด ๆ ทั้งสิ้นเพียงแคกดเข้ามาเล่นในครั้งแรก เพื่อจูงใจให้ผู้เล่นหน้าใหม่หรือผู้ที่ไม่ได้สนใจการเล่นพนัน เริ่มเข้ามาทดลองเล่นพนันเพื่อต้องการรับรางวัลและเมื่อได้รับรางวัลมักกลายเป็นสมาชิกระยะยาว ในเวลาต่อไป ดังตัวอย่าง

(36) แจกคอลเลอร์ แลกของได้ในเว็บ แจกทอง แจกมอเตอร์ไซค์ แจกไอโฟน แจกฟรี ๆ ไม่มีเงื่อนไข แค่มุดักหาอดมกินของเราและเริ่มต้นฝากกับเราครั้งแรก ขึ้นต่ำแค่ 250 ถอนได้สูงสุดรายวัน 500 (google, 2004, online)

4.4 การให้มูลค่าเพิ่มจากการชวนบุคคลอื่นมาลงทุน เว็บพนันมักหาวิธีการเพิ่มยอดจำนวนผู้เล่นการพนันด้วยการให้สิทธิประโยชน์แก่ผู้เล่นเก่าเมื่อสามารถหาผู้เล่นการพนันหน้าใหม่มาได้ ด้วยการเพิ่มแรงจูงใจให้แก่ผู้เล่นหน้าเก่าหรือสมาชิกเดิมด้วยการเสนอมูลค่าเพิ่มคล้ายการเล่นหุ้นเพื่อรักษาสมาชิกเก่าในระยะยาวและเป็นการเพิ่มสมาชิกใหม่ให้วงจรการเล่นการพนันนั้นยังคงอยู่และมีสมาชิกเพิ่มจำนวนขึ้นเรื่อยๆ โดยการให้เครดิตแก่สมาชิกเก่า ให้สิทธิพิเศษแก่สมาชิกเก่า มีแรงจูงใจให้สมาชิกเก่า ดึงดูดสมาชิกใหม่เข้าร่วมเล่นการพนัน เช่น ถ้าสมาชิกเก่าชวนเพื่อนมาลงทุนหรือมาเล่นจะได้รับเครดิตเพิ่ม หรือได้รับโบนัสเพิ่ม โปรแกรมเพื่อนชวนเพื่อนแล้วผู้ชวนได้สิทธิพิเศษ ดังตัวอย่าง

(37) สมาชิกเก่าแนะนำเพื่อนใหม่ รับโบนัสเงินสด 350 บาท สมาชิก VIP แนะนำเพื่อนใหม่ 2 คน ฝากขั้นต่ำคนละ 250 รับโบนัสเงินสดรายวันๆละ 600 บาททันที (google, 2004, online)

จากการวิจัยพบว่าเว็บพนันออนไลน์มักมีกลวิธีในการสื่อสารเพื่อเปลี่ยนภาพลักษณ์การเล่นพนันที่เป็นสิ่งผิดกฎหมายให้เป็นสิ่งที่ดูดี มีสิ่งตอบแทนโดยใช้การส่งเสริมการขายรูปแบบต่าง ๆ เช่น การให้เปล่า (ฟรี) การประกันความสูญเสียซึ่งไม่ต่างจากการทำประกันชีวิตหรือประกันภัยรถยนต์ที่ผู้เอาประกันสามารถใช้สิทธิการประกันภัยได้ การแจกรางวัล การได้โบนัสแถมเช่นเดียวกับการทำงานที่นายจ้างให้เงินพิเศษเป็นรางวัลแห่งความขยัน การใช้กลวิธีการส่งเสริมการขายเหล่านี้ย่อมช่วยกระตุ้นให้ผู้เล่นการพนันรู้สึกเสมือนตนเองได้ประโยชน์และต้องการเล่นการพนันเพราะเชื่อว่าเป็นการหาเงินด้วยวิธีสุจริต และเหมือนวิถีการใช้ชีวิตประจำวันทั่วไป เช่น การซื้อประกันภัย การได้เงินพิเศษ (โบนัส) จากการทำการงาน การได้รับของแจกตามห้างสรรพสินค้า

5. กลวิธีด้านเทคนิคการนำเสนอรูปแบบसार

จากการเก็บข้อมูลพบว่ามีกลวิธีที่ใช้เทคนิคต่าง ๆ มากมายเพื่อเร้าและดึงดูดความสนใจนักพนันให้เข้ามาดูและอ่านข้อความหน้าเว็บพนัน โดยปรากฏเทคนิคการนำเสนอรูปแบบसार 3 กลวิธี ดังนี้

5.1 รูปแบบข้อความโฆษณาขนาดสั้น มักปรากฏเป็นข้อความนิ่ง ขนาดใหญ่หรือมีลักษณะเคลื่อนไหวได้ (interactive) หรือเป็นข้อความที่โต้ตอบบนหน้าจอแบบป๊อปอัพ (pop-up) เพื่อสร้างความตื่นตันทันทีแก่ผู้อ่านโดยจะปรากฏในหน้าแรกของเว็บนั้น เป็นข้อความโฆษณาเชิญชวนให้เข้ามาเล่นพนัน มักใช้คำสั้นๆ ตรงไปตรงมา ไม่ต้องตีความ เน้นสื่อสารเรื่องผลตอบแทนที่จะได้รับอย่างรวดเร็วในระยะเวลานั้นๆ ดังตัวอย่าง

ภาพที่ 1 ข้อความโฆษณาขนาดใหญ่เชิญชวนเล่นการพนัน เน้นการได้รับผลตอบแทนสูง
ที่มา: google (2024)

5.2 รูปแบบข้อความโฆษณาขนาดยาว มักปรากฏในรูปแบบข่าวหรือบทความขนาดสั้น วัตถุประสงค์ของข่าวและบทความเหล่านี้คือแก้ไขความเข้าใจผิดเกี่ยวกับการพนันว่าเป็นสิ่งถูกกฎหมาย โดยนำข่าวหรือบทความของประเทศที่เปิดเสรีด้านการพนันมานำเสนอเพื่อโน้มน้าวให้นักพนันเข้าใจว่าการพนันถูกกฎหมาย หรืออาจเป็นข่าวนักพนันที่ได้รับเงินทองจำนวนมากจากการเล่นพนันและกลายเป็นเศรษฐีเพียงชั่วระยะเวลาข้ามคืน ดังตัวอย่าง

ภาพที่ 2 ข้อความโฆษณาแสดงให้เห็นการพนันเข้าใจว่าการพนันออนไลน์เป็นสิ่งถูกกฎหมาย
ที่มา: google (2024)

5.3 การใช้ภาพประกอบเพื่อสร้างแรงดึงดูดใจ ทำให้เกิดความสะกดตา สะกดใจนักเล่นพนันพบว่าส่วนใหญ่เป็นภาพการ์ตูน ภาพบุคคล ภาพผู้หญิงที่สร้างจากปัญญาประดิษฐ์ (AI) ภาพกองธนบัตรเป็นปึก ๆ ภาพเหรียญทองนับไม่ถ้วน ภาพทองแท่งจำนวนมาก และของมีค่าต่าง ๆ รวมไปถึงภาพที่ถูกใช้เพื่อส่งเสริมการขายและใช้เป็นแรงจูงใจด้านอารมณ์ เช่น ภาพของรางวัล ภาพเงินรางวัลจากการเสี่ยงโชค (jackpot) ภาพของรางวัลในช่วงเทศกาลสำคัญต่าง ๆ ดังตัวอย่าง

ภาพที่ 3 ข้อความโฆษณาแสดงภาพรางวัลที่เกี่ยวข้องกับเงินและทองเพื่อสร้างแรงดึงดูดใจในการเล่นพนัน
ที่มา: google (2024)

สรุปและอภิปรายผลการศึกษา

งานวิจัยนี้วิเคราะห์กลวิธีในการสื่อสารเพื่อเปลี่ยนภาพลักษณ์การเล่นพนันให้เป็นการทำธุรกรรมการเงิน โดยเก็บข้อมูลจากเว็บพนันยอดนิยมที่ปรากฏ 10 อันดับแรกในเว็บไซต์ Google ผลการวิจัยพบกลวิธีในการสื่อสารเพื่อเปลี่ยนภาพลักษณ์การเล่นพนันให้เป็นการทำธุรกรรมการเงิน 5 กลวิธี ได้แก่ กลวิธีทางภาษา ปรากฏ 3 กลวิธี ได้แก่ การใช้คำภาษาอังกฤษแทนการใช้คำภาษาไทย หลีกเลี่ยงการใช้คำว่า เล่น(พนัน) และการใช้ข้อความอื่นแทนการใช้คำว่า เล่นพนัน นอกจากนี้เว็บไซต์การพนันยังมีกลวิธีการสร้างชุดความคิดใหม่ 6 กลวิธี ได้แก่ การสร้างชุดความคิดว่าการพนันเป็นสันตนาการ มิใช่การพนัน การสร้างชุดความคิดบรรเทาความรู้สึกผิดของผู้เล่นว่าเป็นการเล่นพนันอย่างมีสติ และรับผิดชอบ การสร้างชุดความคิดว่าการเล่นพนันคือการเล่นเกม มิใช่การพนัน การสร้างชุดความคิดว่าการพนันคือประสบการณ์ที่สนุก เปิดโลกทัศน์ การสร้างชุดความคิดว่าการพนันคือคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ที่สามารถคำนวณได้และเอาชนะได้ และการสร้างชุดความคิดว่าการพนันคือสิ่งที่ปลอดภัย เชื่อถือได้ นอกเหนือไปจากนี้ยังปรากฏกลวิธีการอ้างหรือโน้มน้าวเรื่องผลตอบแทน ปรากฏ 4 กลวิธี ได้แก่ การได้รับผลตอบแทนที่รวดเร็ว การได้รับผลตอบแทนด้วยวิธีการง่าย ไม่ยุ่งยาก การลงทุนในระดับต่ำ แต่ได้ค่าตอบแทนสูง และการเพิ่มยอด รวมทั้งใช้กลวิธีการนำเสนอการส่งเสริมการขายร่วมด้วย ปรากฏ 4 กลวิธี ได้แก่ การแจกเติมเงินให้เปล่า (ฟรี) ในการทดลองเล่นครั้งแรก การชดเชยการสูญเสีย หรือรับประกันการสูญเสีย การแจกรางวัลต่างๆ และการให้ผลตอบแทนเพิ่มจากการชวนบุคคลอื่นมาเล่นพนัน สำหรับกลวิธีด้านเทคนิคการนำเสนอรูปแบบสาร ปรากฏ 3 กลวิธี ได้แก่ รูปแบบข้อความโฆษณาขนาดสั้น รูปแบบข้อความโฆษณาขนาดยาว และการใช้ภาพประกอบ

ผลการวิจัยพบว่ากลวิธีในการสื่อสารเพื่อเปลี่ยนภาพลักษณ์การเล่นพนันให้เป็นการทำธุรกรรมการเงินมีความสอดคล้องกับแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยของผู้ทรงคุณวุฒิหลายท่าน ไม่ว่าจะเป็นกลยุทธ์การออกแบบเนื้อหาสารของ Sherry (1999) พบว่าการสื่อสารเพื่อจูงใจของเว็บพนันมีการใช้กลวิธีการออกแบบสารหลายประการ ได้แก่ การนำเสนอภาพประกอบที่ชัดเจนเป็นเงินทองของมีค่า เพื่อดึงดูดอย่างจูงใจ การกระตุ้นอารมณ์และมิติด้านความรู้สึก (emotion appeal) และการนำเสนอเนื้อหาที่ชัดเจนในด้านผลตอบแทน ทั้งข้อความและภาพประกอบ และ Aristotle (2009) โดยมุ่งสร้างคำข้อความและใช้ภาพที่มีอิทธิพล จูงใจด้านอารมณ์และความรู้สึกในด้านความอยากได้อย่างรวดเร็ว

และง่าย ไม่จำเป็นต้องเสียอะไรมาแต่ได้กลับคืนมากกว่าที่คาดคิดอีกทั้งปลอดภัยและไม่ใช้สิ่งที่มีดีเว็บพนันเลือกใช้ภาพเงินทอง ซึ่งมีค่าประกอบคำและข้อความขนาดใหญ่ที่มีลักษณะจูงใจให้เกิดการเตะตาต่อกลุ่มเป้าหมาย หรือ เลือกใช้ภาพที่เด่นขึ้นบนหน้าจอแบบป๊อปอัพ (pop-up) เพื่อเป็นการกระตุ้นและดึงดูดความสนใจในด้านการมองเห็น (visibility) เมื่อพิจารณาจะพบว่าเว็บพนันมีการใช้กลุ่มอ้างอิงหรืออ้างอิงคนหมู่มาก (reference group appeal) ตามแนวคิดของ Sherry (1999) ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Aristotle (2009) ด้วยเช่นกันว่า การอ้างอิงคนหมู่มากเพื่อให้เกิดการยอมรับ เกิดความมั่นใจ น่าเชื่อถือ และทำให้ผู้รับสารคล้อยตามได้ง่าย โดยอ้างอิงการเล่นพนันของต่างประเทศว่าคาสิโนถูกกฎหมาย อ้างอิงว่าคนไทยเป็นสมาชิกเว็บไซต์ของตนเองมากที่สุด อ้างการรีวิวจากผู้ที่ได้รับเงินจริงมากมาย ล้วนส่งผลให้กลุ่มเป้าหมายเชื่อถือและเข้าเล่นการพนันออนไลน์มากขึ้น สำหรับการโฆษณาว่าเป็นไปตามแนวคิดของ Sherry (1999) Aristotle (2009) Pitanawat (1994) กล่าวคือ เว็บพนันเน้นการใช้ภาษาแบบให้รายละเอียดสูงในเรื่องผลตอบแทน การพรรณนาความแบบชัดเจนเรื่องผลตอบแทนที่สั้น เร็ว ง่าย กล่าวคือกลุ่มเป้าหมายอ่านคำหรือข้อความและสามารถเข้าใจได้ทันที ไม่ต้องตีความ จึงมุ่งเน้นภาษาที่ง่าย กระชับ เน้นการใช้ภาษาเพื่อสื่อความในลักษณะจูงใจคือ เน้นเรื่องเงินทองและผลตอบแทนที่จะได้รับในระยะเวลาอันสั้นและง่าย อีกทั้งผลการวิจัยเป็นไปในทิศทางเดียวกันกับผลการวิจัยของ Thiangcharoen, Kapbuasi & Yamano (2005) Phuangsombat (2007) และ Saichomphu (2003) ที่อธิบายไว้คล้ายคลึงกันว่านักพนันมีทัศนคติว่าการเล่นพนันเป็นการเสี่ยงโชค เป็นสิ่งที่ท้าทายตื่นเต้น เล่นแล้วสนุกสนาน เป็นเรื่องปกติ ไม่ใช่ว่าการก่ออาชญากรรมและไม่มีโทษที่รุนแรง สามารถหาเงินใช้ได้ง่ายและได้เงินมากสามารถคาดการณ์โดยใช้สถิติได้ คาดหวังผลกำไรจากการเล่นพนันได้ และการเล่นพนันช่วยให้คลายเครียด

การวิจัยนี้พบว่าเว็บพนันที่เป็นแหล่งข้อมูลทั้ง 10 เว็บไซต์มีสิ่งที่เป็นลักษณะร่วมกันหลายประการไม่ว่าจะเป็นการสื่อสารที่คล้ายคลึงกัน มีการใช้แรงจูงใจประการเดียวกันคือแรงจูงใจด้านอารมณ์และแรงจูงใจด้านผลตอบแทนผ่านภาษาที่สร้างแรงจูงใจโดยใช้คำและข้อความเกี่ยวกับการเงิน ระยะเวลาอันสั้น และความง่ายในการได้ผลตอบแทน ใช้คำที่ตรง สั้น เข้าใจได้ทันที จากการวิเคราะห์ประเภทสารที่เว็บพนันนำมาสื่อสารพบว่า รูปแบบสารที่ถูกใช้มากที่สุดจากเว็บพนันทั้ง 10 แหล่งนั้น คือข้อความโฆษณาหรือโฆษณาขนาดสั้นที่ปรากฏเป็นข้อความลักษณะจูงใจให้เกิดผลดีต่อกลุ่มเป้าหมาย อาจปรากฏเป็นข้อความนิ่งหรือมีลักษณะเคลื่อนไหวได้ (interactive) หรือเป็นข้อความที่เด่นขึ้นบนหน้าจอแบบป๊อปอัพ (pop-up) ปรากฏในหน้าแรกของเว็บไซต์ โดยเป็นข้อความโฆษณาเชิญชวน ให้ข้อความสั้น ความหมายตรง สื่อสารเรื่องผลตอบแทนที่จะได้รับอย่างรวดเร็ว รูปแบบสารที่ถูกใช้รองลงมคือภาพโฆษณาพบว่าส่วนใหญ่เป็นภาพการ์ตูน ภาพบุคคล ภาพผู้หญิงที่สร้างจากปัญญาประดิษฐ์ (AI) ภาพเงินเหรียญ ธนบัตร ทอง และของมีค่าต่าง ๆ รวมไปถึงภาพที่ถูกใช้เพื่อส่งเสริมการขาย เช่น ภาพของรางวัล ภาพเงินรางวัลจากการเสี่ยงโชค (jackpot) เป็นต้น รูปแบบสารที่ถูกใช้เป็นลำดับสาม คือ ข่าวสั้น ๆ บทความขนาดสั้น ๆ วัตถุประสงค์ของข่าว บทความขนาดสั้นเหล่านี้ คือ ต้องการแก้ไขความเข้าใจผิดเกี่ยวกับการพนันว่าเป็นสิ่งถูกกฎหมาย ปลอดภัย จึงนำข่าว บทความขนาดสั้นที่กล่าวถึงการเล่นการพนันในแง่ดี เช่น เป็นสิ่งถูกกฎหมายในหลายประเทศ แนะนำการเอาชนะปัญหาสุขภาพจิตในการเล่นพนัน มาใส่เพิ่มเติมเพื่อเพิ่มความน่าเชื่อถือและจูงใจนักพนันหน้าใหม่

อาจกล่าวได้ว่าเว็บพนันมีกลวิธีในการชักจูงและโน้มน้าวใจหลายประการให้กลุ่มเป้าหมายเล่นการพนันได้ง่ายโดยใช้ความต้องการพื้นฐานของมนุษย์ในการเล่นพนัน เช่น ความอยากได้ อยากมีความอยากรวยในระยะเวลาอันสั้น ความง่ายสบาย เร็วแต่ได้ผลตอบแทนสูง ผ่านภาษาและภาพ

ที่ตรงไปตรงมาในการสะท้อนความต้องการเหล่านี้และการเปลี่ยนภาพลักษณ์การพนันให้เป็นการลงทุนแทนการพนันที่อยู่บนโลกดิจิทัลทำให้เข้าถึงง่าย เร็ว สะดวก โอนเงินง่ายผ่านบัญชีออนไลน์ รวมทั้งไม่มีระบบในการกลั่นกรองผู้เล่น ทุกเว็บไซต์เปิดเป็นสาธารณะ สามารถเข้าถึงได้ผ่านเว็บไซต์ สามารถเห็นโฆษณาได้และสามารถเข้าเล่นได้ทันทีซึ่งไม่เป็นผลดีต่อเยาวชนและครอบครัว (Sharon, Candice, Ben, David & Mubarak, 2020) ก่อให้เกิดปัญหาทางการเงิน ปัญหาสุขภาพจิต ปัญหาครอบครัวและอาจนำไปสู่ผลเสียร้ายแรงในด้านอื่นๆ ตามมาได้

ข้อเสนอแนะ

1. เนื่องจากการพนันออนไลน์ปรากฏอยู่ในทุกแพลตฟอร์มออนไลน์ นอกเหนือจากเว็บไซต์ เช่น เฟซบุ๊ก (Facebook) ควรมีการศึกษาแรงจูงใจผ่านภาษาและภาพ รวมทั้งแรงจูงใจด้านอื่น ๆ ที่ปรากฏในการพนันออนไลน์ในแพลตฟอร์มอื่น ๆ เพื่อเปรียบเทียบ
2. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรตรวจสอบและปิดเว็บพนันอย่างจริงจังเพื่อไม่ให้เกิดนักพนันหน้าใหม่ และป้องกันเยาวชนไทยไม่ให้เข้าสู่วงการการพนันได้โดยง่าย

References

- Aristotle. (2009). **Rhetoric**. Blackburg VA: Wilder.
- Center for Studies of Gambling Problem (2021, June 29). **Gambling Situation in Thailand in 2021**. <https://thaipublica.org/wp-content/uploads> (In Thai)
- Ferguson, D. S. (1999). **Communication Planning: An Integrated Approach**. Newbury Park, CA: SAGE.
- Griffiths, D. M. & Parke, J. (2002). The social impact of internet gambling. **Social Science Computer Review**, 20, 312–320.
- Guillou-Landreat, M., Gollopel-Morvan, K., Lever, D., Le Goff, D. & Le Reste. J. (2021). Gambling marketing strategies and the internet: what do we know? **A systematic review**. *Frontiers in Psychiatry*. DOI: 10.3389/fpsyt.2021.583817.
- Lawn, S., Oster, C., Riley, B., Smith, D., Baigent, M. & Rahamathulla, M. (2020). A literature review and gap analysis of emerging technologies and new trends in gambling. **International Journal of Environmental Research and Public Health**, 17 (3), 744. DOI: 10.3390/ijerph17030744.
- Legardy. (3 June 2023). **What is gambling?**. <https://www.legardy.com/blogs/gambling>.

- Office of the Royal Society. (2011). **The Royal Society Dictionary**. Bangkok: Office of the Royal Society. (In Thai)
- Phuangsombat, S. (2007). **Football Betting by State University Students** [Master's thesis]. Kasetsart University. (In Thai)
- Pilanowat, O. (1983a). **The Analysis of Important Discourse**. Bangkok: Chulalongkorn University. (In Thai)
- Pilanowat, O. (1994b). **Persuasive Communication**. Bangkok: Chulalongkorn University. (In Thai)
- Saichomphu, K. (2003). **Study of Gambler Behavior: A Case Study of Gamblers in Nakhon Pathom Province**. [Master's thesis]. Kasetsart University. (In Thai)
- Thai Health Promotion Foundation. (28 February 2011). **Meaning of Gambling and Control**. <https://www.thaihealth.or.th> (In Thai)
- Thiangcharoen, V, Kapbuasi, R & Yamano, J (2005) **Card Gambling Business among Students: Reasons and Public Attitudes towards Accepting It as a Legal Business**. (Research Report). Chandrakasem Rajabhat University. (In Thai)

แนะนำผู้เขียน About Author

กนกวรรณ วารีเขตต์

Kanokwan Wareeket

อาจารย์ประจำสาขาวิชาภาษาไทย
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
Lecturer in Thai Language Program
Faculty of Humanities and Social Sciences
Rambhai Barni Rajabhat University

กลิ่นเพชร ดีพรม

Glinpetch Deeprom

ภาควิชาภาษาไทยและภาษาตะวันออก
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
Department of Thai and Oriental Languages
Faculty of Humanities and Social Sciences
Mahasarakham University

กัณติทัต การเจริญ

Kantithat Karncharoen

อาจารย์ประจำสาขาวิชาภาษาไทย
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
Lecturer in Thai Language Program
Faculty of Humanities and Social Sciences
Rambhai Barni Rajabhat University

จันทร์จิรา หาวิชา

Janjira Havicha

อาจารย์ประจำสาขาวิชาภาษาไทย
คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา
Lecturer in Thai Language Program, Faculty of Education
Phranakhon Si Ayutthaya Rajabhat University

ชมชนก ธนาวีราภรณ์

Chomchanok Thanaweeraporn

อาจารย์ประจำสาขาวิชาภาษาไทย
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา
Lecturer in Thai Language Program
Faculty of Humanities and Social Sciences
Nakhon Ratchasima Rajabhat University

ถิรวรรณ ศรีรัตนโชติชัย

Thirawan Sriratanachotchai

อาจารย์ประจำสาขาวิชาภาษาไทย
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

Lecturer in Thai Language Program
Faculty of Humanities and Social Sciences
Rambhai Barni Rajabhat University

ธัญญา สังขพันธานนท์

Thanya Sangkaphanthanon

รองศาสตราจารย์ ภาควิชาภาษาไทย
คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

Associate Professor in Department of Thai
Language Faculty of Humanities,
Naresuan University

นันทิยา จันทน์เนตร์

Nontiya Channate

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สาขาวิชาภาษาไทย
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา

Assistant Professor in Thai Language Program
Faculty of Humanities and Social Sciences
Nakhon Ratchasima Rajabhat University

นิรัตน์ ทองขาว

Nirat Tongkaw

อาจารย์ประจำโปรแกรมวิชาภาษาจีน
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย

Lecturer in Chinese Language Program
Faculty of Humanities and Social Sciences
Chiang Rai Rajabhat University

ปรีชา ขอวางกลาง

Preecha Khorwangklang

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา
Faculty of Education
Nakhon Ratchasima Rajabhat University

ปิยนุช อินทรธนู

สาขาวิชาภาษาไทย
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

Piyanut Inthanoo

Thai Language Program
Faculty of Humanities and Social Sciences
Pibulsongkram Rajabhat University

พินพนธ์ คงวิจิตรต์

อาจารย์ประจำ สาขาวิชาการสอนภาษาไทย
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

Pinpon Kongwijit

Lecturer in Teaching Thai Program
Faculty of Education, Silpakorn University

รัชดา ลาภใหญ่

ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต (ภาษาไทย)
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
อาจารย์ประจำภาควิชาภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร
มหาวิทยาลัยรังสิต

Rachada Lapyai

Doctor of Philosophy (Thai Language)
Kasetsart University
Assistant Professor in Thai Language for
Communication Department
College of Liberal Arts, Rangsit University

ราชันย์ นิลวรรณภา

อาจารย์ประจำหลักสูตรภาษาและวัฒนธรรมอาเซียน
ภาควิชาภาษาไทยและภาษาตะวันออก
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

Rachan Nillawannapha

Assistant Professor in ASEAN Language
and Culture Program,
Department of Thai and Oriental Languages,
Faculty of Humanities and Social Sciences,
Mahasarakham University

วิริยา ตำนก้าแพงแก้ว

Wiriya Dankamphaengkaew

อาจารย์ประจำ สาขาภาษาอังกฤษ
คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
Lecturer in English Language Program
Faculty of Humanities, Srinakarinwirot University

ศรัทธา ลาภใหญ่

Sirach Lapyai

ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต (นิเทศศาสตร์)
Edith Cowan University ประเทศออสเตรเลีย
อาจารย์ประจำคณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล
Doctor of Philosophy (Media Studies)
Edith Cowan University, Australia
Assistant Professor, Faculty of Public Health,
Mahidol University

สมยศ จันทรบุญ

Somyos Chanboon

อาจารย์ประจำโปรแกรมวิชาภาษาจีน
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย
Lecturer in Chinese Language Program
Faculty of Humanities and Social Sciences
Chiang Rai Rajabhat University

สุชาดา เจียพงษ์

Suchada Jiaphong

อาจารย์ประจำสาขาวิชาภาษาไทย
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม
Lecturer in Thai Language Program
Faculty of Humanities and Social Sciences
Pibulsongkram Rajabhat University

สุรียา กิรัตน์ทิพัฒน์

Suriya Keeratinanthiphat

อาจารย์ประจำโปรแกรมวิชาภาษาจีน
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย
Lecturer in Chinese Language Program
Faculty of Humanities and Social Sciences
Chiang Rai Rajabhat University

หนึ่งฤทัย ชวนะลิขิกร

Nuengruethai Chavanalikikorn

อาจารย์ประจำสาขาวิชาภาษาไทย คณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา
Lecturer in Thai Language Program,
Faculty of Education
Phranakhon Si Ayutthaya Rajabhat University

อนันต์ ลากุล

Anan lakul

อาจารย์ประจำสาขาวิชาภาษาไทย คณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์
ในพระบรมราชูปถัมภ์
Lecturer in Thai Language Program
Faculty of Education
Valaya Alongkorn Rajabhat University
Under Royal Patronage

อุบลวรรณ ส่งเสริม

Ubonwan Songsern

อาจารย์ประจำสาขาวิชาหลักสูตรและการสอน
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
Lecturer in Curriculum and Instruction Program
Faculty of Education, Silpakorn University

รูปแบบของบทความในวารสาร

ระยะขอบบน

2.54 cm

ชื่อเรื่องภาษาไทย

(TH SarabunPSK 20 point, Bold, กึ่งกลางหน้ากระดาษ)

Title in English

(TH SarabunPSK 20 point, Bold, กึ่งกลางหน้ากระดาษ)

เว้น 15 pt.

ระยะขอบซ้าย

2.54 cm

ชื่อ-นามสกุล ผู้เขียนคนที่1¹ / ชื่อ-นามสกุล ผู้เขียนคนที่2²

(ชื่อภาษาไทย TH SarabunPSK 16 point., Bold, กึ่งกลางหน้ากระดาษ)

กรณีมากกว่า 3 คนให้ใส่ชื่อผู้เขียนคนแรกและคณะ

เว้น 15 pt.

ระยะขอบขวา

2.54 cm

Author Name – Lastname1¹ / Author Name – Lastname2²

(ชื่อภาษาไทย TH SarabunPSK 16 point., Bold, กึ่งกลางหน้ากระดาษ) กรณีมากกว่า 3 คนให้ใส่ชื่อผู้เขียนคนแรกและคณะ

¹สาขาวิชา คณะ มหาวิทยาลัย จังหวัด รหัสไปรษณีย์, ประเทศ

(ชื่อหน่วยงานภาษาไทย TH SarabunPSK 13 point, normal, กึ่งกลางหน้ากระดาษ)

¹Department, Faculty, University, Province, Country Postal code

(ชื่อหน่วยงานภาษาอังกฤษ TH SarabunPSK 13 point, normal, กึ่งกลางหน้ากระดาษ)

(กรณีต่างสังกัดให้ใส่หมายเลขกำกับหน้าชื่อสถาบัน)

*Corresponding author:@.....

(อีเมลติดต่อผู้เขียนบทความ TH SarabunPSK 12 point, normal, กึ่งกลางหน้ากระดาษ)

เว้น 15 pt.

วันที่ Received/ Revised/ Accepted (ภาษาอังกฤษ TH SarabunPSK 12 point, normal, ซิดขวา) ดังตัวอย่าง

Received: June 18, 2021

Revised: November 1, 2021

Accepted: December 19, 2021

Abstract (ภาษาอังกฤษ TH SarabunPSK 16 point, Bold, ซิดขอบซ้าย)

เว้น 15 pt.

(2 cm) เนื้อความบทคัดย่อภาษาอังกฤษ (ภาษาอังกฤษ TH SarabunPSK 16 point, normal).....

เว้น 8 / 10 pt.

Keywords: //aa//bb//cc//dd//ee (ภาษาอังกฤษ TH SarabunPSK 16 point, normal, ซิดขอบซ้าย) 3-5 คำ

ระยะขอบล่าง

2.54 cm

เว้น 15 pt.

บทคัดย่อ (ภาษาไทย TH SarabunPSK 16 point, Bold, จัดขอบซ้าย)

เว้น 15 pt.

(2 cm) เนื้อความบทคัดย่อภาษาไทย (ภาษาไทย TH SarabunPSK 16 point, normal)

.....
.....
เว้น 8 / 10 pt.

คำสำคัญ: //กก//ขข//คค//งง//จจ (ภาษาไทย TH SarabunPSK 16 point, normal, จัดขอบซ้าย) 3-5 คำ

เว้น 15 pt.

บทนำ (TH SarabunPSK 16 point, Bold, จัดขอบซ้าย)

เว้น 15 pt.

(2 cm) เนื้อหา (TH SarabunPSK 16 point, normal)
.....
.....
.....

เว้น 15 pt.

วัตถุประสงค์ (TH SarabunPSK 16 point, Bold, จัดขอบซ้าย)

เว้น 15 pt.

- (2 cm) 1. (TH SarabunPSK 16 point, normal).....
 2.
 3.

เว้น 15 pt.

บททวนวรรณกรรม (TH SarabunPSK 16 point, Bold, จัดขอบซ้าย)

เว้น 15 pt.

2 cm) เนื้อหา (TH SarabunPSK 16 point, normal)
.....
.....

เว้น 15 pt.

วิธีดำเนินการวิจัย (TH SarabunPSK 16 point, Bold, ซิดขอบซ้าย)

เว้น 15 pt.

- (2 cm) 1. (TH SarabunPSK 16 point, normal).....
2.
3.

(บทความทางมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ให้ใช้ “วิธีดำเนินการวิจัย” บทความทางหมวดด้านวิทยาศาสตร์ให้ใช้ “อุปกรณ์และวิธีการ”)

เว้น 15 pt.

ผลการวิจัย (TH SarabunPSK 16 point, Bold, ซิดขอบซ้าย)

เว้น 15 pt.

(2 cm) เนื้อหา (TH SarabunPSK 16 point, normal)
.....
.....

เว้น 15 pt.

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย (TH SarabunPSK 16 point, Bold, ซิดขอบซ้าย)

เว้น 15 pt.

(2 cm) เนื้อหา (TH SarabunPSK 16 point, normal)
.....
.....
.....

เว้น 15 pt.

References (ภาษาอังกฤษ TH SarabunPSK 16 point, Bold, ซิดขอบซ้าย)

เว้น 15 pt.

เนื้อหา (ภาษาอังกฤษ TH SarabunPSK 16 point, normal บรรทัดแรกซิดขอบซ้าย).....
(เคาะ 7 ตัวอักษร).....

เนื้อหา (ภาษาอังกฤษ TH SarabunPSK 16 point, normal บรรทัดแรกซิดขอบซ้าย).....
(เคาะ 7 ตัวอักษร).....

เนื้อหา (ภาษาอังกฤษ TH SarabunPSK 16 point, normal บรรทัดแรกซิดขอบซ้าย).....
(เคาะ 7 ตัวอักษร).....

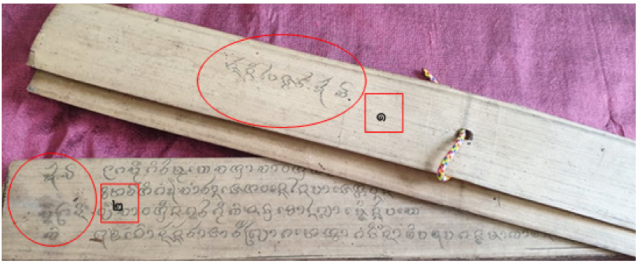
การนำเสนอตาราง และ รูปภาพ

(ตารางที่ x TH SarabunPSK 16 point ตัวหนา ชิดซ้าย ไม่ใส่เส้นแนวดัง
(ชื่อตาราง TH Sarabun PSK 16 point ตัวธรรมดา)

ตารางที่ 2 ตัวอย่างตารางสรุปบัญชีรายชื่อคัมภีร์ใบลาน

ลำดับที่	ชื่อเรื่อง	หมวด	ตัวอักษร	จำนวน ผูก	ลักษณะ เอกสาร	ลักษณะชุด/ สภาพ
1	ปกิณกะพระวินัย	01 พระวินัย	ธรรมอีสาน	5	ใบลานยาว	ต่างชุด/ตีมา
2	ศิริมานันทสูตร	02 พระ สุดตันตปิฎก	ธรรมอีสาน	7	ใบลานยาว	ไม่ครบชุด/ ตีมาก
3	ปกิณกะมูล นิพพาน	02 พระ สุดตันตปิฎก	ธรรมอีสาน	9	ใบลานยาว	ต่างชุด/ตี

(ชื่อรูปภาพ แผนภูมิ TH Sarabun PSK 16 point ตัวหนา จัดกึ่งกลาง ตั้งค่าเป็น 1 คอลัมน์)
ที่มา: (TH Sarabun PSK 16 point ตัวหนา จัดกึ่งกลาง)

ภาพที่ 3 ตัวอย่างใบปกหน้าคัมภีร์ใบลาน
ที่มา: Phiphat Prasertsang et al. (2019)

ข้อกำหนดของวารสาร

วิจารณ์สาร กำหนดตีพิมพ์ปีละ 3 ฉบับ คือ ฉบับแรกระหว่างเดือน มกราคม- เมษายน ฉบับที่สองระหว่างเดือนพฤษภาคม-สิงหาคม และฉบับที่สามระหว่างเดือน กันยายน-ธันวาคม วารสารเปิดรับบทความวิจัย (research article) บทความวิชาการ (academic article) บทวิจารณ์หนังสือ (book review) เพื่อพิจารณาตีพิมพ์เผยแพร่ตามที่เห็นสมควร และบทความที่จะตีพิมพ์ต้องเป็นผลงานที่ยังไม่เคยถูกนำไปตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารอื่นใดมาก่อน และไม่อยู่ในระหว่างการพิจารณาเพื่อลงพิมพ์ในวารสารอื่นใดมาก่อน โดยมีขอบเขตเนื้อหาครอบคลุมสาขาย่อยทางมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ดังต่อไปนี้ ภาษาไทย วรรณคดีไทย คติชนวิทยา ชาติพันธุ์วิทยา ภาษาศาสตร์ การสอนภาษา และภาษาเพื่อการสื่อสาร ซึ่งกองบรรณาธิการจะพิจารณาด้านฉบับ (manuscript) ตามข้อกำหนดของวารสาร และส่งให้ผู้ทรงคุณวุฒิในสาขาที่เกี่ยวข้อง (peer reviewer) จำนวน 3 ท่าน เป็นผู้อ่าน หากผู้ทรงคุณวุฒิมีข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติม บทความนั้นอาจถูกให้ปรับแก้ไขเปลี่ยนแปลงเนื้อหา รูปแบบ และสำนวน ตามที่กองบรรณาธิการวารสารเห็นสมควร กองบรรณาธิการจะส่งข้อเสนอแนะให้ผู้ทรงคุณวุฒิให้แก้ไขเขียนเพื่อดำเนินการแก้ไข หากผู้เขียนมีเหตุผลตามหลักวิชาการที่ไม่สามารถดำเนินการตามข้อเสนอแนะได้ ให้ผู้เขียนชี้แจงเป็นลายลักษณ์อักษรเพื่อกองบรรณาธิการจะได้พิจารณาในการตีพิมพ์ต่อไปและเพื่อให้วารสารมีคุณภาพในระดับมาตรฐานสากลและนำไปอ้างอิงได้

การจัดเตรียมต้นฉบับ

1. ความยาวของบทความ 12 หน้ากระดาษ A4 พิมพ์หน้าเดียว (อาจนุลอมให้เกิน 12 หน้าได้แต่ไม่เกิน 20 หน้า)
 2. รูปแบบตัวอักษร ให้จัดพิมพ์ด้วยแบบตัวอักษร TH SarabunPSK เท่านั้น
 3. ชื่อเรื่องบทความภาษาไทย ขนาดตัวอักษร 20 พอยนต์ (ตัวหนา) จัดกึ่งกลางหน้ากระดาษ
 4. ชื่อเรื่องบทความภาษาอังกฤษ ขนาดตัวอักษร 20 พอยนต์ (ตัวหนา) จัดกึ่งกลางหน้ากระดาษ
 5. ชื่อผู้เขียนทุกคน ขนาดตัวอักษร 16 พอยนต์ (ตัวหนา)
 6. ชื่อสังกัดหน่วยงานหรือมหาวิทยาลัย ขนาดตัวอักษร 13 พอยนต์ (ตัวอักษรปกติ)
 7. อีเมลของผู้ประสานงาน ขนาดตัวอักษร 12 พอยนต์
 8. วันที่ส่ง วันที่แก้ไข วันที่รับบทความ ขนาดตัวอักษร 12 พอยนต์ (ตัวอักษรปกติ)
 9. เนื้อหาบทคัดย่อภาษาไทยและภาษาอังกฤษ ขนาดตัวอักษร 16 พอยนต์ จัดชิดซ้าย
- พิมพ์ 1 คอลัมน์
10. คำสำคัญ ขนาดตัวอักษร 16 พอยนต์ (ตัวหนา) จัดชิดซ้าย
 11. เนื้อหาคำสำคัญ ขนาดตัวอักษร 16 พอยนต์ วรรค 2 เคาะระหว่างคำ

12. ชื่อหัวเรื่อง ขนาดตัวอักษร 16 พอยนต์ (ตัวหนา) จัดชิดซ้าย ไม่ใส่เลขลำดับที่
13. เนื้อหาบทความ ขนาดตัวอักษร 16 พอยนต์
14. เนื้อหาบทความ ย่อหน้า 2 ซม.
15. ชื่อตาราง ขนาดตัวอักษร 16 พอยนต์ (ตัวหนา) ให้ระบุไว้บนตารางจัดชิดซ้าย ได้ตารางให้บอกแหล่งที่มาจัดชิดซ้าย ส่วนรายละเอียดตัวอักษรปกติ
16. ชื่อรูปภาพ ชื่อแผนภูมิ ขนาดตัวอักษร 16 พอยนต์ (ตัวหนา) ให้ระบุไว้ใต้รูปภาพ แผนภูมิ จัดกึ่งกลางหน้ากระดาษ ใต้รูปภาพ แผนภูมิให้บอกแหล่งที่มาเป็นภาษาอังกฤษ จัดกึ่งกลาง
17. ระยะขอบกระดาษ 1 นิ้ว (2.54 ซม.) เท่ากันทุกด้าน
18. หมายเลขหน้า ให้ใส่ไว้ตำแหน่งด้านล่างขวาตั้งแต่ต้นจนจบบทความ ขนาดตัวอักษร 16 พอยนต์
19. ชื่อเอกสารอ้างอิง ขนาดตัวอักษร 16 พอยนต์ (ตัวหนา) จัดชิดซ้าย
20. เนื้อหาเอกสารอ้างอิง ขนาดตัวอักษร 16 พอยนต์ พิมพ์เป็น 1 คอลัมน์ จัดชิดซ้าย บรรทัดที่สองจัดเอียงมาทางขวา ½ นิ้ว หรือ 7 ตัวอักษรเศษ

ส่วนประกอบของบทความ

1. ชื่อเรื่องบทความ (ภาษาไทยและภาษาอังกฤษ)
2. ชื่อผู้เขียนทุกคน (ภาษาไทยและภาษาอังกฤษ)
3. บทคัดย่อ (ภาษาไทยและภาษาอังกฤษ) ความยาวไม่เกิน 300 คำ
4. คำสำคัญ 3-5 คำ (ภาษาไทยและภาษาอังกฤษ)
5. เนื้อเรื่อง
 - 1) บทความวิชาการ ประกอบด้วย บทนำ เนื้อหา และบทสรุป
 - 2) บทความวิจัย ประกอบด้วย บทนำ วัตถุประสงค์ ทบทวนวรรณกรรม วิธีการวิจัย ผลการวิจัย สรุปและอภิปรายผลการวิจัย
 - 3) บทวิจารณ์หนังสือ ประกอบด้วย บทนำ เนื้อหาวิจารณ์ และ บทสรุป
6. เอกสารอ้างอิงในตัวเนื้อหา (ภาษาอังกฤษ)
7. ตารางประกอบ รูปภาพ แผนภูมิ หรืออื่น ๆ ต้องใส่หมายเลขกำกับในบทความและอ้างอิงแหล่งที่มาของตารางรูปภาพและแผนภูมิให้ถูกต้อง โดยไม่ละเมิดลิขสิทธิ์ของบุคคลอื่น ใช้รูปภาพหรือข้อความที่มีความคมชัด และส่งภาพถ่ายต้นฉบับหรือไฟล์รูปภาพแยกต่างหาก แนบมาพร้อมกับบทความด้วย
8. เอกสารอ้างอิงท้ายบทความ (ภาษาอังกฤษ) ให้แนบเอกสารอ้างอิงภาษาไทยมาด้วย

คำแนะนำในการเขียนอ้างอิง

การเขียนอ้างอิงตามรูปแบบของวารสาร วิจัยวรรณสาร กองบรรณาธิการวารสาร ได้ยึดรูปแบบการเขียนอ้างอิงตาม Publication Manual of the American Psychological Association ฉบับพิมพ์ครั้งที่ 7 โดยปรับปรุงแบบบางรายการให้เข้ากับบริบทของวารสารไทยของวิจัยวรรณสาร รูปแบบการเขียนอ้างอิงในบทความในวารสารจะประกอบด้วยการอ้างอิง 2 ส่วน คือ 1) การอ้างอิงในตัวเนื้อหา 2) รายการอ้างอิงท้ายบทความ

1. การอ้างอิงในตัวเนื้อหา (In-text Citation)

การอ้างอิงในตัวเนื้อหาเป็นการอ้างอิงในระบบนามปี โดยระบุชื่อผู้แต่ง และปีพิมพ์ เพื่อเป็นการแนะนำผู้อ่านไปยังแหล่งข้อมูลที่อ้างอิงท้ายเล่มเอกสารวิชาการ ที่มีการจัดเรียงตามลำดับตัวอักษร การอ้างอิงในตัวเนื้อหา จะมี 2 ลักษณะ คือ การอ้างอิงต้นข้อความ (Narrative Citation) การอ้างอิงท้ายข้อความ (Parenthetical Citation)

การอ้างอิงชื่อผู้แต่ง ต้นข้อความ

ในกรณีที่มีชื่อของผู้แต่งที่เป็นชาวไทยหรือชาวต่างชาติให้ปรับเป็นชื่อภาษาอังกฤษแบบถ่ายเสียง โดยใช้นามสกุลผู้แต่ง ตามด้วยปีที่พิมพ์เป็นปีคริสต์ศักราช ในวงเล็บ ในกรณีที่อ้างแบบสรุปใจความ หรือ ใส่ตัวย่อในภาษาอังกฤษว่า (p.) ในกรณีที่มีจำนวนหน้าเดียว หรือตัวย่อในภาษาอังกฤษว่า (pp.) ในกรณีมีจำนวนตั้งแต่สองหน้าขึ้นไป ก่อนเลขหน้าในวงเล็บ ในกรณีที่อ้างแบบระบุเลขหน้า ตัวอย่างเช่น

Triwiset (2018) พบว่า..... หรือ Triwiset (2018, p. 4) พบว่า..... หรือ

Triwiset (2021, pp. 4-5) พบว่า.....

การอ้างอิงชื่อผู้แต่ง ท้ายข้อความ

ในกรณีที่มีชื่อของผู้แต่งที่เป็นชาวไทยหรือชาวต่างชาติให้ปรับเป็นชื่อภาษาอังกฤษแบบถ่ายเสียง โดยใช้นามสกุลผู้แต่งตามด้วยปีที่พิมพ์เป็นปีคริสต์ศักราช ตามด้วยเครื่องหมายจุลภาคหลังชื่อผู้แต่งในวงเล็บ หรือตัวย่อในภาษาอังกฤษว่า (p.) ในกรณีที่มีจำนวนหน้าเดียว หรือ ตัวย่อในภาษาอังกฤษว่า (pp.) ในกรณีที่มีจำนวนตั้งแต่สองหน้าขึ้นไป ก่อนเลขหน้าในวงเล็บ ตัวอย่างเช่น

การศึกษาเกี่ยวกับภาษาถิ่นในประเทศไทย.....(Triwiset, 2018) หรือ

การศึกษาเกี่ยวกับภาษาถิ่นในประเทศไทย.....(Triwiset, 2018, p. 4) หรือ

(Triwiset, 2021, pp. 4-5)

การอ้างอิงแหล่งข้อมูลทุติยภูมิ

ในกรณีที่ผู้เขียนใช้แหล่งข้อมูลขั้นต้นที่ไม่มีการพิมพ์เผยแพร่หรือค้นหาค้นหาได้ การอ้างแหล่งข้อมูลขั้นรองหรือการอ้างตามบุคคลอื่น ให้ใช้คำภาษาอังกฤษว่า ‘as cited in’ ในวงเล็บ เช่น ผู้เขียนอ่านบทความที่แต่งโดย Knipe & Horowitz (2018) ที่อ้าง Truslow (2009) โดยที่ผู้เขียนไม่สามารถอ่านงานเขียนต้นฉบับของ Truslow ด้วยตนเอง ในรายการอ้างอิงจะใส่เฉพาะแหล่งข้อมูลขั้นรองที่เขียนโดย Knipe & Horowitz (2018) เท่านั้น การอ้างอิงในตัวเนื้อหาจะใช้รูปแบบ ดังตัวอย่าง

(Truslow, 2009, as cited in Knipe & Horowitz, 2018)

ถ้าผู้เขียนไม่ทราบปีที่พิมพ์เผยแพร่ของแหล่งข้อมูลชั้นต้น ก็ให้ละปีที่พิมพ์ไว้ในการอ้างอิงตัวในหัวเนื้อหาโดยไม่ต้องใส่ ดังตัวอย่าง

Newton's diary (as cited in Hale, 1912)

การอ้างอิงการสัมภาษณ์

งานเขียนบางประเภทที่ไม่สามารถสืบค้นโดยผู้อ่านทั่วไปได้ เช่น งานที่ไม่มีแหล่งอ้างอิง จะถูกอ้างเป็นการสื่อสารส่วนบุคคล (personal communication) ซึ่งการสื่อสารส่วนบุคคลรวมถึง อีเมล ข้อความ การสนทนาออนไลน์หรือ ข้อความส่วนบุคคล การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล การสัมภาษณ์ทางโทรศัพท์ การบรรยายในชั้นเรียนที่ไม่ได้บันทึกไว้ บันทึกข้อความ จดหมาย ข้อความจากการอภิปรายกลุ่มที่ไม่สามารถค้นได้ เนื่องจากว่าผู้อ่านไม่สามารถสืบค้นข้อมูลการสื่อสารส่วนบุคคลเหล่านี้ได้ การอ้างอิงการสื่อสารส่วนบุคคลในบทความจึงไม่ใส่ไว้ในรายการอ้างอิงท้ายบทความ แต่ให้ใส่ข้อมูลเท่าที่เป็นไปได้ในตัวเนื้อหาเท่านั้น โดยใช้รูปแบบต่อไปนี้ ชื่อตัวผู้ที่สัมภาษณ์เป็นอักษรย่อในกรณีชาวต่างชาติและตัวเต็มในกรณีคนไทย และนามสกุลเต็มเป็นภาษาอังกฤษใส่คำว่า 'personal communication' ตามด้วย เดือน วันที่ ตามด้วยเครื่องหมายจุลภาค ตามด้วย ปีเป็นปีคริสต์ศักราช และ ใช้ตัวเลขอารบิก ดังตัวอย่าง

ในการอ้างอิง ค้นข้อความ J. T. Lewis (personal communication, May 14, 2018) หรือ

ในการอ้างอิง ท้ายข้อความ (K. Taylor, personal communication, March 17, 2019)

2. การอ้างอิงท้ายบทความ

1. การอ้างอิงท้ายบทความในรูปแบบที่กำหนดของวารสาร ในกรณีที่ยารการอ้างอิงต้นฉบับเขียนเป็นภาษาไทย หรือภาษาต่างประเทศอื่น ๆ ที่ไม่ใช่ภาษาอังกฤษ ให้แปลเอกสารอ้างอิงทั้งหมดเป็นภาษาอังกฤษและใส่คำภาษาอังกฤษที่บอกกว่าอยู่ภาษาไทย (In Thai) หรือว่าในภาษาต่างประเทศอื่น ๆ (In 'Language') กำกับต่อท้ายเอกสารอ้างอิงที่แปลเป็นภาษาอังกฤษจากต้นฉบับเดิมที่เป็นภาษาไทยหรือภาษาอื่น ๆ ดังตัวอย่าง

Suklarpkit, S. (2018). **Monogamy: Family colonial in Siam**. Bangkok:

Matichon. (In Thai)

Kruawitchayachan, J. (1994). **The Way of Life of the Mon People**.

Bangkok: Dan Suttha Printing. (In Chinese)

2. การอ้างอิงผู้แต่งชื่อเดียวกันแต่ปีที่พิมพ์ต่างกันให้เรียงลำดับโดยใช้ปีที่พิมพ์ก่อนเป็นเกณฑ์ ส่วนการอ้างอิงผู้แต่งคนเดียวกันที่ตีพิมพ์ภายในปีเดียวกัน ให้ใช้ตัวอักษรในภาษาอังกฤษว่า a หรือ b เป็นต้น กำกับหลังจากปีที่พิมพ์ภายในวงเล็บ ดังตัวอย่าง

Bednarik, R. G. (2003a). Concerns in rock art science. **Aura Newsletter**,

20 (1), 1-4.

Bednarik, R. G. (2003b). A figurine from the African Acheulian.

Current Anthropology, 44 (3), 405-413.

References Samples (ตัวอย่างการอ้างอิง)

Journal article (บทความในวารสาร)

McCauley, S. M., & Christiansen, M. H. (2019). Language learning as language use: A cross-linguistic model of child language development. *Psychological Review*, 126 (1), 1–51.

Magazine article (บทความในนิตยสาร)

Bergeson, S. (2019, January 4). Really cool neutral plasmas. *Science*, 363 (6422), 33–34.

Newspaper article (บทความในหนังสือพิมพ์)

Guarino, B. (2017, December 4). How will humanity react to alien life? Psychologists have some predictions. *The Washington Post*.

Book republished in translation (หนังสือแปล)

Piaget, J., & Inhelder, B. (1969). *The psychology of the child* (H. Weaver, Trans.; 2nd ed.). Basic Books.

Book in a series (หนังสือที่มีพิมพ์หลายครั้ง)

Madigan, S. (2019). *Narrative therapy* (2nd ed.). American Psychological Association.

Anthology (หนังสือรวมเล่ม)

Gold, M. (Ed.). (1999). *The complete social scientist: A Kurt Lewin reader*. American Psychological Association.

Religious work (คัมภีร์ทางศาสนา)

The Qur'an (M. A. S. Abdel Haleem, Trans.). (2004). Oxford University Press.

Ancient Greek or Roman work (หนังสือกรีกหรือโรมันโบราณ)

Aristotle. (1994). *Poetics* (S. H. Butcher, Trans.). The Internet Classics Archive.

Shakespeare (หนังสือของเชคสเปียร์)

Shakespeare, W. (1995). *Much ado about nothing* (B. A. Mowat & P. Werstine, Eds.). Washington Square Press.

Chapter in an edited book (บทในหนังสือที่มีบรรณาธิการ)

Weinstock, R., Leong, G. B., & Silva, J. A. (2003). Defining forensic psychiatry: Roles and responsibilities. In R. Rosner (Ed.), **Principles and practice of forensic psychiatry** (2nd ed., pp. 7–13). CRC Press.

Grant (รายงานวิจัยที่ได้รับทุนจากหน่วยงาน)

Blair, C. B. (Principal Investigator). (2015–2020). **Stress, self-regulation and psycho-pathology in middle childhood** (Project No. 5R01HD081252-04) [Grant]. Eunice Kennedy Shriver National Institute of Child Health & Human Development.

Conference session (การประชุมสัมมนาวิชาการ)

Fistek, A., Jester, E., & Sonnenberg, K. (2017, July 12–15). **Everybody's got a little music in them: Using music therapy to connect, engage, and motivate** [Conference session]. Autism Society National Conference, Milwaukee, WI, United States.

Unpublished dissertation or thesis

(วิทยานิพนธ์ปริญญาเอกหรือโท)

Harris, L. (2014). **Instructional leadership perceptions and practices of elementary school leaders** [Doctoral dissertation]. University of Virginia.

Dissertation or thesis published online

(วิทยานิพนธ์ปริญญาเอกหรือโทที่เผยแพร่ออนไลน์)

Hutcheson, V. H. (2012). **Dealing with dual differences: Social coping strategies of gifted and lesbian, gay, bisexual, transgender, and queer adolescents** [Master's thesis, The College of William & Mary]. William & Mary Digital Archive. <https://digitalarchive.wm.edu/bitstream/handle/10288/16594/HutchesonVirginia2012.pdf>

Unpublished manuscript (เอกสารที่ยังไม่ตีพิมพ์)

Yoo, J., Miyamoto, Y., Rigotti, A., & Ryff, C. (2016). **Linking positive affect to blood lipids: A cultural perspective** [Unpublished manuscript]. Department of Psychology, University of Wisconsin–Madison.

Film or video (ภาพยนตร์หรือวิดีโอ)

Forman, M. (Director). (1975). **One flew over the cuckoo's nest** [Film]. United Artists.

TV series (ซีรีส์ในโทรทัศน์)

Simon, D., Colesberry, R. F., & Kostroff Noble, N. (Executive Producers). (2002–2008).

The wire [TV series]. Blown Deadline Productions; HBO.

YouTube video or other streaming video (ทูปวิดีโอหรือสตรีมมิ่งวิดีโอ)

Cutts, S. (2017, November 24). **Happiness** [Video]. Vimeo.

<https://vimeo.com/244405542>

Single song or track (เพลงเดี่ยว)

Beyoncé. (2016). **Formation** [Song]. On Lemonade. Parkwood; Columbia.

Tweet (ทวีตในทวิตเตอร์)

White, B. [@BettyMWhite]. (2018, June 21). I treasure every minute we spent together #koko

[Image attached] [Tweet]. Twitter. [https://twitter.com/BettyMWhite/](https://twitter.com/BettyMWhite/status/100995189284622745)

[status/100995189284622745](https://twitter.com/BettyMWhite/status/100995189284622745)

Facebook post (โพสต์ในเฟซบุ๊ก)

Gaiman, N. (2018, March 22). 100,000+ Rohingya refugees could be at serious risk during Bangladesh's monsoon season. My fellow UNHCR Goodwill Ambassador Cate Blanchett is [Image attached] [Status update]. Facebook. <http://bit.ly/2JQxPAD>

Webpage on a news website (เว็บเพจในข่าวเว็บไซต์)

Avramova, N. (2019, January 3). The secret to a long, happy, healthy life? Think age-positive. CNN. <https://www.cnn.com/2019/01/03/health/respect-toward-elderly-leads-to-long-life-ntl/index.html>

The Narrative of Normalcy of Conjoined Twins
in the Novel "God's Fool" by Mark Slouka

A Little Poem with a Great Tree Inside: Reading the Ecopoetry
of Weerasak Yodrabam

Development of a Basic Chinese Manual for Second-Hand Car Sales Representatives
in Ban Du Subdistrict Municipality, Mueang Chiang Rai District,
Chiang Rai Province

The Cohesion in Lao Language Textbooks

The Level of Lexical loss of Adverbs in Korat Dialect:
A Case Study of Students in Nakhon Ratchasima Province

Naming Durian Varieties in Eastern Thailand

Speech Acts Teaching the Eight virtues
In Ruangsak Pinprateep's Storybooks for Children

The Development of Curriculum using Problem-based Learning for Enhancing
of the Thai Literature Learning Management Design Ability
for Teacher Professional Students

Communication Strategies to Change Gambling Perception as Monetary Transaction
to Motivate Target Group: The Study of Communication
in Online Gambling Websites in Thailand